

ལྷན་འབྲེས་ཀྱི་སྐབས་ལྷན་ཁྲིམས་ལུགས་

མཚན་པ་པོ། རྒྱ་བཅའ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མེད་ལྷན་འབྲེས་ལྷན་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷན་ཁྲིམས་ལུགས་།

༡༡། །ཟབ་མོ་སྒྲོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་ལ་ཕོག་རྟོག་འགོག་པ་དང་
ཀྱེད་པ་འི་པ་ཉམས་པ་ཚོས་སྒྲོབ་པ་དན་པ་འི་ཕྱུག་སེལ་ཞེས་
བྱ་བ་པ་སེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྐྱུག་པ་ཚོས་ཉམས་
པ་ལ་གདུགས་པ་པ་བཟུགས་སོ། །

མེད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྱེས་རེག་མཚོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྗོན་གཤམ་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0080

དེབ་གསལ་ལྷ་སྐྱིག་པའི་པར་རྒྱ་མོར་བཞག་བྱས་ཡོད།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སྐོག་རྒྱུ་ལྷུ་ལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྡེལ་བྱས།

༡༠༡༧ ལོའི་ལྷ་གཉིས་པར་རྒྱུ་བྱས།

༡༠༡༡ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ལ་བསྐྱར་དུ་རྒྱུ་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བཟོ་སྐྱོན་པ་དང་རྩོམ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བ་འདད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་དོ་སྙོལ་གསལ་བ་འདད་དང་ལྷ་སྐྱིག་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྒྱ་ཚང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྐྱིག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ལགནང་བ་ལྟར། འདི་ག་རྩོམ་སྐྱིག་ཁང་གིས་རྩོམ་སྐྱིག་བྱེད་སྐབས་འདད་དང་མཚན་རྣམས་དུས་བསྟུན་སྐྱིག་བཞོད། རྩོམ་སྐྱིག་ཁང་གི་སྤྱི་སོལ་ལྟར་བྱི་དཀར་ཆག་མདོར་བཟུས་སེག་རྩོམ་སྐྱིག་དང་། ལྷི་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤ་སྐྱེད་པ་ལས་གཞན། ལུས་དག་སོགས་བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྐྱིག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ལྷ་སྐྱིག་པར་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་དང་། ལྷ་སྐྱིག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསལ་བ་སྐྱིག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཚན་རྣམས་སོགས་ལྷ་སྐྱིག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཡོང་ས་མཚོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མ་བྱི་དངོས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ། འདི་ག་རྩོམ་སྐྱིག་ཁང་གིས་ལྷ་སྐྱིག་པ་མཚོག་པ་བཅོད་གསོལ་ལྷ་བ་ཡིན།

དཀར་ཆག

པོ་གོང་ས་པོ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གནང་བ།	ii
ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་འོ་སློད་མདོར་བསྐྱས།	iv
ཟབ་མོ་སློང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་གྱེད་བསྟན་བཅོས་ལྷ་བ་ངན་པའི་ཐུན་སེལ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཤུག་མཚོག་ལྷན་བཞུགས་གནང་བས་བ།	༡
པར་བྱང་སློན་ཚིག་	༡༠༩

ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གནང་བ།

༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་སའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་
འབྲུའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱབས་གི་སུ་བདེའི་ཅ་བར་བྱུང་བའི་
བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་
རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཟབ་
ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཤིས་སྟོན་པ་ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་སྐྱེས་པ་གཙོས་དཔལ་རྣམ་ལྷེ་ལེ་རྒྱའི་པཎ་ལྷུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་ཚོང་
བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདྲིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུང་
རྒྱལ་པོད་དུ་ཚོས་རྒྱལ་པོ་པཎ་བཀའ་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རི་སྟེད་ཅིག་
བོད་རང་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱིར་དང་རྒྱས་ལུན་
སྤུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱུ་སོགས་སུ་འདྲ་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་
འདེགས་སྤྲེལ་བྱས་པ་ཡིད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་དུག་དང་། སྐས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་སོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་གིན་ཏུ་མང་བ་ལས་
རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་པར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཤད་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་
མཐའ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱུས་རར་

གཤམ་ས་འང་རྒྱས་བསྐྱས་འཆོམ་ཞིང་སྐོ་གསར་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྐོ་འབྲེད་པའི་ཐབས་
ཚུལ་ཐབ་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་བན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བ།

ད་ལམ་སེར་བྲེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཤོད་ལྟ་སོགས་ཡིག་ཁག་
གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ཉུ་དག་དེས་འཛོངས་ཐོག་སྟོགས་སྒྲིག་པར་སྐྱབས་བསྐྱིས་
སར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྲས་ལ་
བསྟོ་བ་དང་བར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལེགས་བཤམ་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་
ཡོང་བའི་སྟོན་ལམ་དང་བཅས། རྒྱ་ལའི་ལྷ་མར་འབོད་བ། ལྷ་གྲའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྐྱ་བ་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་རྒྱ་སྐྱུལ་ལྷ་ལཱེས་༧དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣་ལྷ་༡༡ཆེས་པ་ལ།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྟོན་མདོར་ བསྟུན།

༡༡། །འདིར་འང་མ་དབྱེས་ཀྱི་ལས་རིམ་ལ་དཔེ་བསྟུན་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
མཚན་དཔེ་བཟང་པོའི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་
བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཙུག་ཅིག་གི་སྟོན་པ་ངོ་སྟོན་གྱི་ཚམ་ལུ་ན།

༡༡། །འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༩༤༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་
སྐྱེན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་དེ་བ་གཞུགས་སྟོན་སྦྱང་གཉིས་དང་། དེའི་ཙམ་ལ་ལྷ་བྱ་
སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྤྱི་ལོར་སེར་གྲེས་གྲུ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་
དང་། འབྲས་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་དཔེ་རྙིང་
བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ཞོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ཞོར་མཛོད་གསལ་
ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ཙམ་
ཞིག་འགོད་ན། ལྐབས་དང་པོའི་སྐྱིདོན་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་
སུ། སེར་གྲེས་གྲུ་ཚང་དང་འབྲས་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་
ཆ་ཁག་ལས། ཀུན་རྗེས་བཞེན་བ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་འབྲུམ་དང་མཚོ་སྟོན་པར་མ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་ཅུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ་འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུང་པ་དེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་རེས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་སྟོང་ལོང་བའི་སེམས་དབའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་
དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། ལྷ་འབྲུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

དེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྐྱོར་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་བ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་སྐྱོངས་དཔེ་མཛོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཚད་མེ་རྟེན་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྗོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་བར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྗོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་ཏུ་སྤྱང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཚོན་ཅོམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱའའབྲུམ་པར་མ་འདི་དབྱས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི། འདི་བར་ཤིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་པས་མཛོད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། སྐྱའའབྲུམ་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱའའབྲུམ་པར་མའི་ནང་བཅོས་སྤྱད་མདོན་ཚེན་ཡོད་པར་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅོམ་གྱིས་ཤེས་ཀྱིས་པའི་བཅོས་སྤྱད་མང་ཏུ་སྤྱང་། འདིར་ཟུར་ཅོམ་ཞིག་བཀྲིས་ལྷན་པོའི་པར་མ་ལ་བཀྲར་དང་སྐྱའའབྲུམ་པར་མ་ལ་སྐྱུར་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོད་ཅིང་། དེ་མོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཐོས་སོ། འདི་ལ་སོ་རྒྱས་གཞན་ཡང་སྤྱང་སྟེ། བལྟས་རི་མོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཚིག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བཀྲར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱུ་

སྐྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་བརྒྱག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་
བཀྲད། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འལྱུང། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱེད། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གཏུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་འལྱུང། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱ་གཅིག་ཚིག་ལྷག་བརྒྱག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་
པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟེགས།

༡ ་། བསྐྱར་རྒྱའི་མ་དཔེ་དང་རྒྱུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་རི་ཡོད་ཀྱི་སྟོང་། དང་པོ་སེར་གྲེས་བྲལ་ཚང་དུ་
སྐྱར་ཐོད་ནས་གདན་ལུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གསུམ། དང་པོ་སྐྱེད་དོན་དང་། རྟེན་
འབྲེལ་སྐྱེད་དོན་དང་། རིགས་སྐྱེད་དོན་དང་། སྐྱོར་ལས་སྐྱེད་དོན་བཅས་ལྟར་པས། བཞུགས་སྐྱེ་མཐའ་
རྒྱུར་བཀོལ་དང་། དབྱ་མའི་སྐྱེད་དོན་དང་། འདུལ་བའི་སྐྱེད་དོན་དང་། མཛོད་སྐྱེད་དོན་དང་། བསྐྱར་
ལན་སྐྱེས་པ་དགོངས་རྒྱན་དང་། །ལྷ་ག་ལན་ལྟ་བུ་ལྷན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་
འབྲེལས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་
གསུམ། པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྐྱེ་མཐའ་རྒྱུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་
བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབྱ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆ་ཚང་དང་། དགག་
ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་ལས་སྐྱེད་ལྷན་པོ་ཆའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་ཐོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་
བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་རྫོང་ཕོ་གས་སེར་གྲེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གསུམ་
སྐྱེད་པར་ཕྱིན་སྐྱེ་མཐའ་དཔྱོད་རྒྱུར་བཀོལ་ཆ་ཚང་དང་། ལྷན་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་
བཞུགས།

བཞེ་བ་སྐྱེ་འབྲས་པར་མ་དཔེ་རིང་གསུམ་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྐྱེད་དོན་
ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྐྱར་མཚན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་
བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གསུམ་གྱི་པར་ཕྱིན་སྐྱེད་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞེན་གྲེས་བྲལ་ཚང་དུ་སྐྱར་ཐོད་
ནས་གདན་ལུ་གནང་བའི་གསུམ་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱེད་དོན་རྣམས་དང་།

ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྐྱར་དཔེར་མཚོན་ཅོམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ལིའི་པར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དགོངས་གྲུན་དང་། ཤུག་ལན་ལྟ་བུ་སྟེན་སེལ་དང་། ལོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་ལེེ་བས་དང་གསུམ་བསྟར་གཞིའི་གས་སུ་བཞུགས།

རྩལ་བ་རྩར་ལྷའི་ཡིག་ཚལི། མཚོ་སྟོན་པར་མ་པར་ལྷིན་སྐྱེ་དོན་ཆ་ཚང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྱུན་བྱས་པའི་སྐྱབས་བརྟུན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་དང་། སེར་གྲེས་བྲུ་ཚང་དང་དགའ་བྱུང་གྲུ་ཚང་བཅས་ནས་སྐྱེད་པར་སྐྱུན་གནད་པའི་གས་ནས་བོད་ལྷ་ཆ་ཚང་དང་། ཐེན་ཐུན་ནས་པར་སྐྱུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྟོར་དང་བྲུ་བ་དོན་ས་གསུམ་ལྷ་བྱ་ལས་གཞན་བོད་ལྷ་ཆ་ཚང་བཅས་རྩར་ལྷའི་ཡིག་ཚལི་གས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྟར་གཞི་དང་རྩར་ལྷའི་གས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཚལི་ཚང་ཞིག་ཉིན་རྟོག་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་གི་འབྲས་སྤོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་བྲུ་ཚང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་གཞི་དང་རྩར་མཚན་གང་གི་གས་སུ་འདྲེས།

༣ ་ ལུང་མཚན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྟོན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འཇུག་ལྷ་བྱུང་མཚོན་ན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེེ་བ་གྲངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་བོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་ཚོམ་པ་བོའི་མཚན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། རྩལ་པ་ཤོག་གྲངས་ཡིག་གྲངས་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༧༧ ། ལྷ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཟླ། ༤༡༧༧ ། ལྷ་བྱུང་ཡིན། འདིས་བསྟན་འཇུག་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་ལུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་པས་བརྗེས་པའི་ལེགས་བཤའ་ལྷ་བྱུང་མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་བོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་ཚོམ་པ་བོའི་མཚན་དང་། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གྲངས་ཞིག་གྲངས་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཚ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤའ་གསེར་བྲིང་། ༡༤༧༧ ། ལྷ་བྱུང་ཡིན།

༤ ་ བསྟར་མཚན་འཁོད་སྟངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྐྱར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱ་བ་

འོག་གྲངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མཐོང་ན་ཡི་གེ་འོར་དེས་ཅན་མ་ཐུན་སྐྱོད་དུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་
ལས། ཚིག་དོན་དོས་མ་ཐེན་པ་བརྟུག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་གྲང་
འབྲུར་བ་བཏང་མེད། འོར་བ་དོ་ཤེས་དེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཚན་སྐྱོར་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་དོས་ཐེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཚན་
བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འོར་བ་གཅིག་མ་ཐུན་ཉ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཚམས་ལ་
ས་འཚམས་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། ལོང་འོག་དེ་བྱུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཚན་དུ་
བཀོད་མེད། འུ་ཚིག་ཡིག་གཟུགས་མི་མ་ཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྟར་གཞིའི་མ་དཔེ་
རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མ་ཐུན་ཚབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཔྱད་སྟེ་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་
འོག་མཚན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་དངས་པའི་ལྷང་ལ་ཆད་ལྷག་འོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐོན་
བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་དངས་རྒྱུའི་ལྷང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞེས་བསྟར་ཐོག་དེའི་འོག་གྲངས་ཐེག་
ཐེང་བཅས་བྱུང་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལྷང་མིང་འོར་
བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཅམ་དེས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།

༡༽ ་དག་གཅིག་འབྲུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་པོད་ལཱའི་ནང་གསེས་ལ་དག་
གཅིག་འབྲུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟེན། པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་པོད་འོག་ལའང་དག་མི་
མ་ཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། རྟགས་བསལ་རྟགས་གསལ། དོས་སྐལ་དོ་སྐལ། མཐོན་འབྲུར་
བ་མཐོན་གྱུར་ལ། འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ལ། མཐའ་དབྱུང་མཐའ་བཅད། ལོ་རིམ་ལོ་རིམས། རྟེན་རྟེན། ཅིག་
ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་
གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་ས་ཁྲུབ་དོ་ཁྲུབ་ལྟ་བུར་སྐྱོད་ཡང་དོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོན་སྐོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་བྱིད་དག་གན་དུ་མ་
ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དག་མཚན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་
སྐར་བཅོས་ཐེན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་བྱུང་གཞན་པར་རྙིང་དུ་གང་འཕོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༢༽ ་པོད་གྲངས་སྤྱིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་སྐབས་སུ་པོད་གྲངས་གོ་

རིམ་འགོད་སྐྱེས་ཐང་མངོ་སྒྲུག་ས་གཉིས་ལས་སྒྲུག་དང་པོ། བོད་ལྗ་ལས་དབྱུ་མ་དང་པོར་
མཛོད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཚོགས་ཤིག་སྤང་ཡང་། འདིར་བོད་ལྗའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་པོར་
མེར་བྱེས་ལྷ་ཚང་གི་ཚོད་པའི་བང་རིམ་རྣམས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྐྱེས་ལྷ་གསུམ་ལྷོ་རྟགས་གཉིས་
བཅས་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་མེར་བྱེས་ལྷ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པར་
བརྟེན། འདིར་བོད་བཙུན་གི་ཐ་སངས་བསྐྱེགས་འཇུག་བྱས་ཡོད། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་
ཏུ་མང་ཕྱིན་སྲིདོན་རྣམས་ལ་པོད་ཀ་བ་ནས་ཏ་པའི་བར་པོད་དབྱུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་པོད་ཀ་བ་
ནས་ང་པའི་བར་པོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབྱུ་མ་ཟུར་བཀོལ་སོགས་ལ་པོད་རྟགས་མ་
མཛོད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་པོད་གསར་བསྐྱེགས་སྐབས་སུ་པོད་ཀ་བ་ནས་མ་པའི་
བར་པོད་བཙུན་གྱི་བྱས་ནས་བསྐྱེགས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། ལྷ་བ་དོན་
ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། བོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྲིདོན་དབྱུ་ནས་སྲིན་
ལྷ་མངོན་ཤེས་བར་དང་། བོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྐྱོར་ལམ་སྲིདོན་ནས་
སྐབས་དང་པོ་མ་རྗེས་བར་དང་། བོད་བཞི་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་
སྲིདོན་དང་། བོད་ལྗ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྲིདོན་དང་། བོད་དབྱུ་པའི་ནང་པར་
ཕྱིན་སྐབས་ལྷ་བ་ནས་བརྒྱད་པ་ཚོས་སྐུའི་སྲིདོན་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། བོད་བདུན་པའི་ནང་
བསམ་གསུག་རྟེན་འགྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བྱང་པའི་སྲིདོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། བོད་དབྱུ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་
བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྦྲེམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཙུན་པའི་ནང་
བསམ་གསུག་རྟེན་འགྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཙུན་གཅིག་པའི་
ནང་དབྱུ་མའི་སྲིདོན་དང་། བོད་བཙུན་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་པའི་སྲིདོན་དང་། བོད་བཙུན་གསུམ་
པའི་ནང་མཛོད་སྲིདོན་དང་། བོད་བཙུན་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ། མཉམ་བུ་ཟུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེ་ཏུ་

བཞི་པའི་མཐའ་དགོད། རྫོགས་ཚེས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཙུན་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྐྱེ་
སྐྱེ་བ་དགོངས་ཀྱིན། འུག་ལན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མེལ། བོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་
དང་། བོད་བཙུན་པའི་ནང་བསྐྱེད་ལྷ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། རྫོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྐྱོམས་བོད་
གངས་བཙུན་ཐོག་བསྐྱིགས་བའོད་བྱས་ཡོད།

༤༽དཀར་ཆག་སྐྱིག་སྤྱི་སྐོད། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྐྱིག་སྤྱི་སྐོད་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་
ཞུས་སུ་ཚོད་པའི་གཞུང་ཚོན་ཁག་ལ་མ་སྤྱོད་བྱེད་སྐོམ་ལྟར་བསྐྱིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་
ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཞུས་འབྲེལ་སྐྱབས་སུ། རྟགས་
གཞན་བཞི་བ་དང་། རྟན་ལྷང་བྱས་པ་ལྟགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དབུ་མ་སྤྱོད་གསུམ་ཆེ་བ་གཙོ་མོར་
བཟུང་སྟེ་བསྐྱིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་
བཟོད་བྱའི་སྟེ་ཚོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྐྱིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་མོར་བཟུང་སྟེ་
བསྐྱིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྤྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོ་མོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཟུམ་པའི་སྐྱབས་སུ། མ་བཙོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་
དམུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འབང་རང་
སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆེ་ག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འཇུར་དགོས་ཤག་གིས་འཇུར་བ་གཉོད་པ་
སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྤོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་
བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཟུམ་ཡོད།

༡༠༽བྱ་བའི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྤྱི་སྐོད། ལས་བྱེད་ལ་སྟེ་ཚོན་ལྟར་བཅད་དེ། དང་
མོ་སྤང་འཚོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱེད་མཁན། གསུམ་པ་སྐོག་སྐྱེད་ཏུ་འཇུག་
མཁན། བཞི་བ་དཀར་ཆག་སྐྱིག་མཁན། ལྟ་བུ་དེ་བ་གསུམ་སྐྱིག་མཁན་དང་ལྟར་དབྱེ་བའི་ནང་
ནས། ལྟང་འཚོལ་བ་དང་དཔེ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཆེ་བ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་འདུས་བཀས་རྣམས་
དབུ་མ་གསར་རྣམས་དང་པར་སྤྱིན་བཅས་འཛིན་གྲུ་ལྟའི་ནང་ནས་ལོ་སྤྱི་ལོའི་རྒྱ་གསུམ་སྤོད་གནས་
རིམ་མཐོ་ལོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྐྱིག་མཁན་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་ལྟ་

རམས་འཛིན་གྲུ་བ་རྣམས་ཡིན། མོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་
ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་བར་ཟེན་བའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ཀའ་རྣམས་ལས་ཐ་མའི་བསྐྱར་
ཞིབ་དང་། དེ་ལས་ལོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སློབ་མྱེད་དུ་འཇུག་བསྒྲིགས་ལེགས་བར་ཟེན་
རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སློབ་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་
འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡ གཤམས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སློབ་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ལྷན་བསམ་
རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཚོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་
ཁྲིད་དགེ་ཀའ་རྣམས་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཚང་རྣམས་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་
ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲུ་ཚང་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་
ལྷན་བསམ་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ཀའ་རྣམས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
པོད་གངས་གཏན་འབེབས་དང་ལོ་རེལ། བར་སྐྱེན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། དག་གཅིག་འཇུར་དགོས་
མིན་སློབ་དང་། ཐན་རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་འགོད་སྤངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱེད་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་
ཐ་མའི་ལས་རེས་སློབ་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

པོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༧༩དང་གྱི་ལོ་༢༠༡༥.༤.༡༦ཉིན་
སེར་གྲེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༡༡། །ཟབ་མོ་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ལྷ་བ་ངན་པའི་ལུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ལྡུ་མཚོག་ལྷན་པ་
 ལ་གདམས་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཚུ་ལྟོ་ལ། །འདིར་ཟབ་མོ་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་
 འགོག་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྷ་བ་ངན་ལུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྱོད་ཤར་ཚོང་འཁོར་ལོ་ལ་བ་སྣོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་
 བསྟོ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ལུག་འཚོལ་སོ། །གང་གིས་ཉེན་འབྱུང་ཚོས་རྣམས་སྣོང་
 བ་ཞེས། །འཇིགས་མེད་སེང་གེའི་སྤྱ་ཆེན་རབ་བསྐྱུགས་པས། །ཕྱི་ནང་དཔོས་སྤྱིའི་
 གཉེས་འཕྱང་མ་ལུས་པ། །སྤྲུག་མཛོད་ལྡུ་སེང་གེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །སྤབ་པའི་གསུང་
 གི་གཅེས་མཛོད་ཤེར་བྱིན་དོན། །ཆད་སྣོང་ལོག་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྲེལ་བར། །མཐའ་
 བལ་དབྱ་མ་ཆེན་པོར་ལེགས་བཀའ་ལྷན། །སྤབ་བསྟན་གསལ་མཛོད་སྤྱ་སྤྱུབ་ཞབས་
 ལ་འདུད། །སྤྱ་སྤྱུབ་ཡབ་སྤྲུལ་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དའི་ཚོལ། །གང་སྤྱོད་འོད་ཟེར་ཁོང་
 ལས་ཁ་འབྱེད་ཅིང་། །ལོག་སྤྱིའི་རྒྱ་སྤྲུལ་མཐའ་དག་ཟེལ་གཞོན་པ། །དཔལ་ལྷན་ལྷོ་བ་
 གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །སྤོགས་འདིར་སྤྱ་སྤྱུབ་ཡབ་སྤྲུལ་དགོངས་པའི་

༡ ག་ན་མོ་བཅོང་། ཉ་ན་མོ་བཅོང་། ད་ན་མོ་བཅོང་།
 ༢ ག་ན་མོ་གང་གི། ཉ་ན་མོ་གང་གི། ད་ན་མོ་གི།

དོན། །རྗེ་བཞིན་གསལ་གྱིར་རྗེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཉེས། །དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་གར་
གྱིས་རྣམ་རོལ་བ། །རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ལ་གྱུས་སྤྱལ་འཚོལ། །ཞེས་མཚོད་པར་
བརྗོད་ནས།

ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བཞི། ལྷ་བའི་ཉི་མ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་
འོད་ཟེར་རྒྱས་པ་མ་བཟོད་པར། །སྤྲལ་དོག་སྤུན་པའི་ཁྱུང་བྱུར་རབ་ཞུགས་ནས། །ལྷ་
ངན་སྤྲ་ཚོགས་སྒོག་པའི་བཤེས་གཉེན་འགའ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འགོག་པའི་ཐོལ་
སྒྱོར་གྱིས། །སྤྲ་སྤྱབ་ཡབ་སྲས་མ་ལུས་སྤུན་འབྲིན་བ། །དེ་དག་མཁས་པའི་མདུན་
པར་གཞོམ་སྤང་དུ། །བརྒྱལ་ལན་ལྷ་ངན་སྤུན་སེལ་འདིར་བཤམ་གྱ། །

དེ་ལ་འདིར་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་འཛིན་ཉེན་གསུམ་ན་
སྤུན་པའི་བ་དན་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས། །གངས་རིའི་ཁྲིད་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
སྤྱི་དང་། །ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་མཚོག་སྤྲ་སྤྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མདོ་སྤྲལས་ཀྱི་གཞུང་
ལྷགས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
གཟིགས་ཏེ། །སྤོན་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤམ་པའི་གཞིའི་སྤྲ་ཆེན་པོ་སྤྲོགས་ཀུན་དུ་
བསྐྱབས་པ་ན། །དུག་སྤྱལ་གྱིས་སྤྲ་ཚིའི་དྲི་ཚོར་བ་བཞིན་དུ། །རང་དང་མ་མཐུན་བ་རྒྱ་
མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། །དོན་ཟབ་མོ་སྤྲོགས་ཅམ་ཡང་མ་གོ་བཞིན་དུ། །མཁས་པའི་ལེགས་
བཤམ་ལ་སྤྲར་བ་འདེབས་པའི་ཚིག་ངན་གྱི་དུག་མདའ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་
མཚོང་ཞིང་། །ཁྱུང་པར་དུ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ལྷུ་མཚོག་སྤུན་པ་དང་། །གོ་བོ་རབ་
འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་བ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་འགོག་
པའི་ཡི་གེ་མང་དུ་བརྩམས་འདུག་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། །སྤྲོགས་སྤྲ་

མ་ཞིབ་དུ་ཡེ་མ་གོ་བར་སྤྲོད་འབྲིན་ལྷ་རྒྱུང་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས། མཁས་པ་
རྣམས་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་དགག་གཞག་ཏུ་གཏུག་མི་འདུག་ཅིང། བྱང་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་
ཚོང་ཁ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་གཙོ་བོར་འདེབས་པའི་སྤྲོད་དོག་གི་རྩོད་ཡིག་ཏུ་འདུག་པ། འདི་
ཁྱེད་¹ གི་རྩོད་ཡིག་ལ་ལན་མ་བཏབ་ན། ལྷོ་དམན་མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྷ་བུའི་སྐྱུར་
འདེབས་གི་རྩོད་ཡིག་ལ་ཡང་ལན་མི་འབྱུང་བ། དགག་པ་ཞུགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་
སྤུམ་དུ་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་འདུག་པས། ཁོ་བོས་རིགས་ལམ་དཔང་དུ་བཞག་
སྟེ་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། སྤྲོད་པ་གཞུ་བོར་ཞོག་ལ་ལེགས་པར་སྤྲོད་པ་རྟོག་སྟེ་
ཅིག །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ཚེན་པོ་ཤུག་མཚོག་པའི་རྩོད་ལན་བཤད་པ་དང། གོ་
བོ་རབ་འབྲུམས་པའི་རྩོད་ལན་བཤད་པ་དང། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་སྤྲོད་ཆད་
བག་ཡོད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེར་སྤྲོད་གི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་
འགྲེལ་དབུ་མ་རིགས་¹ ཚོགས་དང་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་གཞུང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་
ལྷངས་ནས་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་བསྐྱེན་པ་དང། ཤེར་སྤྲོད་གི་
མདོ་དང་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ཆད་སྟོང་མེད་དགག་སྟོན་པའི་
གཞུང་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སྤྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ཞེ། ཁྱེད་གི་རྩོད་ཡིག་ཚོགས་བཅད་མ་གཅིག་དང། དབུ་མ་རྣམ་པའི་ས་
ཞེས་པའི་རྩོད་ཡིག་རྒྱས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སྤྱང་བ་སྤྲོད་པ་གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྱེད་གི་རྩོད་ཡིག་ཚོགས་བཅད་མ་འདིའི་མཚོད་བརྗོད་ལ་ཡང་

1 ག་མ་བ་པ་འདིའི་ཚན་གྱི། ཏ་མ་བ་པ་འདིའི་ཚན་གྱི། ད་མ་མ་འདི་ཚན་གྱི།
2 ག་ 3 ཏ་ 4 རིག་ཚོགས། ཏ་ 3 ཏ་ 4 རིག་ཚོགས། ད་ 4 ཏ་ 4 རིག་ཚོགས།

སྐྱོར་ཚུལ་ལོར་བ་སོགས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་འདུག་ནའང་གནང་མི་འདུག་པས་རེ་ཞེས་
བཞག་ཚེ་མ་པར་དམ་བཅའི་སྐབས་སྟུ།¹ འདི་ན་རང་བཟོའི་ཆང་གིས་རབ་སྐྱོས་
པའི། །རྣམ་དཔྱོད་སྦང་ཆེན་གཟུ་བོར་སྐྱོད་པ་ཡི། །སྲབ་སྐྱོགས་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་
འབྲུན་པ་ལས། །ལྷ་སྐྱབ་སྐྱོབ་མར་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོ་དུགས་
པའི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །

གཉིས་མེད་གསུང་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱུན། །རང་སྲོ་ཁོ་ནས་གཞན་
ཏུ་བཀའ་མཐོང་ནས། །ཅུང་བྱད་དཔྱད་ལ་མཁས་རྣམས་གསལ་བས་² རིགས། །ཞེས་
རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པས་སྐྱ་སྐྱབ་སྐྱོབ་མར་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་
དུགས་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདུག་པ། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྲ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་
གསུང་རབ་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ལེགས་བསྐྱབས་མར་གྱི་སྤྱང་བོ་མཚོག་ལྟ་བུ། །སྤོང་
ཉིད་བདུད་ཅིའི་དཔལ་དེ་བྱང་སྤོགས་འདིར། །སྐལ་ལྷན་མར་བོས་བྱངས་ལ་བཟོད་
པར་མཛོད། །ཅེས་བཟོད་པར་བྲམ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན། ལྷ་སྐྱབ་གཞུང་གི་རྒྱ་མཚོ་
དུགས་པས་ཉོག་ཉོག་བོར་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བྱེད་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་
གཞུང་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཀའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་སྐྱབ་སྐྱོབ་མར་བཅས་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་ཚོད་
ཡིག་ཚིགས་བཅད་མ་འདི་དང་། དུ་མ་རྣམ་ངེས་ཞེས་པ་དེར། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་
ཚོགས་དང་རྒྱ་བྲགས་ཀྱི་གཞུང་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཁ་བོ་བྱས་ནས། ལྱིས་
ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པའི་གཞུང་བཅུ་མས་ནས་དུ་མ་རིགས་ཚོགས་དང་

1 ལྷ་སྐྱ་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་བ། ལྷ་སྐྱ་མཚོག་ལྟན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འབོར་ལོ། ༣༥༠༧།
2 ག་༣༧༦-གསལ་བའི་རིགས། ཏ་༣༧༦-གསལ་བའི་རིགས། ད་༤༡༠-གསལ་བའི་རིགས།

དང་། ཡང་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་གསལ་བར་
 བཤད་པ་མཐོང་ནས། ཞིག་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཉལ་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདུས་བྱས་ཉལ་པ་ཡོད་ཅེས་
 བ་བཤད་འདུག་པ། སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སངས་རྒྱས་པའི་བྱུ་བ་
 མཐའ་སྐྱུ་བ་ལ་རྒྱ་བོད་གང་དུ་ཡང་འདུས་བྱས་ཉལ་པར་ཁས་ལེན་མཁན་ཡང་ཁྱེད་
 མིན་པ་སུ་བྱུང་། ལར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ།¹ འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་མི་ཉལ། །ཟུག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་
 མེད། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་ཞི་ཞིང་བདེ། ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་འདིས་² སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་
 སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་བྱུང་ཚོས་ཡིན་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་སངས་
 རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་ནས་སྤུང་ནས། ཐལ་འགྱུར་བས་འདུས་བྱས་ཉལ་པ་ཁས་ལེན་པས།
 ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་ལ་ཞབས་
 འདེན་ཁམས་པོ་ཆེ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་
 འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་པས་བདེན་འདྲིན་སྤངས་པ་དང་། བདེན་
 འདྲིན་འཁོར་བའི་ཅ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་
 བདེན་འདྲིན་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་དགོངས་པར་འཆད་པ་དང་། སྐྱུ་
 སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སུན་མོང་མིན་པ་
 ཡོད་པ་མ་དགོངས་པར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུ་བ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའམ་སྤུང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 23 མདོ་སྡེ་ཉ། མྱོན་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་ཐམས་པ་པ། 16
 2 གཤམ་ན་4 འདིས། 5 ཅན་6 འདིས། 7 ཉེ་ལེ་འདི།

དེས་ན་དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས།¹ དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤའ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་མི་
 དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ན་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱང་བར་མི་བྱས་པའི་སྲིད་
 རོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྤྲ་རི་བཞིན་པའི་མདོ་
 ཞིག་ལ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་བཤའ་ན། བྱིད་ཀྱི་དེས་དོན་གྱི་བྱང་དོན་དེ་གང་ལ་ཟེར་
 བ་ཡིན། སློབ་མ་རྣམས་དབང་བོ་རྒྱལ་དུ་གཏོང་ཞིང་གང་ནས་བཤའ་བྱངས་མེད་པའི་
 རང་བཟོ་ཁོ་ནའི་བྱང་དེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བྱས་ནས། དེ་སྤྲ་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 དགོངས་པར་འཆད་པ་དང་། བྱིད་པར་དུ་སྤྲ་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཐལ་འགྲུར་བའི་
 ལུགས་ལ་བདེན་པར་བྱུབ་པའི་ཚོས་རྩེད་ཟུང་མེད་པར་གསུང་ཞེས་ཐལ་འགྲུར་
 བའི་ལུགས་འཆད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་ལ་རྒྱུང་ལྟར་དུ་བྲགས་ཤིང་། བྱིད་
 རང་གིས་ཀྱང་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པ་དེར་ཐོགས་མེད་དངོས་པོར་སྤྲ་བའི་
 དབྱུ་མ་པ་ཚེན་པོ་དང་། རྒྱ་བ་བྲགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲ་བའི་དབྱུ་མ་པར་བྱས་
 བས། རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་བྱུབ་མེད་པར་བཤའ་ཅིང་། ཡང་དབྱུ་མ་རྣམ་
 དེས་ཞེས་པ་དེར་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྤྲུབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བདེན་བྱུབ་ཐལ་
 འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་སོགས། མི་ཟེར་དབྱུ་ཟེར་ཆ་ལེ་ཚོ་ལེ་སྤྲུབ་བྱེད་
 མེད་བཞིན་དུ་སློབ་བཟོ་འབའ་ཞིག་བྱས་ནས། རང་ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་གདུམ་བུ་
 རྣམས་མགོ་ཚོངས་སུ་འཇུག་པའི་བྱུབ་མཐའ་ཐ་སྲུང་གསར་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་
 ཞིག་བཙོས་ནས། སྤྲ་སྤྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་འདི་འདྲ་བ་སྤྲ་སྤྲུབ་ཀྱི་གཞུང་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༩། དབྱུ་མ་སྤྲ་སྤྲུབ་དཔེ་བསྟར་སྤྱི་ལ། དབྱུ་མ་སྤྲང་བ། 1119-1121

ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དགྲུགས་པ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་
དགྲུགས་པ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་དེ་སྐོས་ཤིག་ཤིག་ཤིག་ཤིག་ཤིག་ཤིག་ཤིག་ཤིག་
ཆང་གིས་སྐོས་པའི་སྐྱེད་ཆེན་ཞིག་ །རང་ཉིད་འགལ་འདུའི་ཁུར་གྱིས་འོན་པ་ཞིག་
དུ། །འཛིགས་བྲལ་གངས་ཀྱི་སེང་གོ་དཀར་མོ་ལ། །ཚོལ་བར་འདོད་པ་མཁས་པའི་
བཞད་གད་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དེ་ནི་དགའ་བ་དངོས་ལ་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱོགས་སྡེ་མ་
བརྗོད་པ་ནི། བྱེད་ཀྱི་ཚོད་ཡིག་ཚིགས་བཅད་མ་དེ་ལས།¹ གང་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པས་དམིགས་གཏང་བའི། །བདག་དེ་བཅིང་གོལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་སྐྱེ། །སྐྱེ་སྟེགས་
གཞུང་དང་བྱེད་པར་མ་རྟེན་པའི། །ཚོས་ལུགས་འདི་དག་དོགས་པའི་གནས་སུ་
མཐོང་། །ཞེས་རྗེ་ཚོང་ཁ་བས་རར་འཛིན་སྟེ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་
བདག་དེ་བཅིང་གོལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་ནས། དེ་
སྟེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྟེགས་ཀྱི་དབང་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཉེན་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་དང་
མཚུངས་སོ་ཞེས་སྐྱེ་ན་འདི་ཅི་ཟེར་སྟེ་འདོད་པ་ཡིན། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུབ་མཐའ་ལོག་པ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བའི་བཞེད་པར་བཞོད་ནས་
དགའ་བ་བྱེད་པ་ནི། རྗེ་ཚོང་ཁ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་དགའ་བ་གཏོང་
རྒྱུ་ཡི་མ་རྟེན་པར་བྱུབ་མཐའ་ལོག་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཁས་སྐྱེད་སོ་ཞེས་སྐྱེས་ན། སྐྱེ་
བོ་པལ་ཆེར་མ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་རང་གི་འདོད་པ་འགྱུབ་པོ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་
སྟོང་ངན་བ་སྟེ། དེས་ན་གང་གྱུང་གྱུང་ཡི་གེར་འགོད་པ་མཚང་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བྱི་བར་

1 ཡུལ་ལོན་གླེན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། ཡུལ་ལོན་གླེན། སྐྱེད་པ་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 17, 71

བྱ་སྟེ། རྗེ་ཡལ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་ན། བདག་བཅིང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་གང་དུ་བཤད་གསལ་བར་སློབ་ཤིག །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྦངས་ཏེ། བྱེད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་པ་གང་ཞིག །བདག་ཡོད་ན་བདག་གིས་ལས་མི་དགེ་བ་བསགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་དགེ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་རང་ཚོད་ཡིག་མཛད་པ་པོ་ཡང་བཅིང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་ལས་དགེ་བ་བསགས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལས་མི་དགེ་བ་བསགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། བྱེད་ལ་འཁོར་གསུམ་མང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཉེས་བཤད་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་བདག་བཅིང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་བདག་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྤིན་ལྗོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འབྲལ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བདག་བཅིང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་བསམ་དོན་གང་ཡིན། དོན་གྱི་གནས་ཚུན་གྱི་དངོས་འགལ། ཉམས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱེད་རང་གི་ཚོད་ཡིག་ཆེགས་བཅད་མ་ལས།¹ བདག་མེད་ན་ཅི་བྱེད་དང་བྱེད་པ་པོའི། །སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་ཚོད་པའི་ལན། །དཔལ་ལྡན་རྩ་བས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག །ལྷུང་པོའི་སྟེང་ན་རྣམ་སྤིན་ལྗོང་བ་པོར། །ཐ་སྙད་བདེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །ཞེས་དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་ལྷགས་ལ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 343-34

ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ཕྱང་པོའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དེ་བདག་གི་
གདགས་གཞིའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤིང་རྟ་དེ་ཤིང་རྟའི་
གདགས་གཞིའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ཁྲབ་པ་གང་ལ་ལན་འདེབས་ཀྱང།
དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཉེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས།¹
བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་² བར་བྱ་བའི་དོན་རྗེས་སྐད་བཤད་པའི་དོན་གཉིས་
གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཅིང་བཤད་པ། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་
ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་
མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་རྗེས་བཞིན་ལོ། །ཞེས་
ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་འདོག་ཚུལ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་དང་བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
པ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་འདོག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས།
གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤར་དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས། །ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་
བདག་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་སྐབས་མང་པོར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་འདོག་
ཚུལ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་དེད་ཤིང་རྟ་དང་བྱམ་སྐྱམ་སོགས་
ཀུན་རྗེས་པའི་ཚོས་རྣམས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པས་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
ཤིང་རྟ་དང་བྱམ་སྐྱམ་སོགས་མེད་པར་འདོད་པ་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་པས་
རྒྱང་འཕྲེན་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་སོགས་

1 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 403། 77
2 གཞུང་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལྟ་སྟེན་ལྟ་སྟེན་དཔེ་བསྟར་མ།

མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་སོགས་
མེད་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྲ་བ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་
དུ་ཁྱེད་ཅག་དབུ་མ་པའི་མིང་ཅན་དུ་ཁས་སྦྲངས་ནས་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིང་ལུགས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་དག་ལོ་མཚར་ཆེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ། གང་ལ་
བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དམིགས་བཏང་པའི། །བདག་དེ་བཅིང་གོལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་
སྒྲ། །སྲ་སྟེགས་གཞུང་དང་ཁྱེད་པར་མ་རྟེན་པའི། །ཚོས་ལུགས་འདི་དག་དོགས་པའི་
གནས་སུ་མཐོང་། །

ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སྲ་བཞེད་ནས་དགག་པ་བཏང་འདུག་
པ་ལ། ལན་བཤམ་ཟེན་ཅིང་། ཚིགས་བཅད་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་རྒྱང་
འཕེན་རིང་ལུགས་འཛིན་བཞིན་དུ། །གཞན་ལ་སྲ་སྟེགས་གཞུང་དང་ཁྱེད་མེད་
ཅེས། །སྐྱར་བ་འདེབས་འདི་ཅི་གོ་ལོ་མཚར་ཆེ། །ཁྱེད་དང་རྒྱང་འཕེན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་
ལ། །སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་མི་འདོད་མཚུངས་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་ཁྱེད་པར་ཅུང་ཟད་འདི་ལྟར་
ཡོད། །རྒྱང་འཕེན་མཛོན་སྲུལ་དོན་ལ་བསྟོན་མི་བྱེད། །ཁྱེད་ནི་མཛོན་སྲུལ་དོན་ལ་
བསྟོན་པས་ན། །དེ་ཡི་ཆ་ནས་རྒྱང་འཕེན་ཅུང་ཟད་ལྷག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས།¹ ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་
ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་
པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་རིག་པར་བྱའི་བརྟེན་² བས་གདགས་པར་བྱ་བ་
ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་བཀག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱེད་པ་པོ་

1 བསྟན་འགྲེལ་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 2 44-61
3 ག་པ་ན་ཉ་གཏན། 9་པ་ན་ཉ་གཏན། 9་པ་ལ་ཉ་མ་གཏན།

རང་བཞིན་མེད་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་འདིའི་དོན་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཏུ་འཆད་
 རིགས་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་
 བ། བདག་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྐབས་
 འདིའི་དགོ་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེ་བདག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟླ་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལུང་པོ་ལྡེ་ལེན་པ་པོ་དེ་བདག་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་
 འབྲེལ་ལས།¹ འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མ་ཉེ་
 བར་རྒྱངས་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། །འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་
 ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ལུང་པོ་ལྡེ་རྣམས་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་
 དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་དགོ་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལུང་པོ་ལེན་པ་པོ་བདག་ཏུ་
 གསུངས་པ་འདི་ལ་གཟིགས་ཏོག་མཛོད།

གཞན་ཡང་། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདག་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་འདྲིན་ལྟན་
 རྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་ལུལ་དེ་ཡོད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན།
 གཞུང་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐད་དེ། འོ་ན་སུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ཚོས་ཅན།
 རང་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེན་ཉེ་དམིགས་པར་མི་འཐད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་ཞེས་
 པའི་རང་གྲགས་ཀྱི་ཏྲགས་འདི་ལ་བཞེན་ནས་སུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་
 རང་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པ་

1 བསྟན་འགྲུའདཔེ་བསྟུངས། ༤༠། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། ༥/༤༣-༧༥

འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་
 བ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་འོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། འོ་ན་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ལ། ཁྱོད་རང་ལྟར་ལ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ངར་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རེད་ལྟར་ན། ང་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་
 ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །

ཡང་འདི་སྐབས་དུ་གཞུང་འདིའི་དོན། ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་
 ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེན་དམིགས་པར་མི་འཐད་དེ། མ་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་
 ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 ལྟོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
 ཡིན་པ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་
 བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་
 པས་དགག་པ་ཅི་བཏང་སོམས་ཤིག །དེས་ན་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་བདག་དེ་བདག་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་དེ་བདག་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་། བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བདག་འཛིན་

བྱེད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལྟའི་
 དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པའི་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་བདག་ལྟའི་
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་
 པར་གྱུར་པ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་རྩེ་ཐོག་མར་བདག་
 ཁོ་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཛིག་ལྟ་ལྟོས་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། མང་བཟུར་བ་དང་།
 ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་། སེམས་ཚུལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་
 ལྟ་ལྟོས་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་
 རིགས་དངོས་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ།¹ ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 བྱི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྤོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་
 ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའི། བརྟེན་ནས་
 གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་
 ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་དང་། རང་འཛིན་ལྟོས་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པ་
 ལེགས་པར་གྲུབ་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་ཅེས་ཁས་སྐྱེས་
 པ་ལ་སྐོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་མ་བྱེད་པར་ལས་འབྲས་འཛོག་པ་ལ་མཁམས་པ་རྩེ་ཚོང་ཁ་
 པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ལ་སྤོན་ལས་ཐོབ་ཅིག །

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུངས། ༤༡ དབྱུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 3/44/61

དེ་ལ་རྩོད་ཡིག་སྤྲོ་བ་ལོ་ན་རེ། ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཅམ་གྱི་བདག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དང། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
 བདག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་
 ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་རྩོད་ཡིག་ལས།¹ བདག་མེད་ན་ནི་བྱེད་དང་བྱེད་པ་པོའི། །སེམས་ཅན་
 ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་རྩོད་པའི་ལན། །དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
 བདག་། ལུང་པོའི་སྟེང་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྤོང་བ་པོར། །ཐ་སྟོན་བདེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 མོད་ཀྱི། །དེ་ཉིད་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་འཐད་གྱུར་ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་
 བེ་ཇི་ལྟར་འགོག་། །ཅེས་དང། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་བདག་ཡིན་ན། །བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །བཏགས་པ་ཅམ་དེ་འདྲ་མེད་པར་
 གཟིགས་འགྱུར་ཞིང། །དེ་ཕྱིར་ལས་འབྲས་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་འཐད། །ཅེས་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སེམས་ཅན་དང། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཡོད་
 ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཅམ་གྱི་བདག་ཡོད་ན། བདག་མེད་པར་བྱུང། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ང་ཡོད་
 བ། ང་མེད་པར་བྱུང། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བྱུང། དེས་ན་
 བདག་མེད་པར་ཁས་ལྡངས་པ་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགོག་དགོས་པར་མ་
 ཟེར། དཔལ་ལྡན་ལྷ་བའི་གཞུང་ལ་འབྲུ་འདི་འདྲ་བ་རྒྱག་དགོས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 ཡོད་དོ། །

1 ཤུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ག། ཤུག་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 43-44

གལ་ཏེ་ཐ་སྐྱད་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྐྱེན་སྲོང་བ་པོ་ཡོད་
 པ་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ལྟར་དེ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་སློབ་
 མེད་དོ། །ཞེ་ན། ལྷན་པས་འདིར་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་མཚང་ཚེན་པོ་ཞེས་བརྟོག་དགོས་
 པ་འདུག་པས། འདི་རི་བར་བྱ་སྟེ། བྱེད་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་
 འབྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཡོད་དམ་མེད་
 ཅེས་འདྲི་ལོ། །གལ་ཏེ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱུག་འབྱུང་བ་ཡོད་མེད་
 འདྲི་ན། མེད་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱེད་རང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་མོད། ལྷན་
 མཐའ་ངན་པ་འདི་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ། ལྷན་པོ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་ཀུན་གྱི་
 ཐ་ཚད་སྐྱེ་གས་རྒྱུ་འཕེན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མ་བྱུང་ཞིང་། པོད་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་
 པའི་ལུགས་ལས་སྤྱི་ཚོལ་དུ་གྲུང་པ་མང་པོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འདི་གྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 འདི་སྐྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །མི་དགེའི་ལས་
 ལས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་ཞེས། །གནས་དང་གནས་མིན་མཚུན་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལ། །སྐྱར་བ་འདེབས་འདི་བདུན་གྱི་གསང་ཚིག་ཡིན། །ལས་འབྲས་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་
 མཚུན་པ་དེ། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་བྱེད་ཚོས་ཡིན་པ་ལ། །ལས་འབྲས་མེད་པ་སྐྱབ་
 པའི་དགོངས་པ་ཞེས། །སྐྱབ་བདུན་གྱི་གསང་ཚིག་མ་ཡིན་ནས། །ལས་འབྲས་ཚུལ་
 ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པར། །རྒྱལ་དང་དེ་སྐྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་གྲུང་
 གྲང་། །ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལ། །ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད་
 པ་པོ་མཚར་ཆེ། །དེ་སྤྱིར་མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུ་རྟོགས་འདོད་ན། །དོན་དམ་གནས་ལུགས་
 མཛོན་སུམ་གཟེགས་གྲུང་ཅིང་། །ཐ་སྐྱད་ཚད་གྲུབ་འཛོག་ལ་ཆེས་མཁས་པའི། །རྗེ་

བཟང་བྲག་ལེགས་པ་ལེགས་ལ་བརྟེན་ན་ལེགས། །ཞེས་གདམས་སོ། །

གལ་ཏེ་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ཁས་སྒྲུབ་ན་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་འཇུག་པ་འདུག་
པས་སྲིན་ཚད་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྲིད་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་
མཐའ་རྩ་བ་ནས་བཞིག་དགོས་པས་འཁོར་གསུམ་གྱི་འཕྲིང་བ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྒྲུབ་འབྱུང་བ་
ཡོད་པའི་སྲིད། རྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲུབ་དེ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་བྲིད་ཀྱིས།¹ བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཚམ་བདག་ཡིན་
ན། །བདག་མེད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་པས། །བཏགས་པ་ཚམ་དེའང་
མེད་པར་གཟིགས་འབྱུང་བས། །དེ་སྲིད་ལས་འབྲས་རྟེན་དུ་རྗེས་འབྲུག་། །ཅེས་སྨྲ་
བ་ནི། འཇུག་པར།² བྲིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བདག་མེད་མངོན་བ་ལ། །དེ་ཆེ་དེས་པར་
དངོས་རྣམས་མེད་པར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་པ་ཡིན་མོད། འབྲེལ་མེད་
གྱི་ཐལ་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ནི་ངར་སྟེ་འོག་མས་སྤང་བོ་ལྷ་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་
བ་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདག་ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་
ནས། བདག་བཏགས་དོན་བཙུན་ནས་འཛོག་པ་འཕོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིའི་དོན་
ནི། སྤང་བོ་ལྷ་ཚོས་ཚན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་བྲིད་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། བདག་གི་ཐ་སྲེད་བཏགས་པའི་བཏགས་
དོན་བཙུན་པའི་ཆེ་བྲིད་བདག་ཏུ་འཛོག་རིགས་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས་སྒྲུབ་ཞེས་
ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་དོན་བཙུན་ནས་འཛོག་པ་འཕོག་པ་ཡིན་པས།

1 ལྷན་མཚོགས་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ག། ལྷན་མཚོགས་ལྷན། སྤྲིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 29-31
2 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། 426-427

འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་མ་འཕེན་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་འདི་ནི་དཔེར་ན། ཚོས་ཉིད་
ཚོས་ཅན། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་ཁྱོད་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་
ལྷངས་སོ་ཞེས་པ་དང་བྱད་ཅི་འདུག།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་པ་ཞིག་ལ། ང་དང་ང་ཡིར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཐོག་
མེད་དུས་ནས་འཁྲུངས་པའི་སྐོངས་ཚེན་འདི། ཉེས་པའི་རྩ་བ་མིན་པར་སློབ་བྱེད་
ཅིང་། །བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཅམ་བདེན་ནོ་ཞེས། །བྱུང་མཐས་བཏགས་
པའི་ཉེས་པའི་ཆ་ཅམ་ཞིག། ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་པར་སྟེ། །དེ་
རྟེན་འདི་ནི་སྲིད་དང་ཞི་བ་ཡི། །གནད་རྣམས་གཞན་དུ་བཅོས་པའི་གསང་ཚིག་
ཡིན། །ཞེས་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ངའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་སློང་རང་འཛིན་ལྟ་
སྟེས་མིན་ཞིང་། ང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་བཤད་པ་ལ། འདི་སྲིད་ཞིའི་གནད་གཞན་དུ་བཅོས་པའི་བདུད་ཀྱི་
གསང་ཚིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་འདུག་པ། ཁྱོད་ངའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་སློང་རང་འཛིན་
ལྟ་སྟེས་སུ་འདོད་པར་འདུག་པ་འདི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བའི་
ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ངའོ་
སྟུང་པའི་སློང་ལོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དམ་བཅའ་
ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལས་སུ། ང་ནི་སངས་རྒྱལ་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་།
ཞེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་ང་ནི་སངས་རྒྱལ་སོ་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་ལ་ཚོས་མ་ཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པར་བཤད་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་

མེན་པའི་ང་མེད་པས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་དཔེ་བཅས་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་གྱི་
ཚོལ་བ་སོ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དཔེ་བཅས་ཚུལ་འདི་
ནམས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
མེན་གྱི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་ལྟ་ལ་ངོ་
སྤྲུལ་པའི་སློ་ཡོད་དེ།¹ ལྷན་ལས་སྐྱོན་སྐྱོན་ཅིག་དག་ལ་ལོ། །སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པོ་
མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་འགྲེལ་དུ།² ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་
རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་མདོ་བྲངས་ནས། རང་སྤེ་
དངོས་སྐྱེ་བས། བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་འདོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཉེ་མདོ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ན། དངོས་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།
སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ལོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་ལྟ་ལ་ངོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་
མེད་པར་ཁས་ལྷངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་ལྟ་ལ་ངོ་སྤྲུལ་པའི་སློ་ཡོད་དེ། ལྷོས་
བ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།³ འཛིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་ཀྱི་ང་ནི་འཛིག་
རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་
པར་འདོད་དོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡང་མེད་པར་འདོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། 426-270
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 214-231 (འཇུག་འགྲེལ་དུ་དེའི་
ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་ཞེས་འབྲུང་།)
3 བཀག་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 36 དགོན་བཞེགས་ཀྱི། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལྷོས་བ་གསུམ་ལྷོན་པའི་ལུ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།
33-34

དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་རྣམས་སྐྱེ་བཞིན་མིན་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་པ་
གཤམ་པས་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་རྟེན་དུ་འབྲེན་པ་རྗེ་ལྟར་རིགས། ལུང་དེ་སྐྱ་
རྗེ་བཞིན་པ་ཡིན་ན། བྱེད་རང་གི་ཁས་སྲངས་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པ་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་ལ་
ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློང་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་ལ་ངའི་ཚོས་གོས་སོ། །ངའི་ལྷུང་
བཟེད་དོ་སྐྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དགོངས་
འབྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ། ལྷག་མེད་ལྷུང་འདས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་པ་ཞི་ལྷའི་འོང་
བརྒྱས་པ་དང་འབྲ་བར་བམ་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང་། ལྷག་བཅས་ལྷུང་འདས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་
ན་པམ་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཅ་བར་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་ལྷ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་ལྷག་མེད་ལྷུང་འདས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་པ་ལ་སློམ་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་པམ་པ་
མི་སྐྱེད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློང་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སློབ་ཅ་
གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྷུང་ན་གསང་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་སློམ་པའི་
ཚོ། ལྷུང་ཉའི་སྤྱད་སྤོམ་དོན་སེམས་པ་ན། ཚོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་དགོས་པར་
བཞད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་ལྷུང་
བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྷུང་ན་བསྐྱེད་རིམ་སློམ་པའི་ཚོ། ང་རྗེ་རྗེ་འཆང་རོ་སྐྱམ་
དུ་བསློམ་པ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་འདུག་པས། བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་བསློམ་པའི་ཚོ་ང་
རྒྱལ་འཛིན་ལྷགས་རྗེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདི་རྣམས་ལ་ལན་འདེབས་རྒྱ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་།

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་ས། ༤༡ འདུལ་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཅ་བ། ༤༡་མ་།

མེད་པས། སྤྱི་ཚད་དམི་སྣ་པའི་སྒོ་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་མ་གསུང་ཞིག།
 གཞན་ཡང་། སྤྱི་ཚད་ལྷན་པའི་འགྲུལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་གང་ཟག་
 གི་བདེན་འཛིན་རྟོག་འཛིན་ཚུ་ལ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛིན་ཚུ་ལ་ལ་ཁྲུང་
 པར་ཚུང་ཟེད་ཀྱང་མེད་པར་འགྲུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དམི་སྣ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་རང་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དབུ་མ་
 ཐལ་འགྲུལ་བ་དང་མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུ་ལ་ལ་ཁྲུང་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དང་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུ་ལ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལན་གྱིས་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་
 པའི་ཐལ་འགྲུལ་འདི་གསོན་ཅིག། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དེས། དངོས་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་
 དེ་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱོད་འདོགས་པ་དེ་སྤིད་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 མི་སྤིད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐལ་འགྲུལ་འདི་ལ་¹ལན་གྱིས་
 བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས།² གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་³འོ་སོ་ལ་
 དམིགས་པས་སྤིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲུལ་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་⁴རྟོགས་
 པར་ཡང་མི་འགྲུལ་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར།

1 གཉ་མ་མཉམ་འདི་ལ་ལན། 2 གཉ་མ་མཉམ་འདི་ལ་ལན། 3 གཉ་མ་མཉམ་འདི་ལ་ལན།
 4 བརྒྱུན་འགྲུལ་དཔེ་བཞུར་ལ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 676-7
 5 གཉ་མ་མཉམ་རང་གི་རོ་སོ། 6 གཉ་མ་མཉམ་རང་གི་རོ་སོ། 7 གཉ་མ་མཉམ་རོ་སོ།
 8 རང་འགྲེལ་དུ་མེད་པར་ཞེས་འགྲུང།

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འཇུག་འབྲེལ་འདི་ལ་གཟིགས་ལ། ཕྱིན་ཚད་ངོ་
སྟམ་པའི་སློང་ངར་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་མ་གསུང་བར། རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་ལ་
དད་པ་སྐོམ་པ་ལྟར་མཛོད་ཅིག །

མཁན་ཚེན་གཤག་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེ་གཉིས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་བཅུད་
པའི་ཚོད་ཡིག་ལས་ཀྱང་། མཁན་ཚེན་པས་ངོ་སྟམ་པའི་སློང་ངར་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་
ཁས་སྤངས་པ། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་ལེགས་པར་བཀག་བ་གཟིགས་ལས་ཆེ། ལྷ་བ་
མཐའ་གོང་མ་དང་དངོས་སྐྱ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ངོ་སྟམ་དུ་འདྲིན་པའི་སློང་ངར་
འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོག་པ་འདི། རང་སྤྱིའི་ལྷ་བ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ང་མེད་པར་
འདྲིན་པའི་ཚད་ལྷ་ལ་སྐྱོར་པའི་ལོག་རྟོག་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་དོར་ཅིག །ཡང་གསོན་
ཅིག །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དང་། དངོས་སྐྱ་བ་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མངོན་སྟམ་དུ་རྟོགས་པའི་འབགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་
བ་དང་དངོས་སྐྱ་བ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འདོག་ཚུལ་མཚུངས་ཤིང་།
གང་ཟག་གི་བདེན་འདྲིན་གྱི་འདོག་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
དོ་སྟམ་ན། འདི་ལས་ཁ་འཆལ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།¹ བདག་
མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འདྲིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་
པ། །དེ་སྤྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དེ་སྤྱིས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྐྱ་བ་ཤིན་
ཏུ་མཚན། །རང་བྱིམ་ཅིག་ལུག་སྐྱལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧༡།༡༧།

འདོན་པ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། ང་མེད་ན། ངས་ཟས་ཐོས། ངས་བརྟུང་བ་འཕྲུངས། ང་སྤོང་
དོ། །ང་འགྲོའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་སྟོན་མེད་ཐམས་ཅད་འགོག་དགོས་པས།
དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས།^༡ གཞན་ཀྱི་ལྟར་ན་རྗེས་ལ་ཚགས་པ་ཡི། །འདི་གཉེན་གྲགས་
པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཀྱང་བརྒྱལ། །ཅེས་དང་།^༢ འདི་གཉེན་གྲགས་པའི་ཀྱང་རྗེ་བ་
བརྒྱལ་ཅིག །ཅེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་བག་
ཐོན་མཚན་དགོས་པ་འདུག་གོ། །

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱིས།^༣ འདི་གཚོགས་སུང་པོར་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་
དང་། །ཉེས་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་འདི་གཉེན་ལྟ་མིན་གྱུར་ན། །རྒྱ་ཚེན་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་དང་
མི་མ་ཐུན་ཞིང་། །དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤམ་ཚོགས་དང་འགལ། །ཞེས་པའི་
དགག་པ་ཞིག་བྱས་འདུག་པ། དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཟེ་བར་བྱ་སྟེ། སུང་པོ་ལྟ་འདི་གཉེན་
ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འདིན་པ་འཁོར་
བའི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་འདི་གཉེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས།^༤
གཞུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ཞི་གཞུགས་ལྟ་མིན། །ཞེས་སོགས་འདི་གཉེན་གྱི་
བཤམ་པ་དེ། འཁོར་བའི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་འདི་གཉེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། མང་བཀུར་བ་ཁ་
ཅིག་གིས་སུང་པོ་ལྟ་འདི་གཉེན་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དེ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཇེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༧༠༡།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཇེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༧༠༢།
༣ འཇུག་མཚོག་ལྟ་ཀྱི་གསུང་འབྲམ་ང་པ། འཇུག་མཚོག་ལྟ་ཀྱི་རྒྱུང་མ་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༧༡༧།
༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཇེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༧༠༤།

བཞེན་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་བྱ་དང་། རྗེ་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 དང་། ཉན་སྐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
 ཡིན་ཟེར་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། འཇུག་པས་¹ ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་བྱང་པོ་
 བློ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཁེས་གསུངས་ནས། དེ་འགོག་
 པ་ལ།² གལ་ཏེ་བྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། ཁང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་
 འགྲུབ། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།³ གཟུགས་
 བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་
 བཤད་པ་དེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེས་བསྟན་
 པའི་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་⁴ ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟ་ཀྱང་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱང་
 བརྟགས་ཀྱི་འཛིག་ལྟ་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། དཔལ་ལྡན་རྣམས་འེགས་
 བཤད་ཚོགས་དང་འགལ་ཚུལ་སློབ་ཤིག །

དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞུང་དེས་བསྟན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་སོ་ཐམས་ཅད་ལུས་
 ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བར་འདོད་ན། བྱེད་རང་ལ་ཁས་སྲུངས་ནང་འགལ་འདི་
 ཡོད་དེ། འོན་པར་གཟུགས་དང་འོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པར་ལྟ་བུ་དེ། ལུས་ཅན་འཁོར་
 བར་འཆིང་བའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟམས་འདིའི་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་སོ་ཐམས་ཅད་
 ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྣམས་ལ། དབུ་མ་འཇུག་པ། 426-61
 2 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྣམས་ལ། དབུ་མ་འཇུག་པ། 426-21
 3 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྣམས་ལ། དབུ་མ་འཇུག་པ། 426-61
 4 ལྷན་ལྷན་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་ 1994 ལོ་ལྟེན་ལྟེན་ལོ་ 4634 ལྟེན་ལྟེན་ལོ་

བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་ན། །གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་འད་གཟུགས་ཡོད་
མི་ན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞེས་སྤྱད་ཀྱིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་
འདོད། །ཅེས་བཤད་འདུག་པའི་སྤྱིར། །འདོད་ན། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་གཟུགས་དང་འོ་
བོ་ཉིད་གྱིས་ལྡན་བར་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། །འདོད་པའི་སྤྱིར། །འདི་ཁྱེད་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱེད་ཀྱི་རྩོད་ཡིག་ལས།¹
བདག་ཅེས་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་གོལ་རུས་ན། །མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འད་ཅི་སྤྱིར་ཐལ་
མི་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། །ཁྱེད་ལ་ནང་འགལ་འདི་ཡང་ཡོད་དེ། །བདག་ལ་བདེན་པར་རྟོག་
པས་འཆིང་རུས་བར་ཐལ། །བདག་ལ་འོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་བར་ལྟ་བུས་འཆིང་རུས་
པའི་སྤྱིར། །དེར་ཐལ། །བདག་གཟུགས་དང་འོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྡན་བར་ལྟ་བུས་འཆིང་
རུས་པའི་སྤྱིར། །འདི་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱེད་རང་གིས། །བདག་ལ་བདེན་པར་
རྟོག་པས་འཆིང་རུས་ན། །བདག་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པས་ཅིས་མི་འཆིང་། །ཞེས་སྒྲུས་
པའི་སྤྱིར། །གཞན་ཡང་། །འདི་གཤམ་ལྟེ་ཤུ་བོ་དེ་ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འདི་ག་
ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྐྱོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདི་གཤམ་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་ལྟར་འདི་གཤམ་ལྟ་དེ་ཉེས་ཀྱིན་སྤྱིད་
སྤྱིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་འདི་གཤམ་ལྟ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །འདོད་ན། །འདི་གཤམ་
ལྟ་སྤྱིས་ཡིན་པར་ཐལ། །གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཉེས་ཀྱིན་སྤྱིད་
སྤྱིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་འདི་གཤམ་ལྟ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །འདོད་ན། །འདི་གཤམ་

1 །གཤམ་ལྟེ་ཤུར། ཏཱ་ལའ་བོ་ཉི་ཤུར། ད་(༤༧)ཉི་ཤུ།
2 །ཤུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲས་ངལ། །ཤུ་མཚོག་ལྡན། །སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 4, 5

སྲིད་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གསལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ། ¹བདག་ཅེས་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བྱས་ན། །མོ་གཤམ་
བྱ་ལའང་ཅི་སྲིད་ཐལ་མི་འགྲུར། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགག་པ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་
ཅལ་ཅོལ་དུ་འདུག་སྟེ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱངས་ནས། དེ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་བྱས་པར་ཁས་སྦྱངས་བཞིན་དུ། །མོ་གཤམ་བྱ་དང་
མཚུངས་པའི་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཟེར་རྒྱུས་གཏུགས་པའོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་
པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ཐ་སྲུང་ཚད་གྲུབ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་ལ་
ཐུག་འདུག་པས། །འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས། །འདི་ག་ཚོགས་ལྟ་བུས་བདག་ལ་དམིགས་བྱུར་
ན། །བདག་གིར་འདྲིན་པས་བདག་ལ་ཅིས་མི་དམིགས། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་བདག་དང་
བདག་གི་ནི། །ཁྱེད་པར་གང་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་མི་བྱས། །ཞེས་སྦྱས་འདུག་པ།
དགག་པ་དེའི་དོན་ནི། །བདག་གིར་འདྲིན་པའི་འདི་ག་ལྟས་བདག་ལ་དམིགས་པར་
ཐལ། དར་འདྲིན་པའི་འདི་ག་ལྟས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད། །འདོད་ན། །བདག་དང་
བདག་གི་བ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་སྲིད། །ཞེས་པ་འདིར་འདུག་
པ། དེ་ལ་སྲིད་ང་ཡི་བར་འདྲིན་པའི་འདི་ག་ལྟས་ང་ལ་དམིགས་མ་དམིགས་འདི་ལ་
ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་དང་། །ཅ་འཇུག་གི་
རྟེན་ཆེན་སོགས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་། །མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས། །ང་ཡི་བར་འདྲིན་པའི་འདི་ག་ལྟས་ང་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པས། །སྐབས་འདིར་

1 ལྷན་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། ལྷན་མཚོག་ལྷན། སྲིད་པ་ཡི་ག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 17, 21

སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་སྤེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། ང་ཡིན་དགོས་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སློབ་ལོ་ཅིང་པོས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་རིགས་འབྲེད་ག་ལ་ཤེས།
ད་སྤིན་ཆད་སློབ་སྤྱིད་དུ་བྱུངས་ལ་གཞུང་དོན་དུ་སོང་མ་སོང་ཉོགས་ཤིག །

དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱིད་ཀྱིས།¹ བདག་ཏུ་འཛིན་པས་བདག་ལ་དམིགས་དགོས་
ན། །བདེན་པར་འཛིན་པས་བདེན་གྲུབ་མ་དམིགས་ཅི། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་འཛིན་པའི་
སློབ་དེས་བདེན་གྲུབ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གང་ཟེག་གི་བདེན་འཛིན་དེས་བདག་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་འདུག་པ། འབྲེལ་གཏན་ནས་མེད་དེ། གང་ཟེག་གི་
བདེན་འཛིན་གྱིས་བདག་ལ་དམིགས་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བདེན་
གྲུབ་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་
སྤྱིད་ཀྱིས།² བདག་མེད་ན་ནི་བྱེད་དང་བྱེད་པ་པོའི། །སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་
ཅོད་པའི་ལན། །དཔལ་ལྡན་རྣམས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག །ཤུང་པོའི་སྤྱིང་ན་རྣམ་
སྐྱེན་མྱོང་བ་པོར། །ཐ་སྐྱད་བདེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །དེ་ཉིད་བདག་ལྟའི་
དམིགས་པར་འཐད་གྱུར་ན། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་ངི་ལྟར་འགོག །ཅེས་པའི་
དགག་པ་ཞིག་གྲུས་འདུག་པ་འདི་ནི། དཔལ་ལྡན་རྣམས་པའི་བཞེད་པ་གཏན་མ་ཉོགས་
པའི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་རྣམས་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེངས་བཞིན་དུ།
བདག་མེད་པར་ཁས་སྐྱེངས་པ་གཞིར་བཞག་གྲུས་ནས། གཞན་གྱི་ཅོད་པ་བཀོད། དེ་
ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་འདུག་པའི་ཕྱིར།

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འདུམ་ང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༥༡
2 རྒྱུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འདུམ་ང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༥༢

བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པར་
བཤད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁ་ཆེ་བ་དང་མ་སྐབ་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་
གང་ཟག་དང་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད།

སེམས་ཅམ་བཤ་ལ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ལས། ཀུན་གཞི་མི་
འདོད་པའི་རིགས་¹པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་
ཏུ་ཁས་ལེན། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ཉོན་ཡིད་དེ་དམིགས་བཤ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས།
རྣམ་བཤ་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་རང་²སེམས་པའི་སྐྱོར་འདོད་པའི་སྲིད། དེའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་³ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས།
ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་དང་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏེ།
རྟོག་གི་འབར་བཤ་ས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་བཤ་ལ་བདག་གི་སྐྱ་
དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་བཤ་ཡང་སྲིད་བཤ་ལེན་པའི་སྲིད་བདག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས།⁴ རྣམ་པར་ཤེས་བཤ་བདག་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་
ནས། དོན་དམ་པར་བདག་མེད་དམ་བཅས་བཤ་ལ་དམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་
བཤ་དང་། ཞེས་གསུངས་བཤ་འདི་རྣམས་ལ་གཟིགས་ལ་⁵རྗེ་ཙོང་ཁ་བཤ་གསོལ་བཤ་ཐོབ་

1 ག་ཧ་བཤ་མ་རིག་། 1994་བཤ་ལེ་རིག་པའི། 2004་ལེ་རིག་པའི།
2 ག་ཧ་བཤ་ལེ་རང་སེམས་པའི། 1994་བཤ་ལེ་དོར་སེམས་པའི། 2004་ལེ་དོར་སེམས་པའི།
3 ག་ཧ་བཤ་ལེ་རྒྱ་མཚན་གྱི། 1994་བཤ་ལེ་རྒྱ་མཚན་གྱི། 2004་ལེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི།
4 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་ས། 401 དུ་མ་ཚེ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ། 190-201
5 ག་ཧ་ལེ་ཧ་གཟིགས་ལས། 1994་ལེ་ཧ་གཟིགས་ལ། 2004་ལེ་ཧ་གཟིགས་ལ།

དང་། ལོ་བའི་དུས་ཞིག་འོང། ཐལ་འགྲུར་བས་ནི་བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་ཁས་
ལེན་ཀྱང། དེ་རང་གི་བདག་པ་གཞི་ཕྱང་པོའི་གསེབ་ནས་མི་འཛོག་པར། མིང་རྒྱང་
བཏགས་¹ཡོད་ཅེས་ཀྱི་དང་གང་ཟག་སོགས་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ཏེ། ²འདི་ནི་ཕྱང་པོ་
རྣམས་ཉེན་འགྲུབ་བར་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱིས། སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བདག་ལྟོ་
དམིགས་བ་ཡིན་ན། རྣམ་འབྲོར་བས་བདག་རི་ལྟར་འགོག་ཤེས་པའི་ལན་ནི་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་མོད། ད་དུང་ལབ་དགོས་པ་འདུག་ན། དེ་འབྲའི་དགག་བ་རྩོད་བ་དོན་
གཞན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲོར་བས་འགོག་རྒྱུའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ལ་
བྱེད། ³བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །ཞེས་པའི་བདག་དེ་འཛིག་ལྟ་ལྟ་
སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་བར་གྲུར་པའི་བདག་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ་⁴དེ་ཡང་བདག་
གི་བདག་མེད་བ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་བ་ལས་སྲོང་བར་འགྲུར་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་བདག་གི་བདག་མེད་⁵“བ་ཞེས་པའི་དོན་གཏན་མ་གོ་བར་
འདུག་གོ།

མདོར་ན་བྱེད་ཀྱི་དགག་བ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་
པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེ་ཉིད་སྤངས་ཡང་འོངས་བ་ཡིན་པས། ལུང་ཟད་སྐྱོས་ཏེ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་

1 ག་ཤེན་མ་བཏགས། ཏ་ཤེན་མ་བཏགས། །ད་པོ་མ་བཏགས།
2 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ཧེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧༩།
3 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ཧེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧༩།
4 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ཧེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། ༧༧༩།
5 ག་ཤེན་མ་བདག་མེད། ཏ་ཤེན་མ་བདག་མིང་། །ད་པོ་མ་བདག་མིང་།

བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་¹ བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱོལ། །ཞེས་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྲོང་བ་པོའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་ཡོད་པར་གསལ་
 བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐ་སྙད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་ཡོད་པས་
 ཡོད་གོ་མི་ཚོད་པའི་སྤྱིར་སྟམ་ན། འོ་ན་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ།
 མ་ཁྲབ་བ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ² དངོས་པོ་དངོས་པོ་
 ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟར་ །ན་ངེ་སྤིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྤིད་དུ། དེ་
 ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་
 ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། བོང་བུའི་རྩ་དང་འབྲ་བས་
 གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 འཕྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་པ་
 ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། འཇུག་
 འགྲེལ་ལས། ³ གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་
 གཞན་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 2/14/ །ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡང་
 ཞེས་འབྲུང།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་ལ། 13/2/ །
 3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་ལ། 13/2/ ། ལས་དངོས་པོ་ཡོད་
 པར་སྐྱེ་བའི་ལྟར་ན་ནི་ངེ་སྤིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྤིད་དུ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་
 གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། བོང་བུའི་རྩ་དང་འབྲ་བར་ཞེས་འབྲུང།
 4 བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་ལ། 13/2/ ། ལྟར་ན་ནི། ཞེས་འབྲུང།
 5 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 6/14/ །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་སྲིང་ཡོད་པར་
དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཡོད་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་
པའི་སྲིང།

དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ངེས་ན། བྱེད་རྣམས་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་འོང་སྟེ།
གཟུགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་
པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་དེ་གང་ལ་
བྱེད། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་ཁས་
ལེན་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད།
དང་སོ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་རང་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་གྱིས།
གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་
འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་སྲིང། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་
སོགས་གྱིས་¹ གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དུ་མེད་དགོས་པར་འདོད་པའི་སྲིང། གལ་
ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་སྲིང་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
དོ། །ཞེས་པ་འདིས། གཟུགས་ཚོར་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྟེ་འོག་མའི་སྲོགས་སྲ་བརྗོད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་སྲིང། འདོད་ན་
གཞུང་དེས་གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིང། འདོད་

1 ག་ལྟར་བ་ཏུ་སོགས་གྱིས། ཏུ་ལྟར་བ་ཏུ་སོགས་གྱིས། ད་ལྟར་བ་ཏུ་སོགས་གྱི།

ན་དངོས།

གཞན་ཡང་། བྱེད་ལ་འདི་རྩི་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་
 དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་མི་དགོས་པས། དེ་
 ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེན་རྒྱ་བའི་གཞུང་དང་བྱེད་རང་གི་ཁས་སྲུངས་
 གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཏེ། དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ¹འདི་ནི་རར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་
 མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་ལྷ་སྟེགས་པས་
 བཏགས་པའི་བདག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྲུངས་དང་
 འགལ་ཚུལ་ནི། འོན་ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་ཚོས་ཅན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་
 རིག་པའི་དོར་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་སྐབ་ཁས། འདོད་
 བ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ་སློ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འཛིན་སྲུངས་ཀྱི་
 དོར་ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་འཇུག་དོར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་
 དོན་ཡིན་པས་སློན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་ཐལ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་འཇུག་དོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་
 ལྷན་རྒྱ་བས། ²དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི། །དེ་
 ཉིད་དང་ནི་འཛིན་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ³གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། ⁴འདི་ནི་འཛིན་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་འང་

1 བསྐྱེད་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། ཇོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧༥-༧༧༧
 2 བསྐྱེད་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། ཇོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧༥-༧༧༧
 3 བསྐྱེད་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། ཇོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧༥-༧༧༧
 4 བསྐྱེད་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། ཇོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧༥-༧༧༧

བ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཅི་ལས་བྱུང་། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་བས། །ཀུན་
རྫོང་བདེན་པའི་དབང་དུ་ལྷོ། །འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་དཔྱད་འདས། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་
ལྷབ་པས་གསུངས་། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་ཀུན་རྫོང་ཚད་གྲུབ་འགོག་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་མཚོན་
བརྗོད་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞུང་དོན་ཕྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
པའི་མཚོན་བརྗོད་དུ། །གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་
བོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་རྒྱ་འབྲུག་རིང་དུ། །ལོངས་སྤོད་གནས་ལ་སྟོན་པ་ལྷ་བྱུང་འདོད་
གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྟོན་རྗེ་བཙུན་པར་བཀྱི། །ཞེས་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་བཅེ་བ་སྟོན་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། གཏུམ་བུ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བར་བཤད་ལ། བྱེད་ལྷུང་ན། དེ་འབྲའི་རྣམ་གཞག་མི་འབྲང་དེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བཟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ། བྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་རི་ལྷུང་འདོད་དེ་ལྷུང་། །མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱལ་

༡ ག་མ་གསུང་། ཏ་མ་གསུང་། ད་ལྟོ་བཟུང་།
༢ བསྟན་འགྲུའདེའི་བཅུ་ར་མ། ངེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསུམ་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༥༥༧༥།
༣ ག་མ་གསུང་། ཏ་མ་གསུང་། ད་ལྟོ་བཟུང་། ཏ་མ་གསུང་། ད་ལྟོ་བཟུང་། ཏ་མ་གསུང་། ད་ལྟོ་བཟུང་།
༤ བསྟན་འགྲུའདེའི་བཅུ་ར་མ། ངེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསུམ་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༥༥༧༥༧༥།

བརྟེན་བྱས་ནས། འབྲས་བུའི་རྣམས་ལ་མི་བདེན་པ་དང་བཞིན་ཅན། རམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་དང།¹ གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས། རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང།² དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང། སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོང་བ་པ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་ཙམ་འདུག་པ་ལ། ཀུན་རྫོང་ཚད་གྲུབ་མེད་པ་རྩེ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ཏྲ་ཅང་ཁམས་མ³ ཆེས་སམ། བྱང་སེམས་ས་བྲུག་པ་བ་དེས་ཀུན་རྫོང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་དང། དོན་དམ་བ་ཟབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས་⁴ ཀུན་རྫོང་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། འང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ངང་བ་ཡི། རའདུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རྒྱུད་གི་འབྲས་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་མོད་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་ལ།⁵ རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཉེས་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབྱེ་མའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབྱེ་མ་འཇུག་པ། ༤༡༤-༡༧
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབྱེ་མའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབྱེ་མ་འཇུག་པ། ༤༡༤-༡༧
 3 ག་པ་པ་ན་པ་ལམ་མཚེས་སམ། ཏྲ་ཏུ་པ་པ་ལམ་མཚེས་སམ། ད། (༤༤-༢)ལམ་མཚེས་སམ།
 4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབྱེ་མའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབྱེ་མ་འཇུག་པ། ༤༡༤-༡༧
 5 འཇུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས། བ་ལ། འཇུག་མཚོག་ལྷན། རྣམ་དེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ། ༤༤-༡༧

བས། །དེ་ཡི་ཤེས་བྱེད་ལྟར་སྣང་འདི། །བརྒྱ་ཕྱག་བཀོད་བས་འཁྲུལ་བའི་
 གཏམ། །རྒྱན་མི་འཆད་བར་འབྱུང་འདི་ལོ། །ཞེས་སྐྱུར་བ་བཏབ་འདུག་པ་འདི་ནི། རོ་
 ལ་ཁྱེད་རང་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རང་གི་རྩ་བའི་བྱུ་བ་མཐའ་ཀུན་རྫོང་
 ཚད་བྱུ་བ་མེད་བར་ཁས་སྦངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་
 བདེ་སྐྱུག་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་ཅེས་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རླུགས་རྒྱད་ལ་སྦྱང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། རི་སྦྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་
 རྗེས་རྗེས་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་¹ བའི་བྱུ་བ་མཐའ་ངན་བ་འདི་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་
 ཤེས་བྱེད་ལྟར་སྣང་བརྒྱ་ཕྱག་བཀོད་བས་འཁྲུལ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བྱུང་འདུག་པའི་
 ཕྱིར། རོ་ན་དེ་རྣམས་མེད་བར་རི་ལྟར་ཁས་སྦངས་ཤེས་ཤེས་བྱུ་ཚོས་ཅན། སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པའི་རླུགས་རྒྱད་ལ་རི་སྦྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རླུགས་རྒྱད་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་བར་སྦྱིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་
 མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་བརྩ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པའི་རླུགས་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རླུགས་རྒྱད་ལ་རྗེས་སོབ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ།
 དེའི་རླུགས་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱད་སྐབས་
 ལས།² བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རྩལ་འདི་ནི། །རྗེས་སོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་
 དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོབས་བ་ལ། །འདི་གཞེན་ན་ཡང་མཉམ་བ་ཉིད། །ཅེས་

1 ག་ཉམ་བ་ཉ་ཡང་ཡང། ཉ་ཉམ་བ་ཉ་ཡང་ཡང། ད། ༤༦་ཅ་ཡང་ཡང།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་མ། 20། སེམས་ཅན་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱད་སྐབས། ༤༤་3་7།

གསུངས་པ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །

ཁྱེད་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱི་མེད་ཟེར་བར་འདུག་པ། དེ་ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས།¹
འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་
བཞིན་སྐྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་
ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་སྤྱིར། །གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དེ་ཡང་ལྷ་བ་དན་པའི་རྟེན་དུ་
བཤམ་འདུག་པམ་མི་འདུག་ཁྱེད་རང་ལུགས་གཟུ་བོར་ཞོག་ལ་གཟིགས། དེ་ལྟར་ན་
ཁྱོད་དང་རྒྱུང་འཕེན་གཉིས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱི་མེད་པ་ཁས་ལེན་བར་མཚུངས་མོད། ལྟར་
པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་རིགས་པ་རྩུང་ཟད་ཤེས་པས། ཚད་མ་
ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ལྟར་ཁས་ལྷངས་ནས། མངོན་སུམ་གྱིས་
མ་མཐོང་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང། མངོན་སུམ་ལ་མི་བསྟོན་པས་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་ལ། ཁྱེད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གཟུགས་
སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་འདུག་པས། རྒྱུང་འཕེན་ལས་
ཀྱང་ཐ་ཆད་དམ་སྟུམ་མོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས།²
གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྩུབ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་བདེན་ན་བདེན་མི་དགོས་པར་བཤམ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱུས་འདུག་པ། ལྟར་དོན་དེ་
ལྟར་འཆད་པ་སྐྱིན་ཅི་ལོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན།

1 བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༧་༣་༧།
2 བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། ༩༤་༤་༧།

ཀུན་རྗེས་ཏུ་བདེན་པའི་ཁྲུབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན།
ཀུན་རྗེས་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཀུན་རྗེས་ཏུ་བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཀུན་རྗེས་ཏུ་བྱམ་པ་བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་རྗེས་ཏུ་
བྱམ་པ་བདེན་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན། གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྗེས་
བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྗེས་ཏུ་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།
ཀུན་རྗེས་ཏུ་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་ཞིག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ལྟར་དེའི་དོན་གང་ཡིན་
སྟམ་ན། འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྗེ་ཀ་ཚེན་ལས།¹ བད་ལ་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་
རྗེས་ཀྱི་དོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་² བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བརྟུན་པས་དེ་ལ་
སྟོས་པའི་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ད་
དུང་མ་མཐོང་འདུག་ལ། དེས་ན་ལྟར་འདི་ཅེས་ཡང་སྟོན་མེད་དུ་འཆད་མཁན་རྗེ་ཙོང་
ཁབ་པ་མ་གཏོགས་སུ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་དང་ཀུན་རྗེས་ཚད་གྲུབ་འགོག་མཁན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་།
འཇུག་འགྲེལ་ལས།³ དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ཉོན་

1 སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་གསལ། 3༩༠།6།
2 སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། 3༩༠།6། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ།
3 བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྐྱར་མ། 6༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐོགས་པ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། 64༩།4། དེ་ལྟར་དེ་ཞིག་སྲིད་པའི་
ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་དེག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་འགག་གོ། །དེ་ལ་
ཉོན་མོས་དང་རང་མངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་པ་སྐྱངས་པ། འདྲ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་
སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོས་མའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མཐོན་པར་
རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྗེས་ཅེས་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་དེག་པ་ཅེས་ཀུན་དུ་སྟོང་
པའི་ཕྱིར།

མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་
 ལོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་འབྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱབས་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འགྱུར་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་དུ་སློང་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་སློང་ལུལ་
 ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་གི། སྤང་བ་མེད་པའི་སློང་ལུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་
 བྱི་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་
 བར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་
 ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས། ལུང་དེའི་དོན་ལ།
 ཀུན་རྫོབ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་པོ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། ས་བདུན་
 པ་མན་ཆད་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་དོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཀུན་རྫོབ་ཅམ་པ་ཡིན། ཉན་རང་དགྲ་བཙོས་པ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙོས་
 དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་དང། དེ་ལྟར་
ན་རེ་ཞེག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་འདིས།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་བདེན་འཛིན་དེ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་འཛོགས་ལྷེད་ཀྱི་སློང་བ་ཤད་པའི་སྲིད། ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྦྲས་འདུག་པ་
འདི་ནི་འཇུག་འགྲེལ་རྒྱུད་གཞོན་པའི་བཤད་པ་ངན་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ལ་གཉིས་སུ་སྲུ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་
ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད། ཅི་ཟེར་རྒྱ་ཡོད། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དོར་
གཟུགས་སྦྱ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱབ་ལྷེད་དུ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་འགོད་རིགས་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བཞད་གང་གྱི་གནས་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཞི་བྱུང་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་
པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་
གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྣམ་
རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ལྷན་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟུངས། ༩༡ དབྱ་བའ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། ཚིག་གསལ། ༡༩༩། ༩༡

འཚོག་གྲུང་¹ གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་
ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྲེག། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་རྩོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེད་བཟུག་པ་ན། མེས་དྲི་མ་འཚོག་གྲུང་གོས་
མི་འཚོག་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་པ་ན། དྲི་མ་བསྲེགས་
བ་ཡིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མེད་བར་མི་འགྲུང། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན།
སེམས་སེམས་བྱུང་ཡོད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཤིང་རྩ་ཚེན་སོ་སོགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱིས། སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་
ཤེས་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་བ་དང་། འཕགས་བ་གྲོལ་སྡེས་གྲང་། ²
སེམས་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྡེ་རྣམ་པར་རིག་
པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྡེ། དཀར་པོའི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་བ་ནི་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་བ་རྣམས་ལ་
ཅི་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། ཁོ་སོ་ཅག་ནི་ཐལ་རང་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་འདོག་ཚུལ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཁས་ལེན་བ་མ་གཏོགས། གསུང་
རབ་སྐྱིད་ཐ་སྙད་འདོག་ཚུལ་རྣམས་སྐྱེ་མོང་དུ་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་འོ། །གཞན་ཡང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་འདོད་པར་
ཐལ། ཐལ་འགྲུར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞེ་ག། །ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དངོས། འདོད་ན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ³

1 ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། 1133 ། ཚིག་འགྲུང་།
2 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧ ། ཤིང་ཕྱིན་ཀ། ། འཕགས་བ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ལྟར། ༩33 །
3 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 113 ། ཤིང་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། 336 ། 113

པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སློབ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་དོར་འཛིག་པའི་སློབ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྐྱེད། འདི་ནི་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །

དེའི་རྗེས་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཚད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བ་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བ་ཅམ་ཡང་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་པའོ། །

འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། འཛིག་ཉེན་བདེན་རྟོག་གི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་དོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བདེན་རྟོག་སྤངས་པའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེད། ཞེས་གསུངས་། དེ་ཞིག་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འཛིག་ཉེན་བདེན་རྟོག་གི་དོར་བདེན་པས་

ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ།¹ གཏི་
ལུག་རང་བཞིན་སྲིད་སྲིད་ཀུན་རྫོང་སྟེ། །དེས་གང་བཙུག་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་
ནི། །ཀུན་རྫོང་བདེན་ཞེས་སྲིད་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཙུག་མར་གྲུང་པའི་དངོས་ནི་
ཀུན་རྫོང་ཏུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྲིད་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོང་ཙམ་གྱི་
ཚོས་ལ་ཁྲུང་པར་འབྲེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོང་ཙམ་གྱི་ཚོས་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོང་
བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྲོའི་སྤང་ཚུལ་ལ་སྟོས་ནས་ཁྲུང་པར་འབྲེད་
པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཚད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་གཟིགས་ཚུལ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་
དོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དབྱེ་བཙུག་
དང་དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཞིག་གཟིགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་མ་གཟིགས་པར། སྤང་དོའི་ཀུན་
རྫོང་ཙམ་ཞིག་གཟིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་ཐེངས་ལ་འདི། གྲུབ་མཐའ་སྲོལ་
བཞི་པོ་གང་གི་འང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟེ་འོག་མ་དང་ཐལ་འགྲུང་བ་གཉིས་ཀས་
ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཚད་ལྷོའི་གཙོ་བོར་གསུང་ནས། དེ་
ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་ཐལ་འགྲུང་བས་རང་བཞིན་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་སྟེ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༤༧་༡༠།

གྲིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ། ཅུ་ཤེས་^༡ གལ་ཏེ་འདི་
 དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་
 རྣམས། །སྲོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་
 བློ། །ཀུན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་སྤྱོད་འདི་ཚོད་པ་བཞོན་ནས། དེ་ལ་
 ལན་འདེབས་པ་ན། །འབྲུང་འཇིག་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། དཀོན་ཚུགས་
 གསུམ་མེད་པར་འདོད་ཅེས་མ་གསུངས་པར། དེ་རྣམས་མེད་པར་འགལ་བའི་ཉེས་
 བ་དེ་སྲོད་ལ་འཇུག་གི། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཉེས་
 བ་མེད་ཅེས་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ།^༢ སྲོད་ནི་རང་གི་སྦྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་
 ཡོངས་སུ་སྦྱར་བྱེད་པ། །རྟེན་མཛོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟེན་ཅིང་བཟེད་པར་གྱུར་པ་
 བཞིན། །ཞེས་དང་།^༣ གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་
 མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །སྲོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དེལ་ན། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེད་པར་ཐལ།
 །འབྲུང་འཇིག་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །འབྲས་
 གནས་བཞི་དང་ལྷགས་པ་བཞི་སྟེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་དང་། དམ་པའི་ཚོས་
 དང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། །འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན།^༤ སྲོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ། །མ་བརྟེན་

༡ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་ཤེས་རབ། ༣༥༡༥།
 ༢ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་ཤེས་རབ། ༣༦༡༥།
 ༣ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་ཤེས་རབ། ༣༧༡༥།
 ༤ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་ཤེས་རབ། ༣༨༡༥།

གཤམ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དངོས་འགལ། འབྲེལ་པ་མེད་ན། རྒྱ་
 གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་རྒྱུ་ལྡན་ནས་མོ་གཤམ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་
 མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གཞོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ་ནས་མོ་
 གཤམ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། ལར་ཁྱེད་ཀྱི་ཚོམ་འདི་རྣམས་ནི་
 ཁས་ལེན་སྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྣང་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་དབྱེ་མ་རྣམ་དེས་ཟེར་བ་དེར། ཀུན་
 རྗེས་བདེན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་རིགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མིག་
 སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུང་མོད། དེར་ཡོད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པའི་གོ་
 མི་ཚོད་དེ། ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱུངས་པའི་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཚོད་ན་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་གང་ཟག་དང་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་
 ཀུན་རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་མ་འབྲེལ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་
 ཅེས་བཤད་འདུག་པའི་སྲིད། ཁས་རྒྱུ་ལྡན་ནས་འགལ་འདི་ཅུ་ཡང་མི་རིག་པར་ཚོམ་
 རྒྱུད་པ་ནི་ཁྱེད་སྣང་¹ བར་ཟད་དོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདི་དབྱེ་མ་ཚེན་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་
 རྒྱས་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཚད་ལྟ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེལ་བ་དེ་ལོན་ཏུ་ཐ་ཚད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་མཐའ་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དབྱེ་མ་ཚེན་པའི་སྐབས་སུ་

1 ག་པ་ན་ལྷ་ལྷུང་བར་ཟད་དེ། ཏ་པ་ན་ལྷུང་བར་ཟད་དེ། ད་པ་ན་ལྷུང་བར་ཟད་དེ།

ཆད་ལྷ་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ན། མཐའ་བཤམ་གྱི་སྤོང་ཉིད་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གང་གི་
 སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན། གཤམ་ཉེ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཆད་ལྷ་ཁས་མ་
 རྒྱངས་སོ་སྤྲོམ་ན། འོན་ཏེན་ཅིག །དེར་ཐལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།¹ མེད་པ་བ་ཞི་
 དན་འགོར་འགོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མེད་ལྷ་དེ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་
 སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྐབས་
 སུ་ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་མེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་
 འགལ། རྒྱབ་བ་མེད་དོ་སྤྲོམ་ན། འོན་རིན་ཆེན་¹འབྲེང་བ་ལས།¹ མདོར་ན་མེད་པར་
 ལྷ་བ་ཉིད། །ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་ཅེས་པ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་དན་སོང་བ། །དེ་
 བྱི་ལོག་པར་ལྷ་ཞེས་བཤམ། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་བརྗོད་བྱ་ཅི་བསྟན་འདུག་
 རྟགས་བསམ་ཐོང་། རྐྱེད་ཀྱིས་རེས་འགའ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ལྷ་བའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཟེར། རེས་འགའ་ལས་འབྲས་སོགས་ཀུན་རྗོད་བ་བདེན་པ་མེད་པ་འདི་ལྷ་བའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མི་འདུག་པ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་
 རྟགས་ལ་གང་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ཉིག་ཉིག་ཅིག་ལ་བ་རྒྱ་ཨེ་ཡོད། གང་ཁས་ལེན་ཀྱང་
 ལྷ་བའི་ལྷགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། སྤང་པོར་བདག་ཡོད་ཅེས་པ་འཛིག་ཆོགས་
 ལ། །ལྷ་བའི་རི་བོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གསུང་། །མིང་ཅོམ་མ་ཐུན་པས་དོན་ལ་བདག་
 ཡིན་ན། །མིང་ཅོམ་མ་ཐུན་རྣམས་དོན་ལ་ཅིས་མི་བདེ། །ཞེས་དགག་པ་བྱེད་པ་ཞི་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྐྱེས་རབས་ལ། །མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷག་ རིན་ཆེན་མེད་པ། ༡༤༣་ཉ།
 2 ག་མ་ན་བ་རིན་ཅེན། ༡་མ་ན་པ་རིན་ཅེན། ༡་མ་ན་པ་རིན་ཅེན།
 3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྐྱེས་རབས་ལ། །མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷག་ རིན་ཆེན་མེད་པ། ༡༤༣་ཉ།

དབུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་ལ་མ་སྤྲུངས་པའི་འཆལ་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།¹
སྤང་བོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འདྲི་ག་
ལྟ་དེ་འདྲི་ག་ལྟ་གུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། འདྲི་ག་ལྟ་གུན་བརྟགས་འདྲི་ག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
བའི་གཙོ་བོར་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་འདྲི་ག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་
ཀྱི་ཞེན་ལུལ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། དེ་གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་འགོག་པར་
གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་སྤྱིར།² མིང་ཅམ་མ་སྤྲུན་པས་དོན་ལ་བདག་ཡིན་ན། །མིང་ཅམ་
མ་སྤྲུན་རྣམས་དོན་ལ་ཅེས་མི་བདེན། །ཞེས་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་གཏན་མི་འདུག་པས་
ལན་གདབ་མི་དགོས་སོ། །

དེའི་རྗེས་སྟུ།³ རྗེད་པོ་དེ་ལ་འདྲི་ག་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ཅེས་ཐ་སྣང་
འདོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་སྦྱང་དང་བདག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པ་སྤྱི་
ནང་གཞུང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན། །ཞེས་པའི་དགག་པ་འདི་ནི་རང་ལ་ནང་འགལ་བྱུང་བ་
ངོ་མ་ཤེས་པའི་དགག་པར་འདུག་སྟེ། འོ་ན་མང་བཀུར་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱབ་པ་
ཁས། མ་གྲུབ་ན། དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། རྗེད་རང་གིས་བརྩམས་པའི་དབུ་མ་རྣམ་
ངེས་ཞེས་པ་དེར། གཉིས་པ་ཚོས་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྤྱི་བ་
དག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྤང་བོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བདག་སྤང་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 69 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། 1217
2 རྒྱུ་མཚོག་ལྡན་ཀྱི་གསུང་འབྲམ་ང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 323-3
3 རྒྱུ་མཚོག་ལྡན་ཀྱི་གསུང་འབྲམ་ང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 323-4

དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྩོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཚར་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའོ། །ཞེས་རང་ལུགས་བཞག་པ་འདི་བརྟེན་དཔལ།

ཡང་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་ངེས་ཟེར་བ་དེར། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་མང་བརྟུར་བས་སེམས་སྤྱང་པོ་བདག་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ། སྤྱང་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་ཏུ་ཐལ། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་མང་འཕངས་ནས། དེའི་ཐུབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་ན།^༡ གཤམ་ཉེ་སྤྱང་པོ་བདག་ན་དེ་སྤྱིར་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་བཞེད་པ་བསྐྱུར་ནས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མང་བརྟུར་བའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐར་སྤྱང་པོ་བདག་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་ཟེན་བཞིན་དུ། སྤྱང་ཡང་ཐལ་རོ་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྤྲོས་འདུག་པ་ཉོན་ཅིག །

འོ་ན་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བས་མང་བརྟུར་བ་སོགས་ལ།^༢ བདག་ནི་རྣམ་སྤྱེད་འགྲུང་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ། །རྣམ་ལ་འཇུག་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྲུང། །ཞེས་ཐལ་འགྲུང་འཕངས་པ་འདི་ཡང་ཐལ་རོ་ཡིན་པར་ཐལ། མང་བརྟུར་བའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྤྱང་པོ་གང་ཟག་བདག་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤྱང་པོ་བདག་ཏུ་ཁས་སྐྱེས། བདག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། མང་བརྟུར་བ་དེས་འཇིག་ལྟ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། མང་

༡ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བཅུ་ནས། ཇོ། དབུ་མ་གྱི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༨༡-༨༡
༢ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བཅུ་ནས། ཇོ། དབུ་མ་གྱི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༨༡-༨༡

བཀུར་བས་འཛིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། འདོད་ལྟ་^༡
དེར་ལྟ་བུ། །རྗེས་ལ་འཇུག་པས་སྲིད་ཅི་ལོག་མི་འགྲུར། །ཞེས་པ་དང་འགལ།

གཞན་ཡང་། མང་བཀུར་བས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལི་ལེན་པར་ཐལ། མང་བཀུར་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་
ལེན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་འདོད་ལྟ་^༢ །སྲོད་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་
ཚེ་དེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྲུར། །རྟོག་བདག་སྲོང་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་
སྲིད། །སྲོད་ཀྱི་སེམས་སམ་སྤང་བོ་བདག་མི་འགྲུར། །ཞེས་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་
འགལ། ལར་སྲོད་ཀྱིས་བདག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མང་
བཀུར་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤང་བོ་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྲི་ནང་གི་
སྲོད་པར་བདག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཛོག་ཅེས་སོགས་ནང་འགལ་
འབའ་ཞིག་ལ་བཞགས།^༣ གངས་ཅན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འདི་བསྐྱང་དོ། །ཞེས་ཟེར་
བར་འཇུག་པས། སྲོད་ཁ་འཆལ་འདོན་པ་ལ་ཁ་བོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་འཇུག་།

དེ་ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མང་བཀུར་བ་སོགས་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་
པའི་རང་སྤེ་འགོག་པའི་ཚེ། །སྲོད་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་
ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྲུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
འབྲེལ་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། མང་བཀུར་བ་སོགས་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་
རང་སྤེ་རྣམས་ཀྱིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཚེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༥༠༥།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཚེ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༥༠༥༡༥།
༣ འཇུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲེལ་དང་། འཇུག་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཕོར་ལོ། ༣༥༠༥།
༤ ག་༣༤་བ་༣་འཇུག་། ཉ་༣༤་བ་༤་འཇུག་། ད་༣༤་ལ་འཇུག་།

མི་ལེན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། ཉགས་
དངོས། དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་སྲོགས་སྲ་ཡེ་མ་གོ་འདུག་པས། ཁོ་མོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་ཀས་བདག་ཁས་ལེན་ཅིང་།
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་གྱང་། བདག་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དཔེར་
ན་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་གྱང་།
བདེན་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པ་
བཞིན་ནོ། །བྱེད་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནམ་མ་ཡིན་འདྲི་བའི་རིགས་སུ་འདུག་པ། ལྷན་མེད་དེ་འདྲའི་ལན་གྲེད་པ་སྐབས་སུ་
མ་བབ་མོད། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཡིད་མི་ཚིམ་ན། བདག་གཉིས་གང་ཡང་ཚད་མས་མི་
དམིགས་པ་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣང་བས་ཚོག་གོ། །

ཡང་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་ངེས་ཞེས་པ་དེས། རང་ལུགས་འདྲི་བ་ན།¹ གང་
ཟག་གི་བདག་འདྲི་བ་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྲུང་
པོའོ་ཞེས་སྣང་བ་འདུག་པ་ཉོན་ཅིག །རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྲུང་པོ་
ཚོས་ཅན། རང་འདྲི་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཉེན་དམིགས་
པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། ཉགས་དངོས། ལྲབ་པ་མེད་ན། དཔལ་
ལྷན་རྒྱ་བས།² མོ་གཤམ་བྱ་ལྷན་སྐྱེ་བ་དང་བལྟ་སྲིད། །དེ་ལྷན་གྱུར་པའི་བདག་ནི་
ཡོད་མིན་ཞིང་། །འདི་ནི་རང་འདྲི་བ་ཉེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ། །ཞེས་སུ་སྟེགས་རང་ལ་

1 ཤུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས། བ་པ། ཤུག་མཚོག་ལྷན། རྣམ་ངེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ། ༣༠༩་ན།
2 བསྐྱུར་འབྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འབྲུག་པ། ༥༥་༥་༡༤།

གྲགས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་བཞོན་ནས་འགོག་པ་རྩི་ལྷར་རིགས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་
ལྷ་འདིག་ལྷའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་འདིག་
ཚོགས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ལ་ལྷ་བ་ལ་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་
ལྷ་བ་ལ་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།¹ གང་ཟག་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི། བདག་མེད་ཅེས་པ་
འདི་ཡང་བཞད་གང་གནས། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲངས་སྟུ། །འདོད་པ་
འདི་ཡང་རང་ཚིག་འགལ་བའི་ལུས། །ཞེས་པའི་དགག་པ་ཞིག་བྱས་འདུག་པ་འདི་དང་།
ཁྱེད་རང་གི་དབྱ་མ་རྣམ་དེས་ཞེས་པ་དེས། རང་འདིན་ལྷན་སྐྱེས་ཚོས་ཅན། ཞེན་ལུལ་
ལ་མ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་བརྱུང་བའི་དམིགས་
པ་ར་དེ་ཉིད་² བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཞོན་གྱེད་བཟང་པོ་
ཞིག་ཡིན་སྐྱེས་འདུག་ནའང་། འདི་འབྲ་བྱིས་པ་འདིད་པའི་བཟོ་སྲིད་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཚོས་
ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འདིན་པའི་བདེན་འདིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཞེན་ལུལ་ལ་
མ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་གཟུང་བའི་
དམིགས་པ་ཚོས་ཉིད་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱིས།³ གང་ཟག་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འདིན་པ་ནི། །ཐོག་མེད་
དུས་ནས་འཁྲུངས་པའི་རྫོངས་ཆེན་ཏེ། །དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རང་རྒྱུད་ལ། །བསྐྱེད་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ར་ལ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། སྐྱིདས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 43-44
2 ག་30་བ་ཉ་དེ་ཉིད། ཉ་30་བ་3་དེ་དེ་ཉིད། 5, 73-3 'ལ'་དེ་དེ་ཉིད།
3 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ར་ལ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། སྐྱིདས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 43-44

སའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཁས་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སྐྱུ་མཐའ་
 སྐྱོན་འབྱེད་སའི་ཅལ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་ནམ། འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ལུལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འོ་ན་གང་ཟག་གོ་སྐྱེས་སའི་སློ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་སར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ལུལ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ལྷན་སྐྱེན་ལོ་སྐྱེས་སའི་སློ་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཡིན་སར་ཐལ། གང་ཟག་གོ་སྐྱེས་སའི་སློ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་སའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའོ་སྐྱེས་སའི་སློ་འདི་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་སར་ཐལ། འདོད་སའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་འཕགས་སའོ་སྐྱེས་སའི་
 སློ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་སར་ཐལ། འདོད་སའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་
 རང་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སློངས་ལ། སྐྱབས་འགོ་ནལ་
 མ་གཅིག་གྲང་མེད་སར་འཛིག་ཉེན་འདིའི་ཟང་ཟེང་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་བརྩོན་
 བར་གྱིས་ཤིག །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཚོད་ཡིག་ལས།¹ སེམས་ཅམ་གཞུང་དང་དབྱེ་མའི་གཞུང་འགའ་
 ཞིག །རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཀའ་བྱས་ནས། །དེ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་
 ལ། །ཅེར་ཡང་མི་སེམས་གཞན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི། །ཁོང་ཁྱོད་སྤྱིན་སྤྱང་ནག་པོ་ཆེར་
 གཡོས་ཏེ། །ཆོག་ངན་མི་བཟད་འབྲུག་གི་སྐྱ་ཆེན་གྱིས། །དཔལ་ལྷན་འདུས་སའི་
 ཆོགས་རྣམས་ཕྱོགས་བརྒྱར་འབྱེད། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་དམ་སའི་གཞུང་མ་ཡིན། །དེ་

1 ཤུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། ཤུག་མཚོག་ལྷན། སྐྱེས་ཡིག་ཆངས་སའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༥-6།

ཕྱིར་ཅུང་ཟད་དགུང་ལ་དཔྱོད་ལྡན་དག། རྣ་བ་སྐྱགས་ཏེ་ལེགས་པར་ལན་ཐོབ་
 ཅིག། ཅེས་དགག་པ་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་ཁ་པོ་བྱས་ནས་ལན་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་
 སྐྱེས་འདུག་ལ། ལན་གདབ་དགོས་པ་མི་འདུག། རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་གོང་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་དགག་གཞག་གེད་པའི་ཆེ་ཁྱེད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་འདི་ལུང་ཚད་ལྡན་འདི་དང་
 འགལ་ཞིང་། རིགས་པ་འདིས་གཞོན་ཅེས་ཀྱུན་སྒོར་ངན་པ་དོར་ནས་དགག་གཞག་
 གེད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཕྱོགས་ལུང་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བྱུང་
 མཐའ་ལ་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་པས་འདོད་དོན་འགྲུབ་སྐྱེས་ནས། ངན་སྐྱེས་འབའ་
 ཞིག་གི་ཚོད་པ་འདི་འདྲ་ལ་ལན་འདེབས་པར་མི་སྲོ་མོད། འོན་ཀྱང་མ་འདྲ་བྲགས་
 པས་ལན་ཅུང་ཟད་གདབ་པར་བྱའི། ཁྱེད་རང་རྣམས་རྣ་བ་སྐྱགས་ཏེ་ལུང་དང་རིགས་
 པ་འདི་མ་མེད་པའི་དགག་གཞག་འདི་དག་ལ་ལན་གདབ་རྒྱུ་ཡོད་ན་འདེབས་པའི་དུས་
 ལ་བབ་པོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། ལུང་དང་རིགས་པའི་དགག་གཞག་གཏན་མེད་པར། གངས་
 ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་འཛིན་མང་པོ་ལ། ཁྱོད་ཁྱོད་སྤྱིན་ལུང་ནག་པོ་ཆེད་གཡོས་
 ཏེ། རྗེ་ཙོང་མེད་པ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་པར་གྱུར་ཀྱང་། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པས་རྗེས་བརྒྱུད་
 སྐྱེ་བོ་ཡི། ལན་བདེའི་ལོ་ཐོག་འཛོམས་པར་བྱེད་མི་ལུས། གཞན་ལ་མི་གཞོན་རང་
 ཕྱོགས་ཁོ་ན་འཛོམས། རྣམ་དཔྱོད་མི་ལྡན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོར། རྗེ་ཕྱིར་དེ་འདྲ་
 དམ་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་དགག་པའི་དངོས་ལན་གདབ་པར་བྱའི། རྣ་བ་སྐྱགས་ཏེ་ལེགས་པར་

ཉོན་ཅིག་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྐྱོ་མ་བཟོད་པ་ནི། བོད་གི་རྩོད་ཡིག་དེའི་མཚུགས་ཀྱི་ ལྷན་སྐྱེ་བ་
 གཞུང་གི་རྟལ་ས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡི། །མཐར་ཐུག་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་ཅིང་ལོག་སྤྱོད་པ་
 ལ། །རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་འཕེན་ཞིང་དབྱ་མ་བཟ། །ཁས་ལེན་དེ་འདྲ་དངོས་པོར་
 ལྷན་པའི་གཞུང་། །ཡིན་གྱི་ལེགས་ལྡན་ལེ་ཤེས་སྣོང་པོ་སོགས། །ཡིན་ལུགས་སྣོན་
 པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། །རྩལ་བཞིན་བརྟེན་པའི་མཁས་རྣམས་ག་ལ་
 ཡིན། །ཚོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་བྱུང་ཅིང་། །རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞུང་ཆེན་ལེགས་བཅུགས་ནས། །མཐའ་དག་
 བདེན་པར་མེད་ཅེས་འདོན་པ་ཡི། །དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དང་འདི་དག་
 གིས། །ཚོས་ལྟར་བཅོས་ནས་ཚོས་མིན་སྣོན་ནོ་ཞེས། །ཡང་ཡང་སྤྱོད་པའི་གྲེགས་
 བམ་མང་མཐོང་ཆོ། །དཔྱོད་མེད་དོན་གཉེར་མང་པོས་འཕགས་རྣམས་ལ། །སྐྱར་བ་
 བཏབ་ཅིང་ཆོད་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་། །རྩལ་བཞིན་དོར་ནས་རང་བཟོའི་གཞུང་ཆེན་
 ལ། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འབད་པས་རབ་བསྐྱེམས་ཀྱང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལྡོན་
 དུ་གྱུར་པར་ཟད། །ཅེས་སྐྱར་འདེབས་དང་བཅས་པའི་དགག་བ་བྱས་སོ། །ཞེད་ཀྱི་
 དགག་བ་འདི་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཉམ་པའི་དགག་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཅོམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་གཞུང་འགོག་ཅིང་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་
 འཕེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་བར་གནས་བརྟན་ཚོས་སྤྱོད་
 གིས་རྩ་ཤེ་དང་བཞི་བརྒྱུ་པའི་དགོངས་བ་སེམས་ཅོམ་དུ་བཀའ་ཞིང་། དངོས་སྐྱེ་བའི་
 མཁས་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བགག་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་

༡ ། ལྷན་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། ། ལྷན་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༩༣༥

པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་སོགས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུབ་པའི་ཚོས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་ཉམ་བ་རྒྱུན་པོ་མགོ་སྐོར་པའི་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་སོགས་མཁས་ཡུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་པར་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་གང་ནས་ལུང་བསྟན། ཞེས་བྲིས་ན་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འདིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་རང་བཟོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་གྲོན་དུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐུར་བ་བཏབ་ནས། དེས་ན་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་མཐོ་དམའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སུ་མཐར་ཐུག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུབ་པ་ཁས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་འདི། རང་བཟོའི་ཡུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་བྱས་འདུག་པ། རང་བཟོའི་ཡུབ་མཐའ་ཡིན་མིན་བལྟ་བ་ཡིན་པས། བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་མ་བྱོལ་བར་རིགས་པ་དང་ལུང་འདི་རྣམས་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །

དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུབ་པ་ཁས་སྐྱེས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་པས་བདེན་ཡུབ་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་དང་པོ་ནི་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱེས་པས་

རང་གཞན་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིག་ཏུ་གསུངས་པ་མ་ཁྲུག་པ། དེར་ཐལ་ལུག་འབྲེལ་
 ལས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་འགོ་ག་པའི་ཚེ། དེ་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྐྱེ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྦྲས་པ་དེ་¹ཉིད་ནི་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་དོ། །ཞེས་སྦྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མདོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྦྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་
 གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྦྲས་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་ཡིན་ནོ་སྦྲེ་བ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཚོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ² ལུགས་འདི་ནི་སུན་མོང་མིན་པའོ་
 ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་
 ཞིག་དགོས་པ་འོག་ཏུ་འཚད། ལྷང་འདི་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡེ་མ་བཅུག་འདུག་
 བ། ད་འདི་ལ་འབྲུ་སྟོན་གྲེད་རྒྱ་ཞེ་ཡོད། རང་བཟོ་ཡིན་མིན་ད་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིར་སྦྲས་
 བ། སངས་རྒྱུ་ས་གཉིས་པའི་རིགས་པ་ལ། །བསྐྱལ་པར་བསམས་ཀྱང་ལན་མི་
 ཐེབས། །བདེན་ལན་སློན་ན་འོ་ཡང་ཚ། །ཁ་འོག་འདུག་ན་འཕམ་པ་ཡིན། །ལོག་པའི་
 འབྲུ་སྟོན་བྱས་ཀྱུར་ན། །སྐར་ཡང་འོ་ཚའི་གནས་སུ་སྐྱེད། །དེས་ན་གང་³ རྒྱང་རྩོམ་པ་
 ལ། །རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ལུས་དུ་ནི། །སྤྱི་ནང་བརྗེ་ཏུ་ཀུན་གྱིས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚར་
 གཙོད་གྲེད། །བོད་འདིར་གང་རྒྱང་རྩོམ་པ་གྲེད། །ཚགས་སྐར་བྲག་པོས་གཞན་ལ་

1 ག་ 33 བ་ 3 དེ་ཉིད། ཏ་ 33 བ་ 3 དེ་ཉིད་དབྱུ་མ། ད་ 23 བ་ 3 དེ་ནི་དབྱུ་མ།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 ། དབྱུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསུགས་པ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། 206 གྲག།
 3 ག་ 33 བ་ 6 རྒྱང་། ཏ་ 33 བ་ 2 གང་རྒྱང་། ད་ 23 བ་ 2 གང་རྒྱང་།

སྒོད། །གལ་ཏེ་རིགས་པས་མ་སྲུབ་ན། །ལུང་བསྟན་ངན་པ་ཚོས་པ་དང། །སྲུག་འདྲིའི་
སྲུལ་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ། །དེ་འབྲས་གཞན་ལ་གཞོན་མི་བྱས། །རང་ཉིད་འདི་ཕྱིར་འཕམ་
འགྲུང་བས། །དེ་ཕྱིར་བག་ཡོད་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སྒྲས་སོ། །

གཞན་ཡང་། །ཁྱེད་རྣམས་གསོན་ཅིག །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་
དགུན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སློབས་སྲ་མ་བཟོན་པ་ན། །འཇུག་འགྲེལ་ལས།^༡ དོན་དམ་
བར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་^༢སྐྱེ་བ་དགག་^༣ལ་རག་མོད། །གཟུགས་
དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་
དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྲུང་
དོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན། །བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྗེ་ལྟར་བཟོན་དེ། །བདེན་པ་གཅིག་
ཁོ་ནར་འགྲུང་དོ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་བར་སྐྱེ་
བ་མེད་པར་འདོད་ཅིང། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
ཚོལ་བ་ཅིག་གཞུང་འདྲིའི་སློབས་སྲ་སྲ་བ་པོར་བཤད་འདུག་ལ། །དེ་འབྲི་ཚོལ་བ་དེ་
ཕྱི་རོལ་བ་ཡིན་ནམ། །རང་སྟེ་དངོས་སྲ་བ་ཡིན་ནམ། །དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནམ།
སུ་ཡིན་སྟོས་ཤིག །གལ་ཏེ་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། །རང་རྒྱུད་པས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་ཁས་སྲུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་
ལོ། །གལ་ཏེ་དངོས་སྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འདྲིའི་སློབས་སྲ་སྲ་བ་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། །ཁྱེད་
ཀྱིས་དོན་དམ་བར་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། །ཁྱེད་དངོས་སྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་

༡ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབྱེ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ༤༤༡།༥།
༢ ག་ ༣ ༣ ར་ ༣ གཞན་ལ། ༡ ༣ ༣ ར་ ༤ གཞན་ལ། ༥ ༡ ༤ ༤ གཞན་ལ།
༣ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབྱེ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ༤༤༡ ༢༠ ལས་བདག་ལ་ཞེས་
འབྲུང། ལྷན་ཐང་དཔལ་མར་དགག་ལ་ཞེས་འབྲུང།

ཉེ་འདིའི་སྟོགས་སྣ་སྣ་བ་པོ་དེ་སྤྱི་ཚོལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
སྤྱི་ཚོལ་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་ཁས་ལེན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱི་ད། དེས་ན་འགྲེལ་
བ་དེ་ལ་འབྱུ་ཅི་སྣོན་སྣོ་གཟུ་བོར་ཞོག་ལ་ལན་གདབ་རྒྱུ་འདུག་མི་འདུག་སྤྱགས་རྟོག་
འཇུག། །འདི་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུང་ཚོར་ཁ་པའི་
འཕྲིན་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྐྱེན་རྣམས་གསོན་ཅིག་མདོ་སྤྲེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་འཇིན་པ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ནི་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་དོན། སེམས་ཅན་
པས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤམ་པ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེལ་གྱིས་དགག་པ་
བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་རང་སྤྱགས་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དོན་དུ་འཆད་རིགས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ལེགས་
ལྷན་རང་སྤྱགས་ལ་ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ། མདོ་དེ་ལས་ཀུན་བརྟགས་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞེ་ག། །རང་གི་

1 ག་ 3 3 བ་ 1 ཉིག ། 15 3 3 བ་ 4 སྤྱགས་རྟོགས། ། 17 1 1 སྤྱགས་རྟོགས།
2 བག་འཇུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། 14 མདོ་སྤྲེ་ཅ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྤྲེ་དགོངས་འགྲེལ། 3 4 1

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྲི་མ་དངོས་འགལ། རྟགས་དང་
པོ་མི། ཤེས་རབ་སློབ་མེ་ལས།¹ རོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པས་ནི་དབུ་མའི་རིགས་² བ་འདོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་
འགོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་དགོངས་འགེལ་གྱི་དོན་དེ་
ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ན་རེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་འདོགས་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲ་རྒྱུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། བཏགས་དོན་ཀུན་བཏགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་
འདེབས་སུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་
མིན་ཏེ། ཚོས་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་
ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་བཤེད་སྐྱུལ་ལོ་
སྟམ་པའི་སྒྲིའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། སྐྱུལ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིའི་ཞེན་
ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་
པར་བྱེད་དོ། །

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚུ་ལེགས་ལྡན་བྱེད། ཤེས་རབ་སློབ་མེ། ༡༩༡༠/༡༦།
2 ག་༣༣་བ་༦་རིག་ལ། ༡་༣༩་ན་༣་དབུ་མའི་རིག་ལ། ༥་༡༩་༥་དབུ་མའི་རིག་ལ།

དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།¹ གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་
 བརྗོད་བ་དང། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་བ་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་ལོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་
 ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྗོད་བ་དང་ཚིག་ཏུ་
 བརྗོད་བ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་སྲིད། ཞེས་དང།² ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འབྲུག་པས་སློ་ལོས་འབྲུལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་
 ལྷན་ཏུ་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་བཤད་བ་འདི་རྣམས་ལ་
 གཟིགས་ལ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཚོས་ཁས་
 གྲངས་སོ་ཞེས་ཟེ་ཚོང་ཁ་བས་གསུངས་པ་འདི་ལ་མི་བཟོད་བར་མ་མཛད་ཅིག །ལོང་
 ཏུ་བྲངས་པའི། དེ་སྲིད་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་
 སྐྱུས་པ་དེ་དབྱུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སྐྱུས་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྐྱུས་པ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་པའི་དགག་ལུལ་ཀྱི་དབྱུ་མ་བ་དེ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མིན་ཀྱི། དེ་དངོས་སྐྱུ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་འབྲུག་པའི་དོགས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་མི་འབྲུང་མོད། ལོག་ཏེག་
 ཅན་ལ་འབྲུང་སྲིད་པས་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྐྱུས་
 པ་དེ་ཉིད་དབྱུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་འདོད་ཅེས་སྐྱུ་བ་པོ་འདི་དབྱུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་ལ་འཆད་རིགས་ཏེ། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཚོད་མེད་ལས་དེ་ལྟར་
 བཤད་ཅིང། མདོ་སེམས་སོགས་ལ་དོགས་པའི་གནས་མེད་པའི་སྲིད། ཏགས་དང་

1 བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། དབྱུ་མ་ཚུ་ ལེགས་ལྷན་བྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། 1970༥།
 2 བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། དབྱུ་མ་ཚུ་ ལེགས་ལྷན་བྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། 1970༥།

མོ་སྐབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲུལ་ལས།¹ གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་
ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱིས་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
གཞན་གྱི་རྒྱུང་མར་འདོད། །ཅེས་པའི་ལུང་བྲངས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལེགས་
བར་དགོངས་བྱུང་ལགས་སམ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐབ་
པའི་ཚོས་ཁས་རྒྱངས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མར་དོགས་ནས་
རྒྱས་པར་མ་བྲིས།

དེས་ན་ཐལ་འགྲུར་བས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་པའི་སློབ་ནས་འགྲུལ་རྒྱལ་
ལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲུལ་རྒྱལ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ། འཇུག་འགྲུལ་གོང་དུ་
བྲངས་པ་དེའི་མཇུག་ཏུ། ལུགས་འདི་ནི་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་བཀག་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་
དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲུལ་རྒྱལ་ཟབ་མོ་ཡོད་པར་བཤད་འདུག་པ་དེ་གང་ཡིན་
གསུངས་ཤིག། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་མཐོ་དམའི་ཁྲུང་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ནི།
རྗེ་མོ་ཉི་བས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། ལན་གདབ་རྒྱ་ཡོད་ན་འོག་ཏུ་འཆད།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་གཅིག་ལ།² རང་བཞིན་གྱིས་སྐབ་བདེན་པར་མེད་དོ་
ཞེས། །ནང་འགལ་ཁྲུང་གི་རིང་ནས་དུབ་པ་ཡི། །རང་རྒྱུད་གཞུང་གི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་
ལ། །རིམ་གྱིས་དྲི་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལོ་མཚར་གནས། །ཞེས་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
ནང་འགལ་ཁྲུང་གིས་དུབ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་བཞེད་པར་བྱས་ནས། ལུགས་ཁྲེལ་གྱི་

1 བསྐྱབ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། 69། དབྱ་མ་ས། ལྷོ་བ་དམོན་ལེ་ལེས་སྐྱེད་མོ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲུལ། 214, 161
2 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། ལྷོ་བ་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 43, 61

གནས་སུ་བྱས་འདུག་པ། བྱིན་ཡེ་མ་གོ་བའི་ཁྲིམ་ཤོགས་ཀྱི་དགག་བ་འཇུངས་མེད་
 བྱེད་བ་རང་ཞིག་འདུག་པས་བྱིན་རང་ཉོན་ཅིག། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་བ་ལ་ནང་འགལ་
 མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ། རང་རྒྱུད་པའི་ཞབས་ཉོན་ཡིན་པའི་འཇུགས་ཡིན་ལས་ཆེ། བྱིན་གྱིས་
 རང་རྒྱུད་པའི་བརྗེ་ཉ་རྣམས་མཐོ་འདོན་མི་དགོས། བྱིན་ལས་ཁོང་རྣམས་བརྒྱ་འགྲུང་
 གྱིས་རིགས་བ་ལ་མཁས། རོན་ཀྱང་དབལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་འཇུགས་ལྟར་ན།
 རང་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་ནང་འགལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་
 ལས།¹ རྟོག་གོ་བ་འདིས་ནི་བདག་ཉིད་རྟོག་གོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་
 མཁས་པ་ཚམ་ཞིག་བསྟན་བར་འདོད་པས་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། རང་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དག་བརྗོད་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་བ་དུ་མའི་
 ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་བ་
 དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་བ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་བཤད་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་བ་ལ་དེ་འདྲའི་ནང་འགལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། ལའ་བྱིན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོག་བ་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་ན། ལྷན་ལས་འདིར་
 དབལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བྱིན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་
 མེད་པར་ཁས་སྐྱོངས་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཁས་སྐྱོངས་བ་ལ་ནང་
 འགལ་གྱི་སྤང་བོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བ་འདི་དེས་བར་གྱིས་ལ། རང་རྒྱུད་པས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཡོད། བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱོངས་བ་ལ་ནང་འགལ་གྱུང་མ་
 གྱུར་གཟིགས། བྱིན་པར་འོག་ཏུ་བྱིན་གྱིས། རང་རྒྱུད་རྟོགས་ཀྱི་དོན་གོ་རང་དབང་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུངས། ༤༡ དབྱུ་མ་ལ་དབལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པ། དབྱུ་མ་ཆོག་གསལ། 147

དུ། །སྐྱབ་པའི་དོན་ལ་བྱེད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་མེད། ཅེས་
དགག་པ་བྱས་འདུག་པ། བྱེད་ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་སྲོགས་སྲ་མ་མ་གོ་བཞིན་
དུ་དགག་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཉེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པ་དང། རང་
དབང་དུ་བྱུང་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནང་འགལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིབ་
དང། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མི་འདོད་
པའི་སྲིབ། ཉུགས་དངོས།

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ།¹ རོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་རང་མཚན་སོགས། །ཐ་སྲུང་
སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི། །ཉུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་ཡིན་
ན་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད། །སྟོང་ཉིད་
གསུམ་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ལ། །རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་སོགས་ལུང་རིགས་
གྱིས་² །ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ཡི་ལོག་སྲོགས་ལ། །གཞོན་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་
པ་མ་གཟེགས་སམ། །ཞེས་དོན་མེད་ཀྱི་དགག་པ་སྐྱབ་ཤོག་གོན་ཅིག་གིས་འདུག་པ།
རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ན་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་
ཁས་སྐྱངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་རང་བཞིན་དང། རང་གི་རོ་བོ་
ཉིད་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྲུང་མང་པོ་གསུངས་པའི་སྲིབ། །ཞེས་གང་
དུ་བཤད་འདུག། །དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁན་དེ་ལ་སློབ་ཤིག།

ཡང་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་སུ་ཡང། རང་མཚན་ཁས་ལེན་ཟེར་བར་
འདུག་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པ་

1 ལྷ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་པ། ལྷ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འགོར་ལོ། ༣༤༣་པ།
2 ག་༣༥་བ་པ་ལུང་རིག་གིས། ཉ་༣༦་ན་མ་ལུང་རིག་གིས། ༥༡༥་པ་ལུང་རིག་གིས།

ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་མཚན་ལ་འདྲི་བ་རྒྱ་ག་ལ་
ཡིན། དབྱ་མ་འཇུག་པར། ཉམ་གསུག་སྤྱོད་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་། །དེ་ནི་རང་
མཚན་སྤོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གཞིགས་ལགས་སམ། གལ་ཏེ་མ་གཞིགས་ན།
སྤོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་ན་ཡོད།

ཡང་དེའི་རྗེས་སྟུགས་སྤྱོད་པའི་ཆོད་རང་རྒྱུད་གཞུང་མང་དུ། །དགག་བྱའི་བྱུང་པར་
མེད་པར་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །མེད་
ཅིང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མེད་པར་གསུང། །ཞེས་པའི་དགག་པ་ཞིག་བྱས་འདུག་པ་འདི་ལ།
རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་
ཁས་ལེན་པར་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལན་
གང་བ་ཅི་དགོས། འོན་ཀྱང་ལན་གཅིག་དགོས་ན། རི་བ་དམ་པོ་ཞིག་འདི་བ་ཡིན་པས་
ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག་། །དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པས་མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་
པ་དབྱ་མར་འགྲེལ་ལམ་མི་འགྲེལ། གལ་ཏེ་མི་འགྲེལ་ཞེན། ཤེས་རབ་སྤོང་མ་དང།
དབྱ་མ་སྤང་བ་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་གཏན་ནས་མ་གཞིགས་
འདུག་པས། བྱེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཚོད་པར་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པས་མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དབྱ་

༡ བསྐྱེད་འགྲུབ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠། དབྱ་མ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གསུགས་ལ། དབྱ་མ་འཇུག་པ། ༤༤-༥༠
༢ འཇུག་མཚན་གྱི་གསུང་འབྲས་པ་ལ། འཇུག་མཚན་གྱི་སྤོང་མ་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༤-༥༡
༣ ག་༣༤་ན་༣་རང་གི། ། ཉ་༣༤་ན་༤་རང་གིས། ད་༡༤༠༤་རང་གིས།
༤ ག་༣༤་ན་༥་སྤོང་མ། ཉ་སོག་ངོས་གཅིག་ཆད། ད་༡༤༡་ཤེས་རབ་སྤོང་མ།
༥ ག་༣༤་ན་༦་གཏན་ནས་མ་གཞིགས། ཉ་སོག་ངོས་གཅིག་ཆད། ད་༡༤༡་ཤེས་རབ་སྤོང་མ་གཞིགས།

མར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཞིར་ཞོག། དགོངས་འབྲེལ་ལས།¹
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ལྷོང་པ་ཉིད་སློབ་པའི་རྣམ་པས་
 ཆེས་ངོ་མཚར་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་² ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱ་ན་མཚེས་པ་སྐྱབས་མཚེས་པ།
 བྱང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། ཞེས་སྐྱ་རྩི་བཞེན་པར་མིན་
 པའི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཅིག་བཤའ་བྱང་བ།
 དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེས་བྱེད་ལ་བྱིས་ན་ལན་གཅིག་ཡོད་དམ་མེད། དགག་བྱ་
 ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱང་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོང་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་སྐྱར་བའི་མདོ་ཤེས་
 རབ་སྣང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་གཞན་ཞིག་ཡོད། ཕྱི་
 མ་ལྟར་ན་དེ་གང་ཡིན་ངོས་གཟུང་། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 མདོ་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་སྐྱ་རྩི་བཞེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལས།³ བྱང་
 པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞེན་གྱིས་སྣོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྩིས་སུ་
 བལྟའོ། ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱ་རྩི་བཞེན་
 པ་གང་ཞིག་ཤེ་ཡིན་ན་སློ་གཞན་ནས་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
 འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་པོ་ལྟ་ལ་སོགས་
 པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་པར་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། དེགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལན་ཅི་གངལ། ལན་གང་བ་རྒྱ་ཡོད་ན་རྩིས་སུ་ཡི་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བཙུང་མ། ༤༩ མདོ་སྡེ་ཅ། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ། ༥༡་༡༥།
 2 ག། 36་བ་༡་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི། 5་36་བ་༤་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི། 5་76་༡་4་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ།
 3 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བཙུང་མ། 3༤། ཤེས་རབ་སྣང་པོ་སྐྱ་རྩི་བཞེན་གསུང་། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་སྣང་པོ། ༤༠3་1།

རང་། འོ་ན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས།¹ གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་རོ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་ཐམས་ཅད་
²མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཚགས་པ་སྤོང་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 དང་། གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་མང་དུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འབྲུག་གཞི་སྐྱེ་བའི་
 ཚིག་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། དེ་ཚམས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་
 དགག་བྱའི་ཁྲུང་པར་སྐྱར་བ་དེ་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཀུན་
 ལ་སྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུམ་འབྲུག་པ་ལྟ་བུར་དགག་བྱའི་ཁྲུང་པར་
 སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་དེ། མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཀུན་ལ་སྐྱར་
 དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །

ལར་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ། རྗེ་
 ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་
 ཅད་བརྗོད་ག་ལ་རུས། རྩང་ཟད་བརྗོད་ན། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རྗེས་ཡོད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོག་གི་
 འབར་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
 པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲུག་འགྲེལ་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསལ་བ་དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེའི་གཞུང་གི་འཆད་ཚུལ་དུ་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་པ། རྫོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩ ན་༡༥།
 2 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩ ན་༡༥། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་

མ་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྲིད། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་མྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་
ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བར་ཁོལ་པའི་ནང་གི་རུས་སྐལ་བཞིན་དུ་སྤྲད་ཀྱིས་འབྲེལ་ན་མི་
བརྟུབ་པས་གཞོས་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མྱོད་ཀྱི་དགག་པ་གཅིག་ལ།¹ དེ་སྲིད་ཐལ་རང་གཞུང་གི་
གྲུབ་མཐའ་ལ། །མི་འབྲེལ་རྣམ་དབྱེ་ལིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱང་། །སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས་
གཞིགས་པའི་ལྟ་བུ། །ཉེད་དང་མ་ཉེད་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མི་རུང་། །རང་རྒྱུད་ཉུགས་ཀྱི་
དོན་གོ་རང་དབང་དུ། །གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་གང་
ནའང་མེད་ཅིང་དངོས་སྤྱོད་། །ཉུགས་དང་ཚོས་ཅན་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ལ་སོགས། །རང་
རྒྱུད་ཉུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེ་བ། །རྟོག་པས་སྐོ་བཏགས་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་
པར། །ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་
རྒྱན་དང་རགས་པ་ཀྱུན། །རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེ་ལེན། །དེ་དང་
གཞན་དག་ཚོད་ཆེ་རང་མཚན་ཀྱིས། །གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་མ་སྐྱབ་སྤང་རི་ལྟར་
ཉིད། །དེ་སྲིད་འདི་དག་རང་བཟོའི་ཚོས་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ལྟ་
བ་ལ་མཐོ་དམའི་ཁྲད་པར་ཡོད་པ་དང་། །གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཚོད་
པའི་ཆེ་ཚོས་ཅན་མ་སྐྱབ་སྤང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ལ་འདི་རྣམས་གསུང་རབ་
ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་རང་བཟོའི་ཚོས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་དགག་པ་
བྱས་འདུག་པ། །མཁས་པ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ། །མྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་གསུང་
རབ་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་རང་བཟོའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཞེས་སྐོན་སྤྱོད་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། རྒྱུ་མཚོག་ལྡན། མྱོངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 4 རྩ།

བལ། རང་གི་གསུང་རབ་ཚད་ལྷན་རྒྱུ་ཞིབ་ཏུ་མཐོང་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། རྗེ་
གྲིས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་རྒྱུ་ཞིབ་ཏུ་མ་མཐོང་བར་དགག་བའདི་ལྟར་སྦྲོ་བ་
ལྟེན་རང་གི་མཚང་སྟོན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག །

དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ལྷ་བལ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཚད་
ལྷན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤའ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཇེ་མི་ཉི་བས་མཐོང་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཅུ་
བལ་ལས།¹ དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། །རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །སྒྲ་
མའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། །དབུ་མའང་འབྲིང་པོ་ཚམ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པ་དབུ་མ་བའདྲིང་པོ་ཚམ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་བའ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་བཤའ་
འདུག་པའི་ཕྱིར། ལྷན་དེའི་དོན་མ་དགོངས་ན། དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་འགྲེལ་བལ་ལས་
འདི་ལྟར་བཤའ་དེ། རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ལ། དངོས་སྦྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
དབུ་མ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་སྦྲོ་བ་དང་སེམས་ཚམ་བའགཉིས་
ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲོ་བ་དང་། རྣམ་བཅས་མདོ་སྤེ་
བའགཉིས། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་བཅས་སེམས་ཚམ་རྣམ་བའདེན་པ་དང་།
རྣམ་མེད་སེམས་ཚམ་རྣམ་རྒྱུན་བའགཉིས། དབུ་མ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་བཅས་
རྣམ་བའདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་བའདང་། རྣམ་མེད་རྣམ་རྒྱུན་བའདང་མཐུན་པའི་
དབུ་མ་བའགཉིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་གས་དང་པོ་རྣམས་སྐྱང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་མ་ཟད།
ལྷན་གས་ཕྱི་མ་ཐ་སྤྲད་རྣམ་བའདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་བའདང་། ཐ་སྤྲད་རྣམ་རྒྱུན་
བའལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ལྷན་གས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུངས། 36། རྒྱུད་མེ། མོ་བ་དཔོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྗེ་ཇེ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ། 330་པ།

ཀྱི་ལྷ་བཞི་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་མིན་པའི་སྲིད་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་མ་བ་འབྲིང་པོ་
ཅམ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འདིའི་འབྲེལ་བ་མི་ཉི་ལའི་དངོས་
སྟོབ་པ་རྗེ་ཉ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པ་ལས་བཤད་པ་འདི་གཞིགས་ལ།
སྲིད་ཚད་ཐལ་རང་གི་ལྷ་བ་ལ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་མ་གསུང་ཞིག །

གལ་ཉེ་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཏུ་ཤང་གིས་མདོ་སྐྱེ་དགོངས་འབྲེལ་དུ། ལྷག་
མཐོང་དབུང་སྟོམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
མིན་ཞེས་མདོ་སྐྱེ་དགོངས་འབྲེལ་དོག་པས་བྲིལ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བཅུ་པ་མི་ཉི་ལས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དོག་པས་མ་བྲིལ་ཅིག །ཐལ་རང་གི་ལྷ་
བ་ལ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྲུངས་པ་ཐལ་རང་གི་པ་རྗེ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་
ཡིན་ཉེ། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་དུ།¹ གཞན་ཀྱིས་
དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱིས་མར་འདོད་གང་
ཡིན་པ། །གཞན་གྱིས་རྒྱུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །ཞེས་པའི་ལྷང་ལྷངས་སུ་བྲངས་
ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྲིད། ལྷང་འདིས། མདོ་
སྐྱེ་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་འདུག་པ།
འདི་ལ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཉོག་མ་ཞུགས་ཤིང་། རྗེ་ཙོང་
ཁ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་སྤྲུག་གྱིས་གཞིགས་ནས་རང་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ དབུ་མ་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ། ཡེ་ཤེས་སྣང་པོའི་བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ། ༡༧༧/༥༡

རྒྱུད་པའི་འདོད་པ་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་ལེགས་བཤད་གཅིག་འདི་ཡིན་ལ། རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདི་འགོག་པ་ན། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།¹ དེ་ཕྱིར་ཁ་
ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྦྱས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སྦྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྦྱས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཟིགས་ལ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ལ་དོན་མེད་ཀྱི་
དགག་པ་བྱས་པ་ལ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱིས། ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་བདེན་ལན་སྤྱིན་ཏེ། བས་
དོས་ལོང་ལ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སློབ་པར་མཛོད་ཅིག །

དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་བརྗོད་ཏེ།² ལན་གྱིས་རྒྱོག་པར་མི་བྱས་ན། །དེ་ཡི་
རྗེས་འབྲང་དམ་པའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་
བྱུང་མཐའ་ངན་པ་དེ་རྣམས་མི་འདོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་པ་འགོག་པའི་ཚོ།
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྦྱས་པ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཐལ་
རང་གཉིས་ཀས་བྱང་མེད་དུ་ཉོགས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་པས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ན། མདོ་སྡེ་པའི་དོན་དམ་པར་རྒྱུད་པས་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་སློབ་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྣང་པོས་བཤད་པ་འདི། ཡི་ཤེས་སྣང་པོའི་
རང་གཞུང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁས་མི་
ལེན། མདོ་སྡེ་པས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 406་མ།
2 མེས་པོའི་བུལ་བཞག །12། ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིག་གཏེར། ༤༧།

ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལན་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་གོ་ཤྲག་རྗེས་འགྲུར་
དང་བཅས་པ་མི་སྒྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་འགྲུར་རོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་སྤྱིར་ཁ་
ཚིང་ལོ་འདི་འདྲ་བྱེད་འདོད་གཏན་མེད་ནའང་། ཁྱེད་གོ་ཤྲག་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་
ལ་སྒྲུར་ཞུས་ཁམ་^༡་ཆེས་བྲགས་པས་ཉེས་ཞུགས་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཅག་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག །འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས།^༢
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་འགོག་པའི་ཆེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་^༣་རྒྱད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འགྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་
ཁས་ལེན་པ་དང་། རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནང་འགལ་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད་དོ། །འདིར་སྒྲུས་པ།
བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཚོང་ཁ་པས། །ཁོང་ཐལ་རང་གི་བཤ་ཆེན་མཁས་རྣམས་
ལ། །ལྟ་བ་མཐོ་དམའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅེས་བཤད། །བོད་ལྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་མ་
རྟོགས། །འདི་ཕྱོགས་འདིར་སློབ་མེད་ལེགས་བཤད་ཡིན། །དཔལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་
དགོངས་པ་ཡིན། །ཚིག་གསལ་འཇུག་གི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད། །རྗེ་མི་ཉི་
ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟུ་པར་གསལ་བར་གསུངས། །རང་རྒྱད་ཀྱི་

༡ ག་ ༣༤ན་ལ་ཁམས། ཏ་ ༣༤བ་ ༣ཁམས། ད་ ༡༧ན་ ༡༡ཁམས་ཆེས།
༢ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། ༡༣་པ།
༣ ག་ ༣༤ན་ལ་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི། ཏ་ ༣༤བ་ལ་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི། ད་ ༡༧ན་ ༡༤་རང་རྒྱད་ཀྱི།

མཁས་ལྷན་མཁས་རང་ལུགས་ལ། །རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར། །རང་རྒྱུད་
གྱི་གཞུང་ན་གསལ་བར་ཡོད། །དེ་མཚོན་རང་རྒྱུད་གོ་སྟེ་འོང། །ཁྲིད་རང་དང་མི་
མཐུན་གང་ཡིན་པ། །དེ་རང་བཟོ་ཡིན་ཞེས་མ་སྐྱེ་ཞེས། །ཚོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལ་མ་
སྐྱུངས་པར། །ཉམ་པ་ཡི་དགག་པ་ངོ་རེ་ཚ། །ལན་གདབ་རྒྱུ་ཡོད་ན་འདེབས་རེ་
རན། །ཚོད་གཞུང་གོ་ར་གནས་ན་བདེན་ལན་སྤྱིན། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐྱབས་གྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའོ། །

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ། །རང་རྒྱུད་ཉམས་གྱི་དོན་གོ་རང་དབང་དུ། །གྲུབ་པའི་དོན་
ལ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་གྱི། །གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་མེད་ཅིང། །ཞེས་སོགས་ཁམ་པོ་
ཆེ་སྐྱེས་འདུག་པ་ཁྲིད་རང་གིས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཡེ་མ་མཚོན་བ་
འདུག་ཡང། །རྗེ་ཚོང་ཁ་བས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་གྱི་དོན་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་
བཤད་པ་འདི་འདྲ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་པོ་
ལྷན་པོ་མང་པོའི་ཡིད་ལ་དེ་འདྲའི་རང་བཟོ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་དུ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ལ་སྐྱུང་བ་
འདེབས་མཁན་འོང་རེ་ནས། །བསྟོན་ཉམ་གྱི་དགག་པ་བྱེད་པ་ལིན་ཏུ་ཞེལ་བའི་
གནས་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའི་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཕྱིན་ཆད་ཚོ་སྐྱེད་དུ་བཟུང་སྟེ།
ཚོས་ཉན་པ་ལས་བྱིན་ཆེ་བ་བྱུང་སྐྱེས་དུ་བཀའ་བྱིན་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལ་བྱང་
དེས་རྣམ་འབྱེད་དུ། །རང་རྒྱུད་གྱི་དོན་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་ཤེས་རབ་
སྟོན་མེ་ལས་བཤད་ཅེས་ལུང་ལུངས་བསྟན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་
དོ། །འོ་ན་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས་རྗེ་ལྟར་བཤད་ན། །དེ་ཉིད་ལས།¹ དེ་ནི་སུན་འབྱེན་

1 ། བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟུང་ས། ༥༧། དབུ་མ་ཆ། རྫོང་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ། ༡༡༦༥༡༣།

པའི་ལན་བཏབ་པ་དང། རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་
གསུམ་པ་བརྩམས་སོ། །ཞེས་པ་དང། ཡང་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་
རབ་སློབ་མེ་ལས།¹ དེ་ལ་འདིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ནི། པ་རོལ་བོས་སྐྱུས་པའི་སྲུང་
འབྲིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང། རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་
བསྟན་པའི་མཐུས། འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང།

གཞན་ཡང། སྐབས་མང་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དོན་རང་དབང་དུ་བྱུབ་
པ་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བྲང་མི་དགོས་ལས་ཆེ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དོན་རང་དབང་དུ་བྱུབ་པ་ལ་བཤད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་
ནའང་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་གཏམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཐུས། ཞེས་དང། རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། ཞེས་རང་དབང་ངེས་པར་སྐྱུར་བ་འདི་ལ་ཐུགས་བསམ་ཐོང་།
སྐབས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་
འདི་འགོག་པ་ན།¹ དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་
པ་མིན་ཏེ། རྩོགས་གཞན་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། སློབ་དཔོན་
འདིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པར་བཞེད་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུ་མ། ༥༧། དབྱུ་མ་ཚེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད། ཤེས་རབ་སློབ་མེ། ༡༡༩༠༥།
2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུ་མ། ༤༠། དབྱུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐུགས་པ། དབྱུ་མ་ཚིག་གསལ། ༡༣༥།

པ་ལ།¹ སློབ་དཔོན་ནི་གནས་མིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཚང་བར་བྱེད་པ་ན།
བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས།² དེས་ན་རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཞེས་བསམ། རང་དབང་དུ་
བྱུང་བ་མ་བརྟན་ཞེས་པ་མངོན་སུ་མ་ལ་བསྟོན་པའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་རང་
དབང་དུ་བྱུང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བཞེད་མི་བཞེད་དེ་དགོངས་ལགས་སམ།

དེའི་རྗེས་ཀྱི་དགག་པ་ལ། དངོས་སྤྲུལ་གྱི་རྟགས་དང་ཚོས་ཅན་བསྐྱུང་བུའི་
ཚོས་ལ་སོགས། །རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེ་བ། །རྟོག་པས་སློབ་པ་ལགས་
ཅེས་དུ་ཁས་ལེན་པར། །ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བཞེད། །མདོ་སེམས་
གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་དང་རགས་པ་ཀུན། །རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་མི་
ལེན། །དེ་དང་གཞན་དག་ཚོད་ཆེ་རང་མཚན་གྱིས། །བྱུང་བའི་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་
འི་ལྟར་སྟེ། །དེ་བྱིར་འདི་དག་རང་བཟོའི་ཚོས་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དགག་པ་
བྱས་པ་འདི་རྣམས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་དགོངས་པའི་དགག་པ་
ཡིན་བས། ཐོག་མར་རང་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྲུང་བ་དང་རང་སྤེ་
འོག་མ་རྣམས་ཚོད་པའི་ཆེ། ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི།
ཚོས་ཅན་ཚད་མས་བྱུང་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཚོད་
པའི་ཆེ་བུ་མ་བཞེད་མས་བྱུང་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་དེ། བྱུང་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་ན།
ཡུལ་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་ཡང་ཐལ་འགྲུང་བས་གཞལ་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་བྱུང། ཐལ་འགྲུང་བ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་

1 བཟུན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དབལ་ལྡན་ཆོ་བ་འགྲུགས་ལ། དབུ་མ་ཚོགས་ལ། 13་37།

2 ག་ལོ་བ་ལྷོ་གསུང། 15་17ན་ལྷོ་གསུང། 15་21་ལྷོ་གསུང།

ལ་ཚད་མར་སོང་ན། ཐལ་འབྲུར་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་
དེ་དེ་ལ་དགག་པ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཚོང་ཞིག །

དེ་ལ་བྲིད་གྱིས།¹ དངོས་སྣ་བ། །རྟགས་དང་ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་
སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་དང་པོ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་ཐལ་
འབྲུར་བས་ཡེ་ནས་གཞལ་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་
ཡང་། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་སྣ་བས། ལྟོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བྱས་
པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཡང་། ལྟོའི་ཡུལ་དུ་
བྱ་རུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོགས་པའི་གནས་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན།² དངོས་སྣ་བ། །རྟགས་དང་ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་སོགས། །རང་
རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐལ་ཆེ་བ། །རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་ཅོམ་དུ་ཁས་ལེན་
པར། །ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་སྟེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བཞེད། །ཅེས་སྟུག་ཡུས་དང་སྟགས་
ནས་སྣ་བ་འདུག་པ། བྲིད་མགོ་འཁོར་འདུག་སྟེ། འོ་ན་བྱས་པ་ཚེས་ཅན། རང་དབང་
དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་

1 ལ་ཚད་མར་སོང་ལ། ཏ་ལ་བ་ཏ་དེ་ལ། ད་ཏ་ལ་ལ་ལ་དེ་ལ།
2 རྒྱུ་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་བ། རྒྱུ་མཚོག་ལྟན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 4 ལ་ལ།
3 རྒྱུ་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་བ། རྒྱུ་མཚོག་ལྟན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 4 ལ་ལ།

སྣང་བ་འད་པ་རང་གྲོ་བུ་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་འོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐལ་
འཇུར་བ་གཉིས་རགས་¹ རྒྱན་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་རྫོང་པའི་ཚེ། མདོ་སྡེ་པས་
རགས་¹ རྒྱན་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ལ་
ཚོས་ཅན་ཚད་མས་བྱུང་བ་ལྟར་མ་སྣང་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་དགག་པ་འདི་
ཡང་ཉམས་ཚུལ་དོན་གསུམ་གྱི་² རང་གྲོ་བུ་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏོ་སྐྱོང་ཡིན་ཞེས།
དེ་བས་ན་གོང་དུ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན་ཞེས་པའི་བཏོ་སྐྱོང་དེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཡིན་
འོ། །དེས་ན་བྱེད་གྱི་དགག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་གྱི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་
མ་སྣང་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་གོང་དུ་བཤུར་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ཁས་
ལེན་པ་ཞུས་གྱིས་ཉམས་ཚུལ་དོན་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་
ལེན་ཅིང། ཐལ་འཇུར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་བར་ཁས་
ལེན་པ་ལ་ག་ལ་བྱེད། དེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཐལ་ལོ་ཡིན་འོ། །

བྱེད་གྱིས། དེ་སྤྱིར་འདི་དག་རང་བཟོའི་ཚོས་ལུགས་ཡིན། ཞེས་ཚོས་ཅན་
མ་སྣང་སྣང་བ་མེད་པར་བཤུར་བ་འདི་ཞུས་པར་བཟོའི་ཚོས་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བ་
འདི། འགྲོལ་བ་ཚིག་གསལ་ལ་མཐོང་མ་ལྟོང་པའི་ཚགས་སྣང་མོངས་གསུམ་གྱི་སྲུང་
གྱིས་ནོན་པའི་ང་རོ་ཡིན་ཏེ། འགྲོལ་བ་ཚིག་གསལ་ལ་སྤྲོད་ཅི་སྟེ་རྗེ་བླ་མེ་རྣམས་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། སྲུང་པར་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། སྲུང་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དབུགས་དང་རྗེས་སུ་དབུགས་པར་བྱ་བའི་ཐ་

1 ག་ཡོ་བོ་ལྷན་རྒྱུན། 1957་ལོ་ཕྱི་གསེང་རྒྱུན། 1957་ལོ་ཕྱི་གསེང་རྒྱུན།
2 ག་ཡོ་བོ་ལྷན་རྒྱུན། 1957་ལོ་ཕྱི་གསེང་རྒྱུན། 1957་ལོ་ཕྱི་གསེང་རྒྱུན།
3 ག་ཡོ་བོ་ལྷན་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ། 1953་ལོ་ཕྱི་གསེང་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ། 1957་ལོ་ཕྱི་གསེང་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ།
4 འཇུར་འཇུར་དཔེ་བཞུང་ལ། 60། དབུགས་ལ་དབུགས་ལྡན་ལྡན་ལྷན་ལྷན་གསལ། དབུགས་ཚིག་གསལ། 32། ཨ།

སྣང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་གིས་རང་རྒྱུད་གི་
རྟོགས་ཡང་དག་ལ་ཚོས་ཅན་མ་རྣམས་སྣང་བ་དགོས་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་
འགོག་པའི་ཚེ་ཚིག་གསལ་ལས།¹ དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་
འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟོན་ཚོས་
ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོན་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པར་
འདིས་རང་ཉིད་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བ་དག་
ནི་ཐ་དད་པ་² ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ལ་འདུ་སྟོན་མཛད་
རྒྱུ་ཅི་འདུག་གཟིགས་དང་། སྐར་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུ་ལ་གུས་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་ཞིག་ལ། འདིར་ཕྱིན་མདོ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱན། །སེམས་ཅམ་འགྲེལ་བའི་སྟོལ་འགའ་མ་གཏོགས་པ། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱན་གཞུང་བྲང་དོན་དང་། །འགྲེལ་བྲེང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སྟོན་མ་བྱུང་། །ཞེས་
ཟེར་བ་ཡང་དོན་མེད་ཀྱི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐྱིར་བྲང་དོན་དུ་མི་
འགྲེལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། རང་ཉིད་རྒྱན་པོར་གོ་བར་བྲེང་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་མི་ཟད་
པའི་མདོལ་ས།³ མདོ་སྟེ་གང་དག་ཀུན་རྗེས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་
དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱབ་བཅོས་ཁྱད་
པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་སྣ་ཡི། མདོན་རྟོགས་

1 བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་འགགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལ། 277པ།
2 ག་ཡན་ན་མ་ཐ་སྐད་ཡིན། 9ཡ་བ་7མ་སྐད་ཡིན། 574ཡ་པ་ཐ་སྐད་ཡིན།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 མདོ་སྟེ་མ། རྫོགས་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། རྫོགས་མི་ཟད་པའི་མདོ། 37ཡ་70།

རྒྱལ་བློན་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་
 འགྲེལ་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སློན་མ་རྒྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན།
 མཛོན་རྟོགས་རྒྱལ་བློན་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱུས་བཟང་། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐས་
 གྱི་ལུགས་ལ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱལ་བློན་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བའི་མི་ལམ་དུ་
 ཡང་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱལ་བློན་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་ལུགས་ལ།¹ གཞུང་
 དོན་རྟོགས་སློང་བྱིར་དང། །འཇིག་པ་མི་སློང་བྱིར་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་དང། དེ་ནི་
 མཚན་མར་དམིགས་སློན་ནས། །ཞེས་སོགས་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་
 རིགས་པའི་བྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། །འོ་ན་ཉོན་ཅིག་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློབ། །ཚད་མ་
 རྒྱལ་འགྲེལ་སྐྱ་རི་བཞེན་བ་མ་ཡིན་པའི་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བར་ཐལ།
 དེས། །འབྱུང་སེམས་ཐ་དད་ཉིད་བྱིར་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱི་དོན་སློབ་པའི་རྒྱལ་
 འགྲེལ་གྱི་གཞུང་སྐྱ་རི་བཞེན་བ་མིན་པའི་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བའི་
 བྱིར། །འཁོར་བ་ལྷན་པ་མེད་ཅན། །ཆེན་པོ་བླ་མ་མཚོག་པ་དུ་ལན་མཇོད་རྒྱ་ཅི་བཏང་།
 གལ་ཏེ་རྟོགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་རང་ཉིད་རྒྱུན་བར་སློབ་པ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཉོན་ཅིག་གཞུང་དོན་རྟོགས་སློང་བྱིར་དང། །ཞེས་སོགས་
 དང་།² དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སློན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་
 འཕགས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་རྒྱལ་སྐབས་
 ལ་ཚོག་འདོན་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་འབྲུ་སློབ་ཞིག་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། །འདོད་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ས། ལ། །ཤེས་ལྷན་ཀ། ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན། 11་པ།

2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ས། ལ། །ཤེས་ལྷན་ཀ། ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན། 13་པ།

ན། བྱིད་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་དེས་ཟེར་བ་དེར་ཉོན་པར་འཕགས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བསྐྱབས་པས་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་དེས་བར་མཛོད་
 ཅིག །གཞན་ཡང་། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་རིགས་
 བར་ཐལ། ཡུམ་བར་མ་ལས།¹ གང་ཡང་དག་པའི་སློན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་
 ལ་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཐུ་
 མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་རིགས་པའི་སྲིད། མ་ཐུབ་
 བ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་སྲིད་དང་། ཞེས་
 སོགས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་ན། སྐབས་འདིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་བྱང་
 དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་རིགས་པས་ཐུབ་པར་བྱུང། འདི་ཡང་འཁོར་གསུམ་
 ཡིན་ལོ། །རྟོགས་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་
 ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་པ་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བས། ཞེས་བཤད་པ་མ་
 གཟིགས་ལགས་སམ།

དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ། པར་རྒྱུད་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བའི་སྲིད་དུ་
 གསུངས་པའི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་སྐྱེ་
 བཞེན་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་ཀྱི་
 སྐབས་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ། མགོན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་བཤད་པ་དང་བྱང་པར་མེད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ཚད་
 མ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་དུ་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གསུང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༡་1། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སློན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཡུམ་བར་མ། ༣་༥།

བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་རྣམས། ལྷ་ལྷན་དང་
ཚོས་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
འགྲེལ་ཡང་། མཁས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མ་སྡེ་བུམ་བུ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
མི་འགྲེལ་བ་བཞིན་ལོ། །འདིར་སྐྱེས་པ། འདི་ན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བས། །མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་དང་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་སྐྱེས་པ། །ཐལ་འགྲུང་ལུགས་མཚོག་སྟོན་པའི་གཞུང་
ཡིན་ཞེས། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཞིའི་སྐྱ་ཆེན་པོ། །ཡང་ཡང་བསྐྱབས་ནས་
བསྐྱབས་པ་ཆེད་མཛད་ཀྱང་། །མ་ཐོས་སྐྱད་དུ་ལྷན་པོ་མགོ་བསྐྱོར་བྱིས། །མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་གཞུང་བྱང་དོན་འགྲེལ་བ་ཡི། །དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་
ཞེས། །སྐྱར་བ་འདེབས་འདི་སུ་ཡིས་དབང་མེད་བཅོལ། །འོན་ཀྱང་ཆགས་དང་སྣང་
བའི་དབང་ལས་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འདི་སྐྱད་ཅེས། །ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་ཅེས་
པའི། །རང་རྒྱུད་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མ་ཡིན། །བདེན་གྲུབ་རིགས་པ་སྐྱབ་
པའི་དབུ་མ་པ། །ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་པ་རང་ཚིག་འགལ་བའི་ཁྱད། །ཞེས་སྐྱབ་པ་འདི་ནི་རྒྱན་
པོ་མང་པོའི་དབུ་མ་སུ་འདི་ཉམ་དགག་པ་བྱས་ན། །འདི་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་
སྣམ་ནས་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་རེ་བར་འདུག་ནའང་། །དགག་
པ་འདི་ས་ཁྲིམ་མི་བྱབ་སྟེ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། །འདིར་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་
ཅེས་པ། །རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐྱེས་སུའི་གཞུང་ན་འདུག་སྟོན་ཅིག །གལ་ཏེ་སྟོན་རྒྱ་མེད་
ན། །རྒྱན་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ལབ་ནས་དགག་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་གྱི་མས་རྣམས་དུ་ཡོད་ན་

༡ །གཙང་ལྷན་ལས་སྐབས་ལྷན་པའི་སྐབས་སྐབས་སྐབས་ ༡༩༩༡-༩༢ ལྷན་པའི་སྐབས་སྐབས་

ཚད་བས་གཅད་པའི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ།
 ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེས།
 ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་བར་བྱས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་
 སྤངས་པ་འོང་ཡང་། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པའི་གྲོགས་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྦྲ་དགོས་སོ། །ཞེས་སྡིག་ཆེན་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལོན་ནས། ཞེ་ན། བཤད་མོད། ཚོགས་མཐའ་
 ཡས་པ་གསོག་པའི་གྲོགས་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་
 སྲིད་པར་སྦྲ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནས། མེད་ཅེས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་འདུག་བསམ་སློབ་ཐོང་
 ལ། དེ་ནས་དགག་པ་གཏོང་རྒྱུ་འདུག་ན་ཐོང་ཞིག །

དེས་ན་ཁྱེད་ལ་འདི་བའི་བར་བྱ་སྟེ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
 པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 དང་རྟོགས་ཟིན་གོམས་བར་བྱས་པས། རེ་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཅམ་
 ལྷོང་རུས་སམ་མི་རུས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་སྤུ་ལ་གཏོང་བ་ཡིན།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རི་ཅམ་བསྐྱོམས་
 གྱུར། བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཅམ་ལ་ཡང་གཞོད་མི་རུས་པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་
 བལོ་སྐྱལ་མངོན་ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་། དེའི་གཞོད་བྱེད་ནི། ¹བདག་
 མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཁོག་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུ་རྩ་༤༡། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་བྲག་སུ། རྣམ་འགྲེལ་ཙམ། ༡༩༩༧

རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཏོན་མི་གཞོན་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།¹ བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་སྐྱབ་² སའི་དབྱེ་མ་པ། ཡོད་ཅེས་
སྐྱབ་རང་ཚིག་འགལ་བའི་ཁྱེད། །ཞེས་གུ་ཚོམ་དུ་སྐྱབ་འདི་ཁྱེད་རང་ལ་དགག་པ་
གཏོང་འདོད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། ཁྱེད་རང་གིས་བཅུམས་པའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་
ཅེས་པའི་ཚོ་བུ་སྐབས་དེར་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་སྡོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཁས་
སྐྱབས་ནས། ཚོས་རྗེས་པའི་དང་། རྗེ་ཚོར་ཁ་བ་ལ་སོགས་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་
རྣམས་ལོར་བར་བྱས་ནས། སྡོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཁས་སྐྱབས་པ་མིན་ནམ། ཁོ་བོ་ཅག་
རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ། བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་སྐྱེ་ལམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །གས་ཉེ་
སྡོང་སྐྱབ་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ།³ རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེའདི་དག་གིས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཞོག ། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་སྐྱེན་མ་སྤྱང་བར་རང་སྤེའདི་དག་ལ་ཡོད་
པའི་སྤེང་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྡོང་བཏགས་པའི་གང་ཟག་
གི་བདག་རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་བས་ལྷག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཚོད་གཞི་མིན་
པའི་མ་དེས་བ་སྡོན་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྡོན་ཤིག །ཅེས་བཤད་པ་འདིས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན།
དེའི་དོན་ཁོ་བོས་བཤད་ཀྱི་ཉོན་ཅིག །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་སྐྱེ་སྤྱོད་ནས་གང་ཟག་
བདེན་གྲུབ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་ཡེན་ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱབས་པས། ཐལ་འཇུག་བས་བཤད་པའི་གང་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྟར་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྟར། སྐྱེངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 4 ག་
2 ག་ཅེན་3 པས་སྐྱབ། 5 ཅེན་བཅུ་རིག་པས་གྲུབ། 6 7 ཅེན་རིག་པས་གྲུབ།
3 སྐྱེངས་པར་པ། གསུང་འབྲུམ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། སྡོང་སྐྱབ། 3 ཅེན་
4 སྐྱེངས་པར་པ། སྡོང་སྐྱབ། 3 ཅེན་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྐྱོལ་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལམ་བདག་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན།

ཟག་གི་བདག་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་སྦངས་ཞེས་བ་དང་། ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་གྱི་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་རྒྱུད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་
ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྲང་དེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།^༡ མཁས་བ་དེ་
དག་གྲང་ཚོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྐོ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་།
བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་བ་ནི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་བ་ཁྱེད་གྱིས་གཟིགས་ལགས་སམ།

ཡང་དགག་བ་ཞིག་ལ།^༢ རང་རྒྱུད་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་དེ། །རྗེ་
བཞིན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མིན་གྱུར་ན། །དེ་ནས་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་འཛིན་
ཡང་། །ཚོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྲུབ། །ཞེས་པའི་དགག་བ་འདི་འབྲ་
དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་བ་ཡེ་མ་བྱས་པའི་དགག་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་
གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མིན་ན། དེ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་
འཛིན་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་
བདེན་འཛིན་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྐོན་གཏོང་རྒྱ་འདུག་
ན་ཚོང་ཞིག །

དེའི་རྗེས་སུ།^༣ རང་རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྐྱིབ་བ་ཀྱུར། །དེ་ནས་བཤད་
པའི་གཉེན་པོས་མི་སེལ་ན། །རྒྱལ་བས་དབང་པོར་འཚམ་པའི་ཚོས་བསྟན་བ། །ཚོད་
ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་བཀའ་བ་འགལ། །ཞེས་དང་། ཡང་དོན་འབྲ་བ་ལ།

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་ས། གསུང་འབྲུམ་ག། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༤་༣་༡་༣།
༢ ལྷ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་བ། ལྷ་མཚོག་ལྡན། ལྷིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣་༤༥་༡།
༣ ལྷ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་བ། ལྷ་མཚོག་ལྡན། ལྷིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣་༤༥་༡།

དགག་པ་མང་པོ་ཞིག་བཏང་ན་ངེད་གྱི་སྟོགས་ལ་སྦྱོན་མང་པོ་ཡོད་པར་གོ་བྱ་རེ་ནས།
 དེའི་རྗེས་སྟེ།^༡ མངོན་པའི་གཞུང་ལས་འདིག་ཉེན་འདས་ལམ་དུ། །བཤད་པ་དེ་དག་
 རི་བཞིན་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་བྲམ་དེ་དག་ལ། །དཔྱོད་ལྡན་སྟེ་
 ཞིག་ཡིད་བརྟན་བྱེད་པར་བྱས། །རྒྱ་ཆེན་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ཡི། །ཐར་
 པ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ན། །ཟུང་མོ་མདོ་སྐྱེར་བཤད་པའི་ཀུན་མཁུན་ལ། །ཡིད་
 བརྟན་བྱེད་པའི་སྐལ་ལྷན་སྟེ་ཞིག་འབྱུང་། །ཐལ་འབྱུར་མ་རྟོགས་ཤིང་རྩེའི་སོལ་ཀུན་
 གྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་བཟང་སྟོལ་ཅི་དགོས། །ཐར་པར་བཟོད་པའི་
 ལམ་ཡང་མ་བསྟན་བྱིད། །འདི་དག་ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་སྐོ་མིན་ཞེས། །དམ་ཚེས་
 པལ་ཆེར་སྟོང་བའི་སྟིག་ཅན་ལ། །སྟོགས་ལ་སྦྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་བག་ཡོད་མངོད། །ཅེས་
 རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུ་ལ་དམ་ཚེས་པལ་ཆེར་སྟང་བའི་སྟིག་ཅན་ཞེས་སྐྱར་བྱས་
 ཞུས་ཆེ་བ་དང་། ཡང་དེའི་རྗེས་སྟེ།^༢ དབུ་མའི་གྲུབ་མཐར་མ་ཞུགས་གང་བྲག་
 འགལ། །ཐར་པ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པའི་སྐབས་མེད་ན། །ཀུན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
 དིགས་གཅིག་པས། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ཉམས་^༣ ། །ཞེས་སོགས་
 དགོས་མེད་གྱི་དགག་པ་མང་པོ་ལྟབས་གྱིན་བཏང་འདུག་པ་འདི་རྣམས་ལ་ལན་
 གང་བ་དགོས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་། །བྱེད་ཉ་ཅང་མགོ་འཁོར་འདུག་པས་བཤད་པར་བྱའི་
 ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག །དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་གྱི་ཙམ་ཤེས་རབ་བྱ། །གང་
 དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་གྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་

༡ ཤྲཱཀ་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། ཤྲཱཀ་མཚོག་ལྟན་གྱི་རྒྱུངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༦་པ།
 ༢ ཤྲཱཀ་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། ཤྲཱཀ་མཚོག་ལྟན་གྱི་རྒྱུངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༦་པ།
 ༣ ག་པ་ལ་ན་ལ་རྣམས། ཏ་པ་ལ་ལ་རྣམས། ད་པ་ལ་ལ་རྣམས།
 ༤ བསྟན་འབྱུང་དབེ་བསྟར་མ། ༤་པ། དབུ་མ་ཙམ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཙམ་ཤེས་རབ་བྱ། ༣༦་པ།

བསྟན་པ་ལ། ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་མཚོང་། །ཞེས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཟབ་མོའི་དེ་
 ཉིད་མི་མཚོང་། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
 མཚོང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཡང་། དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་སྟོང་བའི་སྡིག་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་
 མོབ་པའི་གང་ཟག་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་སྟོང་བའི་སྡིག་ཅན་ཡིན་
 པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ཡང་དམ་ཚོས་པལ་
 ཆེར་སྟོང་བའི་སྡིག་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་འཇུག་པར་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས།¹
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རོལ་གྲུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་
 དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་
 ཡོད་མིན། །ཞེས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ཐར་པ་མོབ་པའི་གང་
 ཟག་མི་སྲིད་པར་བཤད་པའི་སྲིད། འདི་ཐལ་འགྲུར་མ་རྟོགས་ཤིང་རྟོའི་སྟོལ་ཀུན་
 ལ། །ཞེས་པའི་དགག་ཚིག་ངན་པ་དེ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡིན་པ་དེས་པ་མཚོང་།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟ་དེ་དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་སྟོང་བའི་སྡིག་ཅན་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་
 བཞེད་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ། རྟོགས་ཁས་མི་ཡེན་ལོ་ཞེ་ན། སྟོང་འཇུག་ལས།¹
 བདེན་པ་མཚོང་བས་གྲོལ་འགྲུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཚོང་བས་ཅི་ཞེག་གྱ། །ཞེས་གྲུབ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༡༠།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། དབུ་མ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་སྐྱབ་ལྟོད་འཇུག་ཚེན་མོ། 1040།

མཐའ་ལོག་མའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན། གང་གི་ལུང་ལས་ལམ་འདི་
ལྟེ། མེད་པར་བྱང་ཚུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཡི་གེར་གྲིས་
ནས་ཁྲིད་རང་གི་མགུལ་ལ་ཐོགས་ལ། སྲིན་ཆད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྲོན་ལམ་ཐོབ་མཐོང། མདོར་ན་ཁོ་པོ་ཅག་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྲངས་ནས། ཐལ་
འགྱུར་གྱི་ལྷ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་མ་རྟོགས་པར་བྱུབ་མཐའ་ལོག་མའི་གཞུང་ནས་
བཤད་པའི་སྣོང་ཉིད་དེ་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཐར་བ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐང་བསྐྱུངས་
ནས་ཁས་ལེན་གྱི། སྐྱུར་ལུས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་དགག་པ་གཏོང་རྒྱུ་འདུག་ན་ཐོང་
ཞིག །ལན་གསུམ་འགྱུར་དུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །

ལར་ཆོས་སྣོང་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁྲིད་གྱིས་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྲིད་
གྱིས་ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྲེད་ཅེས་བ་དེར། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ནས་
བཤད་པའི་སྣོང་ཉིད་དེ་ཆད་སྣོང་མེད་དགག་ཡིན་གྱི། བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་སྦྲང་
བྱའི་སྣོང་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྣོང་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་མདོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་
དང་། རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་སྣོང་མེད་དགག་ཅམ་བསྐྱུན་གྱི།
བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་སྦྲང་བྱའི་ལྷ་བ་མ་བསྐྱུན་ཞེས་སྐྱུར་བ་འདི་ཅམ་བཏབ་པ་འདི་
ཆོས་སྣོང་མ་ཡིན་ན། ཆོས་སྣོང་དེ་གང་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། འདིར་སྐྱུས་པ། རྒྱལ་བའི་
གསུང་གི་གཅེས་མཐོང་དུམ་གྱི་མདོར། །ཆད་སྣོང་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་མ་

༡ བསྐྱུར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་སྐུ་ ༤༡ དབུ་མ་ལ། སྐོབ་དཔོན་ཞི་བ་སྐྱེ། སྐྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ། ༡༠༢༠༡༤།

གཏོགས་པ། །སངས་རྒྱལ་དགོངས་པའི་ལྷ་བ་མ་བསྟན་ཞེས། །དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་
སྲོང་བའི་སྤྲིག་ཅན་ལ། །སློབ་གསལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་བག་ཐོན་མཛོད། །འདི་འབྲུ་བོད་
མཁས་གྲུབ་སྤྱི་ཡིས་བཤད། །ཡོད་མེད་སྲོགས་འཛིག་སྐྱ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་
དང། །དེ་དོན་འབྲེལ་བ་ལྷ་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས། །ཆད་ལྷ་འབའ་ཞེས་བསྟན་པས་
དགག་རིགས་ཞེས། །དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་སྲོང་བའི་སྤྲིག་ཅན་ལ། །སློབ་གསལ་སྐྱེ་བོ་
ཀུན་ཀྱང་བག་ཐོན་མཛོད། །དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་འདས་མ་བོལ་ལ། །མོ་གལ་
བྱ་ཡིས་གོལ་བ་མ་བོལ་ཅིང། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་སྲོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
ཞེས། །འཕགས་པ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་སྤྲིག་ཅན་ལ། །སློབ་གསལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་
བག་ཐོན་མཛོད། །ཅེས་བཛོད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེད་སྲོད་ལ་དགག་པའི་ཡི་གེ་འདི་དང་དབྱེ་མ་རྣམ་རེས་
ཞེས་པའི་གཞུང་བཅུ་ལྔ་ཉེ། དབྱེ་མ་ཐལ་འགྲུང་བའི་གཞུང་འཐད་པར་ཁས་
ལྷན་ཆེ་མཚུགས་ལ་རྩོད་པའི་¹ ལུགས་ཀྱི་ལྷ་དན་དེ་ཁས་ལྷན་པས་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་
སྐུ་སྤྱི་ལུགས་འགོག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྲེད་ཅེས་བ་བཅུ་ལྔ་
ནས་ཆེ་འདི་ལ་སྐྱེ་ལོག་སེར་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་དན་བ་འཛིན་པ་དང། །གཞུང་ཐབ་མོ་
རྣམས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལས་སྟོབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་འདི་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་
སྲོང་གྲུང་གི་ལས་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་ལས་བདག་གིར་མཛོད་ཅིག །ད་ཁྱེད་ཀྱི་
དགག་པ་རྣམས་རིམ་བཤེན་དུ་བཀག་ན། ² རང་རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྤྲིག་

1 གཅེ་བཟའོ་ ༡༤༡་ན་ ༣་མོ། ད་ ༣༠༥་ལའོ།
2 གཅེ་བཟའོ་གཞུང་ལ་རྩོད་པ་ལུགས། ༡༤༡་ན་ ༥་ཆེ་འཚུགས་ལ་རྩོད་པ་ལུགས། ད་ ༣༠༦་ ༣་ཆེ་འཚུགས་ལ་རྩོད་པ་ལུགས།
3 ལྷ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་དཔལ། ལྷ་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྲིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ། ༣༤༥་ཉ།

བ་ཀྱི། རྟོ་ནས་བཤད་པའི་གཉེན་པོས་མི་སེལ་ན། རྒྱལ་བས་དབང་པོར་འཚམ་
པའི་ཚོས་བསྟན་པ། རྟོན་ལྷན་མཁའ་ལོའི་གཞུང་གིས་བཀའ་བ་འགལ། ཞེས་པ་
འདི་ནི་ཁྱེད་རང་གི་མགོ་པོ་རྟོན་པའི་དགག་པ་ཡིན་ལོ། །

འོ་ན་ཐལ་འགྲུང་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དངོས་སྣ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་
མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱས་པས། དངོས་སྣ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བདེན་
འདྲིན་སྟོང་ལུས་སམ་མི་ལུས། གཉིས་བ་ལྟར་ཞུང་རང་དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་སྟོང་
བའི་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རང་རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྤྲིག་པ་ཀྱི། དེ་
ནས་བཤད་པའི་གཉེན་པོས་མི་སེལ་བར་འདོད་པའི་རྟོས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ཐར་བ་ཐོབ་
པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་འདུག་པ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། འོན་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་འཁོར་གསུམ། ཅུ་བར་མ་ཁྲུབ་ན། ཁྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་དེས་ཟེར་བ་དེར། འཇུག་
འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲུབ།
འཕགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲུབ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མཐའ་བྱས་ཆེན་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྣམ་བ་
བྲན་པར་མཛོད་ཅིག །

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ནས་

བཤད་པའི་ལྷ་བ་ཙམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱས་སམ་མི་ལྷ་ས། དང་
 བོ་ལྷ་ར་ལོ་ལྷ་ཉོན་ཅིག །སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ཙམ་བསྐྱོམས་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྲིབ་སྐྱོང་ལྷ་ས་པར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ཙམ་
 བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཚེན་གྱི་ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་བ་ཐོབ་
 མི་ལྷ་ས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་བོ་དངོས། གཉིས་བ་ལོག་ཏུ་བསྐྱུབ། ཅ་བར་འདོད་ན།
 སེམས་ཙམ་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་སྐྱེས་ནས། ལྷོན་བ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཤེས་སྲིབ་
 སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྲུམས་པས།¹ གཞན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་
 ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་ལྷོན་བ་ཡི། །སྲིབ་བ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་
 མཚར་དུ་ཅིས། །ཞེས་བཞད་གང་གྱི་གནས་སུ་མཇུག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་
 ཙམ་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ཙམ་གོམས་པར་གྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
 སྲིབ་སྐྱོང་ལྷ་ས་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །གཉིས་བ་ལྷ་ར་ན་ཚོད་བ་སྐྱ་བ་བོ་བྱིད་རང་
 ཚོས་ཅན། དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་སྐྱོང་བའི་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་གྱི་
 གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཙམ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལྷ་ཅི་སྐྱོས། ཐར་བ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་ལྷ་ས་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་རང་གིས།¹
 ཐལ་འགྲུར་མ་རྟོགས་ཤིང་རྟེན་སྐྱོལ་ཀུན་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་
 སྐྱོས་ཅི་དགོས། །ཐར་བར་བཟོད་པའི་ལམ་ཡང་མ་བསྟན་ཕྱིར། །འདི་དག་ཐར་འདོད་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཤེས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་མཚན། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། 2377།

2 ཤེས་ཚོགས་ལྷོན་གྱི་གསུང་འབྲས་པས། ཤེས་ཚོགས་རྒྱན། ཤེས་ཚོགས་རྒྱན་གསུང་། 366-67།

འདྲུག་པའི་སྐོ་མིན་ཞེས། །དམ་ཚེས་པལ་ཆེར་སྤོང་བའི་སྤྲིག་ཅན་ལ། །སློབ་གསལ་སྤྱེ་
བོ་ཤུར་གྲུང་བག་ཐོན་མངོན། །ཅེས་སྐྱུས་པ་བྲན་པར་མངོན་ཅིག །

གཞན་ཡང་། སེམས་ཅོམ་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཅོམ་བསྐྱོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་
ཡང་ཐོབ་མི་རྒྱས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཡང་ཐོབ་མི་རྒྱས་པའི་སྤྲི་
དང་བོ་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྐོང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལས་ཐ་ཆད་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་སྲུ་ལ་ཡོད་སོམས་ཤིག །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་
འགྲུར་བའི་ལྷ་བ་གཏན་མ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་
ངོ་མཚར་ཆེ། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་རྣམས་ལ་འདྲུག་ཀྱི་ཨེ་འདྲུག་གྲུགས་བསམ་
ཐོང་མངོན། གཞན་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ཅོམ་
བསྐྱོམས་པས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྲུར་
བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྲིར་ཉ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐལ་
འགྲུར་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྲིར་ཉ།
འདྲུག་འགྲུལ་ལས།¹ ལྷང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་
བར་ངེས་དགོས་ཉ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་དང་གྲུབ་པའི་སྤྲིར། འདི་གཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གྲུབ་བ་ལྟར། དེ་དག་གྲུང་

1 ག་ཅེ་ན་ན་འདྲུང་ཨེ་འདྲུག། 17 ཅེ་བ་ཅེ་འདྲུང་ཨེ་འདྲུག། 17-373-70 འདྲུང་ཨེ་འདྲུག།
2 བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། 60། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འདྲུག་པ་རང་འགྲུལ། 674-74།

སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་ཀྱང་རང་གི་སྒོམ་རྣམ་པར་དབྱེད་
བས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་
གསུམ་ན་སྒྲོད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། ཉོན་སྐྱིབ་ཅམ་ཡང་སྤོང་མི་
ལུས་པར་བཤད་པ་དེ་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དབྱུ་མ་རྣམ་པའི་སྤྲ་སྤྱི་བཞིན་པར་ཁས་
ལྷངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གཅིག་གྱེད།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པར་ཐལ། གནས་
མ་བུ་བ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཡོད་
དུ་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་བུ་བ་ན་སོང་། འོ་ན་མདོ་དེ་ནས་བཤད་པའི་གང་
ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཡོད་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་གཞུང་ནས་བཤད་
པའི་སྐྱིབ་བ་སྤོང་ལུས་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་ལུས་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་
བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི།¹ ས་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྐྱ་ཅན་
གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྐྱེས་དགས་པ་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་མ་
ལུས་འཕགས་མོ་ཡང་བསལ་ན། ཐར་བ་ཐོབ་ལུས་པ་དེ་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཞེས་སྐྱེད་གོས་པས། འདི་ལས་ཐ་ཆད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་ལ་ཡོད། བྱུང་མཐའ་འདི་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་རོན་དགོངས་པ་ཅན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། 23 མདོ་སྤེལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྗེ་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། 2094

ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཅི་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས། ཚ་མེ་ཚོ་ལེ་བྱེད་འདོད་པའི་རྟོགས་སུ་
འདུག་སྟེ། མ་སྐྱེས་དབྱས་པ་གསལ་པར་ཡང་བྱ་རྟེན་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་དབྱའི་
འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན།¹ རང་རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྐྱིབ་པ་ཀུན། །དེ་ནས་བཤད་པའི་
གཉེན་སོས་མི་སེལ་ན། །རྒྱལ་བས་དབང་སོར་འཚམ་པའི་ཚོས་བསྟན་པ། །ཚོད་ལྡན་
མཁས་པའི་གཞུང་གིས་བཀའ་བ་འགལ། །ཞེས་པ་འདི་བྱེད་རང་གི་ཕྱོགས་སྤུང་རྒྱང་
རྒྱང་གི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་པར་འདུག་ཀྱང་། རང་མཚང་གསལ་བར་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་གང་ལ་ཡང་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པར། གསུང་རབ་གང་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཐར་པ་
ཐོབ་རུས་ཞེས་སྟོག་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། ལར་བྱེད་གྱིས་རྒྱལ་བས་དབང་སོ་དང་
འཚམ་པར་ཚོས་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཡི་མ་གོ་བར་འདུག་སྟེ། དབང་སོ་དང་
འཚམ་པར་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྟ་བ་དེས་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་ཀྱང་།
རེ་ཞིག་ལྟ་བ་དེ་ཀ་མ་བསྟན་ན། ལམ་གོང་མ་ལས་སྟོག་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པས། རེ་
ཞིག་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉོན་ཅིག་ །འོ་ན།
དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས།² བྱོད་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་
སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་གིར་
འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོག་
མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པའི་གང་

1 ཡུལ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་བ། ཡུལ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཕོར་ལོ། 3, 29-31
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བཅུ་ར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། 426-276།

ཐག་དེས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྦངས་པའི་ཁས་ལེན་དེ་མ་དོར་ཕྱིན་ཆད།
ད་དུང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སོགས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་
བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ལོག་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ཅམ་
བསྐྱོམས་བས་ཐར་བ་ཐོབ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས།^༡ སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་
ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་མཐུན་པར་དབུ་
མ་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།^༢ ཞི་སློབ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྷ་བ་ངན་རྣམས་འཛིག་གེད་
ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་གྱུར་ལ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་
དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས།^༣ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སློབ་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པའི་སྐོང་ཁྲིར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་རྒྱ་མེད་
པའི་སློབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཉོན་པའི་ལྷ་བ་ཞི་སློབ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་མ་ཉོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལོག་
མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ཅམ་བསྐྱོམས་བས་ཞི་བ་སྐྱུང་འདས་ཐོབ་རྣམས་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱུང་འདས་སྐྱུང་འདས་སུ་ཁས་མི་ལེན་
བས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྐྱུམ་ན། འོ་ན་ཁྲིད་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་དེས་ཞེས་བ་དེར་རྒྱད་རྒྱུ་མ་དང་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསལ་བ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༥༠་༡༥༡
༢ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥༡ དབུ་མ་ཚུ་ འཕགས་པ་གླ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བ། ༤༡༠་༣༡
༣ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསལ་བ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ། ༡༣༤༡་༡༥༡

ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་ལ་སྤྱང་འདས་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་ཡོད་
བར་ཁས་རྒྱངས་བས་དངོས་འགལ་ལོ། །ཞི་སྐྱོ་གཉིས་སུ་མེད་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཁྲིད་
ཀྱིས་ཨེ་དགོངས། མ་དགོངས་ན། རྒྱ་བས། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྲིད་ཏུ་
འདུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་ཏུ་ཁོ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
འདི་ལ་གཞིགས་ཉོག་མཛོད།

སྤྱང་ཡང་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྐོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་དེ་ཡང་དམ་ཚེས་
བལ་ཆེར་སྐྱོང་བའི་སྟེག་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་
བའི་ལྟ་བ་མ་བསྐྱོམས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ལྟ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཐར་བ་ཚམ་
ཡང་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ཅི་གསུང་རྒྱ་ཡོད། གཞན་
ཡང་། སེམས་ཚམ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྐྱོམས་པ་དང་། མདོ་སྟེ་བས་ཕྱི་དོན་ཡོད་
པར་བསྐྱོམས་པས་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྐྱིབ་བ་སྤྱངས་ཉེ་ཐར་བ་ཐོབ་
རུས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྤྱབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་
བཤད་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱོམས་པས་ཐར་བ་ཐོབ་རུས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལོག་ལྟ་བསྐྱོམས་པས་ཐར་བ་ཐོབ་རུས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་གྱིད་མཐའ་ཡས་པ་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ཏུ་ཅང་རགས་པའི་
ལོག་ཉོག་ཏུ་འདུག་པས་བརྗོད་པོ་བ་ཚམ་ཞིག་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྲིད་ཀྱིས།¹ རང་རྒྱུད་གཞུང་གི་རྗེས་འབྲང་ལྟ་བ་ཡིས། །ཀུན་ཏུ་
བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་ཚམ་འཛོམས་ན། །དེ་ཡི་རིགས་རྒྱུན་རིང་ནས་བསྐྱོམས་

1 ཤུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་དང་། ཤུག་མཚོག་ལྷན། སྤྱངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 344་ན།

སའི་སློང་། །ལྷན་སྐྱེས་བག་ཚགས་བཅས་བ་ཅེས་མི་འདྲོམས། །ཀུན་བརྟགས་སྐྱིབ་
 སའི་ས་བོན་སེལ་རྒྱས་སའི། །ཤཉེན་པོ་ཉིད་དང་དེ་རྒྱན་གོམས་སའི་སློ། །མཛོང་དང་
 སློམ་སའི་ལམ་ཞེས་སྟོན་བ་ནི། །འདྲམ་སྤིང་མཁས་བ་ཀུན་གྱི་བཞེད་གཞུང་
 ཡིན། །ཞེས་སྐྱབ་བ་ནི་སྤྱོགས་སྐྱ་མ་ཡེ་མ་གོ་བཞེན་དུ་གྱུ་ཚོམ་དུ་སྐྱབ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
 རྒྱད་སའི་གཞུང་ནས་བཤད་སའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སའི་ལྟ་བ་དེས་བདེན་
 འདྲིན་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ས་བོན་འདྲོམས་རྒྱས་སའི་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐྱས་གྱི་གསུང་
 རབ་གང་ནས་བཤད་འདུག། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་བས། ཐལ་བ་དེ་སྐུ་ལ་
 འཕེན་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་རང་རྒྱད་སའི་གཞུང་ནས་བཤད་སའི་ལྟ་བ་དེས་བདེན་འདྲིན་
 ཀུན་བརྟགས་གྱི་ས་བོན་འདྲོམས་རྒྱས་སའི་བྱེད་གྱིས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་
 གཞུང་ནས་བཤད་སའི་ལྟ་བ་དེས་བདེན་འདྲིན་ཀུན་བརྟགས་ལ་གཞོན་སའི་ཁས་
 སྤངས་སའི་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱོགས་སྐྱ་མ་ལ་ཞིབ་རྟུ་མ་བརྟགས་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 འདྲིན་ཀུན་བརྟགས་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་གང་ཟག་དང་སྤུང་པོ་མིང་
 ཅོམ་གྱིས་གཞག་བ་མ་ཡིན་སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་སའི་འདྲིན་སའི་སློ་
 ཀུན་བརྟགས་ལྟ་བུ་བདེན་འདྲིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་རྒྱད་སའི་གཞུང་
 རས་བཤད་སའི་ལྟ་བས་གཞོན་མི་རྒྱས་སའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་དུ་རང་རྒྱད་བ་མན་ཚད་
 གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་སའི་ལྟ་བ་དེས་གང་ཟག་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲིན་སའི་རྟོག་བ་ཀུན་བརྟགས་ལ་གཞོན་ཀྱང་། གང་
 ཟག་བདེན་སའི་འདྲིན་སའི་གང་ཟག་གི་བདེན་འདྲིན་ཀུན་བརྟགས་ལ་མི་གཞོན་
 དོ། །ཞེས་ཤེས་སའི་གྱིས་ལ་སློ་སྤྱིད་གསར་བ་བྱུང་སྐྱམ་དུ་མཉེས་སའི་མཛོད།

དེས་ཀ་ཁྱེད་ཀྱིས།¹ གུན་བརྟགས་སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་སེལ་རྒྱས་པའི། གཉེན་
 མོ་ཉིད་དང་དེ་རྒྱུན་གོམས་པའི་སྒོ། །མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་སྟོན་པ་
 བློ། །འཛམ་གླིང་མཁས་པ་གུན་གྱི་བཞེད་གཞུང་ཡིན། །ཞེས་འཛམ་གླིང་གི་མཁས་
 པ་གུན་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཞིག་ཟླ་ཚེང་ཁ་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་
 སྐྱ་རྒྱལ་གི་ཚིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱལ་ད་དོལ་ཨེ་བྱང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྡེ་ཡེ་མ་དགོངས་
 བ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ལུང་འདི་བྲང་བར་
 བྱ་སྟེ།² དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་གྱིས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏུན་
 ལ་སེལ་ས་པ་དང་། དེའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོམ་པ་
 དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 དང་། མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྐྱེད། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། དེ་འབྲུ་བའི་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མིན་
 པས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་དུ་མི་འདོད་
 དོ། །དེའི་³ ཕྱིར་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤང་མི་རྒྱས་པས་ལམ་
 དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྐྱོམ་ལམ་དུ་བཤམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
 སྐྱོང་བར་བཤམ་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེ་བཙོན་པ་འཕྲོལ་བར་བཤམ་པ་
 བློ། །བྲང་བའི་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་ཐུགས་
 རྟོག་རྒྱལ་མཚོན་ལ་དགག་པ་ལ་མ་རིངས་ཤིག། །

1 ཤུག་མཚོག་ལྟ་བུ་གསུང་འབྲུམ་རལ། ཤུག་མཚོག་ལྟ་བུ་སྐྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3.24.3།
 2 སྐྱ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། ཟླ་ཚེང་ཁ་བ། རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། 6.3.1།
 3 ག་ལྟ་ན་ཏེ་ཕྱིར། 9.17.བ་ལ་དེ་ཕྱིར། 9.17.6.1.དེའི་ཕྱིར།

དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།¹ བདག་མེད་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་རང་
 རྒྱུད་ལ། །མེད་ཅིང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་ཡི། །སེམས་ཚམ་འདོད་པ་
 འདི་ཡང་འགལ་བའི་ཁྱེད། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཉམས་དགའ་སྟེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཚམ་བ་ཡོད་པར་སུས་ཁས་སྦྱངས། །ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཚམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཚམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་ཁས། ཡང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཚམ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཏུལ་སྤོང་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྟམས་པའི་རགས་བ་དང་དེ་འདྲིན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་
 གཞན་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཚམ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་རྣམས་ཁྱེད་རང་གི་རྗེ་ཀ་ཆེན་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་སྤྲུམ་ན། ལྷན་བ་
 རྩེད་ཟེང་ཡུང་མེད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དང་། ལྷན་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཏུ་འདོད་ལ། བདག་མེད་ལ་རིགས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་མེད་པས་སེམས་ཚམ་
 པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་ལམ་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་ན། ཁྱེད་ཅི་
 གསུང་འདོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་འགལ་བའི་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་རྒྱུད་ཡིན་པས་
 ཁྱེད་རང་སྤྲུག་ཤོག་ཐོན་པ་མ་གཏོགས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བ་སྤྱིའི་ཅེ་མོ་ཡང་གཡོ་བར་མི་
 ལུས་སོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།¹ དག་བཅོམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་ན། །མཐོང་དང་སྟོམ་

1 ལྷན་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། ལྷན་མཚོག་ལྟན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༧༥་༥།
 2 ལྷན་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། ལྷན་མཚོག་ལྟན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༧༥་༥

བར་བཅས་པའི་ས་བདུན་དུ། སྤང་བར་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རིམ་བ་ཀྱུན། །མེད་བར་
འདོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྷན་པའི་མཚོན་མཚོན། །ཞེས་སྐྱེས་འདུག་པ། སྤྱིར་ཐལ་འགྲུར་
བའི་ལྷན་པའི་མཚོན་སྤང་ཤེས་སྤྱི་བ་དང་། ས་བདུན་བ་མན་ཆད་དུ་རྩོམ་གྱི་ཤེས་
སྤྱི་བ་སྤོང་མི་སྤོང་འདི་ལ་རྗེའི་ལྷན་པའི་འདྲིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལྷན་པའི་གཉེས་ཡོད་
གྲུང་། འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་བསྐྱེད་པ། མཚོན་སྤང་ཤེས་སྤྱི་བ་མེད་པ་དང་། ས་
བདུན་བ་མན་ཆད་གྱི་སྤོང་ལམ་དུ་རྩོམ་གྱི་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤོང་རྒྱ་མེད་པ་འདི་དགོངས་
བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཉོན་ལོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟེང་བར་དུ་ཤེས་སྤྱི་བ་མི་སྤོང་
བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱི་བ་འདི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་རྩོམ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

དེས་ན་ཐོག་མར་ཁྲེད་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་
དུ་ལྷན་པའི་ས་བདུན་བ་མན་ཆད་དུ་སྤོང་རྒྱུའི་ཤེས་སྤྱི་བ་དེ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་
བདག་འདྲིན་ཀྱང་བཏགས་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལས་དུ་ལྷན་པའི་
མཚོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩོམ་གྱི་སྤང་བྱུང་གྲུང་བའི་ཤེས་སྤྱི་བ་དང་།
བདེན་འདྲིན་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་དེ་འདྲའི་ས་བདུན་བ་མན་ཆད་གྱི་སྤོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་རྩོམ་གྱི་སྤང་བྱུང་གྲུང་བའི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་ཀོ། །ཞེ་ན། ཐལ་འགྲུར་
བའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་བ་རྣམས་ལ་ལན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་འོང་ས་ག་
ན་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཁོ་པོའི་རིགས་བ་འདི་རྣམས་ལ་ལེགས་བར་ལན་ཐོབ་ཅིག །བདེན་
འདྲིན་ཤེས་སྤྱི་བ་མིན་བར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་

༡ ལྷན་ལས་པའི་སྐབས་ལྷན་པའི་སྐབས་ལྷན་པའི་སྐབས་ལྷན་པའི་སྐབས་ ༡༣༧༥

བཅོམ་པས་བདེན་འདྲིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་
 ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་གང་ཞིག །གང་
 ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དེ་བདེན་འདྲིན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་དང་པོ་དེད་རང་རྣམས་
 མ་སྐྱེན་གྲུབ་ཡིན། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དེ་བདག་འདྲིན་
 ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྲོལ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་
 པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་པས་སྣོང་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤོང་མོང་འཛོག་རིགས་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས།¹
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སྲིད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གངགས་
 པའི་རྒྱ་སྤུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད། ཞེས་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སློང་འདོགས་པ་དེ་
 མིན་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་རུས་པར་བཤད་པའི་སྲིད། འདི་ཡང་རྩེ་
 ཚོང་ཁ་པའི་ལེགས་བཤད་སྐྱེན་མོང་མིན་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྩེ་དེད་མདའ་བ་ལྟ་སྲུས་
 གྲང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་འདྲིན་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པ་དགོངས་གྲང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་འཛོག་ཚུལ་སྐྱེན་མོང་མིན་པ་ཡོད་པ་མ་དགོངས་པར་གྲགས་པ་
 ལྟར་དོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་འཇུག་འགྲེལ་དང་བསྐྱེད་པའི་ལན་ཞིག་འདེབས་
 རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་གང་ཡིན་སློལ། མེད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདྲིན་
 ཚེན་པོ་རྩེ་ཚོང་ཁ་པ་ལ་དགག་པ་འདི་ལྟ་བུ་གྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་

1 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བཅུ་རྩུ། ༤༡ དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ༤༡༤་པ།

དུ་རིན་ཆེན་¹འཕྲེང་བར།² རི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་
ཡོད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཀྱི། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་པོ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱོད་འདོགས་པ་ཅི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རར་འཛིན་སྐྱབ་སྐྱེས་ཡོད་ལ།
དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་བར་འགྱུར།
ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ནམ། ལུ་སྐྱེགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཞེད་རང་
མཁས་པ་རྣམས་ལ་དྲིས།

གཞན་ཡང་། ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།³ ལྷ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་
རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་ལྷ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་
དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པར་གསུངས་⁴ལ། དེ་ལྷར་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་པའི་ལྷ་མཚན་དུ། བདེན་
འཛིན་དེ་ལས་ཁོར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གང་ཟག་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་
བར་གསུངས་འདུག་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་ནམ། །ཤེས་སྲིབ་ཡིན་
ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་དོགས་པ་མེད། །ཞེད་རང་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་གང་ཟེར་ལྷ་ཡིན་པ་
འདུག་གྲུགས་བསམ་ཐོང་མཛོད། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་
འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་

1 ག་པ་ལ་བ་ལ་རིན་ཆེན། 2 ག་པ་ལ་བ་ལ་རིན་ཆེན། 3 ག་པ་ལ་བ་ལ་རིན་ཆེན།
4 བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 5 རྒྱུ་སྐྱེས་རབས་གཤམ་མོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ལ། རིན་ཆེན་ཟེང་བ། 6 ག་པ་ལ་བ་ལ་
7 བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 8 ག་པ་ལ་བ་ལ་མོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ལ། ལྷོང་ཉིད་བདུན་བཅུ་པ། 9 ག་པ་ལ་
10 ག་པ་ལ་བ་ལ་གསུང་ལ། 11 ག་པ་ལ་བ་ལ་གསུང་། 12 ག་པ་ལ་བ་ལ་གསུང་།

གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་འཛིན་སྐྱེས་མི་འདྲ་
བའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིད། ལྷགས་འདིའི་ཕྱོགས་མཐོང་ཅམ་ཞིག་གོ། །རྫོགས་པར་
མ་གོ་བའི་རྟགས་སུ། བྱེད་རང་གི་འོག་ཏུ།¹ བདེན་འཛིན་སྐྱོ་ལ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
གིས། །བསྐྱུས་དང་མ་བསྐྱུས་གཉིས་སུ་སྐྱབས་བས་བཤད། །བདེན་འཛིན་མ་ལུས་སྲིད་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །འཚད་པ་དེ་ཡང་སྐྱབས་འདི་གཞུང་མ་ཡིན། །ཞེས་ངེད་ལ་ཁས་ལེན་
མེད་ཅིང་། བྱེད་རང་ལ་ནང་འགལ་སྐྱབས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཞིག་འབངས་
འདུག་པ། ལན་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པ་ནི་སྐབས་དུ་མར་གསུངས་ཏེ།
འཇུག་འགྲེལ་ལས།² དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་
སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོས་མའི་རང་
བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་བྱིད།
ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཙོས་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་བདེན་
འཛིན་སྤངས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་
དེ། དེ་ཉིད་ལས།³ རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་

1 ལྷ་མཚོ་གསུང་གི་གསུང་འབྲས་པ་ལ། ལྷ་མཚོ་གསུང་། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 26-27
2 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་པ་གསུགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 64-70། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཟིགས་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་
པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་སྐྱོས་པ་མེད་
པའི་བྱིད།
3 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་པ་གསུགས་པ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ། 74-75།

བ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་
ལྷན་ཞིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་
པ་ལས་འཁོར་བ་འགགས་¹ པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་པ།²
སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཤེ་ཡི་སྲོད་ལུལ་ལོ། །ལུལ་ལ་བདག་
མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགགས་པར་འགྱུར། །རི་སྐད་བཏགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱ་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་
ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་བརྗོད་པར་
རྣམས་པར་བཞག་³ གི། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།⁴ ལུས་
ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཉི་སྤྱག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཉི་སྤྱག་བཙོམ་པས་བཙོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པ་ལས།⁵ གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྷན་ལ་⁶ ། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་
ཅིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཐའ་ལས་མོད་
ཀྱང་། མང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཅོམ་ལས་མ་སྲོམ་སོ། །

1 ག་པ་ན་ལ་འགགས་པ། རང་ངེས་དང་སྤེལ་བསྟན་དུ། འཁོར་བ་སྐྱོག་པར་རྣམས་པར་ཞེས་གསལ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60།
དབུ་ལ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐམས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། 104པ་ལ་ལས་འཁོར་བ་སྐྱོག་པར་རྣམས་པར་གཞག་ཅེས་འབྱུང་།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 42། དབུ་མ་ཚ། འགགས་པ་ལྷ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། 174པ་
3 ག་པ་ན་ལ་པ་བཞག་ 194པ་ལ་ལས་འགགས་ 193པ་ན་ལ་བཞག་།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 42། དབུ་མ་ཚ། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱོབ་པ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། 46པ་
5 ག་པ་ན་ལ་ན་སེམས་ལྷན་ལ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ་དང་། རང་ངེས་ལས། གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྷན་རྣམས་ལ། ། ཞེས་
འབྱུང་ངོ།

དེས་ན་ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རོ་སྐྱལ་གྱི་སྤང་
 བྱང་གྲུང་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་དང། མཚོང་སྤང་ཤེས་སྤྱི་བ་ཐོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རོ་སྐྱལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་ཟིན་ཅིང། བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་
 དང་ལྷན་སྦྲེས་གང་¹ ཡིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྤྱི་བ་མིན་པར་ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཁྲོད་ཀྱིས། ² དག་བཙུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལྷགས་པ་ན། མཚོང་དང་སྐྱོམ་པར་
 བཅས་པའི་ས་བདུན་དུ། །སྤང་བར་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རིམ་པ་ཀྱུན། །མེད་པར་འདོད་
 པའི་ཐལ་འགྲུང་ལུགས་མཚོག་མཚར། །ཞེས་པའི་བཞད་གདན་ནི་ཁྲེད་རང་ལ་འགྲུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་དག་བཙུན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལམ་དུ། །བདེན་འཛིན་སྤངས་
 གྲང་སྤང་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ། །ལྷགས་པའི་ཆེ་ན་ལྡབས་ནས་སྤོང་དགོས་པའི། །སྤང་
 གཉེན་རིམ་པ་འདི་ཀྱང་རོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ཉིད་
 ཀྱི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་གིས། འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་སྟམ་པའི་རྫོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
 མཚོང་སྤང་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་གསུངས་³ པ་དང། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མཚོང་
 སྤང་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡོད་དེ། མཚོང་སྤང་དུ་གྲུང་པའི་ཐོགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཚོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་རང་གི་རོ་སྐྱལ་གྱི་ཆགས་ཐོགས་
 དམན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། །ཁྲེད་ཀྱིས་གྲང་

1 ག་པ་མ་པ་པ་གང་ཡིན། ༡༥༦་བ་མ་གང་ཞིག་ཡིན། ད་པ་མ་པ་པ་གང་ཞིག་ཡིན།
 2 ལྷག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་རང་། ལྷག་མཚོག་ལྷན། སྤངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༥་པ།
 3 ག་པ་མ་པ་པ་གསུང། ༡༥༦་བ་པ་གསུངས་དང། ད་པ་མ་པ་པ་གསུངས་དང།

དབུ་མ་རྣམ་པའི་ཞེས་པ་དེར་རྒྱུད་རྒྱུད་གཞུང་བློ་བཟང་སྟེ། དེའི་རྗེས་རྣོ་སྟེ་བྱས་ལྷན་གྱི་
ལ། ལན་ལྷན་གསལ་གཅིག་ཏུ་བཤམ་པ།

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོན་ལྷན་དུ་གྲོག་མཚོག་ལ་རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་¹ རི་ལྷ་རི་སྤྱིར་
ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་སྤྱིར། །རྣོ་ལྷན་སྤྱིར་མི་སྤྱིག་པའི་
ཚོགས། །རྣོ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
བཤམ་མོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོན་ལྷན་དུ་གྲོག་མཚོག་གང་ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་
བརྒྱུད་ལྷན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཚང་གི་དགོན་ལྷན་དུ་གྲོག་
མཚོག་ལ་ལྷོ་ལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་
ལས་ལྷོ་ལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་སྤྱིག་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་
ཡན་ཚང་གི་དགོན་ལྷན་དུ་གྲོག་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་འཚང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཏེ། ² རྣོ་ལྷན་སྤྱིར་མི་སྤྱིག་པའི་ཚོགས། །རྣོ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་དང་།
དོན་བསྐྱར་ཡང་། ³ འབགས་པ་སྤྱིར་མི་སྤྱིག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིབས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྤྱིར་མི་སྤྱིག་པའི་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་ནས་ལྷོ་ལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀ་ཐོབ་
པར་བཤམ་པའི་སྤྱིར། རྣོ་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤམ་པའོ། །

དེ་ལྷན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་ས་བདུན་པ་མན་ཚང་
དུ་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་
ཐེག་ཆེན་ལས་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ས་བདུན་པ་མན་ཚང་དུ་རྗེས་སྤྱོད་ཏུ་བསོད་ནམས་

1 ལ་ལེན་དུ་གྲོག་ཚོག། 17 ལ་ལེན་དུ་གྲོག་ཚོག། 17 ལ་ལེན་དུ་གྲོག་ཚོག།
2 བསྐྱར་ལྷན་དུ་བཤམ་པ་ ལ་ལེན་ སེམས་ཅོམ་ལི། རི་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུས། 17 ལ་ལེན་
3 བསྐྱར་ལྷན་དུ་བཤམ་པ་ ལ་ལེན་ སེམས་ཅོམ་ལི། རི་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུས། 17 ལ་ལེན་
4 བསྐྱར་ལྷན་དུ་བཤམ་པ་ ལ་ལེན་ སེམས་ཅོམ་ལི། རི་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུས། 17 ལ་ལེན་

ཀྱི་ཚོགས་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་ཅིང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སློང་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
 བར་འཛོགས་སོགས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་སྐྱོལ་མར་བསྐྱོལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིད་
 འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་ལ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་
 མི་བྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ས་བདུན་བ་མན་ཚད་
 དུ་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་སློང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིད་། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་
 ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་སྐྱོར་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ། རོ་སྐལ་གྱི་
 སྤྱི་བ་པའི་ས་བོན་སློང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་
 འོ། །དེས་ན་དག་བཙམ་ཐེག་པ་ཆེན་བོར་ཞུགས་པའི་ས་བདུན་བ་མན་ཚད་དུ། ཤེས་
 སྤྱི་བ་སློང་བྱིད་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བསྐྱབས་པས་རྒྱུད་སླིན་པར་བྱས་ནས།
 ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཤེས་སྤྱི་བ་སློང་པའི་འགོ་འཇུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་སློང་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསོད་
 བསམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིད་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཐོག་མར་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་ནས། དེ་ནས་ཤེས་སྤྱི་བ་སློང་བ་འདི་
 ལ་གནད་ལྷན་པར་ཅན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་བཤེས་པའི་བཞི་པའི་དོན་
 ཀྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཟད་པར་སྤངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་ལུས་
 ཐོབ་ནས་ཤེས་སྤྱི་བ་སློང་པའི་འགོ་ཚུལ་བ་བཞིན་འོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་། བྱིད་ཀྱིས།¹ བདག་འཛིན་གཉིས་དང་དེས་བསྐྱེད་ཉེས་
 པའི་ཚོགས། །མ་ལུས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་པར་ཁས་སྤངས་ནས། །ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་

1 ལྷན་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ར་ལ། ལྷན་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 47-49

གཟུང་དུ་མེད་པ་ཡི། །ཐལ་འགྲུར་ལུགས་མཚོག་འདི་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་སྒྲུས་
འདུག་པ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པར་ཁས་སྦྲངས་མོད། དེས་
བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཉོན་སློབ་ཏུ་རྗེའི་གསུང་རབ་ག་ན་ཁས་
སྦྲངས་འདུག་ཚོད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག །

དེས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་ལ་ཉོན་མོངས་
པའི་ས་བོན་དང། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ལ། བག་
ཆགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཤེས་སློབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ད་དུང་མ་
གོ་འདུག་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇུག་འགེལ་སོགས་སུ་ཤེས་སློབ་ངོས་
འཛིན་པ་ན། ཤེས་སློབ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་མངོན་གྲུར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས། ཤེས་
སློབ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང། ཤེས་སློབ་མངོན་གྲུར་པ་ནི་བག་
ཆགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་ཆ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
འཇུག་འགེལ་ལས།¹ དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་
གོགས་སུ་གྲུར་བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་
དང་རག་གིས་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་
ལ་ལྷོག་པར་འགྲུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ན་འཇུག་པའི་རྗེ་གཞན་ཆེན་དུ།² ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཤེས་བྱ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་ཡང་བསྟན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 625-73།
2 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་གྲག་རྗེ་གཞན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། 349-3།

ཤེས་སྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་
བསྐྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིབ། དེས་ན་འཇུག་པ་རྩ་འབྲེལ་དུ། མཐོང་སྤང་ཤེས་
སྲིབ་དང་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་སྟོན་པའི་བཤད་པ་རྩུབ་ཅམ་ཡང་མེད་པས།
བདེན་འཛིན་ཤེས་སྲིབ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་སྲིབ་མེད་དགོས་ཟེར་བཞི། རྒྱ་བ་གཤམ་པ་
ལ་རྒྱོད་བཤོ། །ལར་ཕྱོགས་སྲ་མས་གང་ཁས་སྤངས་རྒྱུས་མེད་བར་དགག་པ་བྱེད་པ་
ནི།¹ གྲེ་མ་འཕོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའོ། །

དེས་ན་ཐམ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བག་ཚགས་ཤེས་
སྲིབ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱའི་སྲིབ་པ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཡི། །ཐམ་
འགྲུར་ལུགས་མཚོག་འདི་ཡང་དོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་བསྟོན་གཏམ་མང་དུ་སྦྲས་འདུག་
པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཅི་འབྲ་ཞིག་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ།¹ གཉེན་པོའི་ཚོགས་རྣམས་མ་
ལུས་གཅིག་བསྐྱས་ནས། །གཞོམ་བར་སྦྲ་བའི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་ལ་སྦྱིམས། །ཤིན་
ཏུ་བརྒྱལ་དཀའི་ཤེས་བྱའི་སྲིབ་པ་ལ། །གཉེན་པོས་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་
མཚར། །ཞེས་སྦྲས་འདུག་པ། རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན། ས་བདུན་པ་
མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྲིབ་དང་ཉོན་སྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས།
ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་སྦྱིམས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་
ཉོན་སྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་ནས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་སྦྱིམས་ཞེས་
པའི་དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྲིབ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁས་སྤངས་པའི་སྲིབ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ས་དང་

1 ལྷ་འབྲས་བུ་མ་ལ་གསུང་འབྲས་ཁ། མཁས་བློ་བཟླ། རྩོད་ཐུན། ༣༩་པ།
2 ལྷ་ལྷ་མཚོག་ལྷན་ཀྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། ལྷ་ལྷ་མཚོག་ལྷན། རྩོད་པ་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༩༥་པ།

པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་ལྷོབ་གཙོ་བོར་མི་
 སྤོང་ཡང་། ཉོན་ལྷོབ་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་མི་རྒྱས་པས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བའི་
 ཡན་ལག་རྒྱ་ཉོན་ལྷོབ་སྤོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱོན་དེ་དག་མེད་དོ། ¹ ཤིན་
 རུ་བརྟེན་དགའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ལ། གཉེན་པོ་དོས་གཞུང་མེད་པ་ཤིན་རྒྱ་
 མཚར། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཁྱེད་མིག་དང་རྣ་བ་མེད་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཡིག་ཆ་མཚོར་
 མ་སྤོང་ན་ནི། འདི་འདྲའི་དགལ་པ་བྱེད་དོན་ཡང་མེད་དེ། རྗེ་ཀའུ་ཞེན་དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་ལས། ² ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟང་བར་དུ་ཤེས་སྤྱིབ་མི་སྤོང་བའི་བྱིལ་
 ཤེས་སྤྱིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མཚོར་
 བཞིན་དུ། ཤིན་རྒྱ་བརྟེན་དགའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ལ། གཉེན་པོ་དོས་གཞུང་མེད་པ་
 ཤིན་རྒྱ་མཚར། །ཞེས་དགལ་པ་བྱེད་ཚུ་ཡིན་ན། ཁྱེད་མདོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་
 ལྷགས་འདུག་པས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་སྤོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཙོང་པར་མི་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་ཁྱེད་ལ་གོ་བཤད་མ་བྲས་ན་མི་དགོངས་པ་ཞིག་འདུག་པས། བཤད་
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉེན་པོ་སྤོང་ཉིད་ཉོན་ལྷོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་བྱ་ཤེས་སྤྱིབ་
 གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོགས་སུ་དགོས་
 བས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསོད་ནམས་
 གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བའི་འགོ་
 ཙོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚོགས་བསྐྱོམས་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་སྤྱིབ་གཉེན་པོ་

1 ལྷག་མཚོག་ལྷོ་ལོན་གསུང་འབྲས་ང་ག། ལྷག་མཚོག་ལྷོ་ལོན་གྱི་དམ་ཡིག་ཚངས་པའི་འགོར་ལོ། ༢༥༥་པ།
 2 ལྷག་མཚོག་ལྷོ་ལོན་གསུང་འབྲས་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཡིག་ཆ་ཞེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། 23་པ།

ལ་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ཨེ་ཡིན་པར་འདུག། །དེ་ཕྱིར་རྗེ་ཚོང་ཁ་བས་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་མ་ཐད་བར་དུ་ཤེས་སྐྱིབ་མི་སྐོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྐྱིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་
སྐབས་སུ་སྐོང་དོ། །ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་བ་ཡང་། བདེན་
འདྲིན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤངས་ཐིག། ཤེས་སྐྱིབ་སྐོང་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་
གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོགས་སུ་དགོས་བསལ། ཐོག་མར་
ཚོགས་སྐོང་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གཙོ་བོར་སྐོབ་
ཅིང་། དེ་ནས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྤང་བུ་ཤེས་སྐྱིབ་དངོས་སུ་
སྐོང་མི་རུས་ཤིང་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་ཐིག་བསལ། གཙོ་བོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་
སྐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རུས་ལྡན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྐོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འདོག་གྲང་། མཉམ་གཞག་དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
གིས། མཚོང་སྤང་ཤེས་སྐྱིབ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྐོན་སོང་
གི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་མཁུ་བཅུ་གཉིས་
འབྲུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ངོ་སྐྱལ་གྱི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་
པོ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ །དགོངས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་
དགོངས་པར་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འདུག་པའི་ཆེ་ས་
བརྒྱད་པ་ནས་འདུག་པ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་
ཡང་། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། རྗེ་ཚོང་ཁ་བས་བཤད་པ་འདི་

ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་དགག་བ་བྱས་འདུག་པ་ལེགས་པར་ཉོན་
 ཅིག །ཞེད་ཀྱི་དོགས་པ་འདི་རྣམས་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྒྲིག་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 ལས། །མངོན་བ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
 ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྲོང་མི་རུས་ཀྱང་། སྲར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྲོང་རུས། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་ཤར་བ་ཡིན་ལས་ཆེ། དེ་མིན་པའི་
 དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡོད་ཅེས་པ་རྗེའི་གསུང་རབ་གང་ན་འདུག་
 བསྟན་དགོས། གལ་ཏེ་གསུང་འདིས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡོད་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རང་རྟོགས་དབྱིས་བྱིན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། གསུང་འདིས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདིས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
 ལྟར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྲ་རོལ་དུ་ཞི་རགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ཞུགས་པའི་སྲང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་
 དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་རིགས་པ་གང་ཞིག །སྒྲིག་ཆེན་གྱི་གསུང་དེས།
 ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་བ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་
 ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡང་སྲོང་མི་རུས་པར་བསྟན་པའི་ལྟར།
 རྟོགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དགེ་འདུན་ཉི་ལྱའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པར་གསལ་
 ལོ། །དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡོད་ཟེར་མཁན་དེ་ལ་དགག་བ་

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་ས། གསུང་འབྲུམ་ས། རྩོམ་ཁ་གྲིག་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༤༥་༣།

ཐོང་ཞིག །ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་དག་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡོད་པར་མི་ལམ་དུ་
ཡང་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡོད་པར་ཐལ།
མཐོང་ལམ་གྱི་ལྷ་རོལ་དུ་དག་བཅོམ་ལྷགས་པའི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྲལ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན། ཉགས་ཤིན་ཏུ་ལ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་འདྲིན་
དག་བཅོམ་ལྷགས་པའི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ད་དུང་མ་གོ་བར་སྤང་དོ། །དེ་ཡང་
མི་ཟེར་གྱི་དག་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ལྷ་
རོལ་དུ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཅེའི་སེལ་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་གོ་བའི་ལོག་ཉོག་ཡིན་ཏེ།
ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་འདྲིན་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་
ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྲལ་སོ། །ཞེས་སྐྱུས་པ་དེ་རྣམ་པར་ཞོག་ལ་སྤྱིན་ཆད་དགག་པ་གཏོང་
རྒྱུ་འདུག་ན་ཐོང་ཞིག །དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་གི་དག་བཅོམ་
མེད་པར་བཤད་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་གི་དག་བཅོམ་འདོད་པ་ནང་པའི་གཞུང་
གང་ནའང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སྐྱོས་ཤིག །

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་གྱིས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འདོད་པ་
སེར་སྐྱུ་པའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡ་མཚན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་འདོད་པ་སེར་སྐྱུའི་ལྷགས་ཡིན་ན། བྱེད་རང་ལ་འཁོར་གསུམ་
ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་ཤུག་མཚོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་སེར་སྐྱུ་པའི་ལྷགས་འདྲིན་ཡིན་པར་
ཐལ། བྱེད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

༡ ཤུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ངལ། ཤུག་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༦་ཀ།

ཁྲུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་རྗེས་བཤེས་ཞེས། །ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་རྣམ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། རྟགས་སྲི་མ་ཁས་སྒྲངས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོ་ལ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཞེ་ལྷག་བྱང་
 འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡོད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་
 དགོས་པར་ངེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་
 རབ་དཀར་གྱི་བྱིས་ལན་དུ། ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་
 ལ་ཞེས་སྐྱེས་པ་བྲན་པར་གྲོས་ཤིག །

དེས་ན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་
 སྟོང་བ་ཙམ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་
 པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྲིད་པ་ནི་ཁྱེད་ཀྱང་འདོད་ལ། ཁོ་ཙམ་ཀྱང་
 འདོད་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མོ་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་
 ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤེས་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ལ་འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འབྱུང་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཀྱང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ནམ་འཕགས་པ་ཡིན། དང་སོ་སྐྱེ་བོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྒྲོང་པར་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད། དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལྟར་བ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཚོས་ཅན། ཐལ་འགྲུར་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་ཐུབ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས།¹ ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་སོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་དེས་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་འབྲུག་གང་རྒྱུ་བ་བྲན་པར་གྱིས་ལ་སྤྱིན་ཆད་བག་ཡོད་པར་མངོན།

གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་སོ་མངོན་སྲུང་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྒྲོང་པར་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་སོ་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་མ་ཐུབ་བོ་ཞེ་ན། དངོས་འགལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་སོས་སྤྲེ་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གཉིན་སོ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྒྲོང་པར་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤོང་རྣམས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་གྱིས་དགག་པའི་ཡི་གེ་དེར།¹ རང་

1 བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷན་གསལ་བ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 69༥་96།
2 ལྷན་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུང་པ། ལྷན་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3༤༥་97

རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཀུན། །དེ་ནས་བཤད་པའི་གཉེན་པོས་མི་སེལ་
ན། །རྒྱལ་བས་དབང་པོར་འཚམས་པའི་ཚོས་སྟོན་པ། །ཚང་ལྷན་མཁས་པའི་གཞུང་
ལས་བཀའ་བ་འགལ། །ཞེས་སྤྲུམ་པ་བྲན་པར་གྱིས་ལ་བྱེད་བདེན་ལོ་ཞེས་ཇོ་བཟང་
མཛད་ན་ལེགས་སོ། །འདིར་སྤྲུམ་པ། ལན་སྟོག་ཏུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས། །བྱེད་
པས་ཀྱི་རྒྱོད་པའི་གདོང་སྦྲད་ཅིང་། །པ་སྟོ་བཟང་གཤགས་པའི་དབུ་འཕངས་བསྟོད། །སྟོ་
གཞུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་མཛོད། །ཅེས་དབུངས་སུ་བྱའོ། །

ཡང་དེའི་རྗེས་སུ།¹ ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་པའི། །བར་སྟོང་རྗེ་
བཞིན་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ། །ཆགས་བྲལ་མེད་པར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་བཤད། །དེ་དང་
འདི་ཡི་འགལ་བ་རྗེ་ལྟར་སྟོང་། །ཞེས་སྤྲུམ་འདུག་པ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འགལ་བ་སྟོང་
དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །བྱེད་རང་ལ་ནང་འགལ་སྦྲ་ན་མེད་པ་ཡོད་དེ། །བྱེད་རང་གི་
སྲིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས། ལྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་དང་པོ་
བྱུབ་སྟེ། ཚོད་ཡིག་འདི་ཉིད་དུ།² ཉན་ཐོས་གཞུང་གི་ཐར་པའི་ལམ་ལུགས་བས། །སྲིད་
པའི་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མིན་ན། །ཕྱི་རོལ་གཞུང་དང་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་
ཀྱི། །ཐོབ་བྱའི་བྱེད་པར་གང་ཡིན་སྦྲ་བར་རིགས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཕྱི་
མ་བྱུབ་སྟེ། །བྱེད་རང་གི་དབུ་མ་རྣམ་དེས་ཞེས་བ་དེར། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་གང་
ཐག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་། ལྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཞེས་
རིང་སོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་གསུམ། །བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་དེས་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༦་ཀ།
2 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༧་ཀ།

མེད་བའོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་སྤོང་ཉིད་མ་ཉོག་གས་པའི་སྐབ་ཕྱེད་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་སྤོང་ཉིད་མ་ཉོག་གས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཉོག་གས་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཚོས་ཅན། དབྱ་མ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤོང་ཉིད་ཉོག་གས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྐྱེད་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱ་མ་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་དམན་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་དེས་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོག་གས་ཀྱང། སྤོང་ཉིད་མ་ཉོག་གས་ཞེས་སྐྱེས་འདུག་བ་འདི་མ་བཟུང་བ་མཚོན་ཅིག །

འོ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གཅིག་ནི་ཡོད། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དེ་དབྱ་མ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་ཉན་གས་ཁས། འདོད་དོ་སྟུམ་ན། སྐབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡེ་མ་ཆགས་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ཉོག་གས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་ཉན་གས་བསལ་དངོས། ཁྱབ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་གཞུང་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མ་བཤད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོག་གས་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ལ་དགག་བ་མང་དུ་བྱས་བས། ཁྱོད་རང་ལ་གསུང་རབ་མང་པོ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཉེས་བ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་གང་བཤད་བ་དེ་སྤྱི་ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་བ་འདུག་སྟེ། འདུག་འགྲེལ་དུ། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་སྟེ། ༤༠། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ༤༡༤།༡༤།

བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད། དེ་དག་གྲང་
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གྲང་རང་གི་རྣོས་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པས་གྲང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་
 དེ་སྟོང་ཉིད་སྤོང་མོར་བསྟན་ནས། ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་པས་གྲང་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྤོང་
 མོ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ས་དང་པོ་བས་གྲང་ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་སྟོང་སྟོང་གི་སྟོང་སྤོང་
 གྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་བྱས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། བྱང་གྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་པ་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མེད་ཅེས་བཤད་འདུག་ལ། ཉན་ཅིག་འོ་ན་བྱང་སེམས་ས་
 དང་པོ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་སྟོང་སྟོང་གྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་བྱས་པར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་པས་
 སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ།

དེས་ན་བྱང་གྱིས་རྗེ་ཚོང་ཁ་བཤམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ན་སྲི་རོལ་
 པའི། །བྱང་སྟོང་ངེ་བཞིན་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ། །ཆགས་བྲལ་མེད་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
 བས་བཤད། །དེ་དང་འདི་ཡི་འགལ་བ་ངེ་ལྟར་སྟོང་། །ཞེས་སྒྲིམ་པའི་འགལ་སྟོང་དེ་
 སུས་བྱེད་དགོས་པ་འདུག་ད་དགོངས་ཞེ་བྱེད། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནང་
 འགལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཙུན་བཙུན་བཙུན་ལྟར་ལྟར་བཙུན་ལྟར་
 གྱིས་ཚར་གཙོད་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། བོད་འདིར་གང་སྐྱུས་ཚབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་
 འདུག་པས། བྱང་གྱིས་གྲང་ལ་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་འཇགས་ངན་པ་འདི། བྱང་

དང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་དུས་སྤྱིས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་པ་མང་པོ་དང་རྗེ་མ་པ་
 འགའ་ཞིག་དང་། ལྷ་ཤང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་འདུག་པ། སྤོན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་
 ལྷེ་བཙན་གྱི་དུས། ལྷ་ཤང་དང་སྤོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་བརྟུང་¹པའི་ཆེ། སྤོབ་
 དཔོན་གྱིས་ལྷ་ཤང་བམ་²པར་བྱས་པ་ན། ཆོས་གྲུ་དེར་ལྷ་ཤང་གི་ལྷ་མ་ལུས་པས། ད་
 དུང་འདི་ལྷ་བ་འདི་འདྲིན་མཁན་ཅུང་ཟད་འོང་བ་འདུག་ཅེས་ལྷ་ཤང་རང་གིས་ཀྱང་
 སྤྱིས་ཤིང་། ཆོས་རྗེས་སྐྱུ་བརྗེ་ཉམས་ཀྱང་།³ ད་ལྷའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །རྒྱ་ནག་
 ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་ལ། །ཡམས་འབབ་དང་ནི་མས་འདྲེན་གཉིས། །རིམ་གྱིས་པ་
 དང་ཅིག་ཅར་བར། །མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། །དོན་ལ་ཁྱད་པར་དབྱེ་
 བ་མེད། །ཆོས་ལུགས་འདི་འབྲ་འབྲུང་བ་ཡང་། །བྲང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཞི་བ་
 འཚོས། །རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་ལ། །ལུང་བསྟན་རི་བཞིན་ཐོག་ཏུ་བབ། །ལུང་
 བསྟན་དེ་ཡང་བཤད་གྱིས་ཉོན། །རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྤོང་གི་པོད་ལུལ་འདི། །སྤོབ་དཔོན་བསྐྱར་
 འབྲུང་གནས་གྱིས། །བསྟན་མ་བརྟུ་གཉིས་ལ་གཏད་པས། །སུ་སྤེལས་འབྲུང་བར་མི་
 འབྲུང་མོད། །འོན་ཀྱང་རྗེ་འབྲེལ་འགའ་ཡི་རྒྱས། །ཆོས་ལུགས་གཉིས་སུ་འགྲོ་བར་
 འབྲུང། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ང་འདས་ནས། །རྒྱ་ནག་དགེ་སྤོང་བྲུང་ནས་ནི། །དཀར་པོ་
 ཆེག་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ། །ཅིག་ཅར་བ་ཡི་ལམ་སྟོན་འབྲུང། །དེ་ཆེ་ང་ཡི་སྤོབ་མ་
 བློ། །མཁམས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ། །ཤྱི་ལ་ཞེས་བྱ་རྒྱ་གར་ནས། །སྤྲོན་འོངས་དེ་ཡིས་
 དེ་སྤོན་འབྲིན། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ཆོས་ལུགས་བཞིན། །དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྤོད་ཅིག་

1 ག་༦༠བ་༦་བརྟུང། ཉ་༦་ན་༧་བརྟུང། ད་༣་༥་༧་བརྟུང།
 2 ག་༦༠བ་༦་འབམས། ཉ་༦་ན་༧་འབམས་པར། ད་༣་༥་༧་འབམས་པར།
 3 མོང་མ་རྣམས་ལྷའི་དཔེ་གྲངས། ༡༦། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག །ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། སྤོབ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ༤༦་༡༤།

གསུངས་¹། །དེ་ཡིས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། །སྤྱི་ནས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
ལྷུང། །རྒྱ་ནག་ལུགས་དེ་རྒྱལ་མཚན་ནས། །རིམ་གྱིས་པ་ཡི་ཚོས་ལུགས་
སྤེལ། །སྤྱིས་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པ་དང། །རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་གཞུང་ལུགས་
གྱི། །ཡི་གེ་ཅམ་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང། །དེ་ཡི་མིང་འདོགས་གསང་ནས་ཞི། །ཕྱག་རྒྱ་
ཚེན་པོར་མིང་བསྐྱར་ནས། །ད་ལྟའི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཞི། །པལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཚོས་
ལུགས་ཡིན། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཐོག་ཏུ་བབ་འདུག་གོ།

དེ་ཡང་སྣང་ཉིད་བཅུ་རྩུག་གི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་ཚེ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས།²
མིག་ལ་སོགས་པ་རྩུག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནང་སྣང་ཉིད་
དུ་འདོད། །ཅེས་བ་ནས།³ །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་ཚུལ་ནས། །དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་
བསྐྱབས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཤེས་སྤྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྣང་ཉིད་བཅུ་
རྩུག་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱུ་མ་འཇུག་པར་སྣང་ཉིད་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པ་འདི་ནོར་
བར་བྱས་ནས། །ལུལ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ལ་སློས་ཅིར་ཡང་མི་འདྲིན་པར་འདོགས་པ་
འདི་མཐའ་བྲལ་ཚེན་མའི་ལྟ་བུའམ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་འདི། ལྟ་ཤིང་གི་ལུགས་སོར་
བཞག་མིན་ན། ལྟ་ཤིང་གི་ལུགས་གཞན་ཅི་ཡོད། སློབ་དཔོན་དང་ལྟ་ཤིང་བཅད་ནས་
ཚོད་བ་ཚོས་སྤོགས་སུ་ཞི་བའི་ཚེ། ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྣོད་ལྡེ་བཅན་གྱིས་ད་སྤྱིན་ཆད་
ངའི་ལུལ་འདིར་ལྟ་བ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་སུ་གྱིས། ལྟ་ཤིང་གི་ལུགས་འདྲིན་པ་བྱུང་ན་
ཆད་པས་གཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་ཁྲིམས་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ད་

1 ག་༦༡ན་ཅ་གསུང། ༡༦༩ན་༦་གསུང། ད་༩༧་ཅ་༡༩གསུང།
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༦༠། དབྱུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབྱུ་མ་འཇུག་པ། ༥༤༩་༥།
3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༦༠། དབྱུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབྱུ་མ་འཇུག་པ། ༥༤༩་༥།

ཚོས་རྒྱལ་བ་ཤེས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་འདིར་ཁྱེད་རྣམས་ལེགས་འདུག །

དེའི་རྗེས་སྟུགས་^༡ ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟུན་པའི་འཛིན་རྟེན་ལ། །འདི་འདྲ་འདི་
ཡང་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས། །ཞེས་སྟུན་འདུག་ལ། ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟུན་
པའི་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་རྗེའི་གསུང་རབ་ག་ན་བཤད་འདུག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་
ཅིག །གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཅེས་རྟེན་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལ་འགྲུབ་
བ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་གཏན་མ་
གོ་བས་ལན་བ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། ^༢ མ་
རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་
ལ་བསྟོན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་
མ་བསྟེན་པའི་ལམ་ཞིག་ལ་ལམ་ཟག་མེད་དུ་བཤད་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
འདྲའི་ལམ་ཟག་མེད་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་གང་ལ་གཏོང་བ་ཡིན།
ཁྱོད་ཀྱིས། ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟུན་པའི་འཛིན་རྟེན་ལ། །འདི་འདྲ་འདི་ཡང་རྒྱལ་
བ་གཞན་གྱི་ལུགས། །ཞེས་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ལ་སྐྱུར་བ་མང་དུ་བཏབ་ནས། བྱི་རོལ་པའི་
སྟོན་པ་ལ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཆེ་བརྗོད་བྱེད་པར་
འདུག་པས། ཁྱེད་ཀྱི་ཆེ་བརྗོད་མངོན་སེལ་ལེགས་འདུག་གོ །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས། ^༣ དག་བཅོམ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡོད་ཅེས་ལ། །འདི་ནི་

༡ ཤྱག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ར་ལ། ཤྱག་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༦་ལ།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་འགྲུགས་ལ། དུ་མ་ཚོག་གསལ་ལ། ༣༠་ཀ།
༣ ཤྱག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ར་ལ། ཤྱག་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༦་ལ།

སྲོན་མེད་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་ཡིན། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་གི་དགྲ་བཅོམ་
ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་པའདི་ནི་སྲོན་མེད་པའི་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་འདུག་པ།
ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་གི་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་
སུ་ཞིག་གིས་ཁས་སྒྲུབ་སྟེ་ཚོས་མངོན་པ་དང་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་
ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་གི་དགྲ་བཅོམ་ཁས་ལེན་པའི་དོགས་པ་མི་འདུག་ན། རྗེ་ཙོང་
ཁ་བ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཆེན་པོས་འདི་འདྲ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་
ཡོད། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལོག་རྟོག་ཤིང་བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སུ་ཞིག་གིས་བཞེས་སོ་
ཞེས་མ་སྒྲུ་ཞིག་དེས་ན་འདིའི་ལན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །

ཡང་ཞུང་གི་དགག་པ་གཅིག་ལ།¹ འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་ཀུན་
སྐྱོར་གསུམ། །འགོག་ཅེས་བཤད་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་གཞོད། །ཅེས་སྒྲུས་འདུག་
པ། ཞུང་གི་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་འདུག །འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
གྱིས་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་སྐྱོར་བར་སུས་ཁས་སྒྲུབ་སྟེ་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་མི་
འདུག་ན་དེ་ལ་སྒྲོས་ཤིག །དགག་པ་གཞན་གཏོང་རྒྱ་ཡེ་མ་རྟེན་པ་དང་། ཁས་ལེན་
མེད་པའི་སྐྱོགས་སུ་བཀོད་ནས་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བ་བར་འདུག་པ། མོངས་
¹པར་གྱུར་ན་ལས་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད། །ཞེས་པ་དེར་གདམས། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཞུང་གིས།² གང་ཟག་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། །འཛིག་

1 ལྷ་མཚོ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ། ལྷ་མཚོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 46-3།
2 ག་6ལ་བ་3འཁོརས་པར། 7, 63ལ་བ་3འཁོརས་པར། 7, 347ལ་བ་3འཁོརས་པར།
3 ལྷ་མཚོ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ། ལྷ་མཚོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 46-3།

ཉེན་སྲོལ་པ་མིན་པ་འབྲུང་མི་སྲིད། །ཅེས་སྐྱེས་པ་ནི་དགག་པ་དེ་གང་ལ་གཏོང་རྒྱ་
 ཡིན། རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་ཏུ། གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདྲིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དུ་བཤད་པ་ལ། དགག་པ་དེ་
 གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ན། ཟེད་ཀྱི་དགག་པ་དེའི་དོན་འདི་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། མཚོད་སྲིད་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདྲིན་པའི་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་འདྲིན་ཚོས་ཅན། མཚོད་སྲིད་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱེས་དུ་འདྲིན་པར་ཐལ།
 མཚོད་སྲིད་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གོ་སྐྱེས་དུ་འདྲིན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མཚོད་སྲིད་ལ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་ན། ལྷན་གྱིན་དེས་མཚོད་སྲིད་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱེས་དུ་འདྲིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་གྱིན་དེ་སྲོལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་བ་འདིར་སོང་མ་སོང་རྟོགས་ཤིག། །དགག་པ་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚོ།
 ཚེན་པོ་ལྷན་མཚོག་པའི་བྱུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་
 འདྲིན་པའི་སློ་ཚོས་ཅན། ལྷན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱེས་དུ་འདྲིན་པའི་སློ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ལྷན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གོ་སྐྱེས་དུ་འདྲིན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ལྷན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ་མིན་ནམ། ཅ་བར་འདོད་ན། ཚེན་པོ་ལྷན་མཚོག་པ་དེ་ལྷན་པ་ལ་དམིགས་
 བར་ངའོ་སྐྱེས་དུ་འདྲིན་པར་ཐལ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚེན་པོ་ལྷན་མཚོག་
 དེ་སྲོལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་དེད་ལྷན་པ་རང་

༡ གཞུང་ལྷན་མཚོག་པར་ཐལ། འདོད་ཕྱིར། ༡༦༧ ལྷན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་དཔེ་མཚན་འདོད་པའི།

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་མི་འདོད་པས་སློབ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། བྱིད་ལུས་པ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་བདེན་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྷན་གྱིན་དང་མཚོན་སྐྱིན་ལ་སྦྱར་ནས་ལྷན་
གྱིན་སློབ་པར་ཐལ་བའི་འཁོར་གསལ་བསྐྱར་མ་བྱའོ། །

དེས་ན་བྱིད་ལ་འདི་ལྷ་སྟེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར།¹ དེ་
ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་
བོའི་²རང་བཞིན་ཉེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་
བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཉེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་
གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྣང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་འདིའི་དགོངས་པར་
བསྟོན་དུ་མེད་པས། གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་
པར་འཛིན་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་ལ། གལ་ཉེ་མི་འདོད་ན་
བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་འབྲུ་སྟོན་མཛད་རྒྱ་ཅི་འདུག་གཟིགས། བྱིད་ལྟར་ན་
གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ལྷན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྲ་མོར་འདོད་དམ་མི་
འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་འཛིན་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་པས། གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་འཛིན་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པར་གྱིས་

1 བསྟན་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 60། དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསལ་བ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ། 131776།
2 ག༦3ནལ་ངོ་བོའི། 56ལ་ཉ་ངོ་བོའི། 531ལ་ངོ་བོའི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར། ངོ་བོ་ཞེས་གསལ།

ཤིག་མི་འདོད་ན་འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་དང་འགལ་ཞིང་། རིང་སོང་གི་སྐབས་སུ་འཇུག་
སའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྟོགས་པ་ལ་གང་
ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་¹
བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོས་ཕྱིན། །ཚོས་དང་གང་ཟག་དེ་བུ་² རྣམས་གཉིས་
གསུངས། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤངས་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤེལ་སྟེ་རྣམས་
མང་གསུངས། །ཞེས་བདག་མེད་རྣམས་བཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྱོད་བཤད་
བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟོན་སོ་སོར་སྤྱོད་བཤེས་ཀྱི། འགོག་རྒྱུད་
བདག་ལ་མི་འབྲ་བའི་འབྲུག་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
མཛད་རྒྱུ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱིས་དགག་བཤད་ལྟར་བྱུང་སྟེ།³ འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་
སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། །ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འགལ། །ཞེས་སའི་
དགག་བཤད་ལ་འདི་ཡང་དོན་མེད་ཀྱི་དགག་བཤད་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་སེམས་ཀྱིས་
བྱས་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་བཤད་པས་དེ་མི་འགོག་ལས་ཆེ། ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་
བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་འདུག་ན་དེ་ལ་དགག་བཤད་ཀྱིས་ཤིག་ །དེད་ཀྱིས་དེ་འབྲུག་པས་
ལེན་སའི་དོགས་པ་ཅོམ་ཡང་མེད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་དགག་བཤད་ལྟར་⁴ བདེན་འཛིན་སྟོལ་སྲིད་སའི་ཡན་

1 བཟུང་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ན། 60། དབུ་མ་ལ་ དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་འགྲུག་པས་ དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༤༡།
2 ག་6་3་བ་3་དེ་བུ་ག། 76་ལ་6་དེ་བུ་ག། 5346་4་དེ་བུ་ག། ཅག་ཚོའི་འགྲུང་ལས་དེ་བུ་བས་རྣམས་གཉིས་གསུངས། །ལ་ཚབ་ཀྱི་
འགྲུང་ལས་དེ་བུ་བས་རྣམས་གཉིས་གསུངས། །
3 ཤུག་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ག། ཤུག་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་སའི་འཁོར་ལོ། 326་3།
4 ཤུག་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ག། ཤུག་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་སའི་འཁོར་ལོ། 326་ལ།

ལག་གིས། །བསྐྱེད་པའི་མ་ལུས་ལྷན་གཉིས་སུ་སྒྲིག་པས་བཤམ། །བདེན་འདྲིན་མ་ལུས་
 མིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །འཆད་པ་དེ་དག་སྒྲིག་པའི་གཞུང་མ་ཡིན། །ཞེས་ཁས་ལེན་མེད་
 པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་མཛན་པོ་ལོང་པའི་དགག་པ་གཅིག་
 ལྷན་འདུག་པ། དེ་ཉེན་ཅིག་འོན་ཏེ་རང་གིས་ལོང་དུ། །ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་ཉན་
 རོས་ཡོད་ཅེས་པའི། །རང་རྒྱུད་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱོད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་ཉན་རོས་ཡོད་པའི་
 ལྷིད། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་
 ཉན་རོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་མཐོ་དམའི་བྱུང་པར་ཡང་
 མེད་པའི་ལྷིད། ཉན་པའི་སྤྱོད་པ་དངོས་འགལ་ཡིན། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
 ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་འདྲིན་སྤངས་པའི་
 ཉན་རོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། །བདེན་འདྲིན་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ལྷིད། ཉན་པའི་སྤྱོད་པ་
 དངོས་འགལ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་
 མའི་མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་བདེན་འདྲིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག། །ཉན་རོས་དག་བཙོམ་པས་
 ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ལྷིད། །འཁོར་གསུམ། དེ་
 བཞིན་དུ། །བདེན་འདྲིན་མ་ལུས་སྤིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །འཆད་པ་དེ་དག་སྒྲིག་པའི་
 གཞུང་མ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གི་
 ལུགས་ལ་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་གང་
 ཅག་གི་བདག་འདྲིན་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། །བདེན་འདྲིན་
 གང་ཡིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མ་རིག་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོགས་པ་

ཡང་མེད་པའི་སྲིད། འཕགས་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་དེག་པ་མེད་པའི་སྲིད། མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས།¹ བདེན་པ་མཚོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཁོ་ལོ་ཅག་སྐྱེ་ཤིང་བཞིན་
བར་འདོད་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་གཅིག་ལ།¹ མངོན་པའི་གཞུང་ལས་འཛིག་ཉེན་འདས་
ལམ་དུ། །བཤད་པ་དེ་དག་ཤིང་བཞིན་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་བྱམ་དེ་
དག་ལ། །དེ་ལྟར་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡིད་གཏན་ལྷེད་པར་བྱས། །ཅེས་སྐྱེས་འདུག་པ། སྲིད་
ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་གྱིས་དག་
བཅོམ་གྱི་གོ་ཚོད་མི་ཚོད་དེ་ལྟར་པ་ཞིག་ཡོད་མོད། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ཅེས་ལ་སྐོ་ཅེ་མ་
གཏན་པར་མངོན་པ་གཉིས་ནས་གང་བཤད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཤིང་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་
ཞེས་པར་འདུག་པ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐམས་
དེ་ལྟར་དུ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། །ཤེས་
སྲིབ་སྐྱངས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་ཐམས་དེ་མེད་པར་མངོན་ལས་བཤད་པའི་སྲིད།
ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ལས་ཤེས་སྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅེས་ཡང་མ་བཤད་
པའི་སྲིད། ཅེ་བར་འདོད་ན། །ཤེས་སྲིབ་སྐྱངས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐམས་དེ་
ཡོད་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་བཤད་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ། གཞན་
ཡང་། བདེན་འཛིན་མ་སྐྱངས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐམས་ མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བདེན་འཛིན་མ་སྐྱངས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་བཤད་པའི་སྲིད། ཁྱབ་པ་ཁས། གལ་ཏེ་

1 བསྐྱར་འགྲུབ་དཔེ་བསྐྲུབ་མ། ༤༦། མདོ་སྟེ་ཚ། མོ་བ་དཔོན་བ་སུ་བན་རྒྱ། ཉེན་འགོལ་མདོ་འགྲེལ། ༤༩༡༥།
2 ལྷན་མཚོག་གྲན་གྱི་གསུང་འདུམ་ང་ལ། ལྷན་མཚོག་ལྷན། སྲིད་པའི་གཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༦་པ།

བདེན་པར་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་འཛིན་པ་དེ་མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་སྤང་བུ་
ཡིན་པས། མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ཀུན་མཁུན་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེན་གྲུབ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁུན་ཡོད་པར་
ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བདེན་གྲུབ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁུན་
བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱིས།¹ རྒྱ་ཚེན་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ཡི། །ཐར་
བ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ན། །ཟབ་མོའི་མདོ་སྤར་བཤད་པའི་ཀུན་མཁུན་
ལ། །ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་སྐལ་ལྷན་སུ་ཞིག་འབྱུང་། །ཞེས་སྒྲིབ་པའདི་ཡང་མི་འཐད་དེ།
མངོན་པ་གོང་ལོག་ལས་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ཤིང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་སྤངས་པའི་ཐར་བ་བཤད་ལ། དེ་འབྲ་བའི་ཐར་བས་
ཐར་པའི་གོ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲ་བའི་ཐར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཀུན་མཁུན་དེ་ཀུན་མཁུན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དེ་
ཀུན་མཁུན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བདེན་
འཛིན་སྤོང་མི་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་
པའི་ཀུན་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་
སྒྲིབ་རྗོགས་པར་སྤོང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་དགོས་པ་གང་
ཞིག །བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་རབ་། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ། ༣༤༦་པ།

པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་ཅེས་སྣང་བ་ནི་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་ཚོས་སོ། །གལ་ཏེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ཅན་གོམས་པར་གྲུས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་ལུས་ཤེས་པ་
 ཅན་ཐབ་མོའི་མདོ་སྤྱིར་བཏགས་པའི་ཀུན་མཁྲིན་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱ་
 ཆེན་མདོན་པའི་གཞུང་ལས་བཏགས་པའི་ཀུན་མཁྲིན་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་བྱིད་
 འཁོར་གསུམ།

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱིས། ཐལ་འགྲུར་མ་གཏོགས་ཤིང་རྟོལ་སྤྱོད་ཀུན་
 ཀྱིས། །ཐལ་མ་ཅད་མཁྲིན་པའི་ལམ་བཟང་སྣོས་ཅི་དགོས། །ཐར་པར་བསྐོད་པའི་
 ལམ་ཡང་མ་བསྟན་བྱིད། །འདི་དག་ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་སྣོ་མིན་ཞེས། །དམ་ཚོས་
 བལ་ཆེར་སྣོར་བའི་སྤྲིག་ཅན་ལ། །སློབ་གསལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་བག་ཡོད་མདོད། །ཅེས་
 ཁ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་དགག་བ་གྲུས་འདུག་པ། བྱེད་ལ་ཐོག་མར་འདི་བྱི་བར་གྲུ་
 རྟེ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བས་ཐལ་འགྲུར་བའི་གཞུང་མ་གཏོགས་པའི་ཤིང་རྟོལ་སྤོམ་གཞན་
 ཀུན་ལས་ཐར་བ་དང་ཐལ་མ་ཅད་མཁྲིན་པར་བསྐོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྣོར་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་མ་བསྟན་པར་ཁས་སྲུངས་པས། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་དམ་
 ཚོས་པལ་ཆེར་སྣོར་བའི་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ཐལ་འགྲུར་བའི་གཞུང་མ་
 གཏོགས་ཤིང་རྟོལ་སྤོམ་ཀུན་ལས་ཐར་བ་དང་ཐལ་མ་ཅད་མཁྲིན་པར་བསྐོད་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཅན་ཡང་མ་བསྟན་པར་ཁས་སྲུངས་པས། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་དམ་ཚོས་པལ་
 ཆེར་སྣོར་བའི་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་
 ཀའི་གཞུང་ནས་བཏགས་པའི་སྣོར་ཉིད་དེ་སྣོར་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་
 པ་གོང་འོག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་གཞུང་ལས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་

ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱིད་ཀྱི་དབུ་
མ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་དེར། ཉན་རང་དག་བཙོམ་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཞེས་སྐྱུ་ལས་སྐབས་འདིར་མངོན་
པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་
ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་སྟོན་པའི་གཏམ་དང་མཚུངས་པ་མང་དུ་
སྐྱུས་འདུག་པ། ཐུགས་འདུག་པས་གཟུང་མཛོད།

རྩེ་བའི་རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚོས་མངོན་པ་གོང་ལོག་སོགས་གྲུབ་མཐའ་
འོག་མའི་གཞུང་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཚལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་འདོད་
པ་ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་རྟོག་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་
པ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལྷག་པ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། བྱང་ས་ཐེག་བསྐྱུས་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་སོགས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
ཅན་དེ་ཞིག་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རགས་པ་བསྟོམས་ནས་རྒྱུན་སྟོན་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་བསྟན། ཚོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན།
བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་སྟོན་པའི་
སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྟོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བསྟན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པའི་སྤྱིར།

དོན་འདི་ནི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་ཐུབ་པ་སོགས་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དབྱེད་ས་བསྐྱོད་པ་ལས།¹ མི་རྟག་སྐྱབས་བསྐྱོད་སྤོང་
 པ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྤོང་བྱེད། །མཚོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྤོང་བྱེད་
 པའི། །ཚོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟག་སྐྱབས་བསྐྱོད་བདག་མེད་
 རགས་པ་སྤོན་པའི་གཞུང་རྒྱལ་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 དང་། གཞུང་བྱ་རྒྱལ་ལ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས།² གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། །རྒྱལ་དབྱེ་རྒྱལ་བར་མི་
 ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབས་པ་ལ། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྒྱལ་མི་མཐོང་། །ཞེས་
 ཐམ་འཇུག་བའི་གཞུང་ནས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞུག་མི་ཤེས་པའི་
 སྐབས་མཐོང་འོག་མས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིང་པོ་རྟོག་འཇུག་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མི་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། ཞི་སྐྱོ་གཉིས་པ་མེད་པ་
 དང་། །ཞེས་ཐམ་འཇུག་བའི་གཞུང་ནས་བཞག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཞི་སྐྱོ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཞག་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་
 བས། །སྐོབ་དཔོན་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་
 མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་³ ཐར་བ་
 འཇུག་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ།

ཞེད་ཀྱིས། ཐམ་འཇུག་མ་གཏོགས་ཤིང་རྟོལ་ཀུན་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་

1 བསྐྱོད་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། 1 བསྐྱོད་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས། ཚོས་དབྱེད་ས་བསྐྱོད་ལ། 143 །2 བསྐྱོད་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། 4 དབུ་མ་ཅི། མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས། ཐབས་ཤེས་རབ། 36 །3 ཀ་66 བ་6 ཉམས་ལ། 66 ང་ན་3 ཉམས་ལ། 67 ཅ་ཉམས་ལ།

མཁའ་པའི་ལམ་བཟང་སློབ་ཅི་དགོས། །ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཡང་མ་བསྟན་
ཟུང་། །འདི་དག་ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་སློབ་མིན་ཞེས། །དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་སློང་བའི་
སྤྲིག་ཅན་ལ། །སློབ་གསལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་དཔལ་ཡོད་མཛོད། །ཅེས་སྐྱབས་ལའ་སྤྲི་
གཉིས་དང་། །དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་འགས་པ། །རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་རྣམས་ལ་དམ་ཚོས་པལ་ཆེར་
སློང་བའི་སྤྲིག་ཅན་ཞེས་སྐྱབས་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་འཇུག་པ། །བྱིད་ཀྱིས་ཚོས་སློང་གི་ལས་
གང་ལ་ཟེར་ད་དུང་མ་གོ་བར་སྤང་བས།

ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་མེ་ཉོག་བཀྲམ་པའི་ལེའུ་
ལས། །ཀུན་དགའ་བོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འདི་ཅི་ནས་རྒྱབ་
བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་ལ་གཏང་དོ་རྗེས་སུ་གཏང་དོ། །ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་རྒྱབ་བར་མི་
འགྱུར་བར་བྱངས་ཤིག །ཚོངས་ཤིག །སློབ་གསལ་ཤིག །ཀུན་རྒྱབ་པར་ཀྱིས་ཤིག །རབ་
ཏུ་ཐོན་ཅིག །ཡུན་རིང་པོར་གནས་པར་ཀྱིས་ཤིག །ཀུན་དགའ་བོ། །བྱིད་ཀྱིས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཚོས་གང་ངས་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པའི་
ཚོས་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟུང་ནས་སྤྲིས་རྣམས་ཐུག་གཟན་ཏམ། །སྤྲིས་
བཏང་ངམ། །བརྗེད་པར་བྱས་ན། །ཀུན་དགའ་བོ། །བྱིད་དེ་ཅམ་ཀྱིས་ངས་ཉེས་པར་བཅི་
བར་མི་འགྱུར་གྱི། །ཀུན་དགའ་བོ། །ཡང་འདི་ལྟར་བྱིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གསལ་ཚིག་གི་ཡན་ལག་གྱི་དུང་སྟེ། །རྒྱུད་གཟན་ཏམ།
བཏང་ངམ་བརྗེད་པར་བྱས་ན། །ཀུན་དགའ་བོ། །བྱིད་ཀྱིས་དེ་ཅམ་དུ་ང་ལ་ཉེས་པར་
བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། །བྱིད་ཀྱིས་ངའི་སེམས་ཀྱང་མགྲུ་བར་མ་བྱས་སོ། །ཀུན་དགའ་

༡ །བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༩། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ཀ། །སྤྱིན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། །བརྒྱད་སྟོང་པའི་མེ་ཉོག་བཀྲམ་པའི་ལེའུ། ༢༤༦་
༡༡

ལོ། ཡང་ཚོང་གིས་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཟུང་ནས་སྤྱིས་ཚུད་
 གཟན་ཅིང་བཏང་སྟེ། བརྗེད་པར་བྱས་ན་ཚོང་གིས་ང་ལ་བཀུར་སྤྱོད་མ་བྱས། ལྷ་མར་
 མ་བྱས། བརྗེད་པར་མ་བྱས། མཚོད་པར་མ་བྱས། རི་མོར་མ་བྱས། བསྟེན་བཀུར་
 མ་བྱས་སོ། །ཀུན་དགའ་ལོ། གང་དག་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཀུན་དགའ་ལོ་ཚོང་གིས་བཀུར་
 སྤྱོད་མ་བྱས། ལྷ་མར་མ་བྱས། བརྗེད་པར་མ་བྱས། མཚོད་པར་མ་བྱས། རི་མོར་མ་
 བྱས། བསྟེན་བཀུར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་ལོ། གལ་ཏེ་ཚོང་གིས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཟུང་ནས་སྤྱིས་ཚུད་གཟན་ཅིང་བཏང་སྟེ། བརྗེད་པར་བྱས་ན།
 ཀུན་དགའ་ལོ་ཚོང་གིས་དེ་ཅུང་དུ་ང་ལ་ཉེས་པར་བྱས་པར་འགྲུང་ཏེ། ཚོང་གིས་ངའི་
 སེམས་ཀྱང་མགྲུ་བར་མ་བྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་དགའ་ལོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
 གཤེས་པ་དག་བཙུན་ལྡན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་སྟེ་
 སྤྱིད་པ་འབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་
 གཤེས་པ་དག་བཙུན་ལྡན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་བཙུན་ལྡན་གྱིས་ཀུན་དགའ་ལོ་ལ་ཚོང་གིས་ངའི་གསུང་རབ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཚུད་གཟན་པར་བྱས་ཀྱང་སྤོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་ཐ་ན་
 ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱས་ན་ཚོང་གིས་ངའི་སེམས་
 མགྲུ་བར་མ་བྱས། ཞེས་སོགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་བཀའ་སླུལ་འདུག་པ་ལ། ཚོང་
 ཀྱིས་བརྒྱུན་པའི་ཡུལ་སྟེ་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཡིན་ནམ་དེར། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛོད་རྒྱས་

འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལས། རོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆད་སྤོང་མེད་
 དགག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས། བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་མ་
 བསྟན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་རིགས་ཚོ་གས་དང་ལྷ་གས་ཀྱི་གཞུང་ལས་
 བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་མ་བསྟན་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
 པ་སྤངས་པས་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་གཞན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་ལའང་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དག་པར་བྱར་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ལ་ནི། སྤངས་ནས་སྐྱབས་མེད་གྱུར་པ་
 དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་དང་རྟེན་གཞན་མེད་པས་
 དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་པར་ཆེས་རིང་བར་གནས་དགོས་པར་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་
 ལེ་ལུ་ལས་གསུངས་པས། དམ་ཚོས་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་ཚོས་སྤོང་གི་ལས་ནི་དེ་ལྟ་
 ལུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལོ། །

དེས་ན་ཁྲེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་ཟེར་བའི་ཚོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག་
 པའི་བསྟན་བཙུན་ལ་འདི་དེ་ལན་དགག་པ་གཏོང་བ་ལ་མི་ལྷ་དཀའ་མེད་བྱུང་།
 སྤྱིན་ཆད་འདི་འདྲ་བ་རོས་ན་ན་བ་དགག་པར་བྱའོ། །ཁྲེད་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་
 གཞུང་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ལ་དགག་པ་འདི་ལྟར་བྱེད་
 པ་ནི་ཉ་ཅང་ནང་འགལ་ཆེས་པ་ཡིན་པས། ད་དུང་ཁྲེད་རང་ཉོན་ཅིག །དཔལ་ལྷན་ལྷ་
 བ་གསུམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ཚོས་སྤོང་གི་ལས་གསུངས་དུ་གསོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྲོད་མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་དང་སྤོགས་སྤང་དང་གནས་བརྟན་ཚོས་
 སྤོང་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་བསྟན་པར་བཞེད་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷ་བ་པ་ཁས། ལྷགས་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་

ལས་སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་གྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་བ་མ་གྲུབ་ན།
སྤྱོད་ཀྱིས།¹ མཚན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། །སྟོང་གིས་ཐར་བ་མེད་པར་
གསུངས།² ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཅེས་ཡང་མ་གཟིགས་པར་ཟད་དོ། །

གཞན་ཡང་། མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཐར་བ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱས་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས་
འགལ་ཡིན་ཏེ། སྟེང་རང་གིས་འོག་ཏུ།³ གང་ཟག་བདག་མེད་བསྟོམས་པས་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི། །གནས་ཚུལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་ས། །མ་ལུས་སྤངས་པའི་ཐར་
བ་ཐོབ་པ་ནི། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བས་བཞེད། །ཅེས་སྤྱིས་བ་དེ་ཡང་
བརྗེད་དམ། ཅེ་བར་འདོད་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས། སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་པར་ཐལ།
མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་སྤང་དང་། གནས་བརྟན་ཚོས་སྟོང་གསུམ་
ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཇུག་
འགྲེལ་མ་བལྟས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས།⁴ གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་
དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཚོས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་ར་མ། 1 བསྟོང་ཚོགས་ཀ། ། མགོན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་འདས་པར་བསྟོང་པ། 300་ཉ།
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་ར་མ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོང་པ། 300་ཉ། མཚན་མ་མེད་ལ་མ་ཞུགས་པར། །ཐར་བ་མེད་ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །
3 ཤུག་མཚོག་ལྷ་དན་ཀྱི་གསུང་འབྲས་ར་ས། ཤུག་མཚོག་ལྷ་དན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཕོར་ལོ། 3འཇ་3།
4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་ར་མ། 6། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་ས། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 406་ཉ།

བ་པོ་ཕྱོན་ཟེན་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཅམ་ཐོས་བསམ་འདིགས་ཏེ། ཉེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་སྟོན་བ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་
 སམ་ཞེན། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྩིས་སུ་བྱེད་ཀྱིས།¹ རྒྱལ་
 བ་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་རིང་ཞིག་ཏུ། །ཉན་ཐོས་བསྟན་བ་འབའ་ཞིག་དར་ཞིང་
 རྒྱས། །དུས་དེར་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་དོགས་གང་། །གང་ཞིག་ཉམས་སུ་
 སྤངས་པས་སུ་ཞིག་གོས། །ཞེས་ཐར་བ་ཐོབ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་
 པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་མུ་འཇ་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་
 དུས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་སྡེ་བ་བཙུག་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་བ་གཙུག་པོར་དར་
 ཞིང་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྟོལ་སྤེལ་ཟེན་པའི་དུས་དེར་ཉན་ཐོས་མང་པོས་དགྲ་
 བཙུག་པོའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བ་ནི་བྱུང་འདུག་པས། ཉན་ཐོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཉམས་
 སུ་སྤངས་པས་སྟོལ་བ་ཐོབ་བ་ཡིན་ཞེས་འདི་བར་འདུག་པ། བྱེད་དབུ་འཁོར་འདུག་
 པས་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟོམས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟོལ་བ་ཐོབ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོ་
 ཅག་སྒྲུབ། །

གལ་ཏེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྲུ་འཇ་ལས་འདས་ནས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་འདིག་
 ཉེན་དུ་མ་ཕྱོན་བར་དུ། སྲིད་པ་ལས་སྟོལ་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུངས། ༤༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། ༤༠༦་༡༥།

དེའི་བར་དུ་ཐལ་འགྲུང་པའི་ལྷ་བ་མེད་པའི་སྲིད། དེའི་བར་དུ་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་གི་ཐ་
སྐྱོད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་ཆེ་མགོན་པོ་སྐྱེས་ལྡན་འདི་གཉེན་དུ་མ་ཕྱོད་པའི་
སྲིད་རོ་སྐྱེས་ན། དེ་འབྲེལ་པའི་སྐྱོད་ཆེན་འཁྲི་ཅམ་དུ་ཐད་དེ། སྐྱོད་དཔོན་སྐྱེས་པ་
ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྲི་རོལ་གྲུང་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་ལས་སྲི་རོལ་དུ་གྲུང་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ལ་ཞི་བ་གྲུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྲི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བདེན་པ་
གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཏང་གི་བར་
དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱོང་པའི་སྐྱོང་ཉིད་གནས་
ལུགས་མཐའ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དེ། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པར་
དབལ་མགོན་འབགས་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྐྱོལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱོང་པའི་སྐྱོང་ཉིད་ཚོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་
ཉམས་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དབལ་མགོན་སྐྱེས་ལྡན་འདི་གཉེན་དུ་མ་ཕྱོད་གོང་དུ་ཉན་ཐོས་མང་པོས་
སྐྱོང་ཉིད་ཚོགས་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ལོས་ཡོད། དེ་དག་དབང་ཕོ་
ཡོངས་སུ་སྲིད་པས་ཤིང་ཉེའི་སྐྱོལ་འབྲེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་མ་བཞེན་པར་ཆེགས་རྒྱུང་

༡ གཞུང་ལོ་ལྟ་བུ་སྐྱོད་སྐྱོད་ལེལ་ ད་༣༡༤་བཟུང་།

དུས་སྤྱི་ཉིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་དེ་དག་ག་ལ་འདུག །ཁྱེད་
ཀྱི་བཤོ་སྐྱོད་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རོལ་གྲུར་ལ་ཞི་
བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱུབ་ཚད་མས་མ་དམིགས་
བའི་ས་སྤོགས་ཀྱི་དག་བཅོམ་ཚོས་ཅན། ཐར་བ་མ་ཐོབ་བར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སྐུ་
སྐྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་ཞེས་པ་དང་ཁྱེད་པར་
ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས། ཁྱེད་རང་གི་བསྐྱུས་ར་བ་རྣམས་ལ་གསུངས་མཛོད། སྤྱིར་
ཁྱེད་ནང་འགལ་ཁོ་ན་སྐྱུ་བ་འདུག་སྟེ། ཁྱེད་རང་གིས་བརྩམས་པའི་དབྱ་བ་རྣམ་དེས་
ཞེས་པ་དེར། སྤྱོད་འདུག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། མོ་གལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུའི་དག་བཅོམ་པས་
གྲང་གོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་ཁས་ལྷན་ས། འདིར་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་གྲོལ་བ་
ཐོབ་པར་ཁས་ལྷན་འདུག་པའི་སྤྱིར།

ཡང་དགག་པ་གཅིག་ལ།¹ ཉན་ཐོས་གཞུང་གི་ཐར་བའི་ལམ་ཞུགས་
པས། །སྤྱིད་པའི་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མིན་ན། །སྤྱི་རོལ་གཞུང་དང་ནང་པའི་གཞུང་
ཞུགས་ཀྱི། །ཐོབ་བུའི་ཁྱེད་པར་གང་ཡིན་སྐྱུ་བར་རིགས། །ཞེས་སྐྱས་འདུག་པ། ཁྱེད་
རང་ལ་ནང་འགལ་བྱུང་བ་ཡེ་མ་རིག་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དེ་
ཉན་ཐོས་གཞུང་གི་ཐར་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་
དག་བཅོམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་གཞུང་གི་ཐར་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མི་སྤྱིད་པར་འཇུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། དེ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་ཐལ་འཇུར་བའི་ལྟ་བ་བསྐྱོམས་པ་ལ་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ར་ལ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3437

བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་
 རོས་དག་བཙུག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་
 གོམས་པར་བྱས་པས་ཐར་པ་རོལ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་རོས་
 དག་བཙུག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མངོན་
 ལུས་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད། རྟགས་དངོས། སྤྱིར་སྲིད་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 བརྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་རུས་པ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲུང་པར་
 ཡིན་མོད། ཁོ་ལོ་ཅག་སྲིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལ་བདེན་འདྲིལ་སྲོང་དགོས་པ་
 དང་། བདེན་འདྲིལ་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡོད་པས་ཡངས་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ནོ། །འབྲེད་ཀྱིས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བདེན་འདྲིལ་
 ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་ཁས་སྲུངས་པས། སྤྱིབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སློབ་འགགས་ནས། རྟོག་བཟོའི་ཐ་སྲུང་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་རྒྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྱིབ་མཐའ་ལོག་མས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅ་མ་
 བརྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་རུས་སྣམ་པ་འདྲི་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
 ཀྱིས་སློང་པ་མངོན་ལུས་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 སྲིད་ཅེ་ལོ་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་རུས་པའི་སྲིད་སྣམ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ། སྲིད་

ཚེ་ལ་ཚགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལ་སྲིད་ཅེ་ལེ་སས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་འཛིན་སྐོང་དགོས་
པའི་སྲིད་ཉེ། སྲིད་ཅེ་ལེ་སས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་འཛིན་ཉོན་མྱི་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོ། །དེས་ན་སྲིད་ཅེ་ལེ་སས་བསྐྱུས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
དུ་གྲུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང། སྲིད་ཅེ་ལེ་སས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཅིང།
དེ་ཡང་ཉོན་མྱི་བ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་གཅིག་ལ།¹ གང་ཟག་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི། །གནས་རྒྱལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པ། །མ་ལུས་སྤངས་པའི་ཐར་
བ་ཐོབ་པ་ནི། །སྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བས་བཞེད། །ཅེས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་བསྐྱོམས་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཞིང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
པར་སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་ལུས་པ་དེ་སྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བས་བཞེད་
ཅེས་སྤྲིས་འདུག་པ། དེའི་དོན་གང་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཞིང་དུ་རྒྱུད་དེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་ལུས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཞིང་དུ་རྒྱུད་ཚུལ་ཞིག་
ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་རྒྱལ་དེ་གང་ཡིན་སྲོལ་བར་གྱིས་ཤིག་ །དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
བསྐྱོམས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཞིང་དུ་རྒྱུད་དེ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་
པའི་ཐར་བ་ཐོབ་ལུས་པ་དེ་སྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བས་བཞེད་པའི་སྲིད།

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་ཀྱི་གསུང་འབྲས་ང་པ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་ རྒྱུངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༩༡་མ།

རྟོགས་དངོས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཚོས་བདག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པས་ཚོས་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 རོལ་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད།
 སྲུབ་སྟེ། ཚོས་བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་སྲིདོན་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཁས་
 ལེན་ཚུལ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་སྲིད། གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་
 མ་ཆགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྡོན་མེད་
 པའི་གཏམ་གསར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གཞུང་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་
 ལྷན་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་མེད་པའི་སྲིད།

དེས་ན་སྲོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་གཞུང་སྲིད་ཅི་ལོག་དུ་
 འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྲི་རོལ་
 ལྷུང་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མ་ཉམས་ཤིང་། །བདེན་
 གཉིས་ཉམས་ལའང་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད། །ཐ་སྲུང་བདེན་པ་ཐབས་སུ་ལྷུང་པ་
 དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་ལྷུང་པའང་མིན། །དེ་གཉིས་རྣམ་དུ་གང་གིས་
 མི་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མ་ལོག་ཐར་ལམ་ཞུགས། །ཞེས་རྒྱ་བས་གང་བཤད་
 དེ་སྲིད་ཅི་ལོག་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་སྣང་བའི་སྲིད། གཞན་ཡང་ཉོན་ཅིག་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པས་སྲུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྲུང་
 སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་སྡེ་

བས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་
ལས།¹ བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གངས་དུ་མར་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྣུལ་བ། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་
བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྣུལ། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁྲུངས་སུ་བྲངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ནི་
དཀའ་འདྲའོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དབང་དུ་བཞག་ནས་དགག་གཞག་བྱེད་པ་
ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལྷགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཅེས་བསྐྱོམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཏུ་ས་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་ཀའི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་མི་མ་སྐྱན་པ་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་
ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་ཏུ་ས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་དུ་
ཆེ་བས་བཞེད་པ་གང་ཞིག། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤོང་བ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་མོར་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
གཉིས་དངོས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་
ཞིང་། ཞེས་དང་། རྟག་བདག་སྤོང་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བཅུ་མ། ༩༩ མདོ་སྡེ་ཅ། ལྷོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ། ༣༠་པ།

ལ་དཔྱད་པའི་སྐོར་མཐུ་ཡོད་ན་གཟེགས་ནས་དགག་གཞག་མཛད་ན་ལེགས། ཅ
བར་འདོད་ན། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་བསྐོས་ས་པས་བདག་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་བྱས་པའི་སྲིད།
འདོད་དོ་སྙམ་ན་དབྱ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་ལ་སྤྱངས་པ་ཡེ་མ་གྲུས་པས་ལན་པ་ཡིན་
ཏེ། འཇུག་པ་ལས།¹ བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟོག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང། །འདི་ནི་རང་
འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་སྲིད་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྷ་བ། །དམིས་
ཡང་འབྲིན་ཞེས་སྐྱབ་བཞིན་ཏུ་མཚར། །རང་བྱིམ་ཅིག་སྐྱབ་སྐྱུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་
དུ། །འདི་ན་སྐྱང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྐྱུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྤོང་བར་
བྱེད་པ་ནི། །ཤེས་གཞན་གྱི་² གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་བའདི་ཅམ་ཞིག་གོ་
ན་ཡང་ལོག་རྟོག་དེ་ལྷ་སུ་སྐྱོག་པར་འགྱུར་དོ། །

ཡང་བྱེད་གིས།³ དབྱ་མའི་གྲུབ་མཐར་མ་ཞུགས་གང་ཟག་འགལ། །ཐར་བ་
ཅམ་ཡང་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་མེད་ན། །ཤུན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་གཅིག་
པས། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ཉམས། །ཞེས་སྐྱུས་འདུག་པ། དབྱ་མའི་
གྲུབ་མཐར་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་འགལ་ཐར་བ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སུ་
ཞིག་གིས་ཁས་སྤངས། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བའི་དུས་སྲིད་
པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་པའི་དོགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དགག་
པ་དེའི་དོན། ཐར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དབྱ་མའི་གྲུབ་མཐར་འཇུག་དགོས་ན།

1 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཟགས་པ། དབྱ་མ་འཇུག་པ། 1237
2 ག་པ་3 བ་3 ལྷམ་པོར། 1237 བ་པ་པ་གཉིས་ལ་སྐྱུས། 1237 ལྷམ་པོར། ཅ་བར། གནམ་པོར་ཞེས་གསལ།
3 ཤུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་པ། ཤུག་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྤོངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 1237

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ཉམས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་གྱེད། དབུ་མའི་ལྷ་བརྟོགས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐར་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་སོང་བ་ལ་གྱེད་དམ། ཐར་བ་ཐོབ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་གྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བོའི་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐར་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྷ་བརྟོགས་པའི་སྲིད། རྩབ་བསལ་དངོས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་སྲིད། རྟགས་དངོས། གཉིས་པ་ལྷར་ན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཐར་བ་ཐོབ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྩབ་པ་ཁས། ལར་ཁྲེད་ལ་དགག་པ་གྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་གཏན་མ་དོད་འདུག་པས། ཁོ་བོས་རྟོགས་པ་བཞོན་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་ན། ཁྲེད་རང་ལ་སྒོ་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ཉོན་ཅིག །ཐར་བ་ཐོབ་པར་གྱེད་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཐོབ་དགོས་ན། ཉན་རང་སྒོལ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བཞིག་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་སྲིད། རྩབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

༡ ག་པ་༣་ན་པ་ཅིག །༡༧་ལ་༧་ཅིག །ད་༣༡༧་ཅིག །

རིགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟམས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་
ཉིད་དེ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིར་ ཉམས་དངོས་སྐྱམ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་
འདིར་ཐེག་པ་ཆེ་ལྷན་གྱི་རྟོགས་རིགས་¹་སོགས་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པས། ཐལ་
འགྱུར་གྱི་མ་དེ་² བྱུང་བ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་
གོང་འོག་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་བཤད་རྒྱ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་། མང་བར་འགྱུར་བས་
དེ་ཞིག་མ་སློམ་སོ། །

དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས། ³ དབྱ་མའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་འགལ། ཐར་པ་
ཅོམ་ཡང་ཐོབ་པའི་སྐབས་མེད་ན། །ཀུན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་གཅིག་
པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ཉམས། །ཞེས་པའི་དགག་པ་འདི་ལ་
འབྲེལ་གཏན་ནས་མེད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལ་སོགས་
པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དབྱ་མའི་གྲུབ་མཐའ་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་
སྤྱིར་ བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་སོགས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་
རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་འདི་འདུག་
པས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གོང་དུ་⁴ གང་ཟག་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི། །གནས་ཚུལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པ། །མ་ལུས་སྤངས་པའི་ཐར་
པ་ཐོབ་པ་འདི། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བས་བཞེད། །ཅེས་སྐྱུས་ནས་ཉན་

1 ག་པ་ན་ན་ལ་ལྟོ་སྐབས་ 1997 ལ་ལྟོ་སྐབས་ 1998 ལ་ལྟོ་སྐབས་ 1999 ལ་ལྟོ་སྐབས་ 2000 ལ་ལྟོ་སྐབས་
2 ག་པ་ན་ན་ལ་ལྟོ་སྐབས་ 1997 ལ་ལྟོ་སྐབས་ 1998 ལ་ལྟོ་སྐབས་ 1999 ལ་ལྟོ་སྐབས་ 2000 ལ་ལྟོ་སྐབས་
3 ཡུལ་ལོ་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། ཡུལ་ལོ་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བཤེན་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ། 3, 4, 5
4 ཡུལ་ལོ་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ང་ལ། ཡུལ་ལོ་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བཤེན་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ། 3, 4, 5

རང་དགའ་བཙུགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
རྟོགས་པར་སྐྱབ་པའི་ནང་འགལ་སྐྱབ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གོང་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་
བྱུང་མཐའ་སྐྱོར་པའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལྷུང་བྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
བྱུང་སོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་ལྟ་བུས་མི་འབྲེད་པར། །ཐལ་རང་
གཉིས་པོ་ལྟ་བུས་འབྲེད་དོ་ཞེས། །སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་རང་གི་འདོད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྟོན་
གྱི་མཁས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་འདུག་པ། ཐལ་རང་གཉིས་ལྟ་བུས་
འབྲེད་པར་ཁོ་བོས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཐེན་པས་སྐྱར་ཡང་འཆད་མི་དགོས་
ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་ལྟ་བུས་
འབྲེད་ཅེས་སྐྱབ་པ་འདུག་པ། འདི་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་བཙུན་འདས་ཀྱི་
མདོ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲུ་སྐྱབ་ཡལ་སྐྱས་ཀྱི་གཞུང་དང་
འགལ་ཞིང་། རིགས་པ་རྗེ་མ་མེད་པའི་གཞོན་པ་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་པར་མ་ཟད།
རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ས་སྐྱབ་པ་རྗེ་ཉའི་གསུང་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་
བས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་བཤད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་
དགའ་བཙུགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདུག་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་ས་བཅུ་པའི་
མདོ་ལས།^༢ རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་

༡ རྒྱུ་མཚོ་གཞུན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་རལ། རྒྱུ་མཚོ་གཞུན། མྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ། ༣༩༦་༥།
༢ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྐྲུན་མ། ༣༦། བལ་པོ་ཆེ་ལ། རྟོན་པ་བཙུན་ལྟོན་འདས། ཤིན་ཏུ་རྒྱུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ས་བཅུའི་ལེ་བྱ། ༢༡་༣་

དེ། འདི་ལྷན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང། ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་
བའོ། །འདི་ནི་^༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་མེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མིན་གྱི།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚོས་ཉིད་
འདི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་སྤྱོད་གྱི་
མདོ་ལས་མང་དུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཡུམ་བར་མ་ལས།^༡ འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དག་
སྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་གཤེགས་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱ་ལ་སྤྲུལ་གྱིས་འདམ་བུའི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་
ལྷར་གང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཡུལ་ལ་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་
ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ན། དེ་
ལ་ལྷ་རིའི་བྱས་དོགས་པ་ལྷས་པ་ནི།^༢ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཉོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པ་དང་།
ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཤེས་རབ་གང་ལགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱེ་
བ་མེད་པ། དབེན་པ། མ་སྤྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་པ། སྟོང་བ་ལགས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་

༡ ག་ཨ་ན་ལ་འདི་ནི། ༡༧༥ བ་ཉ་འདི་ན། ༡༧༥ ལ་འདི་ནི།
༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༦། ཉི་ཞི་ཀ། ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡུམ་བར་མ། ༤༦། ༡།
༣ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༦། ཉི་ཞི་ཀ། ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡུམ་བར་མ། ༤༧། ༡།

འདས། དབྱེ་བ་མེད་པ། དབེན་པ། མ་སྐྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་པ། ལྷོང་པ་ལ་ཞི་ཐ་དད་ཏུ་
བྱ་བའམ། རྒྱད་པར་དམིགས་སུ་མ་མཚེས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་
ཤེས་རབ་གདུགས་གཅིག་བསྐྱོམས་པ་གང་ལགས་པ་དེས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཞེས་
ཞུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
རི་ལྟ་བུ་མཐེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་མཚོག་དམན་གྱི་རྒྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ།
རང་གི་རོ་བོས་བྱུབ་པ་མེད་པའི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་བཞིན་ཏུ་སོང་བའི་ཆ་
ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་ལན་གསུངས་པ་ནི།¹ །ལྡོ་རིའི་བྲུ། དེ་རི་སྐྱམ་ཏུ་སེམས། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་
ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདའོ་
ཞེས་འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེའི་དོན་ཏུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉེ་བར་གནས་སམ་ཅི། །ལྡོ་རིའི་བྲུས་གསོལ་བ། བཅོམ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 361 ཉི་ཁྱི་ཀ། །སྐོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུ་མ་བར་མ། 497ཅ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ལུ་མ་བར་མ། 497ཤ། བཟུངོ།

འཐད་དེ། མདོ་འདིས་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་བཟུམ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་འདི་མི་འཐད་
དེ། རྣམས་འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གཟུང་བའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་
ཁོ་རང་གི་རོ་བོའི་སློབ་མཁུ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་
ཡུམ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནམ་བཟོད་ནམས་
དེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་སྤོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནམ་བཟོད་ནམས་དེ་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །

མདོ་སྐྱད་པ་ལས་ཀྱང་།¹ བང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྲུར་བར་བྱ་
སྟམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཚོས་རྒྱལ་འགྲུར་འདོད་པ། །བཟོད་བའདི་
ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་ལུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།² ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་
པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་སྐྱུས་ཀྱང་།³ བང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཚུབ་
མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སྤོང་སྐག་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ལས་སྤོང་ཉིད་ཉོགས་
པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་གསུམ་པོ་བང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་
བཤད་ཅིང་། སྐྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་ལུང་ལས་གསུང་ཚུལ་འཆད་པ་ན། བོད་ཏུ་
བྲངས་མ་ཐག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བྲངས་པས། རྗེ་དེ་གྱིས་སྐྱབས་དེའི་

1 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 3༧ ཤེས་རབ་སྐྱོབ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྐྱད་པ། 2་37
2 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 3༧ ཤེས་རབ་སྐྱོབ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྐྱད་པ། 2༧-28
3 བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 67 དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་སྐྱུ་སྐྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ། 2020་7༦
4 བ་26 ལྷན་ཁྲིད་ཀྱིས། 9་2་3 ལྷན་ཁྲིད་ཀྱིས། 5་3༧ 3་4 ལྷན་ཁྲིད་ཀྱིས།

བྱང་ཚུབ་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པ་ནི། རང་གི་རན་ཉོག་གི་འི་མས་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཚུད་གཞོན་པའི་བཤད་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་མངོ་
དང་འགལ་ཚུལ་སྤྱོད་པ་ཅེས་བསྟན་ནས།

ད་ནི་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་རང་
དགྲ་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།¹ བང་
ཞིག་ཀྱུན་ཏུ་ལ་ཤེས་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་ལ་
ངེས་གནས་པའི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
ཐོབ་པ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་ལ། ཚོས་དབྱིངས་
དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པར་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་ལྷ་བས་འབྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་
དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།² ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་
རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་སུ་
སྟེ། །གཞན་ཞེས་བསྐྱི་བ་མ་མཆིས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་།³ མཚན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་
“ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་བཞིན་ཚང་བར་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་རམ། 1 བསྟོད་ཚོགས་ཀ། ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། 149 །
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་རམ། 1 བསྟོད་ཚོགས། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསྟོད་པ། 146 །
3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་རམ། 1 བསྟོད་ཚོགས་ཀ། ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོད་པ། 150 །
4 ཀ་26 ། བ་1 མེད་པ། ཏ་21 ། བ་3 མེད་པ། ད་36 ། ལ་4 མེད་པ།
5 ཀ་26 ། བ་1 ཁྱོད་ཀྱི་ཐར་པ། ཏ་21 ། བ་3 ཁྱོད་ཀྱི་ཐར་པ། ད་36 ། ལ་4 ཁྱོད་ཀྱི་ཐར་པ།

བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་ཚོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
 སྟོན་པ་མེད་པར་མཛོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས།^༡ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གང་ཡིན་
 པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །^༢ དངོས་པོ་རང་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་
 མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གའི་སྐྱས། །ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུང་
 ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །ཤང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤང། །ཅེས་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་མཐར་
 ཐུག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མཐར་
 ཐུག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དངོས། དེས་ན་དངོས་པོ་རང་དབང་དུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་
 འདི་ནི་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་དང་འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་
 གཞན་ཏུ་མེད་དེ། ལྷང་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སེང་གའི་
 སྐྱ་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བསྐྱབས་སོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་
 གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལྷང་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ། དངོས་པོ་རང་དབང་
 ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གའི་སྐྱས། །ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུང་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། ༢༠༠་༡༥། མཚན་མ་མེད་ལ་མ་ཞུགས་པར། །ཐར་པ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་རྟོགས། །མ་ལུས་པར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །
 ༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། བསྟོང་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོད་པ། ༢༠༠་༤།
 ༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། བསྟོང་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོད་པ། ༢༠༠་༣།

དེའི་སྤྱིར་མཁམ་པ་དག་གིས། རི་དྲུགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དྲུར་སྐྱ་
འབྲིན། །མ་སྐྱེས་གྲོང་མཐར་གནས་ནས་ལྷ་དན་སྒྲིབ། །མཁམ་པ་རིགས་པའི་གནས་
ལྷགས་ཐོག་ལྷར་འཕེན། །རྒྱུན་པོ་ལྷག་ཚོད་དྲུག་མདའ་མེད་མེད་འཕེན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷར་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་མེད་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སོགས་གནས་ལུགས་མཐར་སྐྱབས་ཡིན་ལོ་ཞེས་སེང་གའི་སྐྱ་ཚེན་
པོ་འཛིན་ཉེན་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་ལ། །ཁྱེད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
གནས་ལུགས་མཐར་སྐྱབས་དང་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལྷ་དན་གྱི་མ་སྐྱད་
བསྐྱབས་ཏེ། བསོད་ནམས་དམན་པ་དག་ལ་ལྷས་དན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་
སྐྱ་སྐྱབས་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཚུལ་མཚོན་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ས་སྐྱ་སྐྱེ་ཏའི་གསུང་དང་འགལ་
ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལྷ་བས་འབྱེད་ཅེས་སྐྱས་
འདུག་པ་འདི་ནི། རྗེས་པམ་གྱིས།¹ ཐགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་པལ་ཆེར་མ་ཐུན། །སྐྱབ་གྱི་
དབྱེ་བས་བཟང་དན་འབྱུང། །དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་པལ་ཆེར་མ་ཐུན། །འབྲས་བུའི་བཟང་
དན་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད། །སྟོང་ཉིད་ལྷ་བས་སྐྱ་དན་འདལ། །ཐབས་ལ་མཁམ་ན་རྗོགས་
སངས་རྒྱས། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ན། །ཐབས་མཁམ་པ་ལ་ནན་ཏན་
གྱིས། །དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་
གསུམ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཚུངས་ན་ཡང་། །བཟང་དན་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
ཡིན། །ཞེས་དང་།² སྟོང་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་སྟོམ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འགོག་པ་

1 ལོང་མ་རྣམས་ལྷའི་དཔེ་གྲངས། 96། ལེས་པོའི་འུལ་བཞག། །ས་པམ་ཀུན་དགལ་རྒྱལ་མཚན། རྗོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། 60་པ།
2 ལོང་མ་རྣམས་ལྷའི་དཔེ་གྲངས། 96། ལེས་པོའི་འུལ་བཞག། །ས་པམ་ཀུན་དགལ་རྒྱལ་མཚན། རྗོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། 94་པ།

འཛོལ། །སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་བཞིན་དུ། །སྡེ་བ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བྱེད། །འདུལ་བ་
ལུང་ལ་སོགས་པ་དུ། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྦྱེ་མེད་དང། །མཁའ་དང་ལག་མཐེལ་མཉམ་
བ་སོགས། །ཚོས་ཀྱན་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའང་གསུང། །ཞེས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་ལྟ་
བས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་མཁས་དང་སྦྱོད་པའི་སློབ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་
གསུངས་ཤིང། །སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་འདུལ་བ་ལུང་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་
འགའ་མི་འགའ་མིག་ཕྱེ་ལ་སྟོས་ཤིག །

གཞན་ཡང། །ཁྱད་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས་སྟོང་ཉིད་པལ་ཆེར་
མ་སྐྱུན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཉིས་རྟོགས་པར་མཚུངས་པས་སྟོང་ཉིད་པལ་ཆེར་མ་སྐྱུན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ།
དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐོམ་རྩལ་པལ་ཆེར་མ་སྐྱུན་པ་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་
ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དེས་སྟོང་ཉིད་སྐོམ་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་བསྐོམ་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ། གཉིས་བ་ལྟར་
ན་དེའི་བསྐོམ་རྩལ་དེ་གང་ཡིན་སྟོས་ཤིག །གཞན་ཡང། །ཁྱད་རང་ལྟར་ན། ཐལ་རང་
གཉིས་ལྟ་བས་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་བརྒྱན་གཉིས་ལྟ་བས་
འབྱེད་རིགས་པའི་སྲིད། རྟགས་བསལ་དངོས་འགའ་ཡིན་ཏེ། གཡག་རྟེན་དང་རྩོད་
རྟེན་སོགས་སུ་རྣམ་བདེན་བརྒྱན་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་སྲིད། ཅ
བར་མ་ཁྱབ་ན། ཐལ་རང་གཉིས་པོ་ལྟ་བས་མི་འབྱེད་པར། །རྣམ་བདེན་རྣམ་བརྒྱན་ལྟ་
བས་འབྱེད་དོ་ཞེས། །སྦྱོ་བ་འདི་ཡང་རང་གི་འདོད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྟོན་གྱི་མཁས་པའི་
གཞུང་དང་འགའ། །ཞེས་བརྗོད་པས་འཁོར་གསུམ་མོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་

ཡང་། རྣམ་བཤེན་བརྒྱན་ལ་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འདྲིན་དབང་པོའི་མདོན་སྤུལ་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་བྱུང་བར་འདོད་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པའི་ལྷ་བ་དང་། དེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་བརྒྱན་པའི་ལྷ་བར་འདོགས་ཤྱ། རྣམ་བཤེན་པ་འགོག་པའི་ཚེ། འཐད་ལྡན་ལས།¹ ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ར་ཟེ་ཟེ² བ་མེད་ཀྱི་ ཞེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འདྲིན་དབང་པོའི་མདོན་སྤུལ་ལ་གཟུགས་རགས་པ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་ཕྱི་དོན་བྱུང་དགོས་པར་བཤགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་བཞེད་པ་ནི་ཁོ་བོས་སྤར་གཞན་དུ་བཤགས་པ་ལྟར་དོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་བ་གཅིག་ལ།³ རྟོག་པས་སློབ་བཏགས་མིན་པར་ཡོད་པ་དེ། །དོན་དམ་བཤེན་པའི་དོན་དུ་མཁས་རྣམས་བཞེད། །དེ་ཕྱིར་བཤེན་པའི་བྱུང་ཚད་ཡིན་ཅོ་ཞེས། །སྤྲོ་བ་ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་བཀག། །ཅེས་སྤྲོ་བ་འདི་ནི་དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་བྱུང་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་དོན་དམ་བཤེན་པ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་བཤེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། བཤེན་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་བཤགས་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།⁴ དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 10ཅ། ཚད་མ་ཟེ། རྒྱལ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ཤིང་མ་རྣམས་པའི་འགྲེལ་བཤགས། (འཐད་ལྡན།) 113174
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཚད་མ་རྣམས་པའི་འགྲེལ་བཤགས། 113174 ལྷ་ཟེད་དེ།
3 ལྷན་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ར་བ། ལྷན་ལྷན་གྱི་སྤྲོད་ཐུན་སྤུལ་ལོག་ཚད་པའི་འགོར་ལོ། 3121ཅ།
4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གསལ་བ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ། 1131776།

ནི་གང་ཞིག་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རོ་སོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་
མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ།
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་སོ་
ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་གམ་བདེན་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།¹ རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་
ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སློང་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་
འཛིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར།² རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་
པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོ་ར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་རྟོག་པ་ལ་
བཏགས་པའི་སྐུལ་ལྟར་རང་གི་རོ་སོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ་ཞེས་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་
མཚོན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས།³ རྩི་ལྟར་རི་བོང་མགོ་ཡི་
རྒྱ། །བཏགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བཏགས་
པ་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་བསྟོན་པ་ལས།⁴ འདི་
དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་ཞེས། །སྟོན་གྱིས་ཀྱང་ནི་བརྗོད་དེ་གསུངས་⁵ ། །བརྗོད་པ་

1 བསྟན་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ ། དབུ་མ་ཚ། འཕགས་བ་བླ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། ༤༠༠་མ།
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠ ། དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ། 125་༥་172་
3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 1 ། བསྟོན་ཚོགས་ཀ། །མགོན་སོ་སྐྱེ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ། 115་༥།
4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 1 ། བསྟོན་ཚོགས་ཀ། །མགོན་སོ་སྐྱེ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་བསྟོན་པ། 231་༥།
5 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་བསྟོན་པ། 231་170 ། རྟོན་གྱིས་གསང་ནི་བསྟོན་དེ་གསུངས། །

ལས་ནི་གཞན་གྱི་ལས་ལ། འཇོག་པར་བཀྱི་བ་ཡོད་¹མ་མཆིས། །དེ་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་ནི། །རྟོག་པ་ཚམ་ཞེས་ཁྲིད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་
 པས་བཏགས་ཚམ་ཡིན་པ་བསྟོན་ཚོགས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་པ་འདི་ཁྲིད་
 ཀྱིས་ཨེ་གཟེགས། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་འབྲུང་ན་མ་
 གཏོགས། །དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཚམ་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་
 དོ། །དེར་མ་ཟད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཚམ་དུ་བསྟོན་ཚོགས་སུ་
 གསལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་བསྟོན་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས།² དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་དང་། །མཚུངས་པར་ཁྲིད་ནི་བཞེད་པ་ལགས། །ལྷ་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །མགོན་པོ་ཁྲིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་གསུངས། །དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་
 བཏགས་པ་སྟེ། །དངོས་སུ་མགོན་པོ་ཁྲིད་མི་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་
 དེའི་དོན་མ་གོ་ན་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་།³ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་
 བརྟན་དང་། །མཚུངས་པར་ཁྲིད་ནི་བཞེད་པ་ལགས། །ཞེས་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 གཟུགས་བརྟན་བཞེད་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་བཞེད་པར་
 བསྟན་ཅིང་། །ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །མགོན་པོ་ཁྲིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་
 གསུངས། །ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྷ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་གསུངས་ཞེས་བསྟན། །སྟོང་ཉིད་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་སྟེ། །དངོས་སུ་མགོན་པོ་ཁྲིད་མི་

1 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པར་བསྟོན་པ། 339 ། ཡོང་།
 2 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། 1 བསྟོན་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྟེན། བསྟོན་པ་ལས་འདས་པའི་བསྟོན་པ། 400 །
 3 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། 1 བསྟོན་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྟེན། བསྟོན་པ་ལས་འདས་པའི་བསྟོན་པ། 336 །

བཞེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། མགོན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཉིད་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་བཞེད་དེ། དེ་རྫོགས་པས་བཏགས་ཅོམ་
དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པས་བཏགས་ཅོམ་ཡིན་
པ་འདི་ལྟ་བུས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ།

ཁྲིམས་ཀྱིས།¹ འགྲུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་རྫོགས་པས་ཀུན་བརྟགས་སུ། །འདོད་པ་ཚང་
ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་ན་མེད། ཅེས་པ་འདིས་སྐུ་སྐྱབ་བཀའ་འདུག་གསལ་མི་འདུག་
ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེ་བཞིན་དུ།² རྫོགས་པས་སྐྱོ་བཏགས་མིན་པར་ཡོད་པ་
དེ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་མཁས་རྣམས་བཞེད། །དེ་ཕྱིར་བདེན་པའི་གྲུབ་ཚང་
ཡིན་ཅོ་ཞེས། །སྐྱེ་བ་ཚང་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་བཀའ། ཅེས་པ་འདི་ཡང་དཔལ་
ལྡན་ཆོ་བ་འཕོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲུལ་པ་
ལས།³ དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་པ་
ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

ཡང་ཁྲིམས་ཀྱིས།⁴ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་ལྟོག་བཤད་པ་ན། །དེ་ཡི་ལོག་
སྟོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡི། །ཚང་དུ་རང་རྒྱུད་གཞུང་གིས་བཤད་དོ་ཞེས། །འདོད་
པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན། །རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདོད་པའི་གསང་ཚིག་
ཡིན། །ཞེས་སྐུས་འདུག་པ་འདི་ནི་ཁྲིམས་ལྟར་མཚང་སྟོན་པའི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ལོག་སྟོགས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚང་དུ་རང་རྒྱུད་པས་

1 འགྲུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། འགྲུ་མཚོག་ལྡན། ལྷོངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3 ལེ་21
2 འགྲུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། འགྲུ་མཚོག་ལྡན། ལྷོངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3 ལེ་21
3 བསྟན་འགྲུང་བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་ཆོ་བ་འགྲུག་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲུལ་ལ། 1317-1318
4 འགྲུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། འགྲུ་མཚོག་ལྡན། ལྷོངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3 ལེ་21

འདོད་ཅེས་པ་ནི་རྗེའི་གསུང་རབ་གང་ན་འདུག་སྟོན་ཅིག། །ཁྱེད་སློབ་ཅིང་དང་ཉམ་པ་
སྒྲ་གས་པའི་སྒྲིགས་སྒྲ་སྒྲིང་ལུགས་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་ཤིག་སྒྲ་ཉུ་འདུག་པས། རོན་
ལ་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པ་འདུག་ནའང་། །ཁྱེད་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་དགག་པ་ལྟར་
སྒྲ་རེ་བཏང་ནས། དེའི་རྗེས་སྒྲ་སྒྲིང་ལུགས་ཁམས་ཆེ་བ་རེ་བྱས་འདུག་པ་འདིས་སྒྲི་
བོ་སྒྲིན་པོ་མང་པོ་ཞིག་མཁོ་འཁོར་ནས་ལྟ་བ་རན་པའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བ་འདུག་པས།
ལན་རྩུང་ཟད་བཤའ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དབུ་
མ་སྒྲིང་བ་¹ དང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་ཚུལ་བཤའ་པའི་ལོག་སྒྲིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ཉིད་བདེན་པར་བྱུབ་
པའི་ཚད་དུ་བཤའ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ལོག་སྒྲིགས་
བདེན་པར་བྱུབ་པའི་ཚད་དུ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་ཅེས་པའི་གསུང་ག་ན་ཡོད། དེ་སྐོང་
དུ་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ² དབུ་མ་སྒྲིང་བ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤའ་པའི་ལོག་
སྒྲིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་དུ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་བཤའ་ན། དེ་
ཉིད་ལས་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་སྒྲིག་པའི་
རྣམས་པར་སྒྲི་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་སྒྲི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་
པ་ནས། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གི་དངོས་པོ་རྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱངས་ནས་དེ་ལ་འབྲུ་བསྒྲུབ་
པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་ཤིག། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ³ རི་ལྟར་སྒྲིང་

1 ལྟུ་འབྲུམ་པར་ས། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། 166་3།
2 ལྟུ་འབྲུམ་པར་ས། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། 166་3།
3 བསྒྲུབ་འབྲུང་དཔེ་བསྒྲུང་ས། 63 དབུ་མ་ས། སྒྲིབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། 214་4།

བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོང་བ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པའི་ལོག་སྲོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
དེ་བདེན་བར་གྲུབ་པའི་ཚད་དུ་འདོད་པས། དེ་ལ་སློན་གཏོང་རྒྱ་འདུག་ན་ཐོང་ཞིག །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ལ།¹ ཡིན་ལུགས་ཀུན་ཀྱང་རྟོག་
པས་སློབ་ཏུ་གསུམ་ན། །བཅོས་མ་མེན་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན། །འགྲུང་མེད་
ཡོངས་གྲུབ་རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་སུ། །འདོད་པ་ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་ན་
མེད། །ཅེས་སྒྲིམ་འདུག་ལ། ཁྱེད་དབྱེ་འཁོར་འདུག་པས་ཉོན་ཅིག །ཚོས་ཉིད་རྟོག་
པས་སློབ་ཏུ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས།² ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་ཡང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ།
མི་ལམ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་ཉིད་བཅོས་མ་མེན་པའི་དོན་
ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་མ་མེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟོག་པས་སློབ་ཏུ་གསུམ་པའི་
དོན་གཤམ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། འགྲུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་
སུ། །འདོད་པ་ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་ན་མེད། །ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་རང་གི་དེ་ཉིད་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་བ་གཤམ་ཡོད། སེམས་ཅམ་
པའི་གཞུང་ནས་འགྲུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པས། དེ་རྟོག་པས་སློབ་
ཏུ་གསུམ་སུ་གཤམ་འཆད། དེ་དང་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྲུང་བ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་མ་ཐུན་སྒྲིམ་པ་འདུག་ན་མ་གོ་བས་ལན་ནོ། །

དེའི་རྩེ་སྟེ།³ ཚོས་འགའ་རྟོག་པས་བཏགས་པར་ཤེས་པ་གང་། །དེ་ཡིས་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འདུམ་ར་བ། རྒྱུ་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3.2.6
2 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 3.2 ། ཉེ་ཁྱིམ། ལྷོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། 3.2.2
3 རྒྱུ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འདུམ་ར་བ། རྒྱུ་མཚོག་ལྡན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3.2.2

དེ་ཉིད་ཐུགས་སྲུ་རྩུང་ཡུར་ན། །རྣམ་རེག་སྦྱོར་བས་གཞུགས་སོགས་སྦྱོར་བཏགས་
 སྤྱ། །ཤེས་སྲིར་དེས་ཡུང་དོན་དམ་རྙོགས་པར་ཐལ། །ཞེས་པའི་བསམ་དོན་ནི། རྣམ་
 རྩུན་པས་སྦོང་ཉིད་རྙོགས་པར་ཐལ། རྣམ་རྩུན་པས་གཞུང་རྣམ་སྦྱོར་བཏགས་སྤྱོད་རྙོགས་
 པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། གཞུང་རྣམ་སྦོར་བཏགས་སྤྱོད་འདོད་པ་དང་། གཞུང་རྣམ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཚན་རྣམ་བདེན་རྩུན་གྱི་ཁྲུང་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་
 ཁྲིད་རང་གི་སྦོང་འོ་འོ་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་སྦྱོར་ནས་སྦྱས་
 འདུག་པ། གཞུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཞུང་རྣམ་སྦོར་བཏགས་སྤྱོད་འདོད་
 པ་རྣམ་བདེན་རྩུན་གྱི་ཁྲུང་པར་དུ་འདོད་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པས་ཁྲིད་དབུ་མ་འཁོར་ཞིག །

ཡང་དགག་པ་གཅིག་ལ།¹ ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡོད་པ་
 དང་། །ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡི། ཁྲུང་པར་འདི་ཡང་ཀུན་མཁའ་
 གྱིས་མ་གཟེགས། །ཞེས་སྦྱས་འདུག་² པ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ཡོད་ཡུང་། ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱོངས་པ་མེད་པས། དགག་པ་
 དེ་སྤྲུལ་གཏོང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 ཡོད་ཡུང་གནས་ལུགས་སྤྱོད་གྲུབ་པ་མེད། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ཡོད་ཡུང་སྡོད་
 ལུགས་སྤྱོད་གྲུབ་པ་མེད། ཅེས་སྦྱོབ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དགག་པ་གཏོང་རྒྱ་འདུག་ན་རྩོང་
 ཞིག །དེ་ལ་ཁོ་ན་ཟེ། ལུམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། གནས་ལུགས་སྤྱོད་གྲུབ་པར་ཐལ།
 གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟེར་ན། འོ་ན་ལུམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་

¹ །འགྲུ་མཚོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབྲམ་ང་ལ། །འགྲུ་མཚོག་ལྟན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༧།
² ལ་༡༡ན་༡་ཞེས་སྦྱས་འདུག་འདུག་ལ། ཏ་༡༢ན་༥་ཞེས་སྦྱས་འདུག་འདུག་ལ། ད་༣༦་༡་༢། ཞེས་སྦྱས་འདུག་འདུག་ལ།

ལྷུབ་པར་ཐལ། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མ་བཟུང་ཞིག །སྟེང་རང་གི་ལུགས་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཡོད་ཅིང་ལུལ་གྱི་སྟོང་ལུགས་མེད་ཅེས་འདོད་དམ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཀྱང་མེད། ལུལ་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཀྱང་མེད་ཅེས་འདོད་པ་གང་ཡིན། གང་
འདོད་ཀྱང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁས་སྐྱེས་པས་འཁོར་གསུམ་ཡོད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སྟུ།¹ བཏགས་དོན་བཅའ་བས་རྟེན་པའི་དོན་ཡོད་ན། །བདེན་པར་ལྷུབ་
པའི་ཚད་དུ་འཛོག་པ་དང། །གང་གི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས། །རྟེན་
དོན་འདོད་པ་འདི་ཡང་ཅིས་མི་འགལ། །མཐར་ཐུག་སྟོད་པའི་སློ་ཡིས་སྟོང་པ་
ཉིད། །བཅའ་བས་རྟེན་ཅེས་མང་དུ་སྟོག་པ་དང། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་དོན་མི་རྟེན་
པར། །འདོད་པ་འདི་ཡི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་སྟོས། །ཞེས་སྐྱས་འདུག་པ། དེའི་ལན་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཅའ་བས་རྟེན་པའི་དོན་ཡོད་ན་བདེན་པར་ལྷུབ་པའི་
ཚད་དུ་འཛོག་པ་ཁོ་མོ་ཅག་གི་ལུགས་ཡིན་མོད། དེ་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་
ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་དོན་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་མཐར་
ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་དོན་ཡིན་མོད་ཀྱང། དེ་ཁོ་རང་གི་ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བས་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་
མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་དེས་གཟུགས་སྐྱ་
སོགས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཚེ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མ་རྟེན་པ་དེ་ལ་

1 རྒྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ང་ལ། རྒྱུ་མཚོག་ལྷན། སྐྱིད་ས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3477

གཟུགས་སྣ་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྗེད་པའམ་མཐོང་བར་འཛོགས་པའི་སྲིད། དཔེར་
ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དེད་^༡པའི་ཐོགས་
པའི་རེག་བྱ་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་འཛོགས་པ་བཞིན་འོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་པ་ལས།^༢ གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་
མཐོང་ཞིང་^༣ ། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པའང་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་
རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་
བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཚོས་
མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་
པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།^༤ །གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་
ཚོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཞིག་ན་རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚོ། །འདི་གཉེན་དག་ན་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་བྱངས་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་མི་ལ་རས་
པས་ཀྱང་།^༥ དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ནི། །བགོགས་ལས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱང་
མེད། །ཅེས་དང་།^༦ །ཀུན་རྗོབ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ནི། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱ་ངན་

༡ ག་༤༡་བ་༣་སྟོན། ཏ་༤༣་ན་༡་སྟོན། ད་༣་༡་༠་༦་དབྱེད།
༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས། ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྤྱད་པ། ༡༥་༦།
༣ ག་༤༡་བ་༦་མི་མཐོང་ཡ། ཏ་༤༣་ན་༡་མི་མཐོང་ཡ། ད་༣་༡་༠་༡་མི་མཐོང་ཡ།
༤ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྤྱད་པ། ༡༥་༡།
༥ ཕྱི་ལོ་༡༠༠༥་ལོར་རྒྱའི་མཚན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཙ་ལྷན་ཚོགས་ནས་དབང་དུ་བསྟན་པ། ཇི་བཞུན་མི་ལ་རས་པའི་མགྲུང་འབྲུས།
༡༡༩་༡།
༦ ཕྱི་ལོ་༡༠༠༥་ལོར་རྒྱའི་མཚན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཙ་ལྷན་ཚོགས་ནས་དབང་དུ་བསྟན་པ། ཇི་བཞུན་མི་ལ་རས་པའི་མགྲུང་འབྲུས།
༡༡༩་༢།

འདས། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་སྐབ་བས་གསུངས། །ཡོད་པ་དངོས་པོར་སྤང་བ་
 དང་། །མེད་པ་སྤོང་བའི་ཚོས་ཉིད་གཉིས། །དོ་བོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པས། །ཐམས་
 ཅད་ཟུང་དག་སྤངས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡིས། །ཚོས་ཅན་མ་མཐོང་
 ཚོས་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་དང་། །རྗོ་བོ་ཚེན་པོས་ཀྱང་།^༡ །ཀུན་རྗོ་བ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
 འདི། །རིག་པས་བརྟགས་ན་འགའ་^༢ །མི་རྟེན། །མ་རྟེན་པ་དེ་དོན་དམ་ཡིན། །ཡེ་ནས་
 དག་^༣ །པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟགས་དོན་འཚོལ་
 རྱེད་ཀྱི་རིག་པས་བཅའ་ན་མི་རྟེན། །མ་རྟེན་པ་དེ་ཚོས་དེ་དང་དེའི་གནས་ལུགས་རྟེན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས། །དེས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་
 བརྟགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་དེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 བས། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནས། །དེ་ལས་གཞན་ན་ཚོས་
 ཉིད་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིག་དོར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོགས་གང་ཡང་ཚོས་ཉིད་
 ཏུ་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་རིག་པ་སྤྲོ་མོས་སྤྲོ་རིས་^༤ །འབྱེད་དགོས་པའི་
 གནས་འདི་དག་ལ་ཁྱེད་དཔྱུ་འཁོར་བ་ནི་རྩེད་ཟད་བདེན་མོད། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རིག་པ་
 སྤྲོ་མོའི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་མང་ཏུ་ཡོད་པས། །ཤེས་པར་འདོད་ན། །རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ནས་
 བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོས་བསམ་མཛོད།

དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་གཅིག་ལ། མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཤེས་སྤྲིབ་
 མེད་ཀྱང་ན། །རྒྱ་ཚེན་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དང་འགའ་གྱིས་དོགས། །ཞེས་པ་འདི་ལ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། དབུ་མ་ཨ། རྗོ་བོ་རྗེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ༡༠༥༩༡༩།
 ༢ ག་པ་ན་ན་མ་འགའ། ༡༥༩༣་བ་ཉ་འགའ། ད་མ་པ་པ་པ་འགའ།
 ༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ༡༠༥༩༡༩། ཡེ་ནས་གནས་པའི།
 ༤ ག་པ་ན་ན་པ་རིགས། ༡༥༩༣་བ་པ་རིགས། ད་མ་པ་པ་པ་རིགས།

ལན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་མོད། སྤྱིར་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིའི་ཡོད་མེད་འདི་ལ། རྗེའི་
 ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྒྱུད་
 རྒྱའི་དར་རླེང་དུ། འཇུག་ཤེས་རྒྱལ་ལ་ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་
 སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སློབ་པོ་དང་བཅས་པ་མཐོང་སྤང་
 ཤེས་སྤྱིའི་དུ་བཤད། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁའའཁོར་བས་ཤེས་སྤྱིའི་ལ་ཀྱུན་བརྟགས་
 དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་སྤྱིའི་ཡིན་ན་ཤེས་སྤྱིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་
 འབྲེལ་བར་བཤད་དོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འདི་རྗེའི་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྗེའི་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།^༡ ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་
 དུ་ཤེས་སྤྱིའི་མི་སློང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱིའི་འོ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སློང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་རྣམ་
 བཤད་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིམ་པ་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཉོན་སྤྱིའི་ཀྱི་དངོས་གཉེན་གྲས་ནས་^༢ དེའི་རྗེས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཐོབ་པ་ན།
 གཉེན་པོ་སློང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཤེས་སྤྱིའི་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིའི་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་
 བཤད་ཟིན་ལོ། །

དེའི་རྗེས་ཀྱི་དགག་པ་གཅིག་ལ།^༣ ཞེག་བ་དངོས་པོར་འདོད་པ་རང་གཞན་
 ཀྱི། རྟག་དངོས་སྐྱབ་པའི་གཞུང་གི་དེ་ཉིད་ཡིན། །དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བྱེ་བྲག་

༡ སྐྱེ་ལུས་པར་ས། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེའི་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡ ན་པོ་༣།
 ༢ ག་པར་བཅུ་གྲས་ན། ཉ་པོ་ན་མ་གྲས་ན། ད་པོ་ལ་ཉ་པོ་གྲས་ནས།
 ༣ ཡུལ་ལོན་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོན་སེལ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་རབ་ལ། ཡུལ་ལོན་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོན་སེལ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༤༡་༣།

ཏུ། །སྐྱ་བའི་གཞུང་འདི་ནོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་རང་
 གཞན་གྱི་སྡེ་བ་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྐྱས་འདུག་པ། འདི་ནི་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
 འདོད་པའི་སྐྱེ་མོང་མིན་པའི་ལེགས་བཤད་ཡོད་པ་མ་གོ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། མ་
 བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་མེད་མེད་པའི་ལོ་ལོ། །ཞེས་དང་།
 རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་འདི་གྱུ་ལ་འདི་ག་
 ཉེན་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་དོར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
 རིགས་པ་རྩལ་རྩལ་ལས། ¹ རྒྱ་བའི་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་
 རྩེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། ² རྒྱ་བའི་རྒྱུ་
 གྱིས་རྒྱ་བའི། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཚིག་གསལ་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་
 སྐབས་སུ་བྲངས་པ་ལ་འགྲེལ་ཅི་ཡོད་བསམ་དགོས་ལོང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ³ ལྷ་དན་
 འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་བྲམ་པའི་
 དངོས་པོ་དང་བྲམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་བྲམ་པ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྲས་སུ་
 མཚུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས། འབྲུ་མ་ཐེབས་པར། ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བྲམ་པ་ཞིག་པ་འདུས་བྲས་ཡིན། བྲམ་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 མིན་ཟེར་བ་བྲས་འདུག་པ། འདི་ལས་ཁ་འཆལ་ཆེ་བའི་བྲུབ་མཐའ་གངས་ཤིའི་ཁྱོད་

1 ག་པ་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས། 2 ལྷ་དན་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས། 3 ལྷ་དན་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས།
 1 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2 ལྷ་དན་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས། རིགས་པ་རྩལ་རྩལ་ལས། 3 ལྷ་དན་
 3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 4 ལྷ་དན་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས་སྐྱོན་པ་བཅོས་ལྟར་འདས། ས་བརྩུ་བའི་མདོ། 5 ལྷ་དན་ལྟ་བུ་
 6 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 7 ལྷ་དན་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས། རྩ་བའི་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལོ། 8 ལྷ་དན་ལྟ་བུ་

འདིར་སྐར་མ་བྱུང་། འདུས་བྱས་ཉལ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་འདྲ་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ནས་བཤད། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་
ཉལ་དངོས་ཁས་ལེན་གྱི་འདུས་བྱས་ཉལ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་གནད་གང་ལ་
ལྷག་ཤིང་ལེས་གྱིང་།¹ དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་གང་ནའང་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མ་གཟིགས་པ་འདྲ། དེ་བཞིན་དུ་འདིའི་སྐབས་
སུ་གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་བས་གྱིང་། སེམས་ཅན་ཤི་བ་སེམས་ཅན་ཞིག་པ་མིན་ཟེར་བ་
སོགས་དགག་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།² དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་སྐྱ་བ་གྲེ་བྲག་ཏུ། །སྐྱ་བའི་གཞུང་གི་
འོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱས་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས། །དེས་ངེད་ལ་སྐྱོན་དུ་
འབྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། །ཁོ་བོ་ཅག་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རྗེས་སུ།³ ཚུ་དང་བདུད་ཅི་རྣལ་ཞུག་ལ་སོགས་པའི། །ཡུལ་སྤང་མ་ལུས་ཕྱི་རོལ་
དངོས་པོ་སྟེ། །ཡོད་པར་འདོད་པ་ཕྱི་དོན་གློག་ན་མོ། །འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཟེག་
ཆེན་ཆོས་ལ་མེད། །ཅེས་སྐྱས་འདུག་པ། །འོ་ན་ཕྱི་དོན་གློག་ན་མོ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་
སྟེ་བ་ལྟ་བུའི་ལུགས་ལ། །ཡི་དུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཚུ་སྤང་རྣལ་ཞུག་ཏུ་སྤང་བའི་ཆེ།
ཚུ་སྤང་གི་སྟེང་དུ་རྣལ་ཞུག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེ་ཡོད་པ་ཕྱི་དོན་
གློག་ན་མོ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ། །ཡོད་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་
ངེས་ཞེས་པ་དེར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་བྲངས་ནས་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་

1 བསྐྱོན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཙོ་ མགོན་པོ་ཚུ་སྐྱ་བ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༣༩༡ ན།
2 རྒྱ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ར་བ། རྒྱ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༩༤ ར།
3 རྒྱ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ར་བ། རྒྱ་མཚོག་ལྷན། སྤྱིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། ༣༩༤ ར།

ཡང་། དེའི་ལུགས་ལ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཚུ་སྐྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་སྐྱེད་པའི་ཚེ། ཡི་
 དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཚུ་སྐྱུང་གི་སྐྱེད་གི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་སམ་མ་
 རྟོགས་རྟོགས་ན་ཕྱི་དོན་སློབ་ན་མོ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་བས་ཚུར་མཐོང་གི་
 གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་
 དེ་འབྲའི་མདོ་སྡེ་བས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཚུ་སྐྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་སྐྱེད་པའི་ཚེ། ཡི་
 དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཚུ་སྐྱུང་གི་སྐྱེད་གི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཀྱི་དངོས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་།
 གཟུགས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པས། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་སློབ་ན་མོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་
 པར་བྱེད་རང་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་འགོ་གུ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འོག་
 ཏུ་འཚད།

དེའི་རྗེས་སུ།¹ ལྷ་བ་མཐམ་བཏགས་པའི་བདེན་ལྷ་བ་བཀག་པ་ཡིས། །ལྷ་
 རྐྱེས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་མི་གཞོད་ན། །མཐམ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་སྐྱེ་མེད་
 ཏུ། །འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཞིང་བདེན་པའི་གཅིག་སོགས་ལའང་། །གཞོད་བྱེད་བལྟ་
 པས་ཚོས་ཀུན་བདག་མེད་ཏུ། །འགྲུབ་ཅེས་སྐྱེ་བ་འདི་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་ཟེར་
 བ་འདི་ཡང་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་ལུགས་ཏེ་ཅང་ཅིང་པས། དོན་གང་ཡིན་ཅི་བར་བྱ་སྟེ།
 རྒྱལ་སྐྱོན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བཅུམས་པའི་དགས་པ་དང་། དེར་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་
 རྗེས་གཞན་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་། རྟོག་གཅིག་

1 ལྷ་བ་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབྲས་ངལ། ལྷ་བ་མཚོག་ལྷན། རྒྱུངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། 3, 41-42

རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གུན་
བརྟགས་ལ་བདེན་འཛིན་གུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་སྦྲང་
པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྟུན་ལྷན་
འཛིན་པའི་སློབ་ལ་བདེན་འཛིན་གུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
སྤྱི་མའི་ཞེན་ལུལ་བཀག་པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་ལ་མི་གཞོད་ན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། སྤྱི་མའི་ཞེན་ལུལ་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་ལ་མི་
གཞོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་འཛིན་གུན་
བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་བཀག་པས། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་འགོག་པ་ལ་
མན་ཡང་། དེ་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་མེད་པར་རྟོགས་པས་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་འཛོག་མི་ལུས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས།¹ བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྲོང་
ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་འཛིན་གུན་
བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་བཀག་པས། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་ལ་གཞོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞེན་ལུལ་མེད་པར་རྟོགས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛོག་ལུས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིས། །ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་
པའི་ལུལ་ལ་མི་གཞོད་ན། །ཞེས་པ་འདི་བདེན་འཛིན་གུན་བརྟགས་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་
མ་དགོངས་པའི་སྐྱོན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་སྐྱེ་མེད་དུ། །འགྲུབ་པར་འགྲུར་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་སྐབས་ 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༥༥།༡༥།

ཞིང་བདེན་པའི་གཅིག་སོགས་ལའང། །གནོད་བྱེད་བསྟན་པས་ཚོས་ཀྱུན་བདེན་མེད་
 ཏུ། །འབྲུབ་ཅེས་སྒྲིབ་པའདི་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྫོགས་པ་མ་བཅུག་པའི་
 དགག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་ནང་ནས་གཞན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་གྲུབ་ན།
 རོན་གྱིས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་འབྲུབ་ཀྱང། མཐའ་གཞན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 གྲུབ་པས། བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་པར་འདྲོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་
 པ་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རོན་གྱིས་
 འབྲུབ་ཀྱང། ས་སྐྱུག་གཉིས་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས། ས་
 སྐྱུག་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་མི་འབྲུབ་སྟེ། ས་སྐྱུག་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་
 པར་རྫོགས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་མ་ཡིན་པར་
 རྫོགས་པས། བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྫོགས་མི་རུས་ཏེ། བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་མ་
 ཡིན་པར་རྫོགས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་པས་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་དང་གཅིག་གི་
 གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང། བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་
 བྱམ་པ་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱམ་མི་རྟག་
 གཉིས་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་དང་ཐ་དད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང། དེས་དེ་གཉིས་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ཆེན་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་གཞན་
 སྐྱེ་བཀག་པས་གྲུབ་པར་བཤད་པས། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པ་ནི་
 ཁས་མི་མེད་ཏེ་ཕྱི་རྒྱུ་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ནས། འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་དུ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་བསྐྱབ་
 དགོས་པ་སྲིད་པའི་སྐྱིད། རང་འགྲེལ་དང་རྗེ་ཀ་ཆེན་དུ། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 དེས་ན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་དེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། དེས་འགའ་
 གཞན་གྱིས་རྩུང་ཟད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་རིགས་
 པ་མཚུངས་ཤིང་། དཔེར་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གོ་ཡང་། དེའི་ཐ་སྣང་
 རྟོགས་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་མེད་གྱིས་རང་སྐྱེས་དང་
 བཅས་པའི་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་ནས། དེས་ཀྱང་ཐུགས་མ་ཚིམ་པར་སྦྲར་ཡང་
 ཚིགས་བཅད་དེའི་མཇུག་ཏུ། སྲོན་ཆེ་སྐྱ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དེའི་ཚལ་ཆེན་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤམ་ཟེར་གྱིས་རབ་གསལ་ལོང་། །དེང་སང་འདི་ན་རང་
 བཟོའི་སྐྱ་གཙན་དབང་པོས་རྒྱ་བའི་མཐའ་དག་ནག་པོར་བྱས་པ་གང་། །ཀུན་རྟོག་པོར་
 གྱིས་གྲིས་པའི་དེ་མོ་རྣམས་བཀྲའི་བརྒྱ་བྱིན་གཞུང་ཡི་གྲུང་ཁང་མཛེས་པར་བཅིངས་པ་
 འདི། །སྤང་རིགས་ཅེར་བརྒྱངས་གདེངས་པའི་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོས་བྲལ་ནས་འོང་
 དཀར་སྣང་བས་ལྷོགས་ཀུན་མཛེས་བྱེད་ཤོག །ཅེས་སྦྲར་ལུས་ཀྱི་མཇུག་སྐྱེད་དང་
 བཅས་ཏེ་སྐྱེས་འདུག་པ།

དེ་ལ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྐྱགས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པའི་མཚོག་
 ཏུ་གཞིགས། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་པར་དག །བཤམ་སྐྱབ་བྱ་བས་

༡ ལྷན་ལམ་སྤྲོད་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་ཚོང་ཁ་ག་ དགོངས་པ་རབ་གསལ་། ༤༡༩༡

ལྷུ་བ་བསྟན་རྒྱས་མཛད་པའི། །གངས་ཅན་མཁས་བྱུང་ཀྱང་ལ་བདག་བསྟོན་
 ཏོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཞེས། །ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་མཉམ་
 མེད་ཙོང་ཁ་བས། །མདོ་སྡུག་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐལ་འགྱུར་ལུགས། །སྟོན་མེད་
 ལེགས་བཤད་དུ་མས་གསལ་མཛད་ནས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་
 ལ་པའ། །དེ་ལྟའི་མདོ་སྡུག་ལུང་རྟོགས་དམ་ཚོས་ཀྱིས། །བསྟན་པ་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་
 བས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱ་ནག་སྟོང་འཁྱུར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་བར། །དར་ལིང་རྒྱས་པའི་
 རྣམ་དཀར་འོད་ཟེར་ནི། །སྤག་དོག་མིག་གིས་བལྟ་བར་མ་བཟོད་ཅིང། །དངོས་འཛིན་
 འཇུལ་པའི་བག་ཆགས་ཚན་ཆེས་པས། །ཟབ་མོའི་གཏམ་དེ་ཅུང་ཟད་ཐོས་པ་
 བ། །དངངས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་འདི་ནི་ཚོས་མིན་ཞེས། །ངན་སྐྱས་གཏམ་ཀྱིས་ཉིན་
 མཚན་འདའ་བྱེད་པའི། །བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་སྦྲར་ཡང་འདི་སྐད་གདམས། །དྲི་བལ་
 མཁའ་ལ་སྐྱ་ཤད་འཇག་མཐོང་བ། །མིག་གི་སྟོན་ཡིན་ལུལ་གྱི་སྟོན་ལུགས་མིན། །དེ་
 བས་གསུང་རབ་དགོངས་པ་འཚོལ་དགོས་ཀྱི། །འཇུལ་པའི་སྟོ་ལ་སྦྲང་ཚུལ་ཅི་ཡང་
 འབྱུང། །དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །ཚོས་ལྟར་བཅོས་ནས་ཚོས་
 མིན་སྟོན་བྱེད་ཅིང། །བསྟན་འཛིན་མཁས་བྱུང་ཀྱང་ལ་སྟོན་པ་འདི། །དམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྦང་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། །།

དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་གྱི་དགག་པ་ཚོགས་བཅད་མ་དེའི་ལན་བཤད་ཟིན་ནས།
 ད་ནི་དབུ་མ་རྣམ་དེས་ཞེས་པ་དེར་བཤད་པ་ཉག་ཉོག་མང་པོ་བྱས་འདུག་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ལན་བྱས་ཀྱང་དགོས་པ་མི་འདུག་པས་བཞག་ལ། དགས་རིམ་ཞིག་ལ་དགག་
 པ་བྱས་ན། འདི་ལ་གཉིས། རྟོགས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། ལུགས་དེ་འགོག་

ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱ་མ་རྣམ་དེས་ཞེས་པ་རྩོམ་པ་པོ་ན་ཏེ།
སྟོན་པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་གསུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་
རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཏུག་ལ་དབབ་
བ་བསྐྱུ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་དམ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ལེ་ལུ་རྒྱས་པར་བྱངས་
ནས། བྱང་དེས་ཀྱི་ཚུལ་གཏུག་ལ་པབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་
བཏགས་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་འཐད་པ་ཇི་ལྟར་འཛོག་
པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གཞན་དུ་བསྟན་བེན་པས། ཡང་འདྲིར་མི་སློབོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་གྲུབ་¹ མི་ཉག་སྤྱད་བསྐྱུ་
བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱ་ཡི་ཐབས་མཐུན་པས། །སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱོ་
བསྐྱེད་ནས། །སྤྱང་བ་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་
པ། །སྤྱང་བ་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཚོས་བརླ་དཀར་ལ་སོགས། །ཚོས་ཀྱི་
དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡི། །དེ་དག་སྤར་འཛིན་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
ཡོངས་བརླངས་པས། །ཐེག་པ་མཚོག་ལ་སློན་མཛད་དེ། །བྱང་རྒྱལ་མཚོག་དུ་ལུང་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེས་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་ཉི་བར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་དང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་

1 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྐྱུར་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ལུགས་ལྟུང་གི་སྒྲུབ་ལུགས་ ༥༧༧༧

བར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྐྱོང་པོ་སྟོན་པར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཉིད་དེས་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་
བར་གསུངས་སོ། །མདོ་དེ་དང་བསྟན་བཅོས་དེའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་བར་
བས་ནི་སྐོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅོམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་
ལ། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེས་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ནི་དེ་ལྟར་བཀག་
བས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཚོས་ཉིད་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་རྐང་དུ་སློབ་དཔོན་འབགས་པ་ལྟས།¹ བསོད་ནམས་མིན་པ་
དང་པོར་རྫོག་། བར་དུ་བདག་ནི་རྫོག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀུན་རྫོག་པ། །གང་གི་
ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་གྱི་རི་ལྟར་བཞེད་
པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྐང་དུ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་
ལས།² བར་སྟོད་པ་དག་རི་ལྷ་བྱུང། །ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་³ རྫོག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །རི་ཅོམ་བཟོད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤྲིག་
པ་ལས། །རྣམ་པར་རྫོག་ཕྱིར་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་འབྲུབ་⁴ བྱའི་
ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། །ཐབ་མོ་འཁྲུ་

1 བསྟན་འཇུག་དཔེ་བཅུ་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཚུ་ འབགས་པ་ལྟ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། ༤༠༧༥།
2 བསྟན་འཇུག་དཔེ་བཅུ་མ། ༤༦། རྫོས་རབས་ལེ། །མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་གྱི་རིན་ཆེན་མེད་པ། ༣༥༤༧༧།
3 བསྟན་འཇུག་དཔེ་བཅུ་མ། རྫོས་རབས་ལེ། ༣༥༤༧༥། ཕྱི་མོ་འདྲ།
4 དང་དེས་སྐྱ་དངས་པ་ལས། བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསལ་ལ། །ལྷ་གཤེད་འདྲིའི་གཤེད་ལོག་ཏུ་འདྲུབ་བྱའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་ཐབ་མོ་སྐྱུ་
ཞེས་འཁོད་འདུག།

འཇིག་ཅན་འཇིགས་པ། རྫོང་ཉིད་སྣོད་ཇི་སྣོད་ལོ་ཅན། །བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་
 ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས།^༡ བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་
 གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདག་
 དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།^༢
 ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་
 མིན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་
 ལྷ་འགྲེལ་དུ་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས།^༣ འདིར་སངས་རྒྱས་བཙུག་འདས་རྣམས་ཀྱི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུན་ཅི་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་པའི་རིམ་བ་ནི་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 གྲ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། སྟོན་
 པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་མཐའ་
 ལྷག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷགས་དང་པོ་གཉིས་འགོ་ག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད།
 ལྷགས་གསུམ་པ་འགོ་ག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་
 རོགས་མེད་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་རྣམ་དེས་ཀྱི་
 ལེ་ལུ་བྱངས་ནས་བྱང་དེས་སྐྱེ་བ་དེ། སེམས་ཙམ་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྐྱིར་དུ་
 གསུངས་པའི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། དབུ་མ་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཙམ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱི་ རབ་ཤེས་རབ། ༥༦་༥།
 ༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཙམ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱི་ རབ་ཤེས་རབ། ༥༦་༧༣།
 ༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་རྩོག་གསལ། ༥༤་༥༧།

ལེན་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེ་རང་གིས་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་བཤད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་བཞེད་
པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་སོ་སོར་སྤེ་བ་དང་འགལ་ཞིང། འོག་ཏུ་རྗེ་རང་གིས་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་སྤེ་ཟེར་བ་བརྟགས་ན་སྣང་པོ་མེད་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱས་པ་དང། ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང། རྗེ་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཾཱ་ཁ་པ་འགོག་པ་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཚེད་ཀྱི་
ལུགས་ལ་ཡང་བྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་འཛོག་པའི་ཁྲུངས་ནི་སློ་གོས་མི་ཟད་པ་དང། ཉིང་ངེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གོ་དོན་ལོག་
པ་གཞན་བཞེད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱ་མཚེད་གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྲང་ངེས་སྤེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་བརྟགས་ན་སྣང་པོ་མི་སྣང་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
སྐྱས་འདུག་པ། འདི་ནི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྐྱ་བར། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
འབྲུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ལེ་ལུ་རྣམས་
བྲངས་ཤིང། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་བལྟ་
བར་བྱའོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་ལེ་ལུ་རྣམས་བྲངས་པ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་མདོ་སྤེལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲིས་ལན་དང། བྲང་ངེས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་

༡ ག་པོ་བ་ན་བཙོང་། ཉ་པོ་ན་ཙོང་ལ། ད་པོ་ན་ཙོང་ལ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེ་ལུ་རྣམས་བྱངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་
 མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་བྱངས་ནས།
 རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་སྲུང་བཞི། རྗེ་ཚོང་ཁ་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
 གཞུང་དེ་ཉིད་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ས་སྤེ་ལྔ་
 སོགས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ངེས་སྲུང་བ་ཡིན། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་
 ཀྱིས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་འཆད་པའི་ཚེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ངེས་སྲུང་བ་ནི་
 དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
 བྱང་ངེས་འབྲེད་པའི་མདོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་དོ། །

འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ངེས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱུལ་ན། དེར་
 དེ་སྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་
 འགལ་སྲོད་གི་རྗེ་བ་ཞུས་པ་དང་། སྟོན་པས་དེའི་ལན་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་དེ་
 དག་གི་གྲུབ་དོན་ཞུས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྲིད། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཀའ་སྤྲུལ། འཁོར་ལོ་བར་བར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་བཀའ་སྤྲུལ་ན། འདི་གཉིས་སྐྱས་ཐེན་ལྟར་
 བ་འགལ་ནའང་། བཙུན་ལྟར་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས། འཁོར་ལོ་བར་
 བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་གང་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་རྗེས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་

ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་¹ དོན་དམ་
 ཡང་དག་འཕགས། དམ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང། དོན་དམ་པ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང།
 འཁོར་ལོ་དང་བོ་ཡང་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒོ་
 ཅས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པ་དང་མ་སྟན་པའི་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་དེས་བཞེད་རྒྱལ་བཙུན་ལྟན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་
 པར་འདུག་སྟམ་དུ་དགོངས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ནས། བྱུང་དོན་ཞུས་པ་ནི། ² བཙུན་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་དང་བོར་ཡུལ་ལ་ར་རྩ་སིར་³ བྱང་སྟོང་སྐྱེ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་
 རོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཚོད་པའི་གཞིའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་ན་གྱུང་དོན་གྱི་མདོ་འདིས་
 འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་གྱི་
 མདོ་ཡིན་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་སུ་གསལ་བར་བཤམ་པས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བྱང་དེས་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་དགོངས་ཞེ་བྱུང།

1 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ར། མདོ་སྟེ་ཅ། རྟོན་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། 3/17
 2 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ར། མདོ་སྟེ་ཅ། རྟོན་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། 4/16
 3 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། 4/16 ག་14བལ་རྩ་ཆ་སྟེ།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱང་ལོན་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོན་སེལ་བྱེད་པ་ན། ཡུལ་ལོན་གསུམ་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་མཁུ་དུ་སྐྱོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཁོ་ན་བྱང་ལོན་དུ་བྱེད་
པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་སྐབས་དེའི་དེ་མ་
ཐག་ཅིག་ཏུ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉུང་ཤིང་འགས་ཤིག་མ་གཏོགས་
ཤིང་ཆེར་བདེན་ཡོད་མ་བཞག་པ་དེ་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་གྱུ་འི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་
ནི་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདེན་ཡོད་དུ་བསྐྱོན་པ་དང་འགལ་ཞིག་བདེན་
མེད་དུ་བསྐྱོན་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགལ་བའི་བྱིར་ལོ། །ཞེས་སྐྱེས་འདུག་
པ། ཡུལ་ལོན་གསུམ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་མཁུ་དུ་སྐྱོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་
ལོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་གཞིར་བཤམ་པ་བྱང་ལོན་
ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོན་སེལ་བྱེད་པའི་འགྲུ་བའི་ལོ་ན། གསུམ་ཏེ་འཁོར་ལོ་
དང་པོར་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་
གསུངས་པར་བཤམ་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉུང་ཤིང་འགས་
ཤིང་ཆེར་བདེན་ཡོད་མ་བཞག་ཅིང་བདེན་པར་གསུངས་པ་མང་དུ་
ཡོད་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྐྱེས་ན། དོན་འདི་ལ་བྱང་
ལོན་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲུང་ཁ་ཅིག་གྱུར་གྱུགས་ཏོག་མ་བཅུག་པར་བཤམ་པ་ནོར་
བ་བྱུང་སྟེ། འདི་དོན་ལ་གནས་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྐྱང་
སོགས་ཀྱི་ཚོས་འགལ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱོན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར།
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཚུལ་པའི་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་

༡ ག་༥༤ན་ལ་ཆེན། ཏེ་ལོ་བ་ལ་ཆེན། དེ་ལོ་ལ་ཏེ་ཆེན།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་སྲིད།

དེས་ན་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འཁོར་མོ་
དང་པོར་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་
དོན་སྲུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཇི་བཞེན་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་
གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་བོ་ཞེས་
ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ལེས་རྣམས་འབྱེད་དུ། གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཁས་ལེན་གྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། བྱང་
ལེས་རྣམས་འབྱེད་དུ།¹ དོན་སྲུ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བརྟུན་པའི་གནས་
དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་²རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ན་དེ་དག་³ཡོད་
པར་འདོགས་མི་ཤེས་ལ་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་།⁴
གང་ལ་བརྟུན་པའི་དངོས་ཀྱི་ལུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་
བརྟུན་འབྲེལ་གྲས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་སློབ་བ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཡོད་མོད་གྱང་
གཟུགས་སོགས་བརྟུན་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སློབ་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་སྐྱོང་
གྱང་དོན་འབྲེལ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་བརྟུན་

1 ལྷ་འབྲུམ་བར་ས། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། བྱང་ལེས་ལེགས་བཤད་སྡེ་མོ། ༡༠༧།
2 ལྷ་འབྲུམ་བར་ས། གསུང་འབྲུམ་ལ། ༡༠༧། རྟོག་པའི་ཞེན་དང་བརྟུན་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གཟུགས་ལ་རྟུན་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། དཔལ་མ་གཞན་གཉིས་གཟུགས་ལ་དང་མཚུངས།
3 ལ། ༡༤༧༧ བ་ལྟེ་དག། 15 ལྷ་ན་ལ་བདག། 15 ལྷ་ལྟེ་ལ་བདག།
4 ལྷ་འབྲུམ་བར་ས། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། བྱང་ལེས་ལེགས་བཤད་སྡེ་མོ། ༡༠༧། 3།

འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ཏུ་ཉན་མོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། མདོ་སྡེ་པའི་དོན་དམ་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་
དགག་པ་མཛད་པ་འདི། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྗེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྦྱོར་མེད་དོ། །

མདོ་སྡེ་པས་རང་མཚན་དང་བདེན་གྲུབ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང། རང་རྒྱུད་
པས་མདོ་སྡེ་པའི་དོན་དམ་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་དབུ་མ་ལྡན་ལྟ་བུས་
བཀག་པ་འདི། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྲེད་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན། ཐལ་འགྲུང་བས་ཐ་
སྲེད་དུ་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་བཤད་ནས། ད་ནི་
ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་པའི་རྣམས་འབྱེད་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་
སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང།
བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས། ཞེས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་
པོར་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་བདེན་མེད་དུ་ཡང་བསྟན། སྤང་སོགས་ཀྱི་
ཚོས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་དང་པོ་
དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་འགོག་བདེན་དང་ཚོས་ཁམས་འདུས་མ་གྲུས་རྣམས་
དང་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་མཆེད་འདུས་མ་གྲུས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་རྣམས་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་ན། མདོ་སྡེ་པས་དེ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ལས།
མདོ་སྡེ་པས་དེ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་སྲིད། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

དེར་ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པའི་
སྤྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད། སྤྱི་མཆེད་བཅུ་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་བདེན་བར་གྲུབ་པ་མ་
བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་ཡོད་པ་གསུང་དེའི་
དོན་ཡིན་པས། རྩོད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་སྤྱོད་ཅེས་ཡང་མ་མཐོང་བའི་དགག་པའོ། །

དེ་ཡང་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ བཙོ་བརྒྱན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གཤངས་དུ་མང་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྣེ་ཞེས་པ་ནས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཁམས་
དུ་མ་དང་། ཞེས་སོགས་འགྲེལ་རྒྱུ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་འགོག་བདེན་ལ་
སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་
ཁམས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མང་པོ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་པས། ཚིག་ལ་མ་འཇུག་ཞིག །འཛིན་ཀྱིས་དགག་པ་གཅིག་ལ་ཡང་
བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་དྲང་ངེས་
འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་རྩེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་
དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་པ་ཡང་ནང་འགལ་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་བསྟན་པ་དེ་སྤྱི་རྩེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ་

1 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༩ མདོ་སྡེ་ཅ། རྟོན་པ་བཙོ་བརྒྱན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༣༠༥

བའི་ཕྱིར་དོ། །ཟེར་བ་བྱས་འདུག་ལ། བྱིད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་ཕོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་ཕོར་བདེན་བཞི་གསུངས་པ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ། སྟོན་སྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སྐྱས་ཀྱང་མ་སྟན་པར་འདི་ག་རྟེན་ཏུ་མ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱ་ལ་མཚེས་ལ། སྐབས་མཚེས་ལ། བྱང་བའི་དོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཞེས་པ་ནས། བྱང་བའི་དོན། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་ཕོར་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་ཕོར་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཞེས་པ་འདི་འཁོར་ལོ་དང་ཕོར་པའི་བརྗོད་བྱ་ངོས་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་དོ། །

ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུངས་རྒྱལ་ལས། དེ་སྟར་གསུངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བའི་པེམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བས་ཚོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་མཚམས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སྐྱེས་འདུག་པ། འོན་ལྟམ་གྱི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུས་རྣམ་མཚེན།
 མཐའ་གཉིས་རྣམ་གཞག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས། སྲོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུས་
 གཞི་ཤེས་བསྟན་པར་གསུངས་པས། ལེའུ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཚོས་འཁོར་གསུམ་
 གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ལེའུ་གསུམ་པོ་དེས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་རིམ་པ་
 གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་གསུམ་པོ་དེའི་
 རྩིས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་རྣམ་ཀུན། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་ཅེ་
 སྲོད། རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་
 སུ་ཚོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་ལ། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཚོས་སྐྱབ་སྟེན་
 པར་གསུངས་པས་ལེའུ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་ཚོས་འཁོར་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་རིགས་
 པར་ཐལ། ལེའུ་བརྒྱད་པོ་དེས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་ཐེམ་སྐྱས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་མ་ཟད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ལས།¹ སྤྲིག་པ་
 ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་།¹ ། ཞེས་པས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དགེ་བ་སྤྱན་
 སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། ཅེས་པས་ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་གི་
 སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། ཞེས་པས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པར་
 གསུངས་པས་དེ་གསུམ་ལ་ཡང་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་འཛོག་རིགས་པར་
 ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་ཐེམ་སྐྱས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་མདོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་
 རྒྱུ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་བབ་པ་ན་མི་ཚངས་སྲོད་སྲོད་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་

1 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། (འདུལ་བའི་སྲོད་སྲོད།) རྩིས་སུ་
 1 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། རྩིས་སུ་ཐར་པའི་མདོ། རྩིས་སུ་ཐར་པའི་མདོ། རྩིས་སུ་ཐར་པའི་མདོ།

དང་། དེ་རྗེས་མ་གྱི་ལོ་སྤྱོད་སྤོང་བའི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སློབ་གཙོ་དང་། དེ་ནས་
 བརྒྱུན་སྤྱོད་སྤོང་བའི་བསྐྱེད་པ་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་བཞིའི་ཐ་སྣང་
 རྒྱུ་རྗེས་པ་ལ་ཐལ། དེ་རྗེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བའི་བའི་ཐེམ་སྐྱེས་མི་འབྲེལ་བ་བཞི་
 བརྒྱུན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྤོང་བས་ཁྱིམ་སྤོང་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་
 བཅས་པ་རྣམས་ལ། ཚོས་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲུང་
 དཔོན་པས། གངས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་རང་སློབ་ལོ་ནས་བཅས་པའི་རྟོག་བཟོ་མང་པོ་ཡི་གེར་གྲིས་པ་འདི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཚུད་གཙོན་པའི་ལོ་གའི་ཚོམ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་
 རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་འདེབས་པ་ན། གཉིས་མེད་གསུང་པའི་བཀའ་དང་བསྐྱེད་
 བཅས་ཀྱིས། །རང་སློབ་ལོ་ནས་གཞན་དུ་བཀའ་མཚོང་ནས། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མགོན་
 པོ་སྐྱེས་ཀྱིས། །ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྤོང་རྣམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤོད་པ། །རྟོ་
 ལ་མཚོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟོ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དེར་བལྟའོ། །

དེས་ན་དཔོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཚོས་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་ཐ་སྣང་འདོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་བའི་བའི་རིམ་པ་གསུངས་ཚད་ལ་
 ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྣང་མི་ཤེད་དེ། དཔོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གདུལ་བྱའི་གངས་ཚད་གཏོས་ཆེ་ཚུང་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ལ་མཚོན་པ་འབྲུལ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གདུལ་བྱ་ཡང་

༡ བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༧། དབྱེ་མ་ཅི། མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་ཐེན་ལུགས་ལུགས་ ༣༦་༡།

ཉན་ཚོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རྗེ་གཤམ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་དང་། རྗེ་གཤམ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་བའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་
 བས་གསུངས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་པས། དེ་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
 བ་སྣུན་གྲེད་པ་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་གསུངས་ཚད་ལ་ཚོས་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་བ་སྣུན་གྲེད་པ་མཁས་པ་སྲུས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་པའི་སྲིད།
 དཔེར་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ། འདུས་པ་དང་པོ་ལ་འཁོར་
 དབྱ་བཅོམ་པ་དུང་སྤྱར་སྲག་དགུ་དང་གྲེ་བ་སྲག་དུག་འདུས་པ་གཉིས་པ་ལ་དུང་སྤྱར་
 སྲག་དགུ་དང་གྲེ་བ་སྲག་བཞི། འདུས་པ་གསུམ་པ་ལ་དུང་སྤྱར་སྲག་དགུ་དང་གྲེ་བ་
 སྲག་གཉིས་ཏེ། འདུས་པ་གསུམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ། ཚོས་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་བ་སྣུན་མཚན་གྱི་མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཚོས་གསུངས་ཚད་ལ་ཚོས་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་བ་སྣུན་མཚན་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་སྲིད་བྱང་ལེས་རྣམས་འབྲེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་
 ཡང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཚོས་འཁོར་གསུམ་པོ་གང་དུང་དུ་མི་འཛོག་པར་
 ཚོས་འཁོར་གསུམ་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་བདག་མེད་སྲ་རགས་
 ལྟོན་ཚུལ་གྱི་སློན་ལ་འཛོག་པ་འདི་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྲ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་དང་།
 གཟུངས་རྒྱལ་ནས་གསུངས་པའི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་ཞེས་བ་སྣུན་བྱས་ནས། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ནང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པ་ནི། རྗོངས་པ་ངོ་མཚར་སྤྱིད་པའི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་ལས་གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། ཅ

པའི་སྣང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱབ་མའི་བསྟན་
བཅོས་འདིས་ཀྱང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣང་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྣང་པ་
ཉིད་དང། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་གསུངས་པའི་སྣང་ཉིད་གཉིས་ཁྱད་
པར་མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྐྱབ་མའི་ཐོགས་འབྲེལ་ལས།¹ ཚོས་ཀྱི་
སྐྱུ་འཕོབ་པའི་རྒྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་སྐྱོན་པའི་ལམ་དེ་
ཡང་རྒྱས་པར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཞར་ལ་གཞན་གྱི་
ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང། འཕྲོས་དོན་གཞན་ཡང་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཚ་ཤེ་ལས།² བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་སྲུང་ཅིང། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་
བསྟན་པར་འགྲུབ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་ཡང་
མེད་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་
ལས་གསུང་ཚུལ། འཇུག་སྤྱི་ཉ་ལས་གསུང་ཚུལ། ཚིག་གསལ་ལས་གསུང་ཚུལ་ལོ།
དང་པོ་ལ་ཡང་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས།³ འདིར་
བཤད་པ། སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་⁴ འདེབས་པའི་ལྟ་བུས་
སྐྱོ་གྲོས་ཉམས་པ། འདིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འདིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ། །ལེགས་པར་
བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20། སེམས་ཅན་ལེ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྐྱབ་མའི་ཐོགས་འབྲེལ། 100༧/11
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 42། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ། ཚ་བ་ཤེས་རབ། 26/14
3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 42། དབུ་མ་ཚ། ལེགས་ལྡན་ལྟེད། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ། 126/4/1
4 ཀ། 43/བཅས་སྐྱར་བ། 17/4/ཚ་སྐྱར་བ། 43/4/སྐྱར་བ།

དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ་སྤྲེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་རྟག་ཏུ་
 མི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བ་ལ་གཞོལ་བའི་ཡིད་དང་ལྷན་པ་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་
 ཆེན་པོའི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དག་ཡོད་པས། དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་
 དེ་དག་ལ་མན་གདགས་པར་བཞེད་པ། གཞན་ལ་མན་པ་སྤྲེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དམ་མངའ་
 བ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་ལ་དེ་དག་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྣང་གི་བདེན་པའི་དབང་གིས་བདག་ཡོད་དོ་
 ཞེས་ཀྱང་གདགས་པ་མཛད་པས་དེའི་སྤྱིར། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་སྤྱིར་
 ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་རྟག་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 དུ་སོང་བ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་ཅན་དང་། ཟབ་པོ་ཡིན་
 འོ་སྣམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་ལོག་པར་ལྷ་བའི་ཐག་
 བས་སེམས་བཅིངས་ཤིང་། ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སྤོའི་ལུས་ལ་བདག་མེད་པའི་ལྷ་
 བ་མ་སྤྲེས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་འེ་འཛིན་དང་སྣོམས་པར་འཇུག་པའི་སྣོབས་
 ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་སོང་ཡང་། བྱ་རྒྱུ་ལ་ཞགས་ཐག་གིས་བཅིངས་པ་ཐག་རིང་པོར་
 སོང་ཡང་སྤྱིར་ལྷང་བ་བཞིན་དུ། སྤྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་བསྤུལ་དག་ལས་རྣམ་
 བར་མི་གྲོལ་བར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལྡན་ཞེས། དེ་ལྷར་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཐག་པ་བཅད་པས་
 སྤྲུལ་བསྤུལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་པའི་སྤྱིར། ལྷང་པོ་ལྷ་ལ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་
 བསྟན་པར་མཛད་པས། དེའི་སྤྱིར། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་

༡ གཤམ་ནད་ཟབ་མོ། ཉ་༥༥་བ་པ་ཟོ། ད་༥༤་མ་ཟོ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ་ཤེས་རབ་སྣོན་མཉམས། ཟབ་མོ།
 ༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ་ཤེས་རབ་སྣོན་མཉམས། ༡༢༤་༤་༤༡། སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལྡན་ཞེས། གཤམ་ནད་ཟོ། བསྟན་འགྲུར་ལྷན་ལམ་ལྷ་འཇམ་ལྷན་སེལ་དཔར་གཞི་
 གཞན་གཉིས་གཤམ་ལྷན་སེལ་།

བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གིན་ཏུ་ཉེ་བར་བསགས་པ།
 དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ལོས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ལྟོགས་པའི་བཤད་པ་བདུན་ཅིའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ནི། འདུས་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད།
 ལྟོང་བ་མི་ལམ་དང་། མིག་ལུལ་དང་། རྩ་རྩུ་ལྟ་བུར་སྤྱད་པ་སྤྱད་པས། དོན་དམ་
 བར་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པར་མཛད་པས། དེའི་སྤྱིར།
 སངས་རྒྱལ་སྐྱེས་ལྷན་པའི་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་ཡང་མེད་པར་
 བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་
 གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་སྤྱིར་དེ་
 ལྟར་ཐ་སྟོན་དུ་བདག་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་མི་གཞོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་¹འདེབས་པའི་ལྟ་བུས་
 རྫོང་གོས་ཉམས་པ་འཛིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ། །ལེགས་བྱས་
 དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་སྒྲིན་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ་
 རྒྱུ་བ་སྟེ་བར་སྤིང་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་བར་བས་བཅིངས་ནས་
 ལྟག་ཏུ་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལུགས་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ། སངས་རྒྱལ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་བན་གདགས་པར་བཞེད་པ་དེས་སྤྱད་པ་བཅེ་བ་ཆེན་
 པོས་ཀྱུན་ནས་སྐྱེས་ཏེ་ཐ་སྟོན་དུ་བདག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་
 ཅན་གང་དག་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པས། བསམ་གཏན་དང་ཉིང་འཛིན་དང་
 ལྟོམས་འདུག་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཅོམ་བསྐྱོམས་པས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་

1 གཤམ་བཟུལ་ཏུ་ལོ་ན་ལྔ་བཅུ་དུ་ལོ་ན་ལྔ་བཅུ་ལ།

ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ། མྱོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པའི་བག་ཚགས་ཤས་ཚུང་བ། ལྷ་
ཤང་གི་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་མོག་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞེན་པའི་སྐལ་ངན་རྣམས་ཀྱི་ངང་
ཚུལ་དུ་འདུག་པས། ཐར་འདོད་དག་གིས་གཏམ་འདི་ལ་རྣ་བ་དག་པ་བར་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད།¹ དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐ་སྐད་དུ་བདག་ཁས་སྦངས་པའི་
ཕྱིར། ཁས་སྦངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དོ། །ཞེས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་ཁས་ལེན་
དགོས། དེ་མ་སྦངས་ན་ཆད་ལྷ་ལས་མི་གོལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་གྲུ་ཚོམ་དུ་
བརྒྱལ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་རང་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
བདག་མེད་ཅེས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོན་སྐྱེས་འདུག་པས། ལེགས་པར་བརྟགས་
ཀྱི་ལ་ང་བའི་གནས་སུ་སྤང་དོ། །

བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེལས།² ཡང་ན་གཞན་དུ་
བརྟག་སྟེ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་འདུ་བྱེད་བདག་མེད་བསྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་
པར་འཛིག་པའི་ངང་ཚུལ་³ ཅན་ནམ། དུས་གཞན་དུ་ངེས་པར་གནས་པ་རྣམས་ལ་
བདག་མེད་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་བརྟགས་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དག་
གིས་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་
གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གཞན་གང་དག་འདི་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་
སྒྲིའི་ཚོགས་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར་

1 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚོ། ལེགས་ལྡན་བྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། 1367-74
2 ག། ༤༥ བ་༦ བརྟགས། 17-21 བ་༧ བརྟགས། 17-23 བ་༥ བརྟགས།
3 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚོ། ལེགས་ལྡན་བྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། 1367-74
4 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། 1367-74 ངང་ཚུལ་ཅན་ནམ། ག། 45 བ་༧ ངང་ཅན་ནམ། དཔར་མ་གཞན་གཉིས་
འདི་དང་མཚུངས།

བའི་བདག་ནི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་འདུ་བྱེད་བདག་མེད་
 བ་ངེས་བར་མི་གནས་པ། གནས་སྐྱེ་མ་བྱས་པ་འདི་དག་ལ་ཡང་འཁོར་བ་མི་འཐད་
 རོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་ནས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱོད་སེལ་བ། ཅི་ཅམ་དབང་
 སོའི་སྲོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་ཟད། །སྡོ་བསངས་མང་སྐོས་གང་སྐྱེ་
 བ། །དེ་དག་སྐྱེད་ཀིའི་རྗེས་དང་འབྲ། །མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྲོད་ཅིང་གོ། །ལུས་
 མཚོག་ཁྲིད་འདས་གང་དེ་མེད། །འཛིགས་རུང་སོང་བ་ཕྱིར་མི་སྣོག། །ལུས་འདི་ལུས་
 བ་ཅམ་དུ་ཟད། །ཅེས་ཟེར་བ་དག་གི་ལུས་དང་དབང་སོ་ལ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་
 བསྟན་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁུན་པ་སྐྱོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ།
 འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་མེད་འགའ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པར་
 མཛད་པས། དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་
 ཡང་མེད་པར་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་སྐྱོས་པ་
 མེད་པ་ཉིད་ལེགས་པར་སྐྱབས་སུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པར་
 འཛིན་པ་ཉིད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་མཁུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། བདག་དང་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོ་འདོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་
 རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ནི། ཚིག་རྒྱུ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེས་སྐྱེགས་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་
 བས། ཚིག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་སྤྱད་པར་སྤྱི་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
 སྤྱད་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། ལྷ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་
 ཉལ་པ་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས། བདག་ཉལ་པ་
 ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པར་བསྟན། ཚིག་ཀྱང་གཉིས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་
 ཚོངས་པའི་རྒྱང་འཕེན་པས། ཅི་ཅམ་དབང་པོའི་སྤོད་ཡུལ་བ། །སྤྱེས་བྱ་དེ་ཅམ་ཉིད་
 དུ་ཟད། །ཅེས་སྐྱེས་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱིར་འགོ་འོང་གེད་པའི་བདག་མེད་ཅེས་ལོག་པར་
 འཛིན་ཚུལ་དེ་བསྟན། ཚིག་ཀྱང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་བཤད་པ་ལྟར། རི་ལྷ་རི་སྟེང་
 ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས། བདག་དང་བདག་མེད་གང་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བའདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་སློབ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བར་བསྟན་
 པས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་བསྟོམ་པ་ཅམ་ཞིག་ཚིག་
 ཀྱང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་སྟམ་དུ་སྐྱབ་པོ་དག་མ་འཛིན་ཞིག་། དེས་ན་བཤད་ཚུལ་
 སྤྱི་མ་ལྟར་ན། བྱེད་ཀྱིས་མཐོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་བཞེད་པའི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཟེར་བ་དེ་དགར་སོང་།

གཉིས་པ་བྱུ་སྐྱ་སྐྱ་ལི་ཏ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི།
 བྱུ་སྐྱ་སྐྱ་ལི་ཏ་ལས།¹ སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་མེད་ན། རི་ལྷ་རི་
 སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་བདག་བསྟན་པ་མཛད།
 བཤད་པ་བདག་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་སྐྱ་སྟེ། འོག་ནས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུ་པ། ༥༓། དབྱ་མ་ཅི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱད་ལྟ་རྒྱུ་ལི་ཏ། ༤༤༓༓༓

སེམས་གཡེངས་པ། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དེ་དག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་བརྒྱུག་གི་
 པའི་སྲིད། བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །གདུལ་བྱ་བཟང་པོ་གང་དག་དགེ་བའི་
 རྩ་བའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ། སྲིད་པའི་རྩ་བོ་ལས་བཞག་བར་རྒྱས་པ། དོན་དམ་
 པའི་གཏམ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་དོན་དམ་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་སྣོན་པ་རྣམས་ལ་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་འདི་ནི་བྱིས་པ་
 འབྲིད་པ་སྟེ་འདི་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ།
 སྣོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་།¹ མེད་དང་ཡོད་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་ཀ་
 མིན་པའང་སྟོན་མཛད་དེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གི་ངེས་པར་ནི། །སྟན་ནི་འཕྲོད་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་ནི། གདུལ་བྱ་གང་
 དག་འཛིན་ཉེན་འདི་དང་འཛིན་ཉེན་པ་ལོ་ལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་བདག་མེད་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་ནས་སྲིག་པ་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྤྱད་པས། སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་གཡེངས་ཆེན་
 པོར་ལྷུང་བ་དེ་དག་གི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་བ་བརྒྱུག་པའི་སྲིད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པ་སྟེ་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གདུལ་བྱ་
 གང་དག་དགེ་སྲིག་གི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱབས་ལ་བ་སྟེ་
 ཡོངས་སྤོད་པ་པོ་དང་། བཅོངས་ཐར་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་རང་སྐྱུ་སྐབ་པའི་བདག་
 ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་སྐྱུམ་པའི་བདག་ལྟ་བུ་བརྒྱུག་པའི་སྲིད་དུ། དེ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། འཕགས་པ་གྲགས་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། ༤༠༡༡༧།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། ༤༠༡༡༧། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་གམིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་
 ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྟན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །གཤམ་ན་པ་ལ་ནད་དུ་བར་གཞིར་འཕྲོད་པ་བཞིན་
 འདུག །དཔལ་མ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་གདང་མ་སྟན།
 3 གཤམ་ན་པ་ལ་འཕྲོད། ༡༧༤་བ་༤་འཕྲོས། ༤༧༧་པ་འཕྲོས།

འདྲའི་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གདུལ་བྱ་གང་དག་དགོ་ཅ་སྟེན་
པ། སྲིད་པའི་ཚུ་མོ་ལས་བཀལ་བྱས་པ། དོན་དམ་པའི་གཏམ་གྱི་སྒྲིབ་དུ་གྱུར་པ་དེ་
རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་དུ། བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་བདེན་པར་
མེད་ཅེས་བསྟན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།¹ ཡང་ན་འདི་ནི་དོན་གཞན་ཏེ། དེ་ཁོ་
ན་མཐོང་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རང་གི་རྟོག་གའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། བདག་མེད་ན་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྐྱབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་
བཏགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློ་བྱོམ་རྣམ་པར་རྫོངས་པ་མེད་པ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་
ལུང་བར་² བྱེད་པ་ལས་དང་འགོ་བ་སློག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་དག་གིས་བདག་མེད་དོ་
ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་
པའི་མཐུན་པ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འགོ་བ་ལ་མན་
གདགས་པར་བཞེད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བསམ་ཏེ། དེ་
མའི་ལམ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གང་ཡང་མིན་པ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྲུང་ལ།
འདི་མེད་ན་འདི་མི་འབྲུང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ཡང་རྒྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སུ་སྟོགས་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས།
རྒྱང་བ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དེ་མཚན་གྱི་སངས་རྒྱས་བསྟུངས། བུ་སྒྲིབ་ལྷོ་ལྷོ། ༢༠༡༥།
2 ལ། ༢༥། བ་༥ འཛིག་རྟེན་ལུང་བར་བྱེད། དཔལ་མ་གཞན་གཉིས་ག་དང་མཚུངས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། བུ་སྒྲིབ་ལྷོ་ལྷོ། ༢༠༡༥
༡༡། འཛིག་རྟེན་ལུང་བར་བྱེད་པ།

བཤད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། བྱི་རོལ་བ་རང་གི་རྟོག་
 བཤེད་རྩེས་སྲུ་འབྲང་བའི་སྲུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་སྟེན་ལས། བདག་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་
 བཏགས་པ་སྟེ་འདོད་དོ། །དེའི་རྩེས་སྲུ་སྟོ་གོས་རྣམ་པར་མོངས་པའི་མེད་པ་བ་རྒྱང་
 འཕེན་པ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་
 བཏགས་པ་སྟེ་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
 གུའི་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་བརྟེན་པ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འགོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་ནས་བདག་དང་བདག་མེད་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡང་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དབྱུ་མའི་ལམ་བདག་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ། འདི་ཡོད་ན་འདི་
 འབྲུང་ལ། འདི་མེད་ན་འདི་མི་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྲུང་ལ། འདི་མེད་ན་འདི་མི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། བདེན་པས་སྟོང་པ་མིན་
 པའི་ཚོས་འདི་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་དགོས་
 བཤད། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདེན་པས་མི་སྟོང་
 པའི་ཚོས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོར་ན་བདག་དང་

༡ གཤམ་ན་ལ་ཉེ། ༡༩༩༧་བ་ལ་བསྟན་ཏེ། ༡༩༩༩་༡༡་བསྟན་ཏེ། །

བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་ལུགས་འདི་ལ་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུ་ཐེབས་ཀྱིས། དེ་ལྟ་
 མིན་པར་ཚིག་འདི་ཅམ་ལ་ཡང་འབྲུ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཐེབས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས།¹ གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་
 འབྲུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྲུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །གཞན་ཡང་། བྱུ་བྲ་ལི་ཏ་ལས།² སྐྱས་པ་དེ་ལྟར་
 བདག་དང་བདག་གི་མེད་ན་རྗེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
 དང་དེར་བདག་བསྟན་པ་མཛད། བཤད་པ། བདག་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་
 མི་སྐྱ་སྟེ། ཞེས་ཅ་ཤེའི་ལུང་བྲངས་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་ཚིག་
 གསལ་དུ་ཡང་བདག་ཡོད་པར་མང་དུ་བཤད་འདུག་པ་ལ། ཟུང་གིས་གོང་འོག་ཀྱང་
 ཏུ་བདག་མེད་ཅེས་ཡང་ཡང་སྐྱས་འདུག་པ་འདི། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་དང་རྒྱབ་འགུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་
 འཆད་པ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས།³ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས།
 བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་
 འབྲུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགུལ་མེད་ཅེས་ཀྱང་
 བསྟན། །འདིས་⁴ དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ན་གང་དག་ལྟ་བུ་དན་པའི་རབ་རིབ་

1 བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། 1996
 2 བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཙ། སངས་རྒྱས་བསྐྱབས། བྱད་རྟ་བུ་ལེ་ཏེ། 1996
 3 བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། 2007
 4 ཀ། 1996-6 འདིས་དགོངས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་གཞན་གཉིས་ག་དང་མཚུངས། བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། 2007

གྱི་ཡིང་ཐོག་འབྲུག་པོས་སློང་མིག་མ་ལུས་པར་བཀའ་པས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལྷ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་ཀྱང། མ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཐ་སྙད་
 གྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་བཞིན་དུ། ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་ལྟར་ལེན་པ། ཅ་དང་ཚན་དང་པལས་དང་། ཚུ་
 དང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྗེས་གྱི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་སློན་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཞིང་།
 རྩོས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩུས་པའི་བྱུང་བར་དང་ལྡན་པའི་ཆང་དམིགས་
 པ་ལྟར། རྩོ་རྩུང་རྩུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སློན་པ་ཅམ་ལས་
 བྱུང་བ་ཉིད་སློབ་པ་སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་ཞུགས་པ།
 འཛིག་རྟེན་འདི་ཡང་མེད། ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་
 བུའི་རྣམ་པར་སློན་པ་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་རྗེས་ཏེ་སླེ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་བདག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ། དེ་ལ་སྐྱུར་
 པ་བཏབ་པས་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་འབགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་བོ་ལ་
 གྱི་བྱུང་བར་འཕེན་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སློབ་པ་ལ། ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མི་དགེ་བའི་
 ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཡང་ས་ཆེན་
 པོར་ལྷུང་བ་ལ་མངོན་དུ་སློབ་པས་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་དེ་
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། གཤུལ་བྱ་དམན་པ་དང་འབྲིང་པོ་དང་མཚོག་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་
 བཞེད་པས། གཤུལ་བྱ་དམན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ལས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བྱིད། སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་སྟོན་པ་བརྒྱུད་མི་བཞེ་སྟོང་

༡༥ འདིར་དགོངས་པ་ནི།

གི་དབྱེ་བས་མ་དང་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་བཤིག་ལ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་
ག་ཤེགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེལ་བར་སྤྲོགས་དམ་བཅས་པ་
སྐྱེལ་བ་ལྟར་མཛད་པ། ཐབས་དང་མཁའ་འདོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། འགྲོ་
བ་དུ་མའི་དཔེ་རྒྱ་མི་མངའ་བའི་གཉེན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་མ་ལུས་པར་གསོ་བར་
མཛད་པ། སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཞེས་ཏུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་
བཏགས་ཀྱི་ཅིང་སྤོམ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །

རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་འཐད་པ་ནི། རྲེད་པ་པོ་དང་ལས་བཟག་པ་དང་།
རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་མིན། ཞེས་བྱ་བ་དེ་དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་དགག་པའི་སྤྱིར་འདིར་ཡང་འབད་བ་མི་བྱའོ། །གང་དག་དགོ་བའི་ལས་རྲེད་
ཅིང་མི་དགོ་བ་ལས་ལོག་པ། བདག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་མཁའ་གསལ་བ་བྱ་སྟེ་དབྱེ་བའི་
ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བཏོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་སྤྱིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་
ཏུ་འདས་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྲིར་ཞེ་བར་འགྲོ་བར་མི་རུས་པ་གཏུལ་
བྱ་བར་མ་དེ་ཉིད་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྣོད་པར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ནི། སངས་
རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་དག་སྤོན་གོམས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐབ་མའི་ཚོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་
རྗེས་སུ་འགྲེལ་བའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ། སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། ལུབ་པའི་དབང་པོའི་

༡ ག༥༩་བ་༥་དེ་ནི་ད། དཔར་མ་གཞན་གཉིས་ག་དང་མཚུངས། དབྱེ་བ་ཆོག་གསལ། ༣༤༣་ཕ་༩་དེ་དག།

གསུངས་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་མོ་ན་ཉིད་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གཏིང་དཔོག་པར་བྱས་པ།
གདུལ་བྱ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱད་པར་ངེས་པར་
བཟུང་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་
ཡུང་བསྟན་ཏེ། རི་ལྷར་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་གཉེན་
པོར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པར་ལྷ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྷར་ན་བདག་
འགའ་ཡང་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། འོད་སྤངས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་
གོ། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་པའོ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཉེན་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་
པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤངས། འདི་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཚོས་
རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་ལས་ཡུང་།¹ དེ་ལྷར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་རི་
བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྷ་བ་ནི། །དེ་སྤྱིར་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོས་
བརྗོད། །མཐོང་དང་ཐོས་སོགས་སྤྱབ་པ་ཡིས། །བདེན་མིན་རྩུན་པ་མིན་པར་
གསུངས། །ཕྱོགས་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགྱུར་བས། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྷར་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་དང་། བར་
མ་དང་མཚོག་གི་བསམ་པ་ཐ་དང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་དགག་པའི་སློ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༦། སྐྱེས་རབས་ཤེ། །མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༡༤༡་ཉ་༥།

འཇུག་པ་དེའི་སྤྱིར། དབྱ་མ་པ་རྣམས་ལ་ལུང་གི་གཞོན་པ་མེད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་འབགས་པ་ལྟས།¹ བསོད་ནམས་མེན་པ་དང་ཐོར་
བརློག་ཁང་དུ་བདག་ཉི་བརློག་པ་དང་། སྤྱིས་ནི་ལྷ་ཞིག་ཀྱང་བརློག་པ། ཁང་གིས་
ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་
ཀྱང་།² བརློག་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། ཡི་གེའི་སྤྱི་མོ་སློབ་པ་འཇུག་ལྟར། དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། རྗེ་ཙམ་བཟོད་པའི་ཚོས་སློན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤྱིག་པ་
ལས། རྣམ་པར་བརློག་སྤྱིར་ཚོས་སློན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། ཁ་
ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། ཟབ་མོ་ཁུ་འབྲིག་ཅན་
འཇིག་³ ལ། སློང་ཉིད་སློང་རྗེའི་སློང་པོ་ཅན། འབྲང་ལུབ་བསྐྱུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། ཞེས་པ་འདི་གསུངས།

འདི་དག་གི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས། བྱང་དང་སྤྱི་རོལ་ཉིད་དག་
ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྐྱམ་ཟད་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འབགས་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཟད་
པ་ན་སྤྱི་བ་ཟད། ཁྱེད་ཀྱི་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རོལ་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་མ་དམིགས་པས་འཇིག་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་ཟད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན། མངོ་ལས།
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། ཁ་ཞུན་ནི་སྤྱི་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་
ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། མཁས་པས་མངོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་།
གནག་དང་དཀར་བའི་ལས་ནི་འཇིག་མི་འགྱུར། བདག་གིས་བྱས་པ་སྤོང་བར་

1 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༥ ། དབྱ་མ་ཚོ། འབགས་པ་ལྟ། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་ལ། ༥༠༧་ཅ
2 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སྤྱིར་བས་གཞི། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་གཞི་རིན་ཆེན་མེད་ལ། 335་ཀྱ
3 རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་དེའི་དར་རྟེན་ལས། འཇིགས། ཞེས་གསལ།

འགྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་རྗེ་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་
 བ་ལ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྲུང་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 གང་དག་འདི་ག་རྟེན་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་འདི་ག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་
 འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་འདིར་སྐྱེད་པའི་དཀར་ནག་གི་ལས་ལས་པ་
 རོལ་ཏུ་བདེ་སྐྱབས་འགྲུང་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་སྤྲིག་པ་ལ་
 འདྲེམ་མེད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་འབྲས་ཀྱི་དེས་པ་བསྐྱེད་ནས་མི་དགོ་བ་ལས་
 བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་ཅིག་ཏུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་
 བཏགས་པར་གྲུང་བ་སྟེ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདྲིན་པའི་ཡུལ་སྟུན་
 མ་གྲུང་པར། ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་
 སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གང་དག་དགོ་བ་བྱེད་ཅིང་མི་དགོ་བ་ལས་སྐྱོག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 དམ་པོས་བཅིངས་པ་བྱ་སྔད་བྱ་གིན་ཏུ་རིང་པོས་བརྟོན་པ་ལྟར། གིན་ཏུ་རིང་བར་
 ཕྱིན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྲིམ་དུ་འགྲོ་མི་རུས་པའི་
 གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག་འདི་ག་ལྟ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱང་འདས་ལ་འདུན་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་
 དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྲུང་ཏོ། །གང་དག་སྟོན་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཟབ་
 མོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་ས་པོན་སྤྲིན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གཉིང་
 དཔོག་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་མཚོག་ལ་ནི། བདག་འགའ་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་
 ཡང་དག་པའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་འོད་སྐྱངས་
 ཀྱིས་ཞུས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ཡུང་གཉིས་བྲངས་ལ།

དེ་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བར།¹ དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པར། །ཡང་དག་
 ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །ཅེས་དང་། རྩོགས་ལས་མི་མ་སྤུན་རྩོགས་འགྲུང་
 བས། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བདག་
 དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང། དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཡང་དག་པར་
 དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། མ་སྤུན་རྩོགས་བདག་མེད་དང་། དེའི་མི་མ་སྤུན་རྩོགས་
 བདག་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །བཤད་ཚུལ་དང་པོ་འདི་
 བྱི་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་རྫོག་ །ཅེས་སོགས་དང་། རིན་
 ཆེན་འབྲེང་བར། བརྒྱ་སྟོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་དང་མ་སྤུན་ལ། དེ་ཡང་
 བཞི་བརྒྱ་པའི་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྡར་བཤད་པ་རྣམས་དང་མ་སྤུན་ཞིང་།
 རྟེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དཔལ་ལྡན་རྣམས་བཤད་ཚུལ་ནི། དེའི་འགྲེལ་པར།² ཕྱི་
 རྣམས་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 དག་ལ་ཆགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 བརྫོག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྫོང་དང་ལྡན་པ་འདི་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
 ལྷ་ངན་ལས་འདའ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་འདིའི་སྟོན་པ་གང་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་རྫོག་
 པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཁའ་པ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །ནད་ཕྱིར་བཙོས་པའི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནད་ཕྱིར་བཙོས་པ་
 དག་བྱ་བ་ལ་སྐྱུ་མ་ཚོས་ལ་སོགས་པ་དག་བྱས་དང་། བྱ་བ་དང་འགལ་བ་སྟོད་པའི་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྩེས་རབས་གཉི། མཐོན་པོ་སྐྱ་སྐྱལ། རིན་ཆེན་མེད་པ། ༡༤༧་༡༤༧།
 2 བསྟན་འགྲུང་བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་རྣམ་བཤགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། 126་2་
 21།

སློན་དུ་མི་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཡང་རི་ལྷར་ལེན་པ་མེད་
བ་ཉིད་འདི་འཛོལ་ཅེ་ན། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཛོང་བ་
ལས་སོ། །ཞེས་ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིང་།

ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།¹ ཡང་ན་འདིའི་
དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འདིག་པའི་རང་ཅན་རྣམས་ལ་ལས་
དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བལྟས་ནས། གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྲུར་ཅིང་། འཐད་པས་འཁོར་བ་སོ་བདག་མ་མཐོང་ཞིང་
འདིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་གིས། རི་ཅམ་དབང་པོའི་སྲོད་ལུལ་བ། །སྐྱེས་བུ་དེ་
ཅམ་ཉིད་དུ་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྣ་བ། །དེ་དག་སྐྱང་ཀའི་རྗེས་དང་
འབྲ། །ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པས། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྲུང་ལ། རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ཤང་དག་ལ་རབ་རིབ་མེད་པ་དག་པ་ལྟར་དངོས་སོ་
བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་བཏགས་པ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་སོ་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཟེགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཅེས་བུ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་འབྲེལ་བ་སྣ་མ་གཉིས་དང་འཆད་ཚུལ་གཅིག་པས། དང་སོ་ནི།
གྲངས་ཅན་པས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པའི་རང་ཅན་རྣམས་ལ་ལས་དང་
འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བལྟས་ནས། བདག་རྟོག་པ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བཏགས་

1 བསྟན་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༦༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བ་གསལ་བ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། 319-320

རབ་སྒྲོན་མེད། འོན་དམ་པར་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་
 པ་མཛད་པས། ཞེས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བསྐྱོམ་པའི་ཚེ། བདག་དང་བདག་
 མེད་ཐམས་ཅད་འོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཞེས་བཤད། ཚིག་གསལ་དུ་
 རིན་ཚེན་འབྲེང་བ་བྲངས་ནས་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
 མེད་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཞེས་བཤད། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཞེས་བཤད་འདུག་པ། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་སྐྱ་
 གཞུང་དང་འགྲེལ་པ་བྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་སོར་བཞག་ནས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་རྗེ་ལྷ་ར་
 བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་འདའ་བར་མི་རུས་པས། ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཉལ་བཤད་པ་
 ལྟར།¹ ལན་གྱིས་རྒློག་པར་མི་རུས་ན། །དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་དམ་པའི་ལུགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྷ་ར་མཛད་ན་མི་ལེགས་སམ། གཞན་ཡང་། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། །ཡུམ་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་འོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་པར་ཐལ།
 འཁོར་ལོ་བར་པར་འོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཡུམ་རྒྱས་
 འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དངོས་འགལ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞི་མེད་པར་འགྲུང་རོ། །

གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་
 ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཡིད་ལ་གང་བྲན་གྱིས་པ་སྟེ། འོན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དུ་
 །ཁས་ལེན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་

1 བེས་པོའི་ལུལ་བཞག་ །172། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིག་གཉེས། ༩༥༥

དེའི་སྐྱེད་ལ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱེ་བྲག་སྐྱེད་པ་ཡང་མེད། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་མེད།
སེམས་ཚམ་པ་ཡང་མེད། དབུ་མ་པ་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེད་པ་དང་པོ་སྐྱེད་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱེད་པས་བྱམ་པ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་ཏུ་མེད་པར་འདོད་
པའི་སྐྱེད་ཏེ། མདོད་ལས།^༡ གང་ལ་བཙམ་དང་སློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སློ་མི་
འཇུག་པ། །བུམ་ཚུ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་རྫོང་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྐྱེད་ཏེ། རྟགས་གཉིས་པ་སྐྱེད་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་སྐྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀུན་
རྫོང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེད་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་མདོ་སྡེ་
པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ།^༢ གཞན་ནི་ཀུན་རྫོང་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྐྱིད་
མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྐྱེད་ཏེ། རྟགས་གསུམ་པ་སྐྱེད་སྟེ། སེམས་ཚམ་
པས་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་འདོད་ཀྱང་བདེན་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་
སྐྱེད་ཏེ། རྟགས་བཞི་པ་སྐྱེད་སྟེ། བདེན་སྐྱེད་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་མེད་པའི་སྐྱེད་

གཞན་ཡང་། བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤོགས་ལ་རྩ་ཤར་སྤྱོད་པ་འཇུག་ཡང་ལྷ་བ་མ་
འཇུག། དེ་སྐྱེད་རྩ་ཤར་གི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་འདི་ཀ་སློམ་
རྒྱུའི་ལྷ་བ་མ་རྣོར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མང་ཏུ་སྒྲུང་མོད། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བརྟན་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་ཚོམ་པའི་ཚིག་དན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་པའི་ཚོས་རྒྱལ་
བྱིསོང་སྟེ་བཙན་གྱིས། འདི་ཡུལ་འདིར་ལྷ་བ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གྱིས། རྩ་ཤར་གི་
ལྷ་བ་འདྲིན་པ་བྱུང་ན་ཆད་པས་གཙོད་དོ་ཞེས་བཀའ་བྲིམས་བཙན་པ་ཡང་མ་སོས་
པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་རྩ་ཤར་བཀའ་བཤེས་པ་ཡང་། སྤྱོད་

༡ བརྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༥། མདོན་པ་ཀུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོད་ཅ་བ། ༩༣།༥།
༢ བརྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༢། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་བྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཅ་བ། ༥༥༦-༥༥༧།

སྤྱོད་གསལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་འགོག་པར་མ་ཟད། ལྷ་པའི་འདོད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཀག་གཤིས་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་ཤིང་གིས་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
 རབ་དབྱུང་སློམ་དུ་གསུངས་པ་མཐོང་ནས་འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་
 རྟོག་པས་འདི་ལ་བཞུགས་སློབ་དཔོན་ཀལ་ལ་ལྷོ་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།¹ གལ་
 ཉེ་ཚེས་ལ་བཏག་མེད་སོ་སོར་རྟོག། སོ་སོར་དེ་བཏགས་གལ་ཉེ་སློམ་བཞི། དེ་ནི་
 ལྷ་པོ་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འཇུག། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་མདོ་མང་པོ་བྲངས་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་
 ལུགས་སློམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེ་འགོག་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་པོར་
 སློམ་རིམ་གསུམ་བཤམས།² གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི།
 འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་
 མོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བ་སྐྱུང་པར་ཡང་མི་བྱེད། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་སྤྱོད་དུ་སེམས་
 ཤིང་། ཞེས་རྩ་ཤིང་གི་འདོད་པ་བཟོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན་དེ་ཉིད་ལས།³ དེ་སྐྱོད་
 གང་སྤྱོད་པ་དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ཅོ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཙམ་བཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་
 འགྱུར་རོ། །འདི་ལྷ་པོ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་ནི་ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཙམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ དུ་མ་གཏི། སློབ་དཔོན་ཀལ་ལ་ལྷོ་ལ། སློམ་རིམ་བར་པ། 196-21
 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ དུ་མ་གཏི། སློབ་དཔོན་ཀལ་ལ་ལྷོ་ལ། སློམ་རིམ་གསུམ་པ། 197-1
 3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ དུ་མ་གཏི། སློབ་དཔོན་ཀལ་ལ་ལྷོ་ལ། སློམ་རིམ་མཐའ་པ། 197-10

ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ས་ན་རྩ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར། འདིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྐད་ས་བར་འགྲུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྒྲིམ་
ན་ནི་ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐད་ས་བར་འགྲུར་
རོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུང་བར་
མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བྱིན་པར་སྐད་ས་
བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །

དེ་སྐད་འབགས་པ་ག་ཡ་གོ་དི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ། །འབགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསྟན་པ་
ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ།¹ ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་སྤོང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཆེན་པོར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ།
ཐོས་པ་ཉུང་བ། བདག་གི་ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་བ། སྦྱེ་བོ་མཁས་པ་ལ་བསྟེན་པར་མ་
བྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ། བདག་སྤུང་བར་
བྱས་པས་གཞན་ཡང་སྤུང་བར་བྱེད་པ། དེགས་² བ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་དུག་
གིས་བཏབ་པའི་ཚིག་ནི་མཁས་པ་བདག་ལ་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ཐས་དུག་ཅན་
བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཏུ་འདང་དང་བྱེད་གཉིས་ལྟ་བུའི་

1 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 361 དཀོན་བཞེགས་ཀ། ལྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྟོན་པའི་མདོ།
362་པ།
2 ག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཏེ། 19706་བ་ཏེ་ཐེག་པ། 19706་ཏེ་ཐེག་པ།

སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས་བདག་སྤྱང་གཞན་སྤྱང་གི་ལྟ་བུ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་གཟེགས་ཨེ་བྱུང།

མདོར་ན་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་པ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་ལྟས་¹ ལ་སྤྱིན་ཆད་ལམ་ལོར་བ་
ལ་སྒྲོག་ཤེས་བྱས་ན་མི་ལེགས་སམ། འོན་མདོ་ལས་མ་མཐོང་བཞི་མཐོང་བ་དམ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུ་ལྟ་བའི་མཚོག་ཡིན་
བ་སོགས་ཁྲེད་ཀྱིས་འགོག་རིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ལ་རྩི་བ་ལྟག་བསམ་
རབ་དཀར་ལས། ¹ འོན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་མི་སྒྲོམ་བ་དེ་ཀ་སྒྲོམ་པའི་
མཚོག་ཡིན། གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བའི་མཚོག་ཡིན། གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་བ་དེ་
ཀ་སྤྱོད་པའི་མཚོག་ཡིན་སྟུང་ན་ནི། དེ་འདྲ་སྤྱོད་བ་དེ་ཉམས་ཉོགས་བཟང་བཟང་འདྲ་བ་
ཞིག་འདུག་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་ཁྲེལ་བའི་བཀའ་བཀྲོན་མཛད་ནས། འོན་ཅི་
ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ཀ་མཐོང་བའི་མཚོག་དང་། གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུ་དེ་ཀ་ལྟ་བའི་
མཚོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསུང་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འིན་ཏུ་ཟབ་
པར་ཡོད་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་ན་སྤར་གྱི་ཅིང་པོ་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་
གྱི། བ་སྒྲུ་མ་མཁས་པའི་མན་ངག་ཁྱུངས་མ་ཁོ་བོས་འབོགས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཞིག་
དུས་ལ་མ་གནང་བས། ཞེས་གསུངས་ནས་སྐབས་འདིར་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ།
འོན་ཀྱང་རྩི་བའི་གསུང་རབ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་བོས་རྩུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེའི་དོན་ནི། སྤྱང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མདོན་སྤྱོད་ཏུ་གཟེགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གི་གཟེགས་དོར། སྤྱང་སོགས་མེད་པའམ་སྤྱང་སོགས་མ་མཐོང་བ་དེ་

1 ག་ཧཱུ་ན་མ་སྒྲོམ། ཏུ་ཧཱུ་བ་མ་སྒྲོམ། ད་ལཱ་མ་སྒྲོམ།
2 སྤྱི་ལས་པར་ས། གསུང་འདུམ་ཁ། རྩི་ཚོང་ཁ་ག། རྩི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར། 111ལ།

ཀླུ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འདྲི་བཞུགས་པའི་
 དོན་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ན། རིགས་¹པ་འདི་ལ་ལན་ཐོབ་
 ཅིག །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པའི་ཆེ་བ་མེད་པར་
 སྒྲོམ་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་ལ་
 ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྲལ་དེ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་
 བ། མདོ་སྐྱེད་པ་ལས།² གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་
 ཚོས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤེག་ན་རྩལ་ཚམ་མི་དམིགས་ཆོ། །འདི་གཉིས་དག་ན་
 ཤེས་རབ་པ་འོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་དབྱུང་བའི་ཆེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མདོ་རྟོགས་
 རྒྱན་དང་། རྒྱན་ལྡན་རྣམས་སུ། འདི་ལ་གསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་
 ཟུང་བཅད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་པས་ལམ་གྱི་དབྱུང་བ་དེ་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་འདུག་པ།
 འཕགས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་དང་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་གསུང་ཐམས་ཅད་དོན་གསལ་
 བཞེས་ཏེ། གངས་རིའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་ངན་སྐྱེས་གྱིས་ཉིན་
 མཚན་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཁྲིད་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་མ་སྒོས་བཏང་བ་ཞིག་གོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་ཡང་དགག་པ་ནི། དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསལ་བར་བསྟན་བ་

1 ལ་ ༡༠༥་བ་མ་འཇུག་། ༡༡་ལྷ་ས་ལྷ་ས་། ༡༢་ལྷ་ས་། ༡༣་ལྷ་ས་།
 2 ལ་ ༡༠༥་བ་མ་འཇུག་། ༡༡་ལྷ་ས་ལྷ་ས་། ༡༢་ལྷ་ས་། ༡༣་ལྷ་ས་།

ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས།^༡ ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་དང་།^༢ གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྲ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དེ་
 བཏགས་ཞེས་དང་། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས།^༣ གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྤྱད་སྤྱང་བས། །དོན་
 གྱི་དེ་ནི་མེད་པར་མྲམ། །དེ་བཞིན་མེད་པ་སྤྱད་སྤྱང་བས། །ཡོད་པར་ཅི་ཡི་བྱིར་མི་
 མྲམ། །ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས།^༤
 འཛིག་ཉེན་གྲངས་ཅན་ལུག་སྤྱག་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག་ཡོད་མེད་
 འདས་པར་སྐྱ་བ་དེས། །ཞེས་དངོས་སྐྱ་བ་གཞིར་བཅས་ལ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་
 བ་བཀག་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 སྐྱ་བའི་རང་ལུགས་ནི། དེ་ཉིད་ལས།^༥ དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་
 བ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་པ། །ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་
 ཞེས་བྲ། །ཞེས་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
 པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས།^༦ རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དགག་པ་བྱས་
 པར་ཟད་གྱི། དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འཛིག་ཉེན་གདགས་པ་
 ལས། །འདིར་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་མ་^༧ ཡིན། །ནག་པོ་
 མིན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་

༡ བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧ །ཤེས་རབ་སྐྱ་ཚོགས་ཀ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྤྱད་པ། ༥༡༡
 ༢ བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧ །ཤེས་རབ་སྐྱ་ཚོགས་ཀ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྤྱད་པ། ༥༡
 ༣ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྒྱུས་རབས་ལེ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་མེད་པ། ༣༤༣༡༥
 ༤ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྒྱུས་རབས་ལེ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་མེད་པ། ༣༤༣༡༥
 ༥ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྒྱུས་རབས་ལེ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་མེད་པ། ༣༤༣༡༧
 ༦ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༢། དབུ་མ་ཚ། །ལེགས་ལྡན་འབྲིང། །ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ། ༡༠༣༤༡༧
 ༧ ག༡༠༦་བ༡་མ་ཡིན། ཏ༡༠༤་ན་༣་མ་ཡིན། ད༤༤༣་ལ་མ་ཡིན།

འབྲུང་བ་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས།¹ ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་བར་འབྲུང་བའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་གྱེད་པར་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དངོས་བོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྐྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས།² ཁོ་
བོ་ཙག་ནི་འདི་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་
དང་མེད་པར་བཏགས་པ་འགོག་སྟེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབྱ་མའི་ལམ་སྐྱབ་
བར་འདོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་བྱས་འདུག་པ་འདི་ནི།
ལུང་དོན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྒྱང་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོས་ལུང་དོན་རྣམས་རིམ་
བ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་མདོ་སྐད་པའི་དོན་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་བདེན་བར་དམིགས་པ་དེ་ནི་
དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་
ལུགས་ཡིན་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་པ་ལ་བལྟོས་ནས་མེད་ཅེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིས་བསལ་བཏགས་ཞེས་པ་ཡང་། དེ་སྤྱིས་བསལ་བཏགས་པ་
ལྟར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་། སྤྱིས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བར་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་
པའི་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་
ཡང་མེད་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཡོད་
མིན་མེད་མིན་ལ་གཞོན་གྱེད་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་གྱེད་མིན་ནོ། །

རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ལུང་སྐད་མའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་ལེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་

1 བསྐྱར་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༤། དབྱ་མ་ཇ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། 2005
2 བསྐྱར་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 60། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབྱ་མ་ཚིག་གསལ། 3222

ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན། འོན་ཏེ་ཀྱི་ལྷགས་
ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོ་བ་ཁྱེད་
མེད་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་།
དེ་མགོ་¹མཚུངས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་རྟེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འོ་
ན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོ་བ་ཡོད་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་
སྟུན་སྦྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ལུང་ལྷི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་
བསྟན་པ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེང་བའི་ལམ་གྱི་
དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
གསུང་རབ་ཁོ་ནའི་ཁྱེད་ཚོས་སྟུན་མོང་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་བྱ་རིགས་
ཉེ། འདི་ལས་གཞན་ལ་སྟུན་མོང་མིན་པའི་ཚོས་སྟོོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའི་དོན་ཤེས་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚོ་རང་སྟེ་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་
རྣམས་སྟེ་ཡོད་པར་སྐྱོ་བ་ཁ་ཅིག་དང་། དྲང་སྟོང་མེད་སྐྱེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཅ་
ལྷུང་གྲངས་དེས་པར་སྐྱོ་བའི་རྩེས་སྟེ་འབྲང་བའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། དབང་སྤྲུག་ཆེན་
པོའི་སྐྱེལ་པར་བཏགས་ནས་འུག་པ་པའི་སྟོོབ་མར་ཁས་ལེན་པས་འུག་སྤྲུག་པ་རིག་
པ་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་སྤྲུག་ཏུ་འདུས་པར་སྐྱོ་བ་

1 ག་ཤེས་པ་ན་མཚོ། 1970འུ་མ་ལོ། 17ལོ། 17ལོ། 17ལོ།

དང་། ལོ་ལོ་མཉམ་པ་ལྷན་པ་གཞུང་འཛིན་གཉེས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རྟག་དངོས་སུ་སྤྱོད་
 བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ཚོལ་པ་རྣམས་ལ། གལ་ཏེ་ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
 ལས་འདས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ལས་འདས་པ་རྟེན་འབྲུང་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་
 བལ་བ་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་མི་འོང་སྟེ། སྤྱི་ཚོལ་པ་རྣམས་རང་བཞིན་
 ཡོད་མེད་གྱི་དོན་ལ་སྐོང་ས་པའི་སྤྱི་བ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཡོད་མིན་
 མེད་མིན་གྱི་དོན་ཅམ་ངེས་ན་སུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་དེ། དེ་
 ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་ལ།¹ ཤེས་ལྷན་ཁྲེང་གི་ཚོས་
 ཀྱི་ཚུལ་ནི་གང་ཡིན། སྟོབ་མ་ལ་མན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའི་ཚེ། བདག་དང་
 འཛིག་རྟེན་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་ན། ཡོད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་བྱཏོ། །བདག་དང་འཛིག་
 རྟེན་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ན། ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྤྱོད་པར་བྱཏོ། །མེད་པ་མིན་ནམ་
 ཞེས་འདྲི་ན་མེད་པ་མིན་ཞེས་ལན་གདབ་པར་བྱཏོ། །ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཅི་ལོག་གི་
 ལན་སྟོན་པར་གཟེགས་པ་ན་སྟོང་སྟོང་པ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནང་ན་སྟོང་པའི་དོན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་གསལ་ལོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཏེ། ཞེས་འདུལ་
 བ་ལུང་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། ཁྲེང་ལྟར་ན་སུ་སྟེགས་དེ་རྣམས་གྱིས་མཐའ་
 བལ་ཆེན་མོའི་ལྷ་བ་ཞིག་སྤྱོད་འདུག་པས། སྟོང་སྟོང་པ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནང་ན་སྟོང་
 པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་འི་ལྷ་རིགས།
 འཛིག་རྟེན་གདགས་པའི་ལུང་དེའི་དོན་ནོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་ཅེས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་

1 བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྲེད། ༢༣༡།
 2 ལ། ༡༠༤། ༡༡། མེད་ཅེས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ༡༡༠༤། བ་ལ་མེད་ཅེས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ༡༡༠༤། མེད་ཅེས་པའི་ཚེ།

མེད་པ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་གྱི།
 མེད་དགག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདི་ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན་ནག་པོ་
 རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་
 མ་འཕངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།¹ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ལྟ་བ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་
 བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ཅན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལྟར་
 བཅོས་ནས་འདིག་ཏེན་རྒྱུང་འཕེན་པའི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་
 པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ནས། དེའི་ལན་སྒྲོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས།² འདི་ལྟར་ཁོ་བོས་ནི་
 རྒྱུ་མཚེད་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པ་སྒྲིམ་པ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དགག་པ་
 བྱས་པར་ཟད་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་སྒྲིམ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་
 ཤེས་བྱེད་དུ་འདིག་ཏེན་གདགས་པའི་ལྷུང་དེ་བྲངས་སོ། །

དེ་ཡང་སྤྱོད་པས་སྤྱི་དོན་ནི། ལྷོ་བ་དཔོན་འདུས་བཟང་ལ་སོགས་པ་ཁ་
 ཅིག་དུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་ལ།
 དེ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ན། གཉན་མེད་དུ་འགྱུར་བས།
 ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལན་གྱི་དོན་ནི།
 ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། ལེགས་ལྡན་བྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༡༠༣༩་༣།
 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། ལེགས་ལྡན་བྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༡༠༣༩་༡༧།

བྲལ་ཆེན་མོ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི་བྲན་བ་རྣལ་
 ཏུ་མི་གནས་པའི་གཏམ་སྟེ། །ཤེས་རབ་སློན་མེ་འབྲེལ་བ་ཤད་དང་བཅས་པར། མེད་
 པར་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་ཚིག་ཟུར་སྤྱིན་པར་སློམ་ནས་སྐབས་དེར་བསྟན་
 གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་གསལ་ལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བསྐྱལ་བར་བསམ་གྱང་
 ལན་ཐེབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྟོག་གཤམ་པའི་དོན་ཡང་། ས་ལ་སོགས་
 བ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན། ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ས་ལ་སོགས་བ་དོན་
 དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མེད་
 པའི་ས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་ནི།
 ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཏུ་མེད་པར་མི་སྐྱབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ཡོད་
 པར་བཏགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། གཞན་གྱིས་མེད་པར་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་
 མེད་པ་བསམ་ནས། མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མའི་ལམ་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱེད་
 ཏུ་དངས་ནས་ལ་ང་བའི་གནས་ལ་ངོ་ཚ་བ་མེད་པར་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་མ་སྒྲུ་བར་དྲན་པས་
 ཟུངས་མཛོད་ཅིག །

གཞན་ཡང་། བྱེད་ཐལ་རང་གཉིས་ལྟ་བ་མ་ཐུན་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ལྷགས་
 ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་འདུག་པ་ཉོན་ཅིག །འོ་ན་
 དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས།¹ བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དག་ནི།
 ཅིག་ཤོས་དགག་བ་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུངས། ༤༩། དབྱུ་མ་སྤང་སྟེ་སྟོན་པའི་ལྷགས་ལ་བྱེད་པའི་དབྱུ་མ་སྤང་བ། 1991.7.1

ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་གང་
 ཞེས། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་སྲིད་པའི་བྱིད། ཉགས་
 དང་པོ་དངོས་འགལ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞི་ཚོས་ཅན་ཚད་གྲུབ་གཅིག་
 གི་སྤྱང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་གཅིག་སྲིད་པའི་བྱིད། འཁོར་གསུམ།
 མ་ཁྲབ་ན། གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་དེ་གང་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་དཔལ་ལྡན་
 ཚོས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་གི་
 སྤྱང་དུ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས། རྗེས་སུ་དཔལ་པའི་
 ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོ་ལ་མི་འགྲུབ་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
 གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཤད་པ་བཞིན་འོ། །

ཁྱེད་རང་གི་ཚོས་རྗེ་གཡལ་པས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་
 དེས་ཉེ། ཚད་མ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིད། ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་མ་ཐོས་སམ། གཡལ་ཉེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མིན་མེད་མིན་མི་འདོད་
 བ། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས།¹ ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་
 མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དེ་
 ཉིད་དཔུ་མ་པ་ཡིས་རིག། ཅེས་གསུངས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད།
 གཉིས་ཀ་ཡང་བདེན་པར་མེད། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད། ཅེས་པའི་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། རྗེས་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ། ཡེ་ཤེས་སྤྱང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས། ༤༤༣༡༥།

དོན་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་འོན་མེད་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 དེ་ཀྱང་བཏགས་ཡིན་ནམ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཟག་སྲིད་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེས་
 པའི་བྱི་བ་དང་། ཡང་ཡོད་པ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་སྐྱེས་པའི་ཚོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 སོགས་བྱེད་གཞིར་གཟུང་བ་ཡིན་ནམ། བྱེད་ཚོས་སྲིད་གཟུང་བ་ཡིན། དང་སོ་ལྟར་ན་
 བྱེད་གཞི་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་སོའི་སྐྱེད་དུ་འགོག་རྒྱུའི་མཐའ་བཞི་སོ་དེ་གང་ཡིན།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱེད་ཚོས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བཞི་སོ་དེ་གཞི་
 གང་གི་སྐྱེད་དུ་འགོག་པའི་བྱེད་གཞི་བྱེད་ལ་སྐྱོན་རྒྱུ་མེད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱོས་པ་
 གཙོད་པའི་ཚོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་དགག་པ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་། མེད་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་
 སྐྱེས་མེད་ཀྱང་། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད། ཅེས་སྐབས་འདིར་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། ཡོད་པ་མིན་པ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་སྲིད་ན། མེད་པ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་ཡང་
 སྲིད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ་མིན་ན་མེད་དགོས་པས་
 སོ། །བྱེད་ལ་འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་སྐྱེས་
 ཡོད་དམ་མེད། མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེད་རང་འདོད་པའི་མཐའ་བཞི་སྐྱོས་
 བྲལ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་རང་འདོད་པའི་
 སྐྱོས་བྲལ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མེད་པ་མིན་ལོ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན། མི་འཛིན་ན། དེས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་ལོ་སྐྱེས་དུ་ཡང་མི་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་གཞན་གཉིས་
 ལ་འང་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་

འཛིན་སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་བས། མྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་
སློབ་བྲལ་བསྐྱོམ་པ་མེན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་འདི་ལ་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་རྫོགས་
པར་ཚང་སྟེ་འདི་ལ་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་མ་ཚང་ན། དཀོན་ཅོག་བརྟེན་གསུམ་པ་ལས།^༡
འོད་སྤངས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་
སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་དབྱེ་མའི་ལམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཡང་
མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་མ་ཚང་པར་འགྱུར་བས། སངས་རྒྱུ་ལ་འཁྲུག་པ་མངའ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་དེ་དབྱེ་མའི་ལམ་མིན་པར་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སྤངས་བྲངས་པ་དང་། དབྱེ་མ་འཇུག་
པ་ལས།^༢ སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། །ཡོད་པའམ་འོན་
ཉེ་མེད་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྐྱེད་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་དང་
བྲལ་ཚུལ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་རྒྱུ་པར་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་^༣ ། མཐའ་བྲལ་གྱི་
ཚུལ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་ཡོད་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་
བྲལ་ཚུལ་དེས་པར་སྐྱོར་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟ་བུ་དོགས་པའི་གཞི་རྒྱུང་
བས་དགག་པར་སྐྱབ་བའི་བྱིད།

ད་ནི་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་། འཇུག་པ་སོགས་ལས་གསུངས་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩། དཀོན་བརྟེན་གསུམ་ཆ། མྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་གསུམ་པ། ༣༩༠༡།
༢ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབྱེ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཆོ་བ་འབྲས་པ། དབྱེ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༩།
༣ བ།༡༡༡བ་༡ཀྱིས། ༩༡༡༣ན་༡ཀྱིས། ༩༡༩༩ཀྱིས།

པའི་མཐའ་བཞི་སྐོར་གྱི་དོན་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁོ་བོས་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པ་ཡང་མིན། ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་མིན། ཞེས་པའི་ཚིག་ཅུ་
 ཞེས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
 མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མིན་ཞེས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་
 གཏན་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་^༡པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་མིན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐབས་
 འདིའི་ཡོད་མིན་ཞེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་འཇུག་འགྲེལ་དུ། དབྱ་མ་ལས་
 གྲང་།^༢ འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱུ་མ་ནི་ཅི་ཞེས་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་ཅ་ཤེད་
 ལུང་བྲངས་ནས་སྐབས་འདིའི་ཡོད་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིའི་མེད་པ་ཡང་གཏན་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མེད་ལའང་
 དེས་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས།^༣ བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་
 པར་བྱུང་པ་ལ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོང་བུའི་རྩ་ལྟར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐབས་འདིའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རོང་

༡ ག་༡༡༡་བ་༥་མིན་པ། ༡༡༣་ན་༥་མིན་པ། ༥་༥༠༥་༡༠་མེད་པ།
 ༢ བསྐྱེད་འགྲུང་དབེ་བསྐྱེད་པ། ༥་༥༡༡༡ དབྱ་མ་ཅི་ མགོན་པོ་སྐྱེས་པ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༣༤་༡༡༡
 ༣ བསྐྱེད་འགྲུང་དབེ་བསྐྱེད་པ། ༤༠༡ དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ༤༥༥་༡༡༡༡

བྱའི་རྩ་ལྟར་གཏན་མེད་ལ་བཤད་འདུག་ལ། འདིས་ཡོད་པ་མིན་ན་མེད་པས་ཁྲལ་ཅེས་
བསྟན་འདུག་གཤམ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་བསྟན་འདུག་མེག་སྤེལ་ལ་ལེགས་པར་སྟོས་
ཤིག །གཉིས་གཉིས་ལ་དེས་ཅི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
རྒྱས་མི་སྤྱེད་དེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་ལ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རྟེན་སྟེན་ནས། རིགས་¹་བ་མི་ཤེས་པ་ཁ་
ཅིག་གིས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན་ཞེས་
པའི་འབྲུ་བསྟོན་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན། འདི་ལ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོ་སྦྱོང་རྣམས་
འཚོགས་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །ཅེས་པའི་སྟོན་གཏན་ཡི་གེར་གྱིས་འདུག་ལ། ཁྲོད་ཀྱི་
དངོས་འགལ་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་ཤིང་སྟེ། ལྷ་ལྟར་ཏུ་འདུག་སྟེ། ལྷ་དེའི་དོན་ལ་འབྲུ་དེ་འདྲ་
བསྟན་པ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་སྤྱིའི་གསུང་རབ་ན་འདུག །རྗེས་འབྲང་སྤྱི་ཞིག་གིས་
སྟེ། ཁྲོད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག །འོ་ན་ལྷ་དེའི་དོན་རི་ལྷར་འཆད་ཅེ་ན། སྟོན་ཆད་གཞན་
ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་མོད། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་དང་བསྟན་ན་ཡོད་
མེད་གང་རུང་མིན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

མདོར་ན་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཏེ་བཤད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཡོད་མེད་གང་
རུང་མིན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་བྲངས་ཟེན་ལ།

1 ག་ཡེན་ལ་རིགས་ཀྱི་ཏེ་ཏེ་རྩ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ལ་རིགས་ཀྱི་

གཉིས་དང་བཅས་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།¹ གཉིས་ཀ་དང་བཅས་
 བ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་
 བ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤངས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་སྲིད་ན། ཡོད་
 པ་ཡང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་ལོ། །ཞེས་དེ་དག་བཀག་པས་རྩལ་ཟད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་
 མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་འདི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ། ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་
 ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
 ཞེས་པའི་ཚོས་སྐད་འདི་ནི་རྒྱན་པོ་རིག་པ་མི་ཤེས་པ་མང་བོས་གསུང་རབ་ལ་ལྟ་
 བརྒྱུག་ནས་ལྟ་བ་བཟང་བཟང་མོར་བྱས་པའི་རྒྱན་གཏམ་ཡིན་གྱི། མཁས་པ་རིག་
 གནས་དུ་མ་ལ་སྤྱངས་ཤིང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྱ་སྤྱུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ལམ་
 རྩོལ་འདིར་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལྷན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་སྤྱ་
 བོ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ལུགས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་
 གྱི་གཞུང་དུ་འདྲེན་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཀག་ཚུལ་བཤད་ན། དེ་ཉིད་
 ལས།² གང་གི་ཆེ་འདི་ཉིད་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ། ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་
 ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆེ་འདི་རྒྱུང་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་
 བར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་སྲིད་དམ་

1 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ལོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ལོ་༤༡༧།
 2 བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ལོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ལོ་༤༡༨།

མི་སྲིད། སྲིད་ན། རང་འགྲེལ་ལས།¹ ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། མི་སྲིད་ན། དེ་སྲིད་པར་ཐལ། བྱེད་
རང་རྣམས་འདོད་པའི་མཐའ་བྲལ་ཆེན་མོ་ཟེར་བའི་གཅིག་གས་པོ་ཆེ་དེ་ཡོད་པ་ཡང་
མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་དག་ལ་བྱེད་ཅག་ཡོད་མིན་མེད་
མིན་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བསམས་ཀྱང་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པའི་
ལན་ཐེབས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད།

གཞན་ཡང་། ལེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས།² དེ་ཞིག་གལ་
ཉེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ན། དེའི་ཆེ་
འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཉེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་འདི་ལོག་པར་བརྒྱུད་གྱུར་ན། །མི་
མཁས་རྣམས་ནི་ཚུད་ཀྱང་ཟ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བུའི། །མི་གཅང་དེར་ནི་བྱིང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་མི་
འདོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་སུ་བེན་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཉེ། དེའི་བྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་པར་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བར་འགྱུར་ཉེ། དེ་ལྟར་སྤངས་ན་ཚོས་ཀྱིས་འཕོངས་
པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་དེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་
ཆེན་སྲིད་བཤས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བརྒྱུད་ན། །ལྷན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་
ཅན། །སྟོང་བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་³ ཚུགས་

1 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། 63་37
2 བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལ། 366་6
3 ག་173 བ་3་སྤྱི་པོ་ཚུགས་ལ། 177་1 ར་3་སྤྱི་པོ་ཚུགས་ལ། 177་1 ལ་སྤྱི་པོ་ཚུགས་ལ། ཚིག་གསལ་ལ། སྤྱི་ཚུགས་

འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
མིན་མེད་མིན་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ལྷན་མཚོགས་
པས། དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡིན་པ་དང་།
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་མིན་པར་ཁས་ལྷངས་
ནས། དེ་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བསྟན་
བཅོས་བརྗེས་འདུག་པ་རྣམས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་འགྲུར་གཅིག་པོ་འདིའི་འོག་
ན་ཉལ་འདུག་གམ་མི་འདུག་ཁྱེད་རྗེས་འགྲུར་དང་བཅས་པ་མིག་ཤེ་ལ་ལྟོས་ཤིག །

ཡང་། ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་བཤད་པ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་
འདི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དང་འགག་པ། རིགས་པ་དང་འགག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་པའི་
ཡི་གེ་ཆེས་མང་བ་བརྗེས་འདུག་ནའང་། དོགས་པ་ཡོད་པ་ཆེར་མི་འདུག་པས།
ཁྱེད་གྱིས་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདི་དང་འདྲའོ་ཞེས་བརྗེས་ཚོར་པ་ཅམ་ཞིག་བཤད་
ན། དེ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་ལྟར་དང་འགག་ཚུལ་ལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་འགག་ཏེ། རྩ་ཤེ་
ལས། ། འགགས་ན་རྒྱུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་དང་། ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་
ན། །དངོས་མེད་གྲུབ་པར་མི་འགྲུར་པོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི། །དངོས་མེད་

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོ་གསུམ་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༠༤།
༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། དབུ་མ་ཚ། མགོན་པོ་ལྷན་པ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༤༡༠།
༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། དབུ་མ་ཚ། མགོན་པོ་ལྷན་པ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༤༡༥།

ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྤྲུལ་ཞེས་དང་། ཉེ་གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ལག་གསལ་ལྟམ་བུ་ན། རྒྱ་ལྷོ་ཀྱུ་ཏུ་འཕོ་
བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཉེ་ལག་གསལ་པ་ལག་གསལ་པར་མེ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉེ་ཟད་ལ་
འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉེ་ཟད་ལ་འཛིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།
“འཛིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྒྱུན་ལྷོ་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྤྲུལ་འདུག་པ། དེམ་པ་བཞིན་ཏུ་བཤད་ན།

ཁྱེད་ཀྱིས་ལུང་འགལ་དང་བོ་འདི་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་གོ་
བ་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ཡན་གྱིས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འཛུགས་པའི་དགག་པར་འདུག་པས་ཁྱེད་
རང་སྐྱེ་ཆགས་ལངས་པའི་གཏམ་དུ་སྤྲང་སྤྲེ། གཞུང་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་ས་ས་བོན་
འགལ་མ་ཐག་པ་སྤྲུ་གུའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་ས་ས་བོན་སྤྲུ་གུའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་འགལ་པར་ཁས་སྤངས་ནས། སྤྲུ་
གུའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་འདོད་པ་ལ། དཔལ་མགོན་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱིས། ས་བོན་ཚེས་ཅན།
སྤྲུ་གུའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སྤྲུ་གུའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་
འགལ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཉེ་སྤྲེ་འགྲམ་བུ་མ་
སྤྲེས་པར་ཡང་ས་བོན་འགལ་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་འགལ་ན་སྤྲེ་མེད་
པར་གྱུར་ན་སྤྲུ་གུའི་རྒྱུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ལ། ས་བོན་འགལ་པའི་རྒྱུ་ཡང་གང་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཚེ་མགོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ། རབ་ཤེས་རབ། ༢༡་༡༠
༢ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཚེ་མགོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ། རབ་ཤེས་རབ། ༡༢་༡༠
༣ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཚེ་མགོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ། རབ་ཤེས་རབ། ༣༠་༤༡
༤ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཚེ་མགོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ། རབ་ཤེས་རབ། ༣༠་༡༠
༥ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཚེ་མགོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ། རབ་ཤེས་རབ། ༣༡་༤༡
༦ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ཚེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སྤྲུགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། ༤་༢༠

ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འགགས་
ན་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱུས་པ།
མཁས་པ་གཞན་གྱི་འཕྲིན་ལས་མ་བཟོད་པར། །དོན་མེད་དགག་པའི་ཁུར་སོ་ཆེར་
གཟུང་ནས། །རང་གི་རང་མཚང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་འགའ། །གཞན་ལུགས་
འགོག་པའི་ངལ་བ་དོར་ན་ལེགས། །ཞེས་སྐྱུས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་དངོས་སོ་མ་གྲུབ་ན། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡང་། །ཞོན་
རེ། །ཁྱོད་གྱིས་དངོས་སོ་བདེན་གྲུབ་བཀག་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་མེད་བདེན་
གྲུབ་ནི་མ་བཀག་པས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། །དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས།
དོན་ནི་བྱམ་པའི་དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་ན། །བྱམ་པའི་དངོས་སོ་
མེད་པ་བྱམ་པ་ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བྱམ་པ་ལྟ་
བུའི་དངོས་སོ་ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཞིག་པ་ནི་བྱམ་པའི་
དངོས་སོ་དེ་མེད་པ་ཡིན་པར་འཇིག་ཉེན་སྐྱེ་བོ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་འདིའི་སྣ་འགྲེལ་དུ། །ཚིག་གསལ་ལས།¹ འདིར་སྐྱུས་པ། གལ་ཏེ་
ཡང་ཁྱོད་གྱིས་དངོས་སོ་བཀག་མོད་གྱི། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་སོ་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་
དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགའ་ལྷན་ཡོད་པས་དངོས་སོ་ཡང་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ། །དངོས་སོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་སོ་མེད་པ་
ཉིད་ཡོད་ན། །དངོས་སོ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ།
གལ་ཏེ་དངོས་སོ་མ་གྲུབ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུང་ས། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། 274་པ།

ལོ་ན་འདིར་དངོས་མེད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ལྟ་
 བུ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་
 ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་མེད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ལས། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་
 སྲིད་པའི་བྱམ་པའི་¹ དངོས་མེད་བདེན་གྲུབ་འགོག་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
 སྐབས་འདིར་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 རྩོགས་སྲ་སྲ་བ་པོས་དེ་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་
 བ་དགག་བྱ་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་བུ་ན། །རྒྱ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
 གཞོན་བྱེད་ཡང་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། བ་ཕོ་པོས་རྒྱ་
 འགགས་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་
 ལ། །རྒྱ་མ་སྦྱིན་པར་འགག་གྱུར་ན། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་
 ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་ན། །སྐྱོས་གར་མཁན་
 ཚ་ལུགས་གཅིག་བཏང་ནས་གཞན་ལེན་པ་ལྟར། རྒྱ་ནི་ཏུས་ཀུན་ཏུ་¹འཕོ་བ་ཅམ་ཏུ་
 འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་སྣར་མེད་གསར་སྐྱེ་¹མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པར་ཚིག་གསལ་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་བུ་ན། །ཞེས་པ་འདིས་རྒྱ་
 འགགས་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཀག་འདུག། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་

1 ག་༡༡༥་ན་ལ་བའི། ༡༡༦་བ་༣་བའི། ༡༥༡་ལ་བའི།
 2 ག་༡༡༥་བ་༡་ཀུན་བུ། ༡༡༦་བ་༦་ཀུན་བུ། ༡༥༣་པ་ཀུན་བུ།
 3 ག་༡༡༥་བ་༡་གསར་སྐྱེ་མི་སྲིད། ༡༡༦་བ་༦་གསལ་དེ་མི། ༡༥༣་པ་༤་གསལ་དེ་མི།
 4 ག་༡༡༥་བ་༣་དངོས་པོ་ཡིན། ༡༡༡་པ་ན་དངོས་པོ་ཡིན། ༡༥༣་པ་༡༥་དངོས་པོ་ཡིན།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱོན་ཅད་ལྟར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་
དེ། རྒྱ་ལག་གསུམ་དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱོན་ཅད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཁས་
མི་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། དོན་ལྟེ། རྒྱ་ནི་རྒྱ་ན་
ཅད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་འདིག་པ་སྟེ་ཞིག་པར་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནི་ཁྱབ་འབྲེལ་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོམ་
པའི་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱའི་རྒྱ་ན་མི་འཆད་པ་ལ་མི་བན། རྒྱ་
ལག་གསུམ་པ་ནི་སྐྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞིག་པ་སྐྱར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་གྱི་ཞིག་
པ་མི་སྐྱེ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་གྱིས་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཞིག་པ་
ཚོས་ཅན། འདིག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་ཟེན་སྐྱར་ཡང་
འདིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་ཟེན་སྐྱར་ཡང་འདིག་པར་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། །ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་འདིག་པ་འདིར་རྟེན་
མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་འདིག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་
འདོན་བསྐྱར་བའི་རིགས་¹ པས་གཞོན་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདུག་ལ། འོ་ན་ཅ་ཤེ་ལས།²
དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁྱེད་
གྱིས་བྱམ་པ་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
བསྟན་པ་མིན། ཞེས་ཟེར་བ་བྱིས་སོ། །བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། འདིག་པར་ཐལ།
མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

1 ག་༡༡༦་བ་༡་རིག་པས། ༡༡༡་ན་༡་རིག་པས། ༡་༥༩་པ་རིག་པས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡། དབྱ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱུ་བ། ཅ་པ་ཤེ་ལས། ༩༠།

མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མྱེད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཡིན་མོད། སངས་རྒྱལ་བ་ལ་བྱུང་མཐའ་སྐྱེ་བ་
བཞི་ལས་མེད་ལ། བཞི་པོ་སྤེལ་ལུགས་ལ་འད་འདུས་བྱས་ཉལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་
བྱུང་མཐའ་མེད་ཅིང། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལས།¹ འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
ཉལ། ཟུག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་བདག་མེད། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་ཞིང་བདེ། ཞེས་ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་
བ་ཡང་འགོག་པ་ལ་བྱེད་དངོས་སུ་ཞུགས་འདུག་ལ། ད་དེད་རང་གཉིས་རྒྱལ་བ་སྐྱས་
བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་ཚོད་རྒྱ་མི་འདུག་པས། ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཞེས་
པའི་གཏམ་འདི་མ་སྐྱེ་ཞིག །

ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཡབ་སྐུ་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཞིག་བ་
དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱེ་བུ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ནི། ཞིག་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།¹ སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁྱ་ལོ།
ཞེས་ཁྱ་ལོ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་བར་གསུངས་ཤིང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།² འཆི་
བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་བར་ཡང་བྱེད་བ་
དང། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་
དངོས་སུ་ཤི་བ་བསྐྱེད་བ་དང། ཤི་བས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མ་རིག་བ་སྐྱེད་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང། ཞིག་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་བུ་སྐྱུ་ལྡན་ཞིག་བ་དངོས་

1 བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 273། མདོ་སྐྱེ་ལྟ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྐྱེ་ལས་བརྒྱ་ཐམས་པས། 46།
2 བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26། བལ་པོ་ཆེ་ལ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྐྱེ་བུ་བཅུ་ལེ་ལྷན་
27།
3 བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26། བལ་པོ་ཆེ་ལ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྐྱེ་བུ་བཅུ་ལེ་ལྷན་
27།

བོ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲོང་བུ་སྐྱམ་ལྷན་ཟད་པ་དེ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ།
 རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་ལས།¹ རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ལོ། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་
 ལྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་
 རབ་ལས།² ལྷ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་
 ཡིན། །ཞེས་བྱས་པ་དང་བྱས་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་བྱས་པ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་
 འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་སྲིད། བྱས་པ་ཞིག་པ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་
 དངོས་པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་བས་འདིའི་
 ཚིག་གསལ་ལས།³ དངོས་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྲིད། འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 སྲིད་དང་། ལྟེ་བའི་རྒྱེན་གྱི་རྒྱ་ཤི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཚིག་གསལ་ལས།⁴ གང་ཞིག་འདིག་པ་
 རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལྷངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྐྱ་བ་དེའི་ལྟར་ན།
 བས་མཁའའི་མེ་ཉོག་ལྟར་རྒྱ་མེད་པས་འདིག་པ་མེད་པའི་སྲིད། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་
 ཅིག་མ་ཉིད་དང་། འདིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་ག་
 ལ་འགྱུར། དེའི་སྲིད་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེའི་དོན་ལོ། འདུས་བྱས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་མིན་ན་རིག་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་བྱུང་ཅོམ་ནས་

1 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 42། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ལ། རིག་པ་བྱུག་ཅུ་པ། 43།
 2 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 42། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། 40།
 3 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། 434།
 4 བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། 437།

འཛིག་འཛིག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིད། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐྱོད་ཅིག་
གཉིས་པར་མི་སྐྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱིད། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་
སྐྱོད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱིད། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཞིག་
པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱིད། ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །འདོད་ན། སྐབས་འདིར་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་
དུ་ཁས་སྐྱོད་ལ་ལྟོ་སྐྱོད་ཅིག་མཚན་སྐྱོད་པའི་ལྟོ་སྐྱོད། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་མདོ་སྐྱོད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་
སྐྱོད་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་རྣམས་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་པའི་དོ་བོར་སྐྱོད་ཀྱི།
འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་རང་ལས་བྱིས་འབྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱིད།

འཛིག་འཛིག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིད། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐྱོད་ཅིག་
གཉིས་པར་མི་སྐྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱིད། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་
སྐྱོད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱིད། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཞིག་
པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱིད། ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །འདོད་ན། སྐབས་འདིར་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་
དུ་ཁས་སྐྱོད་ལ་ལྟོ་སྐྱོད་ཅིག་མཚན་སྐྱོད་པའི་ལྟོ་སྐྱོད། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་མདོ་སྐྱོད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་
སྐྱོད་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་རྣམས་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་པའི་དོ་བོར་སྐྱོད་ཀྱི།
འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་རང་ལས་བྱིས་འབྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱིད།

༡ བསྐྱོད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱོད་མ། ༤༡ དབྱེ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཕྱགས་པ། དབྱེ་མ་འཇུག་པ། ༡༤༩༡༧

ཁྲུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོ་འབྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ནི། སྐྱེ་བྱུ་འབྲུལ་གྱི་ཚོ་འབྲུལ། ཟུགས་ཀྱུན་བརྗོད་པའི་ཚོ་འབྲུལ། གསུང་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་རྣམས་བསམ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཅམ་བརྗོད་ན། སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་བསམགས་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཟུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་ཅན་སྐྱད་ཁ་སྐྱ་སོགས་མ་ཐོགས་པ་ཞིག །¹བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བྱུང་བུ་འོངས་བ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག། །ཚངས་བར་སྐྱད་པ་¹སྟོང་ཅིག། །ཅེས་བཀའ་སྩལ་པའི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྐྱད་ཁ་སྐྱ་སོགས་འབྲེག་མཁན་མེད་པར་ཡང་སྐྱད་ཁ་སྐྱ་སོགས་ཐོགས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་ཅམ་དང་། ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་དང་། བྱ་མ་བྱུ་སོགས་སྤར་མེད་ཀྱང་གསུང་དེའི་མཁུག་ཁོ་ནར་དེ་དག་རང་བྱུང་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཚོས་གོས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གིས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུར་ཤོག་བཀའ་སྩལ་པས། །སྐྱ་བྱི་སྐྱམ་སྐྱར་སྟོན་པའི་ལུས་ལྷན་ཞིང་། །མོད་ལ་དབང་པོ་རབ་ཞི་གནས་སྐྱར་ཏེ། །སངས་རྒྱུས་དགོངས་པས་ལུས་གཟུགས་བཀའ་བར་གྱུར། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཅམ་ལ་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 1 འདུལ་བཀའ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གཞི། 362 །4
 2 ག་113 རྩ་སྐྱད་པ་སྟོང་ཅིག། 177 །4 རྩ་སྐྱད་པ་སྟོང་ཅིག། 177 །367 རྩ་སྟོང་ཅིག།

གྱིས་མོངས་སྲོད་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱིར་བཤད་ནས། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་ནི། ¹ཆུ་འབབ་སྐྱང་ལ་ཡི་
དྲགས་རྟག་སྒོ་ཡང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས། བརྒན་ཞིང་
གཤེར་བ་མོར་བ་གང་ལ། ལས་སྒོ་བས་ལྷན་བསགས་པའི་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་
གྱིས་སུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་མོར་གང་གི་གོ་ས་ན་ཆུ་
དྲངས་ཤིང་བསིལ་བ་དང་བདུད་ཅི་དང་རྟག་ཁག་གསུམ་ག་ཚད་ཟུབ་ཏུ་ཡོད་སྲིད་
བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། ཞེད་གོ་བྱུ་གཉིས་དང་ཚོས་རྗེ་རོང་པོ་དང་བཅས་
བས། འོན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱིས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་
གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་མོར་བ་གང་གི་གོ་ས་
ན་རྟག་ཁག་དང་བདུད་ཅི་དང་ཆུ་དྲངས་ཤིང་བསིལ་བ་མོར་གང་པོ་གསུམ་ཡོད་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལུས་དང་བཅས་ཉེ་སྤྲས་འདུག་པ། ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་འོན་དུ་
མ་འཇུག་པ་ལས། ¹ ཟུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མ་ཐུན། །གཟུགས་སྐྱ་
གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱེ་གནས་སྐབས། །སྲང་འགགས་གསལ་དང་མ་འཚོལ་བྱུང་ཚུལ་
ནི། །མ་ལུས་གྱིས་བཟ་མཐའ་དག་སྒོན་བར་མཛད། ཅས་ཟུབ་པའི་དབང་པོས་རང་
གི་སྐྱ་གཅིག་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རང་གི་སྤྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སྲང་བྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་རིམ་བཤ་འཚོལ་བར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་སྒོན་རུས་པ་དང་།
ཡང་། ² དག་བ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིན། །རྒྱལ་གཅིག་ལུལ་ལ་མཐའ་གཏུགས་

¹ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ཇོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༩༡༥།
² བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ཇོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༡་༣།
³ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ཇོ། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༡་༣༡།

བའི་བ་ཚབ་ཀྱི་འགྲུང་བྱང་ལས། སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཐེག་བ་མཚོག་ལ་
རྒྱལ་ས་གཞོལ་བ་མི་འཕྲོགས་བའི་མཁུན་རབ་དང་རྒྱལ་ས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་
བའི་བ་རྩལ་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་བས་བདེན་བར་ཞེན་བ་རྣོག་བར་མཛད་བས། ཞེས་
བ་འདི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིན་བས། རི་མོར་བྲིས་བའི་བ་
རྩལ་མ་ལས་འོ་མ་འབྱུང་བ་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྲིད་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་རྗེའི་དབང་གིས་བྲིས་པ་གོས་དཀར་པོ་ཅན་ལ་ཚོས་གོས་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཚོམ་མཁན་མེད་པར་རང་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷང་བཟེད་
སོགས་བཟོ་མཁན་མེད་པར་ཡང་རང་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་སོགས་གསུང་རབ་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་བའི་སྲིད།

ཡང་བྱེད་ཅག་མང་པོས། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །རྩ་
འབབ་སྐྱང་ལ་ཡི་དྲལ་ས་རྣམས་ལོ་ཡང་། །ཞེས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱ་འད་
སྐྱང་བ་དང་། ཡི་དྲལ་ས་ལ་རྩ་སྐྱང་རྣམས་ལྷག་ཏུ་སྐྱང་བ་གཉིས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་
མཚུངས་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱ་འད་
སྐྱང་བའི་ཆེ་སྐྱ་འད་དངོས་གནས་ལ་མེད། ཡི་དྲལ་ས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྩ་སྐྱང་རྣམ་
ལྷག་ཏུ་སྐྱང་བའི་ཆེ་རྣམས་ལྷག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྲིད་བའི་སྲིད། ཞེས་ཟེར་
བ་འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡི་དྲལ་ས་ལ་རྩ་སྐྱང་རྣམས་ལྷག་ཏུ་སྐྱང་བའི་ཆེ་རྣམ་
ལྷག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པར་རྗེ་ག་ཆེན་ལས་གསུངས་བའི་དོན་ནི། ཡི་དྲལ་ས་ཀྱི་
མིག་ཤེས་ལ་བརྒྱན་གཤེར་པོར་གང་རྣམས་ལྷག་ཏུ་སྐྱང་བའི་ཆེ་རྣམས་ལྷག་དངོས་གནས་

༡ །ག་༡༠ན་པ་བའི་ཆེ། ཏེ་༡༡བ་༦་བའི་ཆེ། དེ་༡༡་༡༡་བའི།

ལ་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། མོར་གང་མོ་དེ་ཡི་དྲུག་ས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་སྦྲངས་ནས་
འཕྲུང་པའི་ཆེ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་རྣལ་ཞུགས་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །གཞུང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཡི་དྲུག་ས་ལ་ཚུ་སྦྲང་རྣལ་
ཞུགས་ཏུ་སྦྲང་ཡང་རྣལ་ཞུགས་དངོས་གནས་ལ་མེད་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྗེ་ག་
ཆེན་ལས་ཡི་དྲུག་ས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཚུ་སྦྲང་རྣལ་ཞུགས་ཏུ་སྦྲང་བའི་ཆེ་རྣལ་ཞུགས་ཡོད་
བར་གསུངས་པ་ནི། ལས་དབང་གིས་ཚུ་སྦྲང་གི་སྤྱི་དུ་རྣལ་ཞུགས་གསར་དུ་སྦྱོས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་ག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་པས། རང་
ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལན་ནི། རྗེ་ག་ཆེན་སྐྱེས་པ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན།
གཞན་ཡང་གཞུང་འདི་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྦྲང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
སེམས་ཅོམ་པས་འདོད་པ་འགོག་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
མིག་ཤེས་དང་། ཚུ་སྦྲང་རྣལ་ཞུགས་ཏུ་སྦྲང་བའི་ཡི་དྲུག་ས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་བདེན་
མེད་དུ་མཚུངས་པས། དེ་གཉིས་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྦྲང་གི་ཤེས་པ་བདེན་
བར་གྲུབ་པའི་དབང་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་པས། སྐྱ་ཤད་མེད་དང་སྦྲང་རྣལ་ཡོད་པ་
འགག། །ཞེས་པའི་ལན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་། རྗེ་ག་ཆེན་གྱིས་
དགག་པ་ལྷན་མོང་བ་གཅིག་ལ། རྗེ་ག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་དུ་སྦྲང་བའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སྐྱ་སྤྲེགས་
ཚོགས་བྱེད་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཆེ། རྗེ་ག་
ཆེན་གྱི་སྤྱི་དུ་སྦྲང་བའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་སྦྲང་བའི་མི་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་

དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཁྲུང་པར་བ་བསགས་པའི་སྣ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་
ཞིང་གཤེར་བ་མོར་བ་གང་ལ་སྤྲོད་མོང་དུ་བཏུས་པའི་ཆེ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་མོར་བ་
གང་མོ་དེའི་སྤྲོད་ན་ཞུགས་ཁྲུང་ཆུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་བདུད་ཅི་གསུམ་ག་
དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ རྒྱུ་མེད་དེ།
རྩོགས་བྱེད་ལ་སྤོན་པ་ཤུག་ལུབ་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་མི་མངོས་པར་སྤང་བ་དེ་འཕྲལ་གྱི་
འཁྲུལ་རྒྱ་ལུབ་མཐའ་ངན་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་ལ། ཡི་དྲུགས་ལ་ཆུ་སྤང་ནག་
ཁྲུང་ལུ་སྤང་བ་ནི་ལུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱ་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་ལན་འདེབས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱ་ལས་ངན་པའི་
དབང་གིས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་རང་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འདོག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལན་ནི། རྩོན་པ་ཤུག་ལུབ་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་འདྲིན་པའི་སྐྱུ་སྤྲེགས་
རྩོགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤོན་པ་ཤུག་ལུབ་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་མི་མངོས་པར་སྤང་
བ་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩོན་པ་ཤུག་ལུབ་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན།
དེ་མངོས་པར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་རྗེས་བྲག་གྱི་
མདོ་ལས།¹ མཐོང་ན་མི་མ་སྤྲོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མགོན་པོ་བྱམས་པ་བསྐྱུབ་པའི་ཆེ། མགོན་པོ་
བྱམས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཁྱི་མོའི་གཟུགས་སུ་མཐོང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྐྱུ་སྤྲེགས་རྩོགས་བྱེད་ཀྱི་རྩོན་པ་ཤུག་ལུབ་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་མི་མངོས་པར་མཐོང་
བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་

1 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༡། མདོ་སྡེ་ཡ། རྩོན་པ་བཙོན་ལྡན་འདས། སངས་རྒྱུས་རྗེས་བྲག་གྱི་མདོ། 111111

ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་སྐུ་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ། བྱི་མོའི་གཟུགས་འདུས་བཞེག་པ་ཞིག་
སྐྱུལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཁོ་ན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་རྫོགས་ཤེད་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
ལས་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ལྷོན་པ་ལྟ་སྟུབ་པའི་སྐྱུ་
གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་སྟེ། མཚོག་གི་
སྐྱུལ་སྐྱེ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཚད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལས་དག་གི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐུ་གཟུགས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་ལམ་བཟང་པོའི་བག་
ཚགས་འཛོག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་གརྒྱལ་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ། རྒྱ་བོ་གརྒྱའི་སྟེང་ན་
མེ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྲིད་པར་ཐལ། ལས་ཁྱེད་པར་བ་བསགས་པའི་མི་
དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་གརྒྱལ་སྐྱོན་མོང་དུ་ཅིག་ཅར་བལྟས་པའི་ཚེ་རྒྱ་བོ་
གརྒྱའི་སྟེང་ན་རྒྱལ་ཁྱེད་རྒྱུ་དང་ས་ཤིང་བསིལ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ཚ་གྲང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། རྐྱོན་མེད་དེ། ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་འགལ་དུ་བཤད་པ། སེམས་ཙན་གྱི་ལས་ཁྱེད་པར་བ་དང་། རྣམ་འཕྱོར་པའི་
ཉིང་འཕྲིན་གྱི་མཐུ་སོགས་མ་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་
འཕྱོར་པ་འགལ་ཞིག་གིས་སྟོད་ནས་མེ་འབར་སྤྲད་ནས་རྒྱུ་སྟུབ་པའི་རྩ་འཕྲུལ་བལྟན་

༡ ག་༡༢༡་བའི་གནས་པ་ཅིག་སྲིད། ཉ་༡༢་ན་བ་༡་གནས་པ་ཞིག་སྲིད། ད་༥༥་ཡ་གནས་པ་སྲིད།

པའི་ཚོ། ཚ་མང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན།

ཡང་ཁྱེད་གྱིས། འགལ་བ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་
གྱི་མིག་ཤེས་དང་མིའི་མིག་ཤེས་གྱིས་ལྡོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་
བལྟས་པའི་ཚོ། ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་གྱིས་ལྡོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གཞལ།
མིའི་མིག་ཤེས་གྱིས་ལྡོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
གསལ་བ་དེར་ཐལ། ཡི་དྲགས་གྱིས་རྩ་བོ་གདུའི་འགམ་དུ་སྤྱན་པའི་ཚོ། ཡི་དྲགས་
ཁ་ཅིག་གི་མིག་ཤེས་གྱིས་རྩ་བོ་གང་གྲུ་བསྐྱམས་པར་གཞལ། མིའི་མིག་ཤེས་གྱིས་
རྩ་བོ་གདུའི་མ་བསྐྱམས་པར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྲུར་དང་པོ་དེའི་
སློན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་ཡི་དྲགས་ལ་ལས་གྱིས་གོགས་བྲས་པས་ལྡོན་ཤིང་འབྲས་བུ་
ཅན་དེ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེས་མེད་པར་གཞལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་གྱི་
མ་ལའང་སློན་མེད་དེ། ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་རྩ་བུ་འདོད་ནས་རྩ་བོ་གདུའི་འགམ་དུ་
སྤྱན་པ་ན་ལས་གྱིས་གོགས་བྲས་ནས་རྩ་བོ་གདུའི་མ་མཐོང་བ་ན། རྟོག་པས་རྩ་བོ་
གདུའི་བསྐྱམས་སོ་སྣམ་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། རྩ་བོ་གདུའི་བསྐྱམས་པར་གཞལ་བ་མིན་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་གྱི་ཚོས་རྗེ་རོང་པོས། ལྷོད་འཇུག་ལས།¹ སེམས་ཅན་
དཔུལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སྲུ་ཞིག་གིས་འི་ཚེད་དུ་བྲས། །ལྷགས་བསྐྱེགས་ས་
གཞི་སྲུ་ཡིས་བྲས། །མེ་ཚོགས་དག་འི་ཅི་ལས་བྱང་། །དེ་འབྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
འི། །རྟོག་སེམས་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

1 བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༡ དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་རྒྱ། ལྷོད་འཇུག་ཚེན་མོ། ༢༠༡༧

སྒྲ་གས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་དབྱེལ་བའི་མེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་
བའི་སྤྱིར། དེས་ན་དབྱེལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་། སྒྲ་གས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་སོགས་
པ་དངོས་གནས་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྒྲུས་བྱས། དེ་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་སྤྱང་ཙམ་
ཡིན་མོད། ཅེས་ཟེར་བ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱེལ་བའི་སེམས་ཙན་དང་
མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཇུག་སྤྱང་བཟང་དན་ཙམ་བྱུང་བ་ཡིན་
ཀྱི། དངོས་གནས་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས། རྒྱ་དགོ་སྤྱིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྒྲུག་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་
སྒྲོན་ཡོད་དོ། །

མོ་ན་སྤྱང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
ཐམས་ཅད་དབང་སྒྲུག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པས། དེ་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ།
དོན་ནི། སྤྱིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ཞེས་པས་དབྱེལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་སྒྲ་གས་
བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་། མའི་ཚོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་ལས་དན་བསགས་པའི་
སྤྱིག་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི། དབང་སྒྲུག་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་
བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྤྱིར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་དབང་
སྒྲུག་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་བཀག་
པས། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་གོ། །ཡང་སྣོད་སྒྲུན་སྐྱལ་བཟང་མིག་
འབྱེད་ལས། །གལ་ཉེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་
བྱུང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྷ་བའི་ཆེ་ལུལ་དབང་བར་དུ་ལས་

༡ ལྷ་འབྲས་པར་ས། གསུང་འབྲས་ཁ། མཁས་བླ་བེ། རྣོད་སྒྲུན། ༩༩༩།

གཟུགས་གསལ་བ་དང། ཐག་རིང་བ་ནས་ལྟ་བུའི་ཆེ་ལུལ་དབང་བར་དུ་ལས་
 གཟུགས་མི་གསལ་བ་སྐྱེ་བས་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སྟོན་པོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་
 མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་རྒྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་
 བར་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བུའི་ཆེ་སྟོ་འདྲིན་
 མིག་ཤེས་དང། སྟོན་པོའི་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་ལས་གཟུགས་དེ་དག་གིས། སྟོན་པོ་
 འབྲི་བས་བ་ན་སྟོན་འདྲིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ཞིང། མ་
 བཞུ་བས་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བུའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང།
 སྟོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སོ་སོར་མཐོང་བ་དང། ཐག་རིང་བ་ནས་ལྟ་བུའི་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སོ་སོར་མཐོང་
 བར་གསལ་བ་འཕེན་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 འཁོར་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྒྲངས་ན། འོན་སྟོན་འདྲིན་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་སྟོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། ལུལ་དབང་བར་གྱི་ལས་གཟུགས་དེས་ལུལ་སྟོན་
 པོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བསལ་དངོས། ཏགས་མ་གྲུབ་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བུའི་མིག་
 ཤེས་ཀྱིས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང། སྟོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སོ་སོར་མཐོང་
 བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་མ་བཞུ་བས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དང་པོའོ། །ཐག་རིང་བ་
 ལྟ་བུའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་བཞུ་བས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 དངོས་འགལ་གྱི་འཕྲེང་བ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རོ་ཚ་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ།

༡ ག་༡༩༩༩ ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པ། ༡༩༩༩ ལ་༩ ལུལ་བཞུ་བས། ༡༩༩༩ ལུལ་བཞུ་བས།

གདོན་ལྡེ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་
ལྷོ། རི་སྐད་དུ། འཁྲུལ་ཕྱིར་རྒྱུང་སོགས་ཚོས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
པས་སྲུ་སྟེགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་འདོན་པ་བསྐྱུར་ལ་བཀག་པར་ཤེས་
པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས།

དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་སྡོལ་བྱེད་པ་ན། གཞུང་དེར་ལོ་དུག་གསུམ་པོ་ནད་
གསུམ་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། བད་གསུམ་པོ་དུག་གསུམ་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཉེས་པ་བད་མཁྲིས་རྒྱུང་གསུམ་པོ་དུག་
གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བྲི་མ་མེད་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་
ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྐྱས་འདུག་པ། ཟེར་རྒྱས་འཕོངས་པའི་གཏམ་ཡིན་མོད།
འོ་ན་ཉོན་ཅིག །རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལྡེ་དང་ཉོན་མོངས་
པ་དུག་ལྡེ་པོ་རྗེས་སྲུ་འགོ་ལྟོག་མི་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁུབ་དངོས། འདོད་དོ་སྐྱམ་ན། འོ་ན་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་
དགྲ་བཅོམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མིན་ནམ། དེ་
བཞིན་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སློབ་པོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ།
སློབ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སློབ་པོ་དངོས་སྲུ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སློབ་
པོའི་རྣམ་པས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སློབ་པོ་དངོས་སྲུ་
མ་རྟོགས། སློབ་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་སྲུ་རྟོགས། དེ་ཕྱིར་དོན་སློབ་པོ་མོ་ཞེས་པ་ཡང་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། །ཞེས་པའི་འདོད་པ་འདི་ཡང་སྲུ་སྟེགས་གངས་ཅན་པས། ཕྱི་ནས་

༡ ག་༡༥ན་༦དེས་ན་སློབ། ཏ་༡༥ལ་༦དེས་སློབ། ད་༥༦༦་༡༦དེས་སློབ།

བྱ་བ་ཡོད། ཅེས་ཟེང་བ་དང་མཚུངས་པ་སུ། དེ་ལ་འང་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་སྟེགས་
འགོག་པའི་རིག་པ་འདོན་བ་སྐྱུར་ལ་འགོག་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཤུག་དོག་གི་དངོས་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་
ཡོད་ན། དེ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མཚར་དུ་མི་བཅིངོ། །དེ་བས་ཀྱང་དོ་མཚར་ཆེ་བ་གཞན་
ཞིག་སྤང་བ་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ལྷ་ཞིག་གིས་ཚུ་སྐྱུང་ཆེན་པོ་
ཞིག་གི་བྱུང་དུ་སྤྱིན་པ་ན། ཚུ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་སྔ་མས་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷ་དེའི་ལས་ཀྱིས་
བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱས་ནས། ཚུ་སྐྱུང་གི་དངོས་འབྲས་སུ་ནམ་མཁའ་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཟེང་
བ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །ཞེས་སྐྱགས་ཁྲེལ་དང་བཅས་ཉེ་སྤྱིས་འདུག་པ།
འདི་ནི་སྔོན་གྱི་དུས་ན་དག་སྐོང་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗེན་རྒྱུ་ཚབས་ཅན་ཞིག་གྱུང་
སྟེ། བརྗེན་པ་ལ་གཞོད་པ་མང་དུ་བྱས་པ་ན། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་
བ་གསུམ་པ་མཛད་དེ། ལྷ་ཆེན་པོས་བརྗེན་པའི་ཚོས་ལོག་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་མིན་པར་བཤད་ནས། སྐྱུ་སྐྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། དག་སྐོང་ལྷ་
ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པའི་བརྗེན་རྒྱུ་ཚབས་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ལ་
དགག་པ་གཏོང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྗེན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཁོ་
བོས་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ལོག་དེ་ཉིད་སྐྱུ་སྐྱུང་བ་དང་འབྲ་བར།
ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱིས་པའི་བརྗེན་རྒྱུ་ཚབས་དེ་དག་བརྗེན་པ་ཉེ་ཚོས་ལོག་དེ་རྣམས་སྐྱུན་
དབྱུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤོགས་སྤར་བཞོད་པའི་ཚུ་སྐྱུང་སྐྱད་ཅིག་སྔ་མས་ཉེར་ལེན་

དང་། ལྷ་འེ་ལས་གྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཚུ་སྤྱང་གི་དངོས་འབྲས་སུ་ནམ་མཁའ་
 སྐྱོད། །ཞེས་ཟེར་བ་འདི་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཡེ་བ་སྤྲས་གྱི་གསུང་རབ་གང་ན་འདུག །རྗེས་
 འབངས་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་སྦྱངས། བྱིད་གྱིས་སྟོན་ཅིག །ཁོ་པོ་ཅག་ནི་དེ་འབངས་ལེན་
 བ་རྣམ་རྟོག་བྱེད། རྗེ་ཚོང་ཁ་པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
 ཟུན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀའ་བ་མཐོང་བ་ན། ཡིད་ལ་¹ ཟུག་རུ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ། བྱིད་
 སུ་ཞིག་གི་བརྟན་འདིན་ཡིན་པ་ནི་སྤྲ་དགོས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཐོག་མར་དཔེ་
 གཅིག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ¹འཕགས་པ་མོ་གལ་གྱི་བྱས། དས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ཉིང་དེ་འདིན་ལ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྟོག་ཆགས་ཅེ་སྤྱང་སྐྱད་
 འབྲིན་པའི་སྐྱ་ཐོས་སོ། །ཞེས་སྤྲས་པ་ཉེར་དགས་ཚོར་ནས། མོ་གལ་གྱི་བྱས་སྤྲས་
 པའི་ཚིག་དེའི་དོན་མ་ཤེས་པར་ཁྱོད་ལ་བརྟུན་སྤྲས་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བས་ལྷུང་བ་
 ཟུང་འཚོས་ཤིག་ཅེས་སྤྲས་སོ། །མོ་གལ་གྱི་བྱས་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་དོ། །ཞེས་སྤྲས་
 པས། ཉེར་དགས་ལྷུང་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་སྤྲ་ན། གནས་ནས་དབྱུང་
 བའི་འོས་ཡིན་པས། གཞི་རུངས་ཤིག་ཅེས་སྤྲས་སོ། །སྐབས་དེར་² བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་གསོལ་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མོ་གལ་གྱི་བྱ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། མོ་གལ་གྱི་
 བྱས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ཉིང་དེ་འདིན་ལ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་པ་
 ལས་ལངས་མ་ཐག་དུ་སྟོག་ཆགས་ཅེ་སྤྱང་སྐྱད་འབྲིན་པའི་སྐྱ་ཐོས་པ་ལ་བསམས་
 བས། དེ་ལྟར་སྤྲས་པ་ཡིན་པས་མོ་གལ་གྱི་བྱ་ལ་བརྟུན་སྤྲས་པའི་ལྷུང་བ་མེད་

1 ག་ཉ་པ་ན་ན་མིད་ལ་ཟུག །ཉ་ཉ་པ་བ་ན་མིད་ཟུག །ད་པ་ལ་ལ་ལ་མིད་ཟུག །
 2 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། པ། འདུལ་བ་ཅ། མྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་འབྲེལ། ར་པ། ཉ་ཉ། ཞེས་པའི་བད། ཅེ་སྤྱང་གི་སྐྱད་
 འབྲིན་པའི་སྐྱ་ཐོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་ཚིག་དངོས་སུ་མི་འདུག་ཡང་འདི་ཡིན་ནམ་སྤྲས།
 3 ག་ཉ་པ་ན་པ་སྐབས་དེ། ཉ་ཉ་པ་བ་པ་སྐབས་དེ། ད་པ་ལ་ལ་སྐབས་དེ།

དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཉེན་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཁྲིམ་བདག་ཞིག་གིས་
འདི་རྒྱག་པ་ལུས་པ་ན་བཞེས་ཏེ། དེ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷུང་བཟེད་འབྲུ་བ་ལ་
ཐོན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་འདིའི་རྩ་བ་གང་ནས་འོངས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་
ན།¹ མོ་གལ་གྱི་བྱས་རྒྱུ་འདི་མཚོ་མ་ངོས་པའི་རྒྱུ་ལོན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
ཉེར་དགས་མཚོ་མ་ངོས་པའི་རྒྱ་ཞི་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་
པའི་རྒྱུ་གསུངས་ན། རྒྱ་རྒྱུ་འདི་འདྲ་མཚོ་མ་ངོས་པ་ནས་འོངས་པ་གལ་ཡིན།
དེས་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྒྱུ་སྒྲིམ་པས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཚོས་ཤིག །ཅེས་སྒྲིམ་པའི་ཚེ་
ཡང་སྐབས་དེར་² བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མོ་གལ་
གྱི་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱི། མཚོ་མ་ངོས་པ་ནས་རྒྱ་འདིའི་རྒྱུ་འོངས་པའི་ཚེ། འདིའི་
ཐད་ཀྱི་ས་འོག་ན་ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཡོད་པས། དེའི་མེ་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་
རྒྱུ་དུ་གྲུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་མཚོ་གཞི་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་འདི་ག་ཉེན་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ལམ་ལོག་པ་
ཡིན་མིན་གསལ་བར་སྟོན་བར་གྲུར་གྲུང་། ད་ལྟ་སྤྲིགས་³ མ་ལྔ་ཏུ་ཅང་བདོ་བའི་དུས་
འདིར་རིགས་པ་བྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་དཀོན། ལྷ་ཚེན་པོ་
ལྟ་བུའི་བརྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་གི་གཟུགས་ཅན་ཞི་ཤིན་ཏུ་མང། རིགས་པས་
མ་སྐབ་ན་ལྷུང་བསྟན་ལོག་པ་རྩོམ་བ་དང་། ཆགས་སྣང་གིས་བསྟན་བ་འདྲིན་བར་

1 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བཅུ་སྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་འབྲེད། ༤༤-༡༣༡
2 ག་༡༣༥་བ་3་སྐབས་དེ། ༡༡༣་ཏུ་3་སྐབས་དེ། 5་ལ་2་ཏུ་སྐབས་དེ།
3 ག་༡༣༥་བ་4་ད་ལྟ་སྤྲིགས། 113་ཏུ་ད་ལྟ་སྤྲིགས། 15་ལ་2་ཏུ་དེ་ལྟ་སྤྲིགས།

རྗེས་པའི་དུས་འདིར། འདིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །^༡ འདི་ནི་རྒྱལ་པའི་ལྷ་རྩེ་
 བར་མངོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྲིད་གྱིས་ཀྱང། རང་གིས་མ་གོ་བ་ཐམས་ཅད་པ་
 རོལ་པོའི་སློབ་དུ་བརྒྱུད་ནས། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་ལ་དོན་མེད་ཀྱི་དགག་པ་དང་།
 དན་སྦྲས་ཀྱིས་སྦྱར་ལྷུས་མང་དུ་བྱས་འདུག་པ་འདི་ནི་སྦྱང་རྗེ་བའི་གནས་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་འདུག་པས། ལྷ་ཟངས་ལྡན་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྦྲས་པ་ཡིན་ལོ། །དོན་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་ཚུགས་སྐྱ་དེ་དག་། ^༢ དངོས་ཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ལྱིད། ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཁྲིད་གྱིས་
 སྦྱ་མི་དགོས་སམ་ཞེན། དེའི་དོན་ནི། དེའི་བཤད་སྦྱར་དགོ་བསྟེན་བཙུན་བཙུན་བ་
 རོལ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པར། ^༣ ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་པར་བཤེག་པའི་
 ལྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང། དེ་ཙམ་ཞིག་ཞལ་
 ཀྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པས་བསྟོན་ཉམ་མ་མཛད་ཅིག་གོ། །འདིའི་ལྷག་མ་ལྷ་ཟངས་འོག་
 ཏུ་ཡང་འཆད། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་དབའ་ལྡན་ལྷ་བའི་ལྷགས་འཐད་པར་ཁས་
 ལྡངས་ནས་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཤེར་ལྱིན་གྱི་མདོ་དང་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་
 ཆད་སྟོང་མེད་དགག་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སྦྱང་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། ཁྲིད་གྱིས་ལྷགས་གཉིས་རྣམས་འབྲེད་ཅེས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་བཙུན་ལས། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་།

༡ བཞི་བརྒྱ་པར། དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་ལྷ་རྩེ་མངོན། །
 ༢ བསྟན་འགྲེལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐོག་བསྟན། ༣༢།༡༢།
 ༣ བསྟན་འགྲེལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༦། སེམས་ཙམ་རི། དགོ་བསྟེན་བཙུན་པ། ཐོག་བསྟན་བཤད་སྦྱར། ༥༤༤།༥།

ཞེས་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་ཁོ་བོ་མི་ཁོམ་པས་བཞག།

དེས་ན་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱམས་ཚོས་ཕྱི་མ་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་
དང་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་འདོད་པ་དགག། དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྡོམ་གྱི་མཁས་
གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུའི་འདོད་ཚུལ་
རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུའི་ཡང་ལུགས་མིན་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། ཉང་པོ་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ རོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་
དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་
བརྟགས་ངོས་བཟུང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི། གཞན་གྱི་² དབང་གི་མཚན་ཉིད་
ལགས་ཏེ། ཞེས་པས་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་། ཡོངས་གྲུབ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་དེ་
འཆད་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་
ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད། ཚོས་ལ་
བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི།

1 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའོ། ཉ་ཉ་ལ་བ་ལ་བསྟན་པའོ། ད་ལ་ལ་ལ་བསྟན་པའོ།
2 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ལ་། མདོ་སྡེ་ཅ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༩་༦༡
3 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་དབང། ཉ་ཉ་ལ་བ་ལ་གཞན་གྱི་དབང། ད་ལ་ལ་ལ་གཞན་དབང།

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་
དགག་བྱ་ཚོས་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
གྱི་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་འཛོག་པ་འདི་ལྟ་བུའི་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཉག་
གཅིག་གིས་དགོངས་ནས་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་བཀའ་སླུལ་
བ་ཡིན་གྱི། བྱེད་དང་ཚོ་ནང་བ་གཉིས་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱབ་¹པ་རང་དབང་
བའི་ཉག་པར་འདོད་པ་ལོ། མདོ་འདིའི་དོན་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བའོ། །

གཞན་ཡང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ¹ གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་པར་གྱུར་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་གྱི་བདག་མེད་པ་
ཅམ་དང་ངོ་བོ་མེད་པ་ཅམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།
ཞེས་པ་འདིས་བྱེད་ཚོ་ནང་བ་གཉིས་གྱི་ཡོངས་སུ་བ་འཛོན་ཅ་བ་ནས་བཀག་པ་
ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཅམ་དང་ངོ་བོ་མེད་པ་ཅམ་ཉིད་ཅེས་པའི་
ཅམ་སྐྱ་འདིས། འདུ་བྱེད་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཚོས་བདག་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་
དགག་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་འཛོག་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱེད་གཉིས་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཚོས་བདག་
གིས་སྟོང་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་སུ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན་མདོའི་
ཚིག་ཟེན་སྐྱ་རྗེ་བཞེན་པ་བྱེད་གཉིས་གྱིས་བཀག་པར་སོང་བས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་
དོན་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་སྐྱ་རྗེ་བཞེན་པའི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྟོན་པའི་ཁ་
མོ་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་སུ་བ་ཡིན་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཚོས་

1 ག་ཤ་འུ་བ་མ་སྐྱབ་པ། ཏ་ཤ་འུ་ན་མ་སྐྱབ་པ། ད་ལ་ལ་ལ་སྐྱབ་པ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥ མདོ་སྟེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ། 101

བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ཉལ་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ཉལ་པ་མིན་དགོས་ཤིང་། མེད་དགག་ཡིན་
 དགོས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྐྱབ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་མདོ་དེའི་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་དཔེ་འཆད་པ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་ནམ་མཁའ་གསུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་
 ཞིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཚོས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་ཞེས་ཚོས་བདག་བཀག་ཅམ་
 ཀྱི་མེད་དགག་ཡིན་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྲིད། དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་
 བེ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་
 པའི་ལུགས་འཆད་པར་འདོད་ན་འདི་བཞིན་གྱིས་ཤིག །ཅེས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་འཆད་པའི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྗེ་
 ཚོང་ཁ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འཆད་མ་རུས་པར་སྤང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། ཉོན་ཅིག །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཚོས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། མ་བྱབ་ན། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཞིག་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་

1 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བཙུང་མ། ༩༥ མདོ་སྟེ་ཅ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ༩༠་༡༠༡

མཚོང་བར་བཅད་དོ། །འདོད་ན། ལམ་མ་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་བདག་བཀག་ཅམ་ཀྱི་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྫོང་པའི་བཀའ་བསྟུ་བཞི་པར། ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དང་། །དོན་དམ་གང་ཡིན་གཞན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གསུངས། །གང་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བདེན་ལུགས་གཉིས། །སྤང་ལུགས་གཉིས་དང་སྟོང་ལུགས་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། །སྟོང་འདོགས་སྐྱུར་འདེབས་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། །འགལ་འདུས་སྟོན་ཡོད་སྟོན་མེད་ལ་སོགས་དང་། །ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པས་རང་སྟོང་ཡིན། །དོན་དམ་བདེན་པ་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་གཞན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་པར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད། བར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད། ཡོངས་སྒྲུབ་ཁོ་ན་བདེན་པར་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་ལ། །ཞེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་པར་འདོད་པ་ནི་ཞོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་དག་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་ཅེས་བྲིས་ན། འདིས་བསྟན་ཅེས་པའི་ཁྲུངས་ཤིག་སྟོན་རྒྱ་མེ་ཡོད། ཡོད་ན་སྟོས་ཤིག་མེད་ན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་བརྒྱུད་འབའ་ཞིག་སྟེས་ནས་འཛིག་ཉེན་སྟེ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །

གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི། བྱང་ས་སོགས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་འདད་དང་ཡང་འགལ་བས་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞོ། ཁོ་ན་དེ་དག་དང་རི་ལྷར་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས།¹ བཏགས་² སའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི། བཏགས་³ སའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་སའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་སའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། རྒྱུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་སྤྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་སའི་དངོས་པོ་ཞེས་པས་གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་མ་བརྟན་ན། ལྷུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྟོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་འདད་ལས།⁴ ལ་ལ་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྷར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་སྤྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་དགག་སའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་མིན་སའི་ཀྱང་རྟོག་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་བའདད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་སའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷུང་ཅུ་སའི་འགྲེལ་བར།⁵ རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་།

1 བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 213 ། སེམས་ཅམ་གྱི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། 444-451
2 བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། བྱང་ས། 444-451 འདོགས།
3 བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། བྱང་ས། 444-451 འདོགས།
4 བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 217 ། སེམས་ཅམ་གྱི། རྫོང་དཔོན་རྫོང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བའདད། 404-411
5 བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 217 ། སེམས་ཅམ་གྱི། རྫོང་དཔོན་རྫོང་བརྟན། ལྷུང་བཅུ་སའི་འགྲེལ་བ། 340-377

སྣང་གཞི་ཚོས་ཅན་མེན་པ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་བྱས་པ་ཚོས་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་
 དགོངས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབྱུས་མཐའ་ལས།¹ ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་
 རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་སོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྣང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་
 དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་བཀག་པའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟར་བཀག་ན། དེ་
 ཡང་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། ཅེས་པས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་རྟོག་
 དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཏུ་བསྟན། དེ་
 ལ་གཉིས་སོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྣང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །ཅེས་པས་ཡང་དག་པ་མིན་
 པའི་ཀྱང་རྟོག་གཟུང་འཛིན་ཇེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྣང་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 བསྟན། དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཉིས་སྣང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀྱང་རྟོག་གི་
 སྣང་བ་གཉིས་སྣང་གཏན་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་ན།
 དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཏུས་པ་བཞིན། ཞེ་ན། སློབ་མེད་དེ། སྣང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་
 སྣང་འབྲུལ་པའི་ཀྱང་རྟོག་ཡོད་པས་དེས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
 འདི་ནི་རྣམ་འགྲུལ་ལས།² ས་རོལ་མཐོང་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དེ་ཡི་དེ་ནི་རིག་མ་
 ཡིན། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་བསྐྱད་པ་དག །མེད་ན་དེ་ནི་མེད་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་བཤད་
 པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དབྱུས་མཐའ་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་སྟོབ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་ཡང་། ཐོགས་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 20 ། སེམས་ཅམ་ལེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དབྱུས་མཐའ། 109་པ།
 2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 12 ། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲུལ་ཙམ་པ། 109་པ།

བརྒྱུ་ལས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། ས་སྡེ་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱུ་སོགས་
སྤྲོད་མཁུ་ལྷན་སྐྱེས་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཤད་ལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། མཁུ་
ལྷན་སྐྱེས་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་བར་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ལེགས་
བར་བརྒྱུ་བས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས།¹ ཐེག་པ་གསུམ་རྣམས་པར་བཞག་པ་
ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པའི་མིན་ལོ་ཞེས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བས།
སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཁུ་ལྷན་སྐྱེས་པ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་དགོངས་རྒྱ་ལེ་བྱུང་།

བསྟོད་ཚོགས་དང་འགལ་ཚུལ་ནི། བྱེད་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་སྤྲོད་ཚད་སྟོད་
མེད་དགག་ཅེས་ལས་གཞན་པའི་སྟོད་ཉིད་མ་བརྟན། བསྟོད་ཚོགས་སྤྲོད་ཚད་བྱེད་པ་
ཡེ་ཤེས་བདེན་བྱུང་གནས་ལུགས་མཁུ་ལྷན་སྐྱེས་པ་གསུངས་པས། རིགས་ཚོགས་དང་
བསྟོད་ཚོགས་དགོངས་པ་མི་གཅིག་ཟེར་བ་བྱས་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་
¹ ལུགས་ལ་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་སྤྲོད་ཚད་མེད་དགག་ཅིག་
བརྟན་ནས། བསྟོད་ཚོགས་སྤྲོད་ཚད་བྱེད་པ་ལ་ཚད་སྟོད་མེད་དགག་
གསུང་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་ཟེར་དགོས་ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱིས་དབྱེ་མ་རིགས་
ཚོགས་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚད་སྟོན་པའི་བརྟན་
བཅོས་གཞན་མ་མཛད་ལ། རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་ཚད་སྟོད་མེད་དགག་ཅེས་ལས་མ་
བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་འབྲིང་
བརྟུས་གསུམ་དུ་སྟོད་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་རིགས་ཚོགས་སྤྲོད་ཚད་བྱེད་པ་བྱེད་

1 བརྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུངས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་པ། རྩོམ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ ༩༩༦་ཤེ
2 ཀྱ་༣༡་ལ་བྱེད་ཀྱིས། ༡༡་༣༤་བ་བྱེད་ཀྱིས། ༥་༥༩་༡་༣་བྱེད་ཀྱིས།

མ་མེད་པས་གཏུག་ལ་པའ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་ཉིད་གསུང་བ་པོའི་སྣོན་པ་ལ་ངོ་
 མཚར་བའི་སྣོན་པ་བསྟོད་པ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟོད་
 ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིད། གཤམ་ཉེ་བསྟོད་ཚོགས་སུ་འཁོར་
 ལོ་ཐ་མ་ནས་བཤད་པའི་གཞུང་སྣང་ཚེན་མོ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དེ་
 ཉིད་གསུངས་པའི་སྣོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། དེ་ནི་བརྟུན་
 རྒྱལ་ས་ཉ་ཅང་ཆེས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་སྣོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་ཀྱི། བདེན་གྲུབ་གསུངས་པའི་སྣོན་པ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིད། རི་ལྷར་མེད་ཅེ་ན། ཐོག་
 མར་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་བཤད་ན། དེ་ཡང་རིགས་ཚོགས་
 སུ་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བ་
 སྟོང་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པས། དེ་ལ་
 ངོ་མཚར་བའི་སྣོན་པ་བསྟོད་པ་ནི།¹ གང་ཞིག་ཀྱང་ཉུ་མ་ཤེས་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་
 རྣམ་འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བྱུག་
 འཚལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས། འདིའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་ཉེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།² མི་རྟག་
 སྲུག་བསལ་སྟོང་པ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྟོང་བྱེད། །མཚོག་ཏུ་སེམས་

1 བསྟོད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། 1 བསྟོད་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྲུག། བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོན་ལ་བསྟོད་པ། 197 །
 2 བསྟོད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། 1 བསྟོད་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྲུག། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། 193 །

ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཚོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང།¹ ཡིད་གཙོ་རྒྱུ་རྒྱུ་
པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །རྟོགས་དང་རྟོག་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། །ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ཞེད་ཀྱིས་བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་སྲུབ་ཅིག་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་ནས། དེས་གསུང་པ་ཤོ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤེགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཟོའི་² ཚོས་སྐད། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་
ལོང་གཏམ། བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་གྲོག་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་རྫོང་པའི་ཚིག་
ཙམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཤོ་ཚོད་ཀྱི་ཉམ་པ་བྱས་ནས་རྗེས་
འབྲང་རྣམས་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་བྱེད་པའི་བདུད་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པའི་གཞུང་འདི་དག་ལ་མིག་སྤྲེལ་སྟོན་ཤིག་ཤོ།

ཞེད་ཀྱིས་ལོག་པའི་བཤེགས་པ་ནི་ཉ་ཅང་རང་མ་འབྲ་བྲགས་³ པས། ཐལ་འགྲུར་
དུ་བྱིལ་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་
སྲུབ་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྟོད་
ཚོགས་ལས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྲུབ་པའི་ཚོས་རྩལ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། །ཞེས་དང། མཚོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཚོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བཅུ་རམ། 1 བསྟོད་ཚོགས་ཀ། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། 114 གྲ།
2 ག་133ན་3-རང་གཚོའི། 13333 བ་3-རང་གཚོའི། 144410-རང་གཚོའི།
3 ག་133ན་3-བྲགས་པས། 13333 བ་3-བྲགས་པས། 16003-བྲགས་པས།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་པའི་འཆལ་གཏམ་འདི་ཡང་ཞར་ལ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་པར་ཐལ། ལམ་
 ཏུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐུག་འཆལ་འདུད། །ཅེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་ཏུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཡོད་ན། སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་ཏུ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེབས་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས།^༤ ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་འདྲེས་
 པས། །མར་གྱི་སྣང་པོ་མི་སྣང་བ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དང་འདྲེས་པས། །ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ལས། དེ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ན། མི་གནས་པའི་སྤང་
 འདས་ཐོབ་པ་དང་། ཚོས་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི།^༥ གང་ཞིག་
 འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་བ། །དེ་ཉིད་སྦྱང་པ་བྲལ་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་སྤང་
 འདས། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་རིགས་
 ཚོགས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆད་སྟོང་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་གཞན་སེལ་

༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ས། །༡ བསྟོན་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐུབ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ། ༡༩༡་༦།
 ༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ས། །༡ བསྟོན་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐུབ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ། ༡༩༡་༧།

ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་ཞོག་^༡ ཉོག་མེད་གྱི་ཤེས་ལུལ་དུ་འདུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རྫོམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་^༢ མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཡ་ང་ཞིང་སྤྱིང་རྩི་བའི་གནས་
 ཡིན་ཏེ། རིག་གཏེར་གྱི་རྩིས་འབྲང་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་བརྗེ་ཚད་དེ། མགོན་པོ་སྐུ་
 སྐུའི་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འཕེན་བ་ནི། ཟེར་རྒྱུས་གཏུགས་སའོ། །འོ་ན་
 རིག་གཏེར་གྱི་རྩིས་འབྲང་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་ལྷོག་བ་གཞན་སེལ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། རིག་གཏེར་ལས།^༣ གཞན་སེལ་སློ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། །བེམ་པོའི་དོན་ལ་གཞན་
 སེལ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་རིག་གཏེར་གྱི་རྩིས་འབྲང་མང་པོས། རྫོ་
 བཏགས་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་མོད། རྩེད་གྱིས་ཀྱང་དེའི་བ་སྒྲང་
 རྒྱལ་གཞུག་བྱས་ནས་སྐྱས་འདུག་པ། འོ་ན་བསྟོད་ཚོགས་གཞིར་ཞོག་^༤ །ཚོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། རྫོམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོག་
 བ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེད་བ་དངོས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྫོ་བཏགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་རྫོ་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་བ་ལས།^༥ རི་ལྟར་རི་བོང་མགོ་ཡི་རྒྱ། །བཏགས་བ་ཉིད་དེ་མེད་
 པར་ཐལ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བཏགས་བ་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་ལྟེན་རང་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་

༡ ག་༡༣༩་བ་པ་ལྟ་བཞིན། །༡༡༣༩་ན་ལྟ་བཞིན། །༡༦༠༣་༣་ལྟ་བཞིན། །
 ༢ ག་༡༣༩་བ་ལྟ་བཞིན། །༡༡༣༩་ན་ལྟ་བཞིན། །༡༦༠༣་པ་ལྟ་བཞིན། །
 ༣ མེས་པོའི་ལུལ་བཞག། །༡༢། ས་བཏ་ཀུན་དག་འཇུག་མཚན། རིག་གཏེར། ༤༡།
 ༤ ག་༡༣༩་ན་ལྟ་བཞིན། །༡༡༣༩་བ་ལྟ་བཞིན། །༡༦༠༣་ལྟ་བཞིན། །
 ༥ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བཅུ་མ། །༡། བསྟོད་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་སྐུ་སྐུའི་ ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ༡༤༩།

ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དངོས། རྟགས་ཁྲབ་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།¹ དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བཏགས་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་ཐུག་ཐོར་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་གཞུང་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིར་སྐབས་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་པར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། སློབ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་གཏན་མེད་མོད། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་གཅིག་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྟེ་པའི་སྐབས་གཞིར་བཞག། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྟོན་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སློབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་འདོད་ན།² རྣམ་འགྲོལ་ཤེས་པ་སྤར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་བསྐྱོམ་བྱུང་ཡིན། །ཞེས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་འགྲོལ་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

འོ་ན་རྟེན་གཞི་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།³ རང་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་སྟོན་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དངོས་པོར་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 1 བསྟོད་ཚོགས་ཀ། །མགོན་པོ་སྐྱེས་པ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། 140-151
 2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 121 ཚད་མ་ཅེ། དབལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། 117-161
 3 ལྷན་ལྷན་སྒྲིག་འཛུགས་ལྷན་པུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ 3 ཚོང་ཁ་བ། རྟེན་གཞི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལ། 100-101

མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞེད་ཀྱང་། དེ་འབྲེལ་རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚད་མ་མངོ་ལས།¹ རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སླ་མས་བསྟེན། །མ་འདྲེས་པ་
ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སླ་མ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལྟར། སླ་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་
པའི་དོན་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ཡིན་པ། མདོ་སྤེལ་པའི་འདོད་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རྟོག་པས་སློབ་བཏགས་ཡིན་ན་ལྟོག་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མདོ་སྤེལ་
བས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན། ལྷ་སྤྱབ་ཡབ་སྤྲས་ལྟ་ཅི་སློབ།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཀྱང་། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པར།¹ འདིར་ནི་
སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ལའང་རྣམ་གཉིས་
ཏེ། །སློབ་དང་དོན་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་གཞན་སེལ་ལ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་
སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་
སློབ་གཞན་སེལ་དང་། དོན་རང་མཚན་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་བཤད་ནས། དོན་རང་
མཚན་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཞན་སེལ་གོ་ཚད་པར་བཤད་པ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་
སམ། མདོར་ན་སློབ་བཏགས་ཡིན་ན་ལྟོག་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ། དེགས་
གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ལ་འདུག་པ་མ་གཏོགས། གངས་རེའི་ཁྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་
སུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་ཤིང་། མཁས་མཚོག་ལྷ་སྤྱབ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་རླུང་ཅམ་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུར་ས། ༥༧། ཚད་མ་ཅེ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་ཚད་མ་མདོ། ༥་པ།
2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུར་ས། 102། ཚད་མ་ཟེ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པ། ༤9་པ།

ཡང་མ་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་གྲིས་སྐོ་བཏགས་ཡིན་ན་ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་
དགོས་པ་དང་། ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན་རྣམ་འབྱོར་བས་སྐོ་བཏགས་ཉམས་སྲུབ་
བྱ་མིན་དགོས་པར་བརྒྱུད་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲིས་སྐོར་བའི་སྐོར་ཉིད་
དེ་ཡང་རྟོག་པས་སྐོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་དུ་བྱེད་དགོས་
ལོང་། དེ་ཡིན་ན་སྐོ་བཏགས་ཉམས་སྲུབ་བྱའི་སྐོར་ཉིད་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་སྐྱེས་འདུག་པ་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་ཚེན་མོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་
ཅིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་སུའི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞོན་ཡིན་
ལ། རྒྱ་བོད་དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐུབ་ཀྱིས་དེ་གས་ཚོགས་དང་བསྐོར་ཚོགས་ལ་
སོགས་པའི་གཞུང་མང་བོར་གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་པས་སྐོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
དང་། རྟོག་པས་སྐོ་བཏགས་མིན་པའི་ཚོས་གཏན་མེད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་
པས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྐྱུ་སྐུབ་ལབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གཞན་ཡང་། རྗེ་གྲིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་བདེན་གྲུབ་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་བསྐོར་ཚོགས་ཀྱི་
དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི། རྩོ་ནང་པའི་དེ་བོར་ཅལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་བ་མ་གཏོགས།
བསྐོར་ཚོགས་ཞེས་པའི་དབེ་མིག་གིས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཚོག་རྣམས་ཀྱང་མ་སོས་
པར་འདུག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པར་བསྐོར་བ་ལས།¹ གང་ཞིག་
¹ དངོས་སོ་རྟོན་འབྲུང་རྣམས། །རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་ཉིད་

1 བསྐོར་ཚོགས་དཔེ་བསྐྲུབ་ལ། 2 བསྐོར་ཚོགས་ཀ། མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐུབ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་བསྐོར་བ། 3 3 3 །
3 ག་3 བ་3 ལི། 15 1 3 6 ལ་ལི། 15 6 1 1 4 ལི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པར་བསྐོར་བ་ལས། གང་ཞིག།

ཉེས་མ་མི་བྱུང། །དཔེ་མེད་དེ་ལ་སྤྱད་འཚལ་ལོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
དབྱུ་མ་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཚིག་འདི་ཙམ་ཞེས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང། །ཁ་
འཚལ་དེ་འབྲ་འདོན་པའི་གོ་སྐྱབས་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་བྱེད་འདོད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་གནས་ལུགས་མཐར་སྐྱབ་ཏུ་བྲགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བྱིད་བདེན་གྲུབ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ལ་བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱིད་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང། འབགས་མཚོག་སྐུ་སྐྱབ་ཚོས་
ཅན། བྱིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བྱིད་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གིས་ །དངོས་པོ་རྟེན་འབྲུང་རྣམས། །རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་
ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚོམ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐམས་ཅད་
འཁོར་གསུམ་གྱི་འབྲེང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཡེ་ཤེས་མཉམ་ཉིད་བསམ་མི་བྱུང། །དཔེ་
མེད་དེ་ལ་སྤྱད་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་
མཐར་སྐྱབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིས་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཚུལ་གྱི་སློན་པ་བསྟོད་ནས། དེ་མཁུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འང་བསྟོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་

༡ བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས། མཉམ་མེད། ཅེས་གསལ།
༢ ག༡༣༥ རྩ་༧༡ ། ཉ༡༣༦ བ་༣ གི། །ད༡༤༡༣ རྩ་གི།

བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།¹ རྒྱུན་རྒྱུ་ལས་ལས་ནི་འབྲས་
འབྲུང་བ། །མ་སྐྱེས་ལེགས་² པར་ཚོད་ཀྱིས་གསུངས། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་
སྐྱེས། །དེ་ཕྱིར་སྐྱོང་པར་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བུ་
རྣམས་ལ་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བསྟན་པའི་སློབ་ནས་
བསྟོད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
ཅེས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན་གཞུང་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ། ཁས་ལེན་
ན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། རྐྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་ན། དབུ་མ་ཆེན་
པོའི་སྐབས་སུ་རྐྱེད་རང་གིས་སྐྱེས་ཀྱི་དགོངས་པར་གྲུས་ནས་ཆེ་སྟོད་ལ་ཁས་
ལྡངས་པའི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་
དང་འགལ། མི་ལེན་ན། རྐྱེད་ཀྱིས་ཆེ་སྟོད་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པར་རྫོམས་
ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་འབད་འབད་གྲུས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་སུ་མེད་པར་འགྲུང་ཏེ།
རྐྱེད་དང་སྐྱེད་རབས་པ་མང་པོས་འབད་འབད་ཐང་ཐང་གྲུས་ནས་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་བ་དེ་
དགོས་ཁར་འཁོར་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྐྱེད་ཀྱིས་ཅུ་ཤེ་དང་བསྟོད་ཚོགས་ལྷ་བ་མི་མ་ཐུན་པར་འདོད་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 1 བསྟོད་ཚོགས་ཀ། ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་བསྟོད་པ། 336/6
2 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པར་བསྟོད་པ། 339/2 ལགས།

བ་ནི་ལོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཅུ་ཤེ་ལས།¹ ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཉག་
བར་འཛིན། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་བར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་བ་ལ། །མཁས་བས་
གནས་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བ་འདི་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བར་བསྟོད་བ་ལས།
ཡོད་ཅེས་བ་ནི་ཉག་བར་ལྟ། མེད་ཅེས་བ་ནི་ཆད་བར་ལྟ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་བྲལ་
བ་ཡི། །ཚོས་དེ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་བ་འདི་གཉིས་གྱིས་
བསྟན་པའི་ལྟ་བ་དོན་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ །གཅིག་ན་རིགས་ཚོགས་ནས་བཤད་
པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆད་སྟོང་ཡིན། བསྟོད་ཚོགས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོམ་བས་
ཉམས་སུ་སྒང་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་སྟོམ་བས་
ཉམས་སུ་སྒང་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དོན་མི་གཅིག་ན་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སྟོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཚམ་བད་ཚམ་ཉོག་བས་བཏགས་ཚམ་
ཡིན་བ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དང་མཐུན་བར་བསྟོད་ཚོགས་ལས་གསུངས་བ་ཡིན་
ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བར་བསྟོད་བ་ལས།² འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཚམ་
ཞེས། །ཁྱོད་གྱིས་གསུངས་ནི་བསྟོད་³ །དེ་གསུངས། །བརྗོད་བ་ལས་ནི་གཞན་གྱུར་
པ། །བརྗོད་བར་བཟུང་བ་ཡོངས་⁴ མ་མཆིས། །དེ་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ནི། །བཏགས་བ་ཚམ་ཞེས་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་བ་འདི་ལ་ཐུགས་
རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་གཟིགས་ན་མི་གོ་བ་ག་ལ་སྲིད། གཞན་ཡང་། བསམ་གྱིས་མི་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཅེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་ཤེ་ལས་རབ། ༡༡༡༥།
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། བསྟོད་ཚོགས་ཀ། ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བའི་བསྟོད་པ། ༡༣༥། ༥།
3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བར་བསྟོད་པ། ༡༣༥། ༡༡། གསང་ནི་བསྟོད།
4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བར་བསྟོད་པ། ༡༣༥། ༡༡། ཡོད།

ཐུབ་པར་བསྐྱོད་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་བཞི། །གཞན་གྱི་དབང་དང་ཀུན་
ཇི་བཞེ། །གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་རབ་ཏུ་གསུངས། །དམ་པའི་དོན་ནི་བཙུག་མ་
མིན། །ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་བྱིད་གྱིས་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱོད་གི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་
པབ་ན། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་
རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཡོངས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། ཀུན་ཇི་བཞེ་པར་ཐལ།
རྒྱ་རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་སྐྱ་མའི་རྩ་བ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་
ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་བཞི། །གཞན་གྱི་དབང་དང་ཀུན་ཇི་བཞེ་
སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་
རྒྱུན་གྱིས་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྐྱེ།
དམ་པའི་དོན་ནི་བཙུག་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་འདི་རྣམས་
དང་རྩ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
འོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་བཞི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཏུ་འགྲུར། །རང་བཞིན་
བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །རི་ལྷ་¹ ལུང་ན་སྐོང་པར་འགྲུར། །རང་བཞིན་དང་ནི་བཙུག་
མིན་དང་། །གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་དགོངས་
པ་གཅིག་པ་ལ། དེ་རྣམས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་སྐོ་སྐོས་དན་པའི་རང་ཚུལ་ལོ། །

1 རྩ་ཤེས་ལས། རི་ལྷ་ལུང་ན་སྐོང་པར་འགྲུར། །

འོ་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་བར་བསྐྱོད་པ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་བཙོས་མ་
 མིན། །དོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་། །ཡང་དག་རྗེས་དངོས་ཡོད་པ་ལགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། ལུང་འདིའི་དོན་ཚོས་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་དོགས་པ་
 མ་ཤར་ཞིང་། གངས་རིའི་ཁོང་གི་མཁས་པ་གཞན་སྤྱི་ལ་ཡང་དོགས་པ་མ་ཤར་བ་
 འདུག་པ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་བྱང་ལེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་དོགས་པ་དབྱུང་ནས་གསུངས་
 བས། དེའི་དོན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་བཤད་ན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་བར་
 བསྐྱོད་པ་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ། དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སྤྱི་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 རྗེས་སྤྱི་ལ་ཡོད་ཅེས་པ། རྗེས་བརྟགས་གཉིས་སྤྱི་ལའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་མིན་
 བས། ཡོད་ཅེས་ལ་བྱེད་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མའི་
 བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེ་ལྷུ་ལས། ཚོས་ཉིད་རྗེས་སྤྱི་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་བར་གསུངས་
 བ་ནི། ཚོས་ཉིད་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཀུན་
 བརྟགས་བཀག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་
 ལེ་ལྷུའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཚོས་ཉིད་རྗེས་སྤྱི་ལ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་རྗེས་སྤྱི་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་བར་གསུངས་པ་གཞི་
 གཅིག་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར།

ཁྱེད་ལ་འདི་རྗེ་བར་བྱ་སྟེ། ཉི་མའི་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེ་ལྷུ་གཞིར་བྱས་པ་ལ།

ཚོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང། ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང། ཚོས་
 ཉིད་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་ནམ་མེན། དེ་རྣམས་ཡིན་ན། ཉི་མའི་བྱམས་ལྷན་
 གི་ལེ་ལྷན་དང། མདོ་སྐྱེ་དགོངས་འགྲེལ་དང། བསྟོན་ཚོགས་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྤྱི་བུ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉི་མའི་བྱམས་
 ལྷན་གི་ལེ་ལྷན་ཚོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང།
 རྗེས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན། རྗེ་ཚོང་ཁ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནམ།
 དེ་མ་ཡིན་པའི་འབྲུ་ཞིག་གྲེད་རྒྱ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བ་ལམ་བྲང་པོར་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཏུ་ལེགས། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། ལྟར་
 རྐྱེད་ཀྱིས་ལྷན་འདི་མཐོང་ཡང་མ་སྟོང་འདུག་པས། འབྲུ་ལྷན་པ་གྲེད་རྒྱ་ཡོད་སྟེ་
 པའི་དོགས་པ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཉི་མའི་བྱམས་ལྷན་གི་ལེ་ལྷན་དང། མདོ་སྐྱེ་དགོངས་འགྲེལ་གི་བྱམས་
 ལྷན་གི་ལེ་ལྷན་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་གམ་སྟེ་པའི་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཆེ་བར་
 འདུག་པས། རྗེ་ཚོང་ཁ་པས་དགོངས་པ་མི་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་གངས་ཅན་གི་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པར་སྦྱོར་བར་མིན་
 འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྲང་དེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། དུས་གསུམ་གི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མདོ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 བང་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འབྲུ་བར་བྲང་དོན་ཏུ་གཏན་ལ་པལ་འདུག་སྟེ་དུ་ཉིག་
 ལྷན་མཁས་པ་ལ་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཆེ་ས་ནི་བྱམས་ལྷན་གི་ལེ་ལྷན་སྦྱང་ཞིང།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀའ་བ་ཡང་མི་སྦྱང་བས་ཞེས་ཏུ་གཏན་

ལ་མཐ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། བྱིས་ཐོགས་མེད་སྐྱ་
 མཆེད་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་པའི་དབྱ་མ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱ་མ་ཐལ་རང་
 ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་དབྱ་མ་རྣམས་དབྱ་མ་བ་ཆེན་པོ་མིན་ཞེས་
 སྐྱ་བ་འདི་ནི་བསྟོན་ཚོགས་ཀྱང་མཐོང་མ་སྟོང་པའི་གཏམ་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་
 གྲུབ་པར་བསྟོན་པ་ལས། འདོད་འདོད་འདིགས་པ་གཅོད་བགྱིད་ཅིང་། །སྐྱ་སྟེགས་
 རི་དུགས་འདིགས་བགྱིད་པ། །བདག་མེད་མེད་གཤེད་རོ་བོ་སྐྱ། །མད་རླུང་དེ་ནི་ཁྱོད་
 གྱིས་གསུངས། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཆེས་ཟབ་པའི། །ཚོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་བརྟུངས་པ་
 ལགས། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱ་བོ་ཆེའི། །ཚོས་ཀྱི་དུང་ནི་བྱས་པ་ལགས། །ཞེས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་
 གྲུང་ཚོས་སྐྱ་འདུག་པས། དེ་ལ་རོ་མཚར་པའི་སྟོན་པ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་བསྟོན་པ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་དཔེ་མེད་པར་བསྟོན་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ནི། བྱིས་ཐོགས་མེད་
 སྐྱ་མཆེད་དང་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་བྱས་ནས། ཐོགས་མེད་གྱི་ས་སྟེ་ལྷ་དང་
 སྟོམ་རྣམ་གཉིས། དབྱིག་གཉེན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟོན་
 ཚོགས་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རང་འགལ་དུ་མ་
 འདུས་པའི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་བསྟོན་
 ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་སྟེ་ལྷ་སྟོམ་རྣམ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་
 བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གྲུབ་པ་དངོས། འདོད་ན། དཔེ་མེད་པར་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༡ བསྟོན་ཚོགས་ཀྱ། །མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ། བསམ་གྱིས་མི་གྲུབ་པའི་བསྟོན་པ། ༡༣༧

བསྟོན་པ་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་ཐོག་དབྱེར་མ་
 མཆིས་ཀྱང། བྱོན་ཀྱིས་ཐོག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་
 ལགས། །ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་བྲང་དོན་དགོངས་པ་
 ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འོན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་
 ལས། དཔེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རིག་ཀྱང་པ། །འཛིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་དུག་འཚེ་
 འདུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཚོས་ཉིད་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་
 བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འཛོག་པས། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བསྟོན་པའི་
 དོན་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། སྐྱེ་མ་ལྟ་
 བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་
 ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ན། རྣམ་འཁྱོར་པས་ཤེས་བུའི་སྐྱེབ་པ་ཡང་དག་པར་
 སློང་ངོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་། བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
 འོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཁྱེད་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོན་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཡིན་པར་ཐམས། བྱོན་
 རྟེན་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཁྱེད་

ལ་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་དང་། སྐྱུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་སྐོ། ཞེས་པའི་
 འོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འོན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་རང་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
 དང་། མཉམ་གཞག་རང་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་འོན་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་ལ་
 ཚོས་ཅན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་འོན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ། གཞི་མེད་འགྲོ་
 མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྟོང་འབྲེལ་ཚེན་ལས། དེ་བས་ན་ལུང་
 དང་རིགས་པ་དག་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟོན་པའི་སྐོ་ཅན་རྣམས་
 གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
 རོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བཞག་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པར། ལུས་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཚད་པ་དང་། དུས་རིང་
 པོའི་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྐྱོམ་པས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་ལུག་
 རྣམས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་དང་
 བལ་ཞིང་སྲིད་པ་རི་སྲིད་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱུན་སྐྱུ་མ་
 ལྟ་བུ་རོབ་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཉིད་ནི་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་
 ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བརྟོད་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཉི་མོ་སྣང་བར་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་ཡོད་མེད་
 ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གའི་སྐྱེས། །ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྣང་
 ཉིད་བདུན་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་ལ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་
 སྤྲད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་མགོ་བོ་འགེམ་པར་བྱེད་པའི་གནས་
 ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་ཐོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་ཅིག་ཆོས་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དབང་དུ་མེད་པར་ཐམས། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐམས། རང་དབང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་
 ལུང་འདིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་འཇིག་པའི་ཀུན་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྣང་ངོ་ཞེས་པའི་སྣང་ཉིད་
 ཐབ་མའི་བདུན་ཅི་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལ། སྣང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་
 སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཞེས་པ་ལུང་འདིའི་དོན་བསྟོན་མེད་ཏུ་
 འདུག་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་
 ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསྟོན་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རང་གཞན་
 ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་རྒྱུད་གཞོན་པའི་བསྟོན་གཏམ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་མཁས་པ་དག་གིས་
 མཆིལ་མའི་ཐམ་བ་བཞེན་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། ལུང་འདི་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་
 དེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྣང་བ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་
 གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་པས་ཅུ་ཤེས་སྣང་ཉིད་བདེན་
 མེད་བསྟན། བསྟོན་ཆོགས་ཀྱིས་སྣང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་བསྟན་ཅེས་པ་ནི་ཕྱིར་ཚང་མ་སྐྱབ་

ཞེས། །རྩོམ་སྒྲིག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་
བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྲུང་འབྲིན་དགོས་པར་མ་ཟད། སྣོང་ཉིད་བདེན་པར་འདྲིན་
པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སྲུང་འབྲིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས། མགོན་པོ་ཁྱིམ་གྱིས་
ཆོས་ཀུན་གྱི། །དངོས་མེད་གོམས་པར་མཛད་པ་ལགས། །ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྣོང་ཉིད་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་པས། སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་བཀག་གོ། །གཞན་ཡང་། དེ་
ཉིད་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱིམ་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་
ལྷིང་ཁྱིམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ཉིད་ཚང་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་
ཁྱིམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྣོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བཤད་ལ། ཁྱིམ་གྱིས་གཉིས་མེད་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྣོང་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ལྷིང་།
བསྐྱོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་
ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་
མ་བྱས་ལྷ་ག་ལ་འགྲུབ། །སྣ་བའི་སེང་གེ་དེ་སྐད་དུ། །ཁྱིམ་གསུངས་པ་ནི་སེང་གེ་
ཡིས། །འདིགས་བྱེད་སྐྱོང་ཆེན་སྣ་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱགས་པ་བསལ་བར་གྱུར་པ་
བཞིན། །ཞེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེང་གེའི་སྣ་འདིས་དངོས་པོར་སྣ་བའི་སྐྱོང་ཆེན་

ནམས་སྐྱབས་པར་མངོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅ་ཞེ་དང་བསྟོན་ཚོགས་
 དགོངས་པ་མི་གཅིག་ཟེར་བ་འདི། བསམས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་མི་གཅིག་པའི་བཤད་པ་ནི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་པའི་
 ཕྱིར། ཡོད་ན་ཅ་ཞེ་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ལྷག་ལ་
 འགྲུབ། །ཅེས་པ་དང་། བསྟོན་ཚོགས་དངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་
 བཤད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྟོན་ཚོགས་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་བཀག་ཚུལ་རྒྱས་
 བར་འཆད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་གེ་མང་བར་འགྲུང་བས་མ་བྲིས་ལ། འགའ་ཞིག་རྗེ་ཀམ་
 པའི་གསུང་ལན་དུ་བཤད་ཟེན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱོལ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པ་
 བེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་ལུགས་གཉིས་ནམས་འབྲེད་ཡིན་ནམ་དེར་
 བཤད་འདུག་པ་འདི། བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་སྤུའི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 འདྲའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་རྗེ་མར་བས་ཀྱང་
 བཀག། །རྣམ་འགྲོར་གྱི་དབང་སྐྱབས་མི་ལ་རས་བས་ཀྱང་བཀག། །དེ་བཞིན་དུ་པ་དམ་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག། །ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏུ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་
 པར་བཀག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྗེ་མར་བས་ཇི་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། སྤྱིར་འདི་འདྲའི་རིགས་
 ལ་སྐྱབས་བྱེད་འགོད་ག་ལ་དགོས། བྱེད་ཏུ་ཅང་ལོག་རྟོག་ཆེས་འདུག་པས་ཅུང་ཟད་
 བཤད་ན། དེ་ཡང་རྗེ་མི་ཉི་བའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ཅ་འབྲེལ་དུ། དཔལ་ལྷན་ལྷན་བ་
 གྲགས་པ་བཞེད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པར་བཤད་

ཅིང། རྗེ་མར་པའི་ལྷ་བ་མཐར་སྤྲུག་པ་དེ་རྗེ་མི་རྩི་པ་ལས་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེ་མར་
 པའི་གསུང་ལས། ཤར་རྩུ་པོ་གང་གྲུའི་འགམ་དུ་ཕྱིན། རྗེ་མི་རྩི་ཆེན་པོའི་བཀའ་རྒྱུ་
 གྱིས། རྒྱའི་ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས། །སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྤར་ཐེག་
 རྩས། རོན་སྟོས་བྲལ་གཏུག་མའི་ངོ་བོ་མཐོང་། །སྐྱུ་གསུམ་མ་དང་མངོན་དུ་
 མཇུག། །མི་ཁོ་བོའི་སྟོས་པ་དེ་ནས་ཚོང། །ཅེས་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་
 དེ་དཔལ་ལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་སྤྲུག་ཡིན་པ་དང། དེ་ཉིད་རྗེ་མི་རྩི་པ་ལས་
 རྙེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་
 རྗེ་མི་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། རྗེ་མི་ལས། རོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་
 བློ། །བཤེགས་ལས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །སྟོམ་བ་པོ་མེད་བསྟོམ་གྱ་
 མེད། །བཟོད་གྲུ་ས་དང་ལམ་རྟགས་མེད། །འབྲས་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མེད། །དེ་ཕྱིར་
 ལྷ་ངན་འདས་པ་མེད། །མིང་དང་ཚིག་གིས་བཏགས་པ་ཅོམ། །ཁམས་གསུམ་བརྟན་
 དང་གཡོ་བར་བཅས། །གདོད་ནས་མ་གྲུབ་སྐྱེ་བ་མེད། །གཞི་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
 མེད། །ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མེད། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་མིང་ཡང་མེད། །མཐར་
 སྤྲུག་དོན་ལ་དེ་ལྷར་གདལ། །ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་བ་གནས་ལྷགས་
 མཐར་སྤྲུག་དང། བདེན་གྲུབ་གཏན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བདེན་མེད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མཐར་སྤྲུག་ཡིན་པར་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་པོ་རྟོ་བ་རིན་ཅེན་གསལ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ཉེ། པོ་རྟོ་བའི་བེ་བྲུམ་ལས། །ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིག་

ཡུལ་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་རྟག་ལྟ་དང་། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་སྟོང་དུ་འདོད་པས་ཆད་
ལྟར་ལྟར་ལ་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལྟ་བ་ལས་ཐ་ཆད་པ་མེད་པས།
མཁས་ཡུལ་གུན་གྱིས་སྐྱབ་བོའི་གནས་སུ་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཁྱེད་གྱིས་རྟེན་པ་དེ་
ཁྱེད་སྐྱབ་པ་སོད་ཆེ་བའི་རྟགས་སུ་འདུག། །ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་བཞེད་པའི་ལྟ་
བ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་གཤམ་ལྷུང་།

གསུམ་པ་དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱ་བོད་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་
བས་དོར་བྱར་བསྟན་པ་ནི། ཁྱེད་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པས་སྟོང་པའི་ཆད་སྟོང་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས། བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་
ལྷང་བུའི་སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་ཅིང་། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་
ལྷུག་དང་། བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་ལྷང་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པ་ཁོ་ནའི་མདོན་སུམ་གྱིས་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་འཕགས་པ་སོགས་གྱིས་མ་
རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ནི། བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་ཡུལ་སུའི་ཡང་
ལུགས་མིན་པས་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་འཕགས་མཚོག་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་
དང་དབལ་ལྟན་སྐྱབ་པའི་དགོངས་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་བཀའ་བའི་གནས་དེ་དག་ནི་ཤིན་
ཏུ་སྤ་བའི་གནས་ཡིན་པས། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེ་ཙོང་
ཁ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། ལུགས་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་ཅུང་ཟད་ལུགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་མཐའ་ལོ་སྤྱི་ཅམ་གོ་བུས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྐྱབ་ཡབ་
སྲས་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་སྤང་ལུགས་གྱིས་ཚོས་སྟོང་གི་ལས་གསོག་བཞིན་པའི་རང་
ནས་དགག་པ་བྱེད་ལོ་བྱས་ཀྱང་། ལྷོགས་སྤ་མའི་བཞེད་པ་གཏན་ནས་གོ་བུས་པ་

མེད་པས། བྱེད་ཆེན་པོ་ཤུག་མཚོག་པ་གཟིགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུག་ནའང། སྤྱོད་པ་ལྔ་
མ་མ་དགོངས་ཤིང་ལྷགས་ཚིང་བའི་དགག་པ་མང་པོ་མཛད། གཞུང་ལུགས་
གདམས་པར་ཤར་བའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས། ཆོ་སྟོན་སྤྲད་ལའང་གྲུབ་
མཐའ་གཅིག་ལའང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རེས་པ་མ་རྟེན་པས་རེས་འགའ་དབུ་མ་རིགས་
ཚོགས་དང་དབལ་ལྡན་སྐྱོན་སྤོང་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བདེ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་
སྤྱི་བྱས་ནས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གྱི་ལོད་མིན་མེད་མིན་དེ་ཉིད་ལྷ་བའི་
དགོངས་པར་འཆད་པ་དང། རེས་འགའ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས། རོགས་མེད་སྤྱི་མཚེད་
དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དང། ལྷ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བའི་དབུ་མ་
པར་བྱས་ནས། རོ་ནང་པ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ལྔ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་རོས་
བསམ་བྱས་པ་ལ་མཐོལ་བཤགས་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པར། དེ་ཉིད་
བཞེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆད་སྟོང་མེད་དགག་ཡིན་པས་སྟོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤང་བུ་
མིན་ཞེས་ཚོས་སྟོང་གི་ལས་སྐྱིབ་དབག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པའི་དགག་གཞག་སྤྲང་
ལུས་རྣམ་པར་མི་འཚམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོད་ཡིག་ཡིག་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
བརྒྱུ་མས་འདུག་པ་རྣམས་ལ། ཁོ་བོས་བཀལ་ལན་རྩེད་ལྷག་ནས། ཚིག་ངན་གྱི་
ལན་ཡང་རྩེད་ལུ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན། ལར་རིགས་པའི་དགག་གཞག་གསུང་
རབ་གྱི་ཚིག་དོན་དང་མཐུན་ཞིང། མཁས་པ་རྣམས་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་གྱི་
དགག་པ་བཟང་པོ་བྱུང་ན། མཁས་པའི་བྱ་བར་འགོ་རྒྱ་ཡིན་ནའང། དེ་འདྲ་གང་ཡང་
མེད་པར་ཁྱོད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་བདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན། བྱེད་གྱི་

ཚོས་ལུགས་འདི་སྤྲུལ་སྤྲེགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་དགེ་འདུན་སྡེ་རིགས་སྤྱི་བཅད་ནས་
ཡུལ་གང་གཉན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བ་འདི། རང་ཉིད་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་སློབ་པའི་
གཏམ་དུ་འདུག། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཁྲིད་ཀྱི་དགག་པ་རྣམས་ལ་གསུང་རབ་དང་མཐུན་
པའི་ལན་རྣམས་པར་དག་པ་རེ་བཏབ་པའི་རྗེས་སྤྱི་ ཚིག་ངན་གྱིས་སྐྱུར་ཞུས་བྱས་
འདུག་པ་རྣམས་ལ། དེ་མཐུན་གྱི་ལན་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་མ་གཏོགས། ཀུན་སློང་ངན་
པས་ཡིད་ལ་གང་བྱས་བྱས་པ་གཏན་མེད་དོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ། རྣམ་མང་འགོ་ལ་བཅེ་བའི་སྤྲུགས་རྗེ་དང་། རྣམ་ཀུན་
གཟིགས་པའི་མཁུན་པའི་སྐྱུན་བརྟེན་ནས། རྣམ་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སློང་
མཛད་པའི། རྣམ་འདྲེན་སྤྱབ་པའི་དབང་ལོ་གཙུག་གིས་མཚོད། གང་གི་སྤྲུགས་སྤྱི་
ཅུད་པའི་ཟབ་མའི་དོན། འཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་མདོར་གསུངས་པ་རྣམས། འཕྲང་
བསྟན་བརྟེན་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས། རི་བཞིན་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐུལ་བ་
བཟང་། རིགས་ལམ་སྤྲོ་ལོ་འབྲེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི། གངས་ཅན་ཁྲིད་ཀྱི་འགོ་བ་
མང་ལོ་ཞིག འདྲ་འདྲ་རྗེས་ཆེན་རོ་ནང་ལུགས་ལ་སོགས། རྟག་ཆད་མཐའ་ཡི་ལྟ་
ངན་སྤྱོད་ལ་ཞེན། རིགས་ཚོགས་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་སློང་ཉིད་དང་། རྒྱ་
གྲགས་གཞུང་ནས་བཞད་པའི་སློང་ཉིད་དེ། ཆད་སློང་མེད་དགག་ཡིན་ཞེས་སློབ་
བྱེད་ཅིང་། ཚོས་སློང་ལས་ལ་འདྲེན་མེད་སློང་བ་མཐོང་། ཚུལ་འདི་མ་བཟོད་རྒྱལ་
བ་ཅོང་ཁ་པས། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ལྷགས་བྲག་གསོལ་བཏབ་ཅིང་། ཟབ་མའི་གནས་
ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ན། རང་བཞིན་སྤྱབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་ལ། མ་སྟོན་ཉེན་འབྲེལ་

༡ ག༡༧༩༩ ཚིག་ངན། ཏ༡༧༧༧ བ་པ་ཚིག་དོན། ད༡༧༧༧ པ་ཚིག་དོན།

མཁས་པ་གོ་བུ་གིས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་ལ་རྣམ་པར་བཤུང་། རྒྱལ་དེར་
 མ་བཟོད་འཇམ་དབྱངས་ཆེས་དགའ་བའི། རྣོ་གོས་རྣམ་པར་ཡངས་པའི་བཤེས་
 གཉེན་དང་། རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། རྩོད་ལན་རྗེ་རྗེའི་
 རོག་གི་རྗེས་འགོ་མཛད། །པན་ཚུན་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །ཐམས་
 འགྲུང་འཕེན་པ་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་ལུགས། །སློད་ཚིག་ཀྱང་དེའི་རྒྱལ་སྤྱོད་གི་
 ཡི། །རང་རྒྱལ་ཡིན་གྱིས་འཁོན་དུ་འཛིན་རྣམས་སྐྱོངས། །མི་བསྐྱུན་བརྒྱུད་བོད་སློད་
 སེམས་མི་ལྡན་ཡང་། །རང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཛིན་ཆེད་ཅམ་དུ། །སེར་འབྲས་
 ཚོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ལེགས་བཤའ་སྤྲོ། །འཛད་མེད་པར་གྱི་ཟ་མ་ཉོག་འདིར་
 འབྲེལ། །དགོ་དེས་ལྷག་རྒྱ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཡིས། །མ་བསྐྱུད་མཉམ་མེད་རི་བོ་
 དགའ་ལྡན་པའི། །རིང་ལུགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དབྱ་མ་ཡི། །མིང་དོན་འཇུག་མེད་
 བསྐྱུན་པ་རྒྱལ་གྲུང་ཅིག །

ཅེས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། དཔལ་
 ལྡན་ས་སྤྱི་པའི་བསྐྱུན་འཛིན་ཀུན་མཁུན་གོ་རམས་པ་དང་། བཏེ་ཆེན་ལྷག་མཚོག་
 གཉིས་ཀྱིས་རྩོད་ཅིང་། དེ་ལན་སེར་འབྲས་ཚོས་རྗེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཞལ་
 མི་གཉིས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པ་མཐའ་དག །འཕགས་བོད་བཏེ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་ལུལ་དུ་གྲུང་
 ལ། རྩོད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་པར་དུ་འཁོད་འདུག་ནའང་། རྩོད་ལན་པར་དུ་མ་འཁོད་
 པས་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་པས་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་ལྟར་དུ་སོང་བས་ཚོས་སྤྱིན་མི་ཟད་པའི་
 ཆེད། དགའ་ལྡན་ལུག་ཚོགས་སྤྱིང་དུ་པར་དུ་བསྐྱུན་ཆེ་ཟ་ཉོར་གྱི་བརྗེས་རྒྱུར་པའི་ཡི་

གེ་ས་ཞི་ཚང་ཁྱིམ་པ་ངག་དབང་མཁུ་བ་ཚེ་ལོ། །

རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་འདམ་དཔལ་དུར་སྦྱིག་གཤམ། །བསྐྱུར་མཛད་ཚོང་ཁའི་
 ཤར་རིའི་སྤྲུག་པ་ནས། །ཚོན་ཏེ་ལུང་རིགས་འོད་སྟོང་རབ་སྒྲོམ་པས། །གངས་སྒྲོངས་
 ལོག་རྟོག་སྤྲུག་དུམ་པ་མཐར་བསྐྱད། །འོན་ཏང་སྦྱིགས་འགོའི་བསོད་ནམས་མཐུ་
 དམན་པས། །འདམ་མགོན་ཉིན་གྲེད་ཟེར་གྱིས་བཏང་བ་ན། །ལས་སྤྱང་བུར་བལྟས་
 དུག་པར་གནས་འཆའ་བའི། །བྱ་རོག་དག་དེས་ལྟ་བུ་ཅེ་ཚོ་སྒྲོག་ །དེ་ཚེ་སེར་འབྲས་
 ཚོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་གྱིས། །མཁུ་ད་ཕྱོད་ཚུ་འདྲིན་སྒྲོང་ནས་ལུང་རིགས་གྱི། །ཚོད་
 དག་དོ་རྗེའི་མེ་ཚར་སྒྲོམ་པ་ན། །ཚོལ་བའི་ལྟ་བུ་བྲག་རི་སྤེ་མར་འཐག། རྒྱལ་མཚོག་
 ལྷ་པ་ཚེན་པོས་རྒྱལ་ལན་རྣམས། །པར་དུ་བསྐྱུན་ཀུང་འགོ་ཚེས་བགེས་པ་
 བ། །འ་སྐྱབས་མགོན་སྤིད་སྒྲོང་ཚེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། །དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་
 མཚོག་ནས་སྤར་ཡང་བསྐྱུན། །དགེ་འདིས་འཁྲུལ་བྲལ་འདམ་མགོན་རིང་ལུགས་
 རྒྱས། །མཚོད་ཡོན་གཙོ་གྱུར་དེ་འདྲིན་ཞབས་སེན་བརྟན། །འགོ་ཀུན་རྟག་ཚད་པོལ་
 སའི་མཐའ་སྤར་བའི། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དགོངས་དོན་སྤྱར་རྟོགས་པོག། །ཅེས་པའི་
 ཚོད་ལན་འདི་ཉིད་བགེས་ཟད་ལ་བརྟེན་སྤིད་སྒྲོང་བརྗེ་ཉའི་བཀའ་བཞིན་རབ་བུང་བཅུ་
 དུག་པའི་ཤིང་སྤེལ་ལོར་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྒོན་ཚིག་ཏུ་དག་ལྡན་པས་སྤྱར་བའོ། །

པར་ཡུང་སྟོན་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩོམ་དལ་འབབས་སྐྱེད།
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཡུང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅེ་འདི།

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་སྒྲག་བརྒྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྟའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་སྐྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
འདྲེན་ལྷུ་སེལ་འེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲེལ་ལུན་ལེགས་
ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྲུང་གང་ལའང་རྒྱུར་ཚོག་པའི་དགོ་བཤའི་སྟོན་
ཚིག་ཏུ་ལྷུ་འེའི་དགོ་སྟོང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་
རྒྱུར་བཤོ།

སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་ས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ཞུ་སྤྱི་གཞི་སྤྲོད་སྐབས་ཀྱི་ལས་གྲུབ་
ལས་གཞི་འདི་ལ་ཚོགས་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མ་སྐྱོད་འགྲུང་ཆ་ཚང་དང་དབར་སྐྱོད་གནང་མཁན་

བཅས།

སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་བྲག་མཚོ་དཔྱད་སྐབས་ཉི་ཤུ་ལ།

ཞུ་སྤྱི་གཞི་འགན་ཁུར་བ།

སེར་གྲེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གནང་མཁན།

ཕྱི་ལོ་(༡༩༧༩)ལོའི་སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་ལོག །ལར་བྱིན་འཛིན་གྱི་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་

བྱེད་ཀྱིས་ལ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་དགེ་ལེན་ཀྱིས་ལ།

དཀར་ཆག་སྤྱི་གཞི་མཁན།

ཕྱི་ལོ་(༡༩༧༩)ལོའི་སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྱི།

ཡིག་ཆར་དངས་བའི་མདོ་བསྐྱོད་བཅས་ཀྱི་ལུང་འཚོལ་མཁན་དང་དེ་བསྤྱི་གཞི་ལ།

ཕྱི་ལོ་(༡༩༧༩)ལོའི་སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྱི་དང་འདུལ་གསར་ལོག་

མའི་འཛིན་གྱི་བཅས་ནས་ལུང་འཚོལ་བའི་ལས་བྱེད་ཀྱིས་ལ།

ལས་དུས།

ཕྱི་ལོ་(2012)ནས་(2015/08/07)བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དབར་སྐྱོད་བདག་དབང་སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་།

ཕྱི་ལོ་(2015)ལོར་སློབ་སྦྱོང་ཚོགས་དཔེ་བསྐྱར་མའི་བར་གཞི་ཚོགས་མར་བསྤྱི་གས།